

9th INTERNATIONAL CONGRESS OF EURASIAN SOCIAL SCIENCES

(9. ULUSLARARASI AVRASYA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ)

29-31 Mayıs 2025 / 29-31 May 2025

Erzurum/TURKEY

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI CONGRESS PROCEEDINGS

ISBN: 978-625-98862-9-9

KORINT
YAYINCILIK

ONUR KURULU

Prof. Dr. Ahmet HACİMÜFTÜOĞLU (Atatürk Üniversitesi Rektörü, TÜRKİYE)

DÜZENLEME KURULU BAŞKANI

Prof. Dr. Kubilay YAZICI (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Selçuk ILGAZ (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)

DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Ufuk ŞİMŞEK (Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dekanı, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Cemil Cahit YEŞİLBURSA (Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. İbrahim Fevzi ŞAHİN (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Kadir ULUSOY (Mersin Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Miguel GONÇALVES (Polytechnic University of Coimbra, PORTEKİZ)

Prof. Dr. Taner ÇİFÇİ (Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Elif MERAL (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Esra MİNDİVANLI AKDOĞAN (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Fatih KAYAALP (Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Hasan ASLAN (Kafkas Üniversitesi TÜRKİYE)

Doç. Dr. İsmail KİNAY (Dicle Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Mehmet Buğra ÖZHAN (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Ramazan KAYA (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Sedef SÜER (Dicle Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Yavuz BOLAT (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Zeynep BAŞCI NAMLI (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Dr. Öğr. Üyesi Birgül KÜÇÜK TURGUT (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Dr. Öğr. Üyesi Hakan ÖRTEN (Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, TÜRKİYE)

Dr. Öğr. Üyesi Sinan AKDAĞ (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Öğr. Gör. Dr. Ayşegül DÖNMEZ (Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE)

Dr. Bahattin ERKUŞ (Milli Eğitim Bakanlığı, TÜRKİYE)

Dr. Tuğçe Gamze İŞÇİ (TÜRKİYE)

SERĞİ DÜZENLEME KURULU BAŞKANI

Doç. Dr. Menduha Satır Kayserili (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)

SERĞİ DÜZENLEME BİLİM/SANAT DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Adnan TEPECİK (Başkent Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Çağatay AKENGİN (Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Hüseyin ELMAS (Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Meliha YILMAZ (Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Muhammet Emin KAYSERİLİ (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Mutluhan TAŞ (Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Oğuz DİLMAÇ (İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Orhan TAŞKESEN (Binali Yıldırım Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Osman ALTINTAŞ (Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Osman ÇAYDERE (Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Şeyda ERASLAN TAŞPINAR (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Yakup GÖKTAŞ (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Neslihan Dilşad DİNÇ (Bitlis Eren Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Hüseyin ÖZNÜLÜER (Binali Yıldırım Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Sehran DİLMAÇ (İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Yahya HİÇYILMAZ (Van 100. Yıl Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Ünal BASTABAN (Kafkas Üniversitesi, TÜRKİYE)

KONGRE BİLİM KURULU

Prof. Dr. Aftab Kamal PASHA (Jawaharlal Nehru Üniversitesi, Yeni Delhi-HİNDİSTAN)
Prof. Dr. Ahmet NALÇACI (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Ahmet Gökhan YAZICI (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Antonis LIONARAKIS (Hellenic Open University, YUNANİSTAN)
Prof. Dr. Arshi KHAN (Aligarh Muslim Üniversitesi, Aligarh-HİNDİSTAN)
Prof. Dr. Ayşegül TÜRK (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Bekir TAVAS (Biznesi Üniversitesi, KOSOVA)
Prof. Dr. Bobby HARREVELD (Central Queensland University, AVUSTRALYA)
Prof. Dr. Botir USMONOV (Tashkent State Technical University, ÖZBEKİSTAN)
Prof. Dr. Cleborne D. MADDUX (University of Nevada, KANADA)
Prof. Dr. Emine YILMAZ BOLAT (Mersin Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Ercenk HAMARAT (Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Erhan YAYLAK (Ordu Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Fatih AYDIN (Karabük Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Geza DAVID (Elte Üniversitesi, Budapeşte-MACARİSTAN)
Prof. Dr. Ivanovska OLENA (Kiev Taras Sevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Prof. Dr. Kapanitsya LUBOV (Kiev Taras Sevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Prof. Dr. Lindita XHANARI LATIFI (Tiran Üniversitesi, ARNAVUTLUK)
Prof. Dr. Mujib ALAM (Jamia Millia Islamia University, Yeni Delhi, HİNDİSTAN)
Prof. Dr. Musa QASIMLI (Azerbaycan Milli İlimler Akademisi, AZERBAYCAN)
Prof. Dr. Natalija LEPKOVA (Vilnius Gediminas Technical University, LİTVANYA)
Prof. Dr. Nuray KURTDEDE FİDAN (Afyon Kocatepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Osman ÇEPNİ (Karabük Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Oya HAZER (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Paul KAWACHI (Open University of China, ÇİN)
Prof. Dr. Pınar GÜLTEKİN (Düzce Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Ramesh C. SHARMA (Wawasan Open University, MALEZYA)
Prof. Dr. Salih USLU (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Sedat CERECİ (Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Segeda SERGEY (Ukrayna Bilimler Akademisi, UKRAYNA)
Prof. Dr. Serhat ZAMAN (Bursa Uludağ Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Sevda KÜÇÜK (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Sezai ÖZTAŞ (Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Sibel ERKAL (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Şahin FİLİZ (Akdeniz Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Tamar LOMINADZE (Georgian Technical University, GÜRCİSTAN)
Prof. Dr. Vladimir ZUEV (Institute of Social Sciences and Humanities, Kazan, RUSYA)
Prof. Dr. Yasemin BAL (Yıldız Teknik Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Zekerya AKKUŞ (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Zeynep ÇOPUR (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Ahmet Utku ÖZENSOY (Muş Alparslan Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Ali ALTIKULAÇ (Çukurova Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Esat AKTAŞ (Bayburt Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Filiz AYDEMİR (Adıyaman Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Halit HAMZAOĞLU (Kafkas Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Hasan Tabak (Aksaray Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. İbrahim SARI (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. İskender DAŞDEMİR (Ege Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Kemal ÇİNÇİN (Süleyman Demirel Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Kübra ÖZDEMİR (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Latif İLTAR (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Mehmet Boyacı (İstanbul Medeniyet Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Melek KÖRÜKCÜ (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Murat Bayram YILAR (Ondokuz Mayıs Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Nurlana MUSTAFAYEVA (Azerbaycan Diller Üniversitesi, AZERBAYCAN)
Doç. Dr. Okan SARIGÖZ (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Osman SABANCI (Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Özlem KUM (Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Sevda YILMAZ (Bayburt Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Sibel ADAR CAN (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Soner ARIK (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Suat POLAT (Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Suat Soner ERENÖZLÜ (Süleyman Demirel Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Sujata ASHWARYA (Jamia Millia Islamia University, HİNDİSTAN)
Doç. Dr. Sultan YAVUZ EROĞLU (Muş Alparslan Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Şahin ŞİMŞEK (Kastamonu Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Şule ERŞAN (Sinop Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Todor Ioana CRISTINA (Alba Iulia Üniversitesi, ROMANYA)
Doç. Dr. Toğrul HALİLOV (Nahçıvan Bilimler Akademisi, AZERBAYCAN)
Doç. Dr. Tudora ARNAUT (Tarash Shevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Doç. Dr. Tuğba Cevriye ÖZKARAL (Necmettin Erbakan Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Vildan TOK DERECİ (Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Yasemin AKTAŞ (Bayburt Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Yaşar Selman GÜLTEKİN (Düzce Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Alparslan AY (Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Başak GÜLÜM (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Emrah TUNCER (İstanbul Gelişim Üniversitesi, TÜRKİYE)

Dr. Öğr. Üyesi Ensar YILDIZ (Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Furkan ALTUNAY (Bayburt Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Kateryna TELESUN (Taras Shevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Haluk SIVRIKAYA (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Murat TEMUR (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ÖZGENEL (İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Selda ŞAN (Ege Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Sinan ARI (Bayburt Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Tolga TOPÇUBAŞI (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Yüksel GİRGİN (Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Mahmoud HAWAMDEH (Al Quds Open University, FİLİSTİN)
Dr. Esra Nur DEMİRTAŞ (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, TÜRKİYE)

KONGRE HAKEM KURULU

Prof. Dr. Aftab Kamal PASHA (Jawaharlal Nehru Üniversitesi, Yeni Delhi-HİNDİSTAN)
Prof. Dr. Ahmet NALÇACI (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Antonis LIONARAKIS (Hellenic Open University, YUNANİSTAN)
Prof. Dr. Arshi KHAN (Aligarh Muslim Üniversitesi, Aligarh-HİNDİSTAN)
Prof. Dr. Ayşegül TÜRK (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Bekir TAVAS (Biznesi Üniversitesi, KOSOVA)
Prof. Dr. Beyhan KESİK (Giresun Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Bobby HARREVELD (Central Queensland University, AVUSTRALYA)
Prof. Dr. Botir USMONOV (Tashkent State Technical University, ÖZBEKİSTAN)
Prof. Dr. Cengiz DÖNMEZ (Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Cleborne D. MADDUX (University of Nevada, KANADA)
Prof. Dr. Emine YILMAZ BOLAT (Mersin Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Ercenk HAMARAT (Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Erhan YAYLAK (Ordu Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Fatih AYDIN (Karabük Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Fikret ALINCAK (Gaziantep Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Fulya ÖZTAŞ (Selçuk Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Geza DAVID (Elte Üniversitesi, Budapeşte-MACARİSTAN)
Prof. Dr. Habibe YAZICI ERSOY (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Handan DEVECİ (Anadolu Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Hasan Güner BERKANT (Yozgat Bozok Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Haydar ÖZTAŞ (Necmettin Erbakan Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Hilmi DEMİRKAYA (Akdeniz Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Ivanovska OLENA (Kiev Taras Sevcenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Prof. Dr. Kadir ULUSOY (Mersin Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Kapanitsya LUBOV (Kiev Taras Sevcenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Prof. Dr. Lindita XHANARI LATIFI (Tiran Üniversitesi, ARNAVUTLUK)
Prof. Dr. Mine CAN (Kocaeli Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Musa QASIMLI (Azerbaycan Milli İlimler Akademisi, AZERBAYCAN)
Prof. Dr. Natalija LEPKOVA (Vilnius Gediminas Technical University, LİTVANYA)

Prof. Dr. Nuray KURTDEDE FİDAN (Afyon Kocatepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Osman ÇEPNİ (Karabük Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Oya HAZER (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Paul KAWACHI (Open University of China, ÇİN)
Prof. Dr. Pinar GÜLTEKİN (Düzce Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Ramesh C. SHARMA (Wawasan Open University, MALEZYA)
Prof. Dr. Salih USLU (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Sedat CERECİ (Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Sefa BULUT (İbn-i Haldun Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Segeda SERGEY (Ukrayna Bilimler Akademisi, UKRAYNA)
Prof. Dr. Serhat ZAMAN (Bursa Uludağ Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Sevda KÜÇÜK (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Sezai ÖZTAŞ (Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Sibel ERKAL (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Şahin FİLİZ (Akdeniz Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Tamar LOMINADZE (Georgian Technical University, GÜRCİSTAN)
Prof. Dr. Vladimir ZUEV (Institute of Social Sciences and Humanities, Kazan, RUSYA)
Prof. Dr. Yasemin BAL (Yıldız Teknik Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Zekerya AKKUŞ (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Zeynep ÇOPUR (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Ahmet Utku ÖZENSOY (Muş Alparslan Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Ali ALTIKULAÇ (Çukurova Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Barış KAYA (Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Elif AKPINAR KÜLEKÇİ (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Esat AKTAŞ (Bayburt Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Filiz AYDEMİR (Adıyaman Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Halit HAMZAOĞLU (Kafkas Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. İbrahim SARI (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. İskender DAŞDEMİR (Ege Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Kemal ÇİNÇİN (Süleyman Demirel Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Latif İLTAR (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Melek KÖRÜKCÜ (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Mujib ALAM (Jamia Millia Islamia University, Yeni Delhi, HİNDİSTAN)
Doç. Dr. Murat Bayram YILAR (Ondokuz Mayıs Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Nurlana MUSTAFAYEVA (Azerbaycan Diller Üniversitesi, AZERBAYCAN)
Doç. Dr. Osman SABANCI (Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Özlem KUM (Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Sefa Salih AYDEMİR (Adıyaman Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Sevda YILMAZ (Bayburt Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Sibel ADAR CAN (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Soner ARIK (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Suat POLAT (Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Suat Soner ERENÖZLÜ (Süleyman Demirel Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Sujata ASHWARYA (Jamia Millia Islamia University, HİNDİSTAN)
Doç. Dr. Sultan YAVUZ EROĞLU (Muş Alparslan Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Şahin ŞİMŞEK (Kastamonu Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Şule ERŞAN (Sinop Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Todor Ioana CRISTINA (Alba Iulia Üniversitesi, ROMANYA)
Doç. Dr. Toğrul HALİLOV (Nahçıvan Bilimler Akademisi, AZERBAYCAN)
Doç. Dr. Tudora ARNAUT (Tarash Shevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Doç. Dr. Tuğba Cevriye ÖZKARAL (Necmettin Erbakan Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Vildan TOK DERECİ (Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Yasemin AKTAŞ (Bayburt Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Yaşar Selman GÜLTEKİN (Düzce Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Alpaslan AY (Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Başak GÜLÜM (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Emrah TÜNCER (İstanbul Gelişim Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Ensar YILDIZ (Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Furkan ALTUNAY (Bayburt Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Kateryna TELESUN (Taras Shevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Dr. Öğr. Üyesi Murat TEMUR (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Selda ŞAN (Ege Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Sinan ARI (Bayburt Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Tolga TOPÇUBAŞI (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Yüksel GİRGIN (Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Mahmoud HAWAMDEH (Al Quds Open University, FİLİSTİN)
Dr. Esra Nur DEMİRTAŞ (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, TÜRKİYE)

İÇİNDEKİLER

GOVERNMENTAL STRATEGY, THE BASIS OF STRATEGIC MANAGEMENT IN THE PUBLIC SECTOR IN ROMANIA	17
FEATURES OF USING QUALITATIVE AND QUANTITATIVE METHODS OF ECONOMIC EVALUATION OF INNOVATIVE ACTIVITIES IN THE CONSTRUCTION INDUSTRY	18
ANALYSIS OF THE MACEDONIAN TRANSLATIONS OF ANTHROPONYMS IN THE LORD OF THE RINGS BY J.R.R. TOLKIEN	19
AZERBAIJAN'S "GREEN ZONE" CONCEPT: NEW MODELS IN KARABAKH AND EASTERN ZANGAZUR	20
THE IMPACT OF MASS SPECTROMETRY ON DRUG DEVELOPMENT	21
LAW BETWEEN RESISTANCE AND ACCEPTANCE: MOBILIZING SOCIAL CAPITAL TO SUPPORT LONG-TERM COLLECTIVE BENEFIT NORMS	22
RESOURCE EFFICIENT AND CLEANER PRODUCTION: CONCEPTS, CHALLENGES AND PROSPECTS FOR IMPLEMENTATION IN UKRAINE	23
OPPORTUNITIES AND CHALLENGES FOR GLOBAL CLIMATE CHANGE	24
TIKTOK ADDICTION BEHAVIOUR AMONG NIGERIAN YOUTHS: A CONCEPTUAL FRAMEWORK	25
DEVELOPMENT OF DETECTOR FOR STRESS (POLYGRAPH) : SMALL DEVICE	26
DEVELOPMENT OF IOT-BASED HEALTH MONITORING SYSTEM FOR EARLY DETECTION OF ABNORMALITIES	27
THE MODERATING ROLE OF VOLUNTEERING IN THE RELATIONSHIP BETWEEN SELF-ESTEEM AND SELF-EFFICACY	28
BRIDGING THE GAP: AWARENESS OF MUSLIM FRIENDLY TOURISM AND HOSPITALITY ASSURANCE AND RECOGNITION (MFAR) IN PAGO HUB	29
THE ROLE OF THE APPLICATION OF MODERN EDUCATIONAL TECHNOLOGIES IN UNIVERSITIES IN INCREASING THE QUALITY OF TEACHING	30
UNIVERSITY STUDENTS PERCEPTIONS ON REFLECTIVE TEACHING: A CASE STUDY	31
STATISTICAL ASSESSMENT OF ENVIRONMENTAL RISKS OF THE SPREAD OF CONSTRUCTION DUST IN RESIDENTIAL AREAS	32
THE ROLE OF TECHNOLOGY IN THE LEARNING AUTHONOMY PROCESS	33
NEEDS ASSESSMENT STUDY FOR THE PROPOSED BACHELOR OF DIGITAL BUSINESS WITH HONOURS PROGRAMME	34
ALIGNING EDUCATION WITH INDUSTRY: THE CASE FOR A DIPLOMA IN LOGISTICS AND SUPPLY CHAIN MANAGEMENT IN MALAYSIAN POLYTECHNICS	35
DEVELOPMENT OF ELECTRO SOCKS MASSAGE DEVICE FOR SEPAK TAKRAW ATHLETES USING ELECTRICAL MUSCLE STIMULATION (EMS)	36
ELECTRO SOCKS MASSAGE	37
INTERACTIVE WELDING ANGLE DETECTOR	38

MUSLIM-FRIENDLY ADVENTURE TOURISM IN MALAYSIA: UNDERSTANDING THE NEEDS AND EXPECTATIONS OF MUSLIM TRAVELERS.....	39
DEVELOPMENT OF WIRELESS IOT-BASED PULSE OXIMETER FOR REMOTE PATIENT CARE	40
DEVELOPMENT of IOT HAND MOVEMENT REHABILITATION TRAINING FOR STROKE PATIENTS.....	41
RULE-BASED HEAD GESTURE RECOGNITION SYSTEM FOR INDEPENDENT WHEELCHAIR.....	42
MEETING FAITH-BASED NEEDS IN TOURISM: THE ROLE OF MOBILE APPLICATIONS FOR MUSLIM TRAVELERS	43
A RESEARCH PROPOSAL ON THE DETERMINANTS INFLUENCING THE USE OF MUSLIM-FRIENDLY TRAVEL ITINERARY APPLICATIONS USING THE TAM MODEL.....	44
SOCIAL COMMUNICATION AMONG ADOLESCENTS IN THE DIGITAL AGE UNDER THE INFLUENCE OF URBAN STYLE. A SOCIO-CULTURAL ANALYSIS	45
A STUDY ON EFFECTIVENESS CLOSED-CIRCUIT CAMERA FOR OFFICE BUILDING	46
THE ROLE OF VIRTUAL REALITY IN SHAPING MOSQUE TOURISM: COGNITIVE AND EMOTIONAL RESPONSES ACROSS GENERATIONS.....	47
A STUDY ON EFFECTIVE COMMUNICATION IN FACILITY MANAGEMENT ORGANIZATION AT PUBLIC HOSPITAL	48
STRATEGIC MANAGEMENT OF ENTERPRISE RESOURCE CONSERVATION IN THE CONTEXT OF ENERGY CONSTRAINTS	49
IOT BASED TI-PEN (TECHNOLOGY INSULIN PEN)	50
MAPPING ROADSIDE TREE HAZARD : A SPATIAL SUITABILITY ANALYSIS OF SAMANEA SAMAN ALONG A UNIVERSITY ENTRANCE ROAD	51
ÖĞRETMENLİĞE GİDEN YOLDA HAYATLA BAŞA ÇIKMA: SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ YAŞAM BECERİLERİ ÜZERİNE GÖRÜŞLERİ	52
ON THE WAY TO TEACHING: COPING WITH LIFE – SOCIAL STUDIES PRESERVICE TEACHERS’ VIEWS ON LIFE SKILLS	53
SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN TİYATRAL ETKİNLİKLER DERSİNDEKİ UYGULAMALARININ FOTOKESİM METODUYLA DEĞERLENDİRİLMESİ (ERZURUM ÖRNEĞİ).	54
EVALUATION OF THE APPLICATIONS OF SPORTS SCIENCES FACULTY STUDENTS IN THEATRICAL ACTIVITIES COURSE WITH PHOTOVOICE METHOD (ERZURUM EXAMPLE).	55
KAPSAYICI OLARAK ÖZEL HAREKET EĞİTİMİ PROGRAMI ETKİNLİĞİNE KATILAN ÖZEL GEREKSİNİMLİ (ZİHİNSEL, OTİZM VE DOWN SENDROMLU) ÖĞRENCİLERİN FİZİKSEL VE SOSYAL GELİŞİMLERİNİN ARAŞTIRILMASI	56
INVESTIGATION OF THE PHYSICAL AND SOCIAL DEVELOPMENT OF STUDENTS WITH SPECIAL NEEDS (MENTAL, AUTISM AND DOWN SYNDROME) PARTICIPATING IN THE INCLUSIVE SPECIAL MOVEMENT EDUCATION PROGRAM ACTIVITY	57
ERGOJENİK BESLENME TAKVİYELERİNİN FUTBOLCULAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN VE KULLANIM AMAÇLARININ İNCELENMESİ	58

INVESTIGATION OF THE EFFECTS AND PURPOSES OF USE OF ERGOGENIC NUTRITIONAL SUPPLEMENTS ON FOOTBALL PLAYERS	59
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ORTAK YAZILI SINAVLARI KAPSAMINDA SOSYAL BİLGİLER DERSİNE YÖNELİK ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	60
AN EXAMINATION of STUDENT OPINIONS on THE SOCIAL STUDIES COURSE within THE SCOPE of THE MINISTRY of NATIONAL EDUCATION'S COMMON WRITTEN EXAMINATIONS	61
ALGILANAN EBEVEYNLİK STİLLERİ İLE ERGENLERİN SAĞLAMLIĞI ARASINDAKİ İLİŞKİ	62
THE RELATIONSHIP BETWEEN PERCEIVED PARENTING STYLES AND RESILIENCE OF ADOLESCENCE	63
TÜRK VE ALMAN MASALLARININ DEĞERLER VE KARAKTER EĞİTİMİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI	64
COMPARISON OF TURKISH AND GERMAN FAIRY TALES IN TERMS OF VALUES AND CHARACTER EDUCATION	65
CUMHURİYETİN İLK YILLARINDA TÜRKİYE CUMHURİYETİ İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİNDE ELE ALINAN DEĞERLER	66
VALUES ADDRESSED IN THE HISTORY OF THE TURKISH REVOLUTION AND KEMALISM COURSE IN THE EARLY YEARS OF THE REPUBLIC	67
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE ARTIRILMIŞ GERÇEKLİK UYGULAMALARINA YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	68
TEACHER OPINIONS ON AUGMENTED REALITY APPLICATIONS IN PRESCHOOL EDUCATION	69
HAYAT BİLGİSİ DERSİNDE KAPSAYICI EĞİTİM YAKLAŞIMLARI: ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÖĞRENCİLERE YÖNELİK BİR İNCELEME	70
INCLUSIVE EDUCATION APPROACHES IN THE LIFE STUDIES COURSE: AN INVESTIGATION INTO STUDENTS WITH SPECIAL NEEDS	71
İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNDE KİŞİSEL HİJYEN ALIŞKANLIKLARININ KAZANDIRILMASINDA HAYAT BİLGİSİ DERSİNİN ROLÜ	72
THE ROLE OF LIFE STUDIES COURSE IN DEVELOPING PERSONAL HYGIENE HABITS AMONG PRIMARY SCHOOL STUDENTS	73
TARIM VE HAYVANCILIK SEKTÖRÜNDE MEVSİMLİK İŞÇİLİK: İSFAHAN ÖRNEĞİ	74
SEASONAL LABOR IN THE AGRICULTURE AND LIVESTOCK SECTOR: THE CASE OF ISFAHAN	75
SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA ÖZEL GEREKSİNİMLİLİK	76
SPECIAL NEEDS IN SOCIAL SCIENCES TEXTBOOKS	77
ATATÜRK DÖNEMİ BASININDA CUMHURİYET BAYRAMI KUTLAMALARI VE CUMHURİYET ALGISI ..	78
REPUBLIC DAY CELEBRATIONS AND PERCEPTION OF REPUBLIC IN THE PRESS DURING ATATURK'S PERIOD	79
MANİSA İLİ HAVA KALİTESİNİN ZAMANSAL VE MEKÂNSAL DEĞİŞİMLERİNİN COĞRAFİ AÇIDAN İNCELENMESİ	80
A GEOGRAPHICAL ANALYSIS OF THE TEMPORAL AND SPATIAL CHANGES IN AIR QUALITY IN MANISA PROVINCE	81

SOSYAL BİLGİLER DERSİ KAPSAMINDA ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SOMUT KÜLTÜREL MİRASIN KORUNMASINA YÖNELİK İKİLEMLERİ	82
MIDDLE SCHOOL STUDENTS' DILEMMAS ABOUT THE PROTECTION OF TANGIBLE CULTURAL HERITAGE WITHIN THE SCOPE OF SOCIAL STUDIES COURSE	83
SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE MATERYAL KULLANIMI İLE ÖĞRENCİLERİN MEKÂNI ALGILAMA BECERİLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİYE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ.....	84
THE STUDY OF TEACHERS' OPINIONS ON THE RELATIONSHIP BETWEEN THE USE OF MATERIALS IN SOCIAL STUDIES LESSON AND STUDENTS' PERCEPTION OF PLACE.....	85
REKREATİF UYGULAMALARIN PSİKOTERAPÖTİK POTANSİYELİ: İYİLEŞME SÜRECİNDE BİR YAKLAŞIM	86
PSYCHOTHERAPEUTIC POTENTIAL OF RECREATIONAL PRACTICES: AN APPROACH TO THE HEALING PROCESS	87
ÖĞRETMEN ADAYLARINDA ÖĞRENME VE DAVRANIŞSAL EĞİLİMLERİN İNCELENMESİ: ÖĞRENME ALGISI, ÖĞRENME ÇEVİKLİĞİ, KİŞİSEL SORUMLULUK, GİRİŞİMCİLİK YÖNELİMİ, ÖZ DÜZENLEME VE ERTELEME DEĞİŞKENLERİ BAĞLAMINDA İLİŞKİSEL BİR TARAMA	88
AN INVESTIGATION OF LEARNING AND BEHAVIORAL TENDENCIES IN PRESERVICE TEACHERS: A RELATIONAL STUDY IN THE CONTEXT OF LEARNING PERCEPTION, LEARNING AGILITY, PERSONAL RESPONSIBILITY, ENTREPRENEURIAL ORIENTATION, SELF-REGULATION, AND PROCRASTINATION VARIABLES.....	89
SİNGAPUR, JAPONYA VE GÜNEY KORE'DE ÖĞRETMEN YETİŞTİRME SİSTEMLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	90
A COMPARATIVE ANALYSIS OF TEACHER EDUCATION SYSTEMS IN SINGAPORE, JAPAN AND SOUTH KOREA	91
BEĞENİ EKONOMİSİNİN KÖLELERİ: HAN'IN GÖZÜNDEN DİJİTAL ÖZNELLİK	92
SLAVES OF THE LIKE ECONOMY: DIGITAL SUBJECTIVITY THROUGH THE LENS OF HAN.....	93
ÖĞRETİM PROGRAMLARINDAKİ DEĞERLER ÖĞESİNE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	94
TEACHERS' PERSPECTIVES ON THE VALUES COMPONENT IN CURRICULA	95
AMERİKA, AVUSTRALYA VE KANADA EĞİTİM SİSTEMLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI.....	96
THE COMPARISON OF THE EDUCATION SYSTEMS IN THE UNITED STATES, AUSTRALIA AND CANADA	97
21. YY SANATINDA İLERİ DÖNÜŞÜM VE MEKAN KAVRAMI; DÜNYA'DAN VE TÜRKİYE'DEN ÖRNEKLER	98
ADVANCED TRANSFORMATION AND THE CONCEPT OF SPACE IN 21ST CENTURY ART; EXAMPLES FROM THE WORLD AND TURKEY	99
6.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE KANIT TEMELLİ ÖĞRETİME YÖNELİK GÖRÜŞLERİ	100
6th GRADE STUDENTS' VIEWS ON EVIDENCE-BASED TEACHING IN SOCIAL STUDIES LESSONS	101

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE SANAL GERÇEKLİK UYGULAMALARININ ÖĞRENME ÜRÜNLERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ	104
INVESTIGATING THE EFFECT OF VIRTUAL REALITY APPLICATIONS ON LEARNING PRODUCTS IN SOCIAL STUDIES COURSE.....	105
ÖĞRENME AMAÇLI YAZMA ETKİNLİKLERİNİN KÜLTÜREL MİRASA DUYARLILIK DEĞERİNİN KAZANDIRILMASINA VE YAZMA BECERİLERİNE ETKİSİ	106
THE EFFECT OF WRITING ACTIVITIES FOR LEARNING PURPOSES ON THE ACQUISITION OF CULTURAL HERITAGE SENSITIVITY VALUE AND WRITING SKILLS.....	107
ÖZEL ORTAOKUL VE DEVLET ORTAOKULUNDA ÖĞRENİM GÖREN 7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN 7. SINIF FEN BİLİMLERİ DERSİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	108
COMPARISON OF THE OPINIONS OF 7TH GRADE STUDENTS STUDYING IN PRIVATE AND STATE SECONDARY SCHOOL TOWARDS 7TH GRADE SCIENCE COURSE.....	109
GRAFİK (ÇİZGE) TEORİSİ TEMELLİ SOSYAL AĞ TASARIMININ 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN MATEMATİKSEL DÜŞÜNME BECERİLERİNE ETKİSİ	110
THE EFFECT OF GRAPH THEORY BASED SOCIAL NETWORK DESIGN ON 4TH GRADE STUDENTS' MATHEMATICAL THINKING SKILLS.....	111
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNE VERİLEN TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ 'NE YÖNELİK HİZMET İÇİ EĞİTİMİN DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ.....	112
TEACHERS' OPINIONS ON THE EVALUATION OF IN-SERVICE TRAINING GIVEN TO SOCIAL SCIENCES TEACHERS FOR THE TÜRKİYE CENTURY EDUCATION MODEL	113
TÜRKİYE'DE DİKKAT EKSİKLİĞİ VE HİPERAKTİVİTE BOZUKLUĞU OLAN BİREYLERDE FİZİKSEL AKTİVİTE KATILIMINI ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN SOSYOEKOLOJİK MODELİ: SİSTEMATİK BİR İNCELEME	114
SOCIOECOLOGICAL MODEL OF FACTORS AFFECTING PHYSICAL ACTIVITY PARTICIPATION IN INDIVIDUALS WITH ATTENTION DEFICIT HYPERACTIVITY DISORDER IN TURKEY: A SYSTEMATIC REVIEW	115
KAPSAYICI EĞİTİM ALANINDA YAPILAN ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ	116
REVIEW OF STUDIES IN THE FIELD OF INCLUSIVE EDUCATION	117
AHKÂM-I ŞİKÂyet DEFTERLERİNDE SU İLE İLGİLİ ANLAŞMAZLIKLARIN ERDEM-DEĞER-EYLEM ÇERÇEVESİNDE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMI PERSPEKTİFİNDEN ANALİZİ.....	118
ANALYSIS OF WATER-RELATED DISPUTES IN AHKÂM-I ŞİKÂyet BOOKS WITHIN THE FRAMEWORK OF VIRTUE-VALUE-ACTION FROM THE PERSPECTIVE OF SOCIAL STUDIES CURRICULUM.....	119
2024 OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMINDA GELİŞİM ALANLARI, GELİŞİM ÖZELLİKLERİ VE KAZANIM GÖSTERGELERDEKİ GÜNCELLEMELER	120
2024 UPDATES IN DEVELOPMENT AREAS, DEVELOPMENTAL CHARACTERISTICS AND OUTCOME INDICATORS IN PRESCHOOL EDUCATION PROGRAM	121
FARKLILAŞTIRILMIŞ ÖĞRETİM UYGULAMALARININ TARİHSEL ANALİZİ VE MAARİF MODELİ KAPSAMINDA UYGULANMA SÜRECİ: SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ	122

A HISTORICAL ANALYSIS OF DIFFERENTIATED INSTRUCTION PRACTICES AND THEIR IMPLEMENTATION WITHIN THE SCOPE OF THE MAARIF MODEL: AN EVALUATION BASED ON SOCIAL STUDIES TEACHERS' PERSPECTIVES.....	123
TÜRKİYE YÜZ YILI MAARİF MODELİ SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDA MEDYA OKURYAZARLIĞI BECERİSİNİN İNCELENMESİ.....	124
EXAMINING MEDIA LITERACY SKILLS IN THE SOCIAL STUDIES COURSE CURRICULUM OF THE TÜRKİYE CENTENNIAL EDUCATION MODEL.....	125
SOCIAL COMMUNICATION AMONG ADOLESCENTS IN THE DIGITAL AGE UNDER THE INFLUENCE OF URBAN STYLE. A SOCIO-CULTURAL ANALYSIS	126
DRONE KAZALARINDA HUKUKİ SORUMLULUĞUN PAYLAŞTIRILMASI: DRONE PİLOTU ÜRETİCİ VE İŞLETİCİ	127
ALLOCATION OF LEGAL LIABILITY IN DRONE ACCIDENTS: DRONE PILOT, MANUFACTURER AND OPERATOR.....	128
OKUL ÖNCESİ FEN EĞİTİMİNDE BİYOMİMİKİRİ TEMELLİ ETKİNLİK TASARIMI: MAARİF MODELİ ÇERÇEVESİNDE OPERASYONEL TANIMLAMA BECERİSİ	129
BIOMIMICRY-BASED ACTIVITY DESIGN IN PRESCHOOL SCIENCE EDUCATION: OPERATIONAL DESCRIPTION SKILLS WITHIN THE FRAMEWORK OF THE MAARIF MODEL	130
SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM UYGULAMALARININ TURİZM TALEBİ ÜZERİNE ETKİLERİ : YALOVA ÖRNEĞİ	131
EFFECTS OF SUSTAINABLE TOURISM PRACTICES ON TOURISM DEMAND: THE YALOVA EXAMPLE	132
SPOR YÖNETİCİLİĞİ BÖLÜMÜ MEZUNLARININ İSTİHDAM DURUMU: ARDAHAN İLİ ÖRNEĞİ	133
AN ANALYSIS OF THE EMPLOYMENT STATUS OF SPORTS MANAGEMENT DEPARTMENT GRADUATES: A CASE STUDY OF ARDAHAN PROVINCE.....	134
EVCİL HAYVAN SAHİBİ OLMANIN BİREYLERİN PSİKOLOJİK İYİ OLUŞU İLE İLİŞKİSİ: EMPATİ GELİŞİMİ VE ÖZ-ŞEFKAT DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ	135
THE RELATIONSHIP BETWEEN PET OWNERSHIP AND PSYCHOLOGICAL WELL- BEING OF INDIVIDUALS: EXAMINING EMPATHY DEVELOPMENT AND SELF-COMPASSION LEVELS	136
ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLER İÇİN GELİŞTİRİLEN EĞİTİM PROGRAMI: ALMANYA ÖRNEĞİ	137
EDUCATION PROGRAM DEVELOPED FOR GIFTED STUDENTS: THE GERMANY EXAMPLE.....	138
KIRIKKALE YÖRESİNE AİT AĞIRLAMA HALAYLARININ MAKAM VE USUL ANALİZİ	139
A MODAL AND RHYTHMIC ANALYSIS OF AĞIRLAMA HALAYLARI SPECIFIC TO THE KIRIKKALE REGION	140
OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE BİRLİKTE EBEVEYNLİĞE İLİŞKİN YAPILAN ÇALIŞMALARA DAİR BİR İNCELEME	141
A REVIEW OF STUDIES ON COPARENTING DURING THE PRESCHOOL YEARS.....	142
İLAHİYAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN MEZHEP ALGISI: YALOVA ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ	143
SECTARIAN PERCEPTION OF THEOLOGY FACULTY STUDENTS: THE CASE OF YALOVA UNIVERSITY	144
SPOR ARACILIĞIYLA TOPLUM DİRENCİNİN YENİDEN İNŞASI	145

REBUILDING COMMUNITY RESILIENCE THROUGH SPORT	146
ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLERDE BİLİŞSEL PERFORMANSIN MATEMATİK VE SPOR BECERİLERİYLE İLİŞKİSİ	147
THE RELATIONSHIP BETWEEN COGNITIVE PERFORMANCE AND MATHEMATICS AND SPORTS SKILLS IN GIFTED STUDENTS	148
1998-2025 YILLARI ARASINDA BOKS BRANŞI ÜZERİNE YAZILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İÇERİK ANALİZİ	149
CONTENT ANALYSIS OF POSTGRADUATE THESES WRITTEN ON THE SPORT OF BOXING BETWEEN 1998 AND 2025	150
BELEDİYE ATIK ÜRETİMİ, AR-GE YOĞUNLUĞU VE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ.....	151
THE RELATIONSHIP OF MUNICIPAL WASTE PRODUCTION, R&D INTENSITY AND ECONOMIC GROWTH: THE CASE OF TÜRKİYE.....	152
REHBER ÖĞRETMENLERİNİN ÖZGÜL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ OLAN BİREYLERİN EĞİTSEL DEĞERLENDİRME VE TANILAMA SÜRECİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	153
EXAMINING THE OPINIONS OF GUIDANCE COUNSELLORS ABOUT THE EDUCATIONAL EVALUATION AND DIAGNOSIS PROCESS OF INDIVIDUALS WITH SPECIFIC LEARNING DISABILITIES	154
TURAN DÜŞÜNCESİNE ZİYA GÖKALP'İN YAKLAŞIMI: KÜLTÜREL VE İDEAL BİR HEDEF OLARAK TURANCILIK.....	155
ZİYA GÖKALP'S APPROACH TO THE IDEA OF TURAN: TURANISM AS A CULTURAL AND IDEAL OBJECTIVE	156
GÜNLÜK HAYATI KOLAYLAŞTIRAN BİR TERAPİ YÖNTEMİ: MINDFULNESS TERAPİ	157
A THERAPEUTIC METHOD THAT FACILITATES DAILY LIFE: MINDFULNESS THERAPY	158
GENÇ YETİŞKİNLERDE SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIĞI İLE UMUTSUZLUK İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ.....	159
EXAMINING THE RELATIONSHIP BETWEEN SOCIAL MEDIA ADDICTION AND HOPELESSNESS IN YOUNG ADULTS	160
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE PSİKOLOJİK İYİ OLUŞUN YORDANMASINDA OKUL TÜKENMİŞLİĞİ, KÖTÜMSERLİKLE BAŞA ÇIKMA VE ÜNİVERSİTE ORTAMINDA YAŞANAN KİŞİSEL-SOSYAL SORUNLARIN ROLÜ.....	161
THE ROLE OF SCHOOL BURNOUT, COPING WITH PESSIMISM AND PERSONAL-SOCIAL PROBLEMS IN THE UNIVERSITY ENVIRONMENT IN PREDICTING PSYCHOLOGICAL WELL BEING AMONG UNIVERSITY STUDENTS	162
TÜRK VATANDAŞLIĞININ YATIRIM YOLUYLA İSTİSNAİ OLARAK KAZANILMASI BAŞVURUSUNDA DİĞER VATANDAŞLIKLARIN GİZLENMESİ SORUNU	163
THE ISSUE OF CONCEALMENT OF OTHER NATIONALITIES IN THE APPLICATION FOR TURKISH NATIONALITY EXCEPTIONALLY BY INVESTMENT.....	164
“RESPECT PARTY” VE İNGİLTERE'DEKİ MÜSLÜMAN GÖÇMENLERİN SİYASAL KİMLİĞİ: ÇOK KATMANLI BİR SİYASİ KATILIMIN DÖNÜŞÜMÜ.....	165

"RESPECT PARTY" AND THE POLITICAL IDENTITY OF MUSLIM IMMIGRANTS IN THE UK: THE TRANSFORMATION OF A MULTILAYERED POLITICAL PARTICIPATION	166
ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN TÜRKÇE DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARI İLE AKADEMİK BAŞARILARI ARASINDAKİ İLİŞKİ	167
THE RELATIONSHIP BETWEEN THE ATTITUDES OF GIFTED STUDENTS TOWARDS TURKISH LESSON AND THEIR ACADEMIC ACHIEVEMENT	168
4. SINIF DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ İLE İLGİLİ YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ	169
EXAMINATION OF 4TH GRADE POSTGRADUATE THESES ON RELIGIOUS CULTURE AND ETHICS COURSE	171
TERS YÜZ ÖĞRENME Mİ, TERS YÜZ EDİLMİŞ SINIF MI?	172
FLIPPED LEARNING or THE FLIPPED CLASSROOM?	173
SANATIN PRAGMATİK ANLAMI	174
PRAGMATIC MEANING OF ART	175
EĞİTİM PROGRAMI GELİŞTİRMEDE İHTİYAÇ DEĞERLENDİRME TEKNİKLERİ	176
NEEDS ASSESSMENT TECHNIQUES IN EDUCATION PROGRAM DEVELOPMENT	177
MANÇU İMPARATORLUĞU ÖNCESİ CÜRÇENLERİN ASKERİ TEŞKİLATLANMASI (1583-1636)	178
THE MILITARY ORGANIZATION OF THE JURCHENS PRIOR TO THE MANCHU EMPIRE (1583–1636)	179
SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE ADALET DEĞERİ AKTARIMINDA KURGUSAL MAHKEMELER	181
MOCK TRIALS IN THE TRANSMISSION OF THE VALUE OF JUSTICE IN SOCIAL STUDIES COURSE	182
FARKLI BOYUTLARIYLA SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN KAVRAM ÖĞRETİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	183
SOCIAL STUDIES TEACHERS' VIEWS ON CONCEPT TEACHING FROM MULTIPLE DIMENSIONS.....	184
KÜLTÜR TEMELLİ ETKİNLİKLERİN GÖÇMEN ÇOCUKLARIN SOSYAL UYUMUNA KATKISI	185
ÖZET	185
RESİM VE RESİM-İŞ ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN SANAT VE SANAT ESERİ KAVRAMLARINA YÖNELİK METAFORİK ALGILARI	186
METAPHORICAL PERCEPTIONS OF PAINTING AND ART-WORK TEACHING DEPARTMENT STUDENTS TOWARDS ART AND ARTWORK CONCEPTS	187
DEĞERLER VE KARAKTER EĞİTİMİNİN ETKİLİLİĞİ ÜZERİNE KAPSAMLI BİR BAKIŞ: BİR META ANALİZ ÇALIŞMASI	188
A COMPREHENSIVE OVERVIEW ON THE EFFECTIVENESS OF VALUES AND CHARACTER EDUCATION: A META-ANALYSIS STUDY	189
GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE ZAMANI ÖLÇME ARACI OLARAK TAKVİMLER VE BUNUN SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINA YANSIMASI	190
CALENDARS AS A TOOL FOR MEASURING TIME FROM PAST TO PRESENT AND ITS REFLECTION ON SOCIAL STUDIES TEXTBOOKS.....	191

EBEVEYNLERİN ETKİLİ DİNLEME BECERİLERİNİN ÇOCUKLARINDAKİ DAVRANIŞ PROBLEMLERİNE ETKİSİ.....	192
THE EFFECT OF PARENTS' EFFECTIVE LISTENING SKILLS ON BEHAVIORAL PROBLEMS IN THEIR CHILDREN	193
BİLSEM ÖĞRENCİLERİNİN DEĞER ALGILARI ÜZERİNE FENOMENOLOJİK BİR ARAŞTIRMA.....	194
A PHENOMENOLOGICAL STUDY ON THE VALUE PERCEPTIONS OF BILSEM STUDENTS.....	195
ÜSTÜN YETENEKLİ ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KÜLTÜREL MİRAS ALGILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	196
EVALUATION OF CULTURAL HERITAGE PERCEPTIONS OF GIFTED MIDDLE SCHOOL STUDENTS	197
CANLILARDA ÜREME, BÜYÜME VE GELİŞME ÜNİTESİNİN BİLİMSEL ÖYKÜLERLE DESTEKLENEN EĞİTSEL OYUNLARLA ÖĞRETİMİNE YÖNELİK ÖĞRENCİLERİN GÖRÜŞLERİ	198
STUDENTS' OPINIONS ON TEACHING THE UNIT OF REPRODUCTION, GROWTH AND DEVELOPMENT IN LIVING THINGS WITH EDUCATIONAL GAMES SUPPORTED BY SCIENTIFIC STORIES	199
KKTC'DE SİYASAL PARTİLERİN İDEOLOJİK KIRILIMI: MİLLİYETÇİLİK, LİBERALİZM VE SOSYAL DEMOKRASİ	200
IDEOLOGICAL FRAGMENTATION OF POLITICAL PARTIES IN THE TURKISH REPUBLIC OF NORTHERN CYPRUS: NATIONALISM, LIBERALISM, AND SOCIAL DEMOCRACY.....	201
THE EFFECTIVENESS OF GAMIFICATION IN LEARNING ARABIC PHRASES.....	202
YAPAY ZEKA DESTEKLİ DİL ÖĞRENİMİ VE ÖĞRETMEN ROLÜ	203
ARTIFICIAL INTELLIGENCE-ASSISTED LANGUAGE LEARNING AND TEACHER ROLE	204
PROBLEMS OF FORMING A UKRAINIAN RAPID PROTOTYPING NETWORK.....	205
9. SINIF TARİH DERS KİTAPLARINDA YER ALAN GÖRSELLERİN ANALİZİ	206
AN ANALYSIS OF VISUALS IN 9TH GRADE HISTORY TEXTBOOKS	207
BUKHARA'S MEDICAL HERITAGE: FROM TRADITIONAL HEALING TO MODERN HOSPITALS	208

GOVERNMENTAL STRATEGY, THE BASIS OF STRATEGIC MANAGEMENT IN THE PUBLIC SECTOR IN ROMANIA

Professor CEZAR PEȚA PhD

„Andrei Șaguna” University, Constanța, petacezar@yahoo.com

ABSTRACT

Modern organizations have been forced to make significant transformations in response to an accelerated rate of change in the technical, social, political and economic fields. As a result of these changing forces, the management process has become more difficult, requiring greater skills aimed at guiding the future course of an organization in a rapidly evolving and uncertain world. These skills represent the essence of strategic management. Strategic management is concerned with deciding in advance what an organization should do in the future (strategic planning) involving the determination of how the objectives of the strategic plan will be achieved and who will be responsible for achieving them (resource management). Strategic planning establishes the overall strategic goals and objectives, selects appropriate policies for the acquisition and distribution of resources, and provides a basis for translating policies and decisions into specific commitments for action. Resource management involves determining the particular configuration of resources (fiscal, personnel, materials, equipment, and time) to be committed and the judicious allocation of those resources to the organizational units that will carry out the plans and programs. In the field of government strategies, studies, analyses, surveys, databases and reports must be developed and proposed, as well as consultancy services for conducting sociological research on the social status of the population, social opportunity and the impact of government strategies and public policies in areas of priority government interest, including by providing social diagnoses, recommendations on optimizing public policies, streamlining government public communication and increasing institutional transparency;

Key words: public management, strategic management, organizations, strategic planning.

FEATURES OF USING QUALITATIVE AND QUANTITATIVE METHODS OF ECONOMIC EVALUATION OF INNOVATIVE ACTIVITIES IN THE CONSTRUCTION INDUSTRY

PhD. Assoc. prof. Anatolii HAVRYLIAK

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, anatolii.s.havryliak@lpnu.ua

Postgraduate student Oleksandr PAUK

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, oleksandr.r.pauk@lpnu.ua

Postgraduate student Serhiy DYAKIV

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, serhii.i.diakiv@lpnu.ua

ABSTRACT

Today, the construction industry is rapidly developing under the influence of technological and innovative changes, which necessitates the need for appropriate economic analysis. At the same time, the specifics of this area require an integrated approach to the application of assessment methods, including both quantitative and qualitative methods. Quantitative methods prevail in those areas where it is important to achieve maximum objectivity and accuracy of results. In particular, they are actively used for financial assessment of innovative projects, analysis of investment efficiency and forecasting market prospects of new products. Thanks to quantitative approaches, it is possible to provide a numerical justification for the feasibility of implementing innovations. Quantitative methods include: NPV (Net Present Value); IRR (Internal Rate of Return); ROI (Return on Investment); discounted cash flow methods; CBA (Cost-Benefit Analysis). The use of quantitative methods has a number of disadvantages, namely: ignoring intangible factors; limitations in conditions of uncertainty; not taking into account strategic significance. Qualitative methods dominate in cases where it is necessary to assess intangible or difficult-to-measure characteristics, such as the level of an enterprise's innovation culture, strategic development potential, organizational readiness to implement innovations. They allow for a comprehensive consideration of innovation activities in the context of change management, strategic development, and social impact. Qualitative methods include: SWOT analysis; PEST analysis; Delphi method; strategic positioning maps. Qualitative methods do not provide accurate financial indicators, require significant resources, and the results are subjective and depend on the biases of experts. Effective assessment of innovation activity in construction requires a comprehensive approach that combines quantitative and qualitative methods, depending on the purpose and object of assessment.

Keywords: Innovation activities, qualitative and quantitative methods, economic evaluation.

ANALYSIS OF THE MACEDONIAN TRANSLATIONS OF ANTHROPONYMS IN THE LORD OF THE RINGS BY J.R.R. TOLKIEN

Dr. Ana KECHAN

International Balkan University, Skopje, North Macedonia, a.kechan@ibu.edu.mk

ABSTRACT

This paper investigates the intricate process of translating the anthroponyms, or proper names, in Tolkien's epic fantasy novel, *The Lord of the Rings*, into Macedonian. Tolkien's anthroponyms carry substantial cultural, historical, and linguistic significance as most are part of Tolkien's own glossopoeia or language creation. The research focuses on how some of these names are translated in the one Macedonian translation available, examining the strategies employed by the translators in order to maintain the meaning and subtlety of the source text. The research presents the challenge of preserving the phonetic and semantic correctness of Tolkien's names without reducing them to being less attractive for Macedonian readers. It explains the conflict between word-for-word translation and cultural translation, considering the role of language variation and cultural settings on translation. Through contrast between the English original names and their Macedonian translations, the research presents patterns and trends in the choice of translated names, making inferences on the broader consequences for literary translation. The findings contribute to the corpus of translation theory and practice, particularly the difficulties encountered when translating fantasy literature, and emphasize the importance of preserving the author's intent and the culture-laden meaning imparted to anthroponyms.

Keywords: Literary translation, onomastics, J.R.R. Tolkien, *The Lord of the Rings*, Macedonian.

AZERBAIJAN'S "GREEN ZONE" CONCEPT: NEW MODELS IN KARABAKH AND EASTERN ZANGAZUR

Dr. Gabil Samadov

Azerbaijan State Pedagogical University, gabilsamedov75z@gmail.com

Dr. Tarana Akbari

Azerbaijan State Pedagogical University Shamakhi branch, akbarietmp@gmail.com

ABSTRACT

In this article, the recovery and development works implemented in the Qarabakh and Sharqi Zangazur economic regions within the framework of the "green zone" concept of Azerbaijan are analyzed. Green energy, ecologically clean technologies, durable self-savings and smart city models are presented as the main pillars of this concept. The article also investigates the impact of these models on regional development, preservation of the surrounding environment, and combat with climate change. Suitable strategies, international comradery and calls are also valued. The recovery and reconstruction of the lands liberated from occupation is one of the main directions of Azerbaijan's strategic development plans. The application of innovative, ecological and durable approaches in the development of these regions has led to the formation of the "green shingles" concept. This model, which is implemented in Karabakh and Eastern Province, is a new example of not only economics and technology, but also ecology and social development. The Qarabakh and Sharjah Zangezur regions, which were declared "green energy zones" in 2021 by the President of the Republic of Azerbaijan, are superior in energy production and consumption. A model region can be designed that has minimal impact on the surrounding environment and is equipped with smart technologies. The main aims of this concept are: to increase the share of established sources in energy equipment, to counteract the pollution of the surrounding environment, to develop effective management systems through technological innovations. to implement and ensure regional development with durable and ecological principles. Karabakh and East Zangezur have great agricultural potential. The application of sustainable and environmentally friendly technologies in these areas is one of the priority directions. The use of organic fertilizers, water-saving drip irrigation systems, and the effective use of bioresources are among the main innovations in this area. The rich natural and historical resources of the region create favorable conditions for the development of ecotourism. These activities are kept under control with ecological monitoring and protection systems. The concept of the "green zone" of Azerbaijan is an important stage in the formation of the country's ecological and economic future. The application of this model in Karabakh and East Zangezur is the basis not only for restoration work, but also for a new development strategy. This concept can also be an example for other regions of the country. In accordance with the Sustainable Development Goals, the successful application of this model will strengthen Azerbaijan's green leadership at the international level.

Keywords: green zone, Karabakh, East Zangezur, ecological development, renewable energy, smart city, sustainable agriculture.

THE IMPACT OF MASS SPECTROMETRY ON DRUG DEVELOPMENT

R.VIDHYALAKSHMI

Bharath Institute Of Higher Education And Research,Selayur,Chennai 600073,Tamil Nadu, Chennai.

C.REJITHA

Department Of Pharmacology,Faculty Of Pharmacy,Bharath Institute Of Higher Education And Research,Selayur, Chennai-600073 Tamilnadu

ABSTRACT

Mass spectrometry (MS) has become a transformative technology in the field of drug development, revolutionizing how pharmaceutical companies design, test, and optimize therapeutic compounds. This cutting-edge analytical technique offers unmatched sensitivity and precision, making it an essential tool for the identification and quantification of small molecules, proteins, and metabolites in complex biological samples. MS facilitates the early stages of drug discovery by enabling high-throughput screening of compound libraries, as well as the identification of promising drug candidates. It is also invaluable in pharmacokinetics and drug metabolism studies, providing detailed insights into a drug's absorption, distribution, metabolism, and excretion (ADME) properties. In clinical development, MS plays a critical role in monitoring drug levels, evaluating patient-specific responses, and detecting potential drug-drug interactions. By analyzing biomarkers and drug metabolites, MS enables the development of more targeted and personalized therapies, ensuring that treatments are tailored to individual patients based on their unique biological profiles. Furthermore, MS contributes to quality control in both small molecules and biologics, verifying their identity, purity, and potency, which is crucial for ensuring patient safety. As drug development becomes increasingly focused on precision medicine, the integration of MS with genomics, proteomics, and metabolomics will continue to drive innovation. With ongoing advancements in mass spectrometry instrumentation, data analysis, and automation, the future of drug development is poised to see even greater efficiency, safety, and efficacy in the therapies we develop for patients worldwide.

Keywords: Mass Spectrometry, Drug Development, Personalized Medicine.

LAW BETWEEN RESISTANCE AND ACCEPTANCE: MOBILIZING SOCIAL CAPITAL TO SUPPORT LONG-TERM COLLECTIVE BENEFIT NORMS

Author PhD student Simona Luminita Sirbu
University of Bucharest

PhD Advisor Professor Ph.D. Ana Rodica Staiculescu

Docteur de l'Universite Paris 1 Pantheon Sorbonne

ABSTRACT

According to national regulations, any person holding a right or a legitimate interest who is harmed by a public authority through an administrative act or through the failure to resolve a request within the legal deadline may notify the court to request the full or partial annulment of the act, compensation for the damage caused, and, if applicable, compensation for moral damages. Thus, the initiation of an administrative litigation action represents a direct conflict between the citizen and the local public authority, in situations where the injured citizen is the holder of a subjective right or a legitimate interest that the defendant authority is obliged to respect. It is desirable to prevent, as much as possible, a direct conflict between citizens and the local public authority, in order to avoid the violation of rights or interests recognized by law, through the issuance of administrative acts likely to create confusion and infringements. Most often, communication and transparency in decision-making are the key to dialogue and, evidently, to the prevention of civil rights violations, in accordance with the enactment of regulations at the level of local communities for the protection of the general public interest. A current approach, both globally and locally, is the reduction of pollution and the protection of the environment. At the city level, legal instruments must be identified to align the private interests of citizens with the general interest of the community. An example that is both positive—in terms of encouraging environmental protection measures—and negative—in terms of reducing citizens' budgets—is the introduction through local regulations of taxes aimed at discouraging pollution and urban congestion. The most difficult element is finding ways to raise awareness about the necessity of imposing such taxes in order to correct behaviors that conflict with environmental protection. We will address a sociological theme dictated by the need to find solutions for encouraging citizens to accept the constraints of local governance that serves not only their own local interests but, above all, the general interests such as protecting the environment.

Key words: Resistance, acceptance, environment, local regulations

RESOURCE EFFICIENT AND CLEANER PRODUCTION: CONCEPTS, CHALLENGES AND PROSPECTS FOR IMPLEMENTATION IN UKRAINE

PhD. Assoc. prof. Kateryna PETRUSHKA

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, katerynapetr92@gmail.com

Postgraduate student Sviatoslav HURSKYI

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, sviatoslav.i.hurskyi@lpnu.ua

PhD. Assoc. prof. Yaryna YUKHMAN

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, yaryna.v.yukhman@lpnu.ua

ABSTRACT

Small and medium-sized enterprises are one of the key sectors of a market economy. The number of business entities in Ukraine has been growing in recent years. According to the State Statistics Service of Ukraine, their share is about 99% of the total number of enterprises. Small and medium-sized enterprises (SMEs) account for about 15% of Ukraine's gross domestic product. More than half of SMEs operate in the trade and catering sector, approximately 14% are manufacturers of industrial products, and 10% are engaged in construction. SME production activities are concentrated mainly in the following industries: food, textiles, chemicals, machinery, construction materials, etc. Any industrial enterprise has a negative impact on the environment as a result of its production processes and incurs economic losses in the form of pollution charges. While the environmental impact of individual SMEs may be negligible, the total pollution in the form of air emissions, wastewater and production waste is quite significant and requires effective measures to reduce it. Resource Efficient and Cleaner Production is a comprehensive, consistent, preventive environmental strategy to be applied in production processes in order to increase the economic efficiency of production, reduce production risks for people and reduce the burden on the environment. Resource efficient and cleaner production is about finding ways to produce and consume sustainably. Resource efficient and cleaner production is a balance between the environmental impact and economic stability of the enterprise. Combining environmental efficiency with economic growth is the main idea of resource efficient and cleaner production. Implementation of resource efficient and cleaner production at the enterprise allows to assess the savings potential and ways of efficient use of all resources, to reduce production costs and waste generation and air emissions, to increase resource efficiency and competitiveness. Resource efficient and cleaner production methods can be implemented at any enterprise that manufactures products or provides services, regardless of industry and production volumes.

Keywords: Resource efficient, cleaner production, enterprises.

OPPORTUNITIES AND CHALLENGES FOR GLOBAL CLIMATE CHANGE

Abba Kyari Buba

Faculty of Social and Management Science, Yobe State University, Nigeria

bkoriyell@gmail.com

ABSTRACT

Climate change continues to be one of the most pressing challenges facing the globe, with profound environmental, economic, and social implications. While it presents significant threats, it simultaneously offers opportunities for innovation, sustainable development, and international collaboration. This paper examines the dual nature of climate change, addressing both the environmental problems and challenges it presents, as well as the potential opportunities and benefits that arise from effective mitigation and adaptation strategies. The discussion underscores the importance of sustainable practices in addressing climate change, highlighting the necessity for policy interventions, technological advancements, and collective action.

Keywords: Climate change 1, sustainability 2, environmental challenges 3, mitigation 4, adaptation 5, opportunities 6

TIKTOK ADDICTION BEHAVIOUR AMONG NIGERIAN YOUTHS: A CONCEPTUAL FRAMEWORK

Abba Kyari Buba

*Faculty of Social and Management Science, Yobe State University, Nigeria
bkoriyell@gmail.com*

A I Chikaji

*Faculty of Social and Management Science, Yobe State University, Nigeria
aliyuchikaji2@gmail.com*

ABSTRACT

Social media addiction, particularly on platforms like TikTok, has emerged as a significant global concern, with adolescents being the most susceptible demographic. Although existing studies have examined this issue in various contexts, there is a lack of research focused on Nigeria, where TikTok usage among young people is rapidly increasing. This study proposes a conceptual framework grounded in the Stimulus-Organism-Response (SOR) paradigm to explore both external factors (such as information quality and system quality) and internal factors (like flow experience) that influence TikTok addiction behaviors among Nigerian adolescents. The aim is to fill a gap in the literature by offering insights into the distinct socio-cultural and technological dynamics that contribute to addiction in Nigeria. Theoretical and practical implications are discussed, along with recommendations for mitigating the adverse effects of TikTok addiction.

Keywords: TikTok, addiction behaviour 1, youths 2, Nigeria 3, SOR model 4, flow theory 4

DEVELOPMENT OF DETECTOR FOR STRESS (POLYGRAPH) : SMALL DEVICE

Athirah MUHAMAD AZMER

*Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam Selangor Malaysia
athirahazmer01@gmail.com*

Mariana ROSDI

*Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam Selangor Malaysia
annemariarose77@gmail.com*

ABSTRACT

In an era of escalating mental health challenges, stress has emerged as a critical concern affecting individuals across diverse settings. This project proposes the development of a compact and user-friendly polygraph device designed to detect stress levels in real time through physiological indicators such as heart rate, skin conductivity, and breathing patterns. Aimed at students and working professionals, the device integrates cost-effective sensor technology and microcontroller-based systems to deliver portable, affordable, and reliable stress monitoring. The design emphasizes ease of use, data storage, and analysis features, allowing users to track stress trends over time. This study adopts a developmental and experimental research model, aiming to design, construct, and test a functional prototype of a wearable polygraph-based stress detection device. The project integrates both hardware and software elements using microcontroller systems and physiological sensors to assess stress in real-time. Supported by extensive literature and market surveys, this prototype demonstrates strong potential for practical application in both personal and clinical environments. Its implementation promises to enhance mental health awareness, empower proactive stress management, and contribute meaningfully to the advancement of wearable biomedical technologies.

Keywords: Stress Monitoring, Wearable Technology, Physiological Indicators

DEVELOPMENT OF IOT-BASED HEALTH MONITORING SYSTEM FOR EARLY DETECTION OF ABNORMALITIES

CHAN Kai Jun

*Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam Selangor Malaysia
chankaijun12@gmail.com*

Mariana ROSDI

*Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam Selangor Malaysia
annemariamrose77@gmail.com*

ABSTRACT

This project focuses on the development of an IoT-Based Health Monitoring System designed for early detection of health abnormalities by continuously measuring vital signs such as heart rate and oxygen saturation (SpO₂). The system integrates the MAX30100 Pulse Oximeter sensor and the ESP8266 Wi-Fi module to enable real-time monitoring and cloud-based data visualization. Data collected by the sensor is transmitted wirelessly to the Blynk IoT platform, where users and healthcare providers can remotely access and track vital health parameters. The aim is to provide an affordable, accessible, and user-friendly solution for individuals—especially those in remote or underserved areas—who lack access to regular medical supervision or facilities. The project addresses the pressing issue of delayed health diagnosis caused by manual monitoring and limited healthcare access. By automating health data collection and alerting users when abnormal values are detected, the system supports early intervention and reduces dependency on physical hospital visits. The methodology includes hardware selection, software development using Arduino IDE, circuit design, cloud integration, and usability testing. Survey results supported the system's practicality and highlighted strong user interest in real-time health data and mobile-connected features. Recommendations for future development include expanding the system to monitor additional health metrics such as body temperature and ECG, integrating mobile notifications, and leveraging AI for predictive analysis. This project contributes meaningfully to the growing field of digital healthcare and supports ongoing efforts to improve health outcomes through smart technologies.

Keywords: Health Monitoring System, Pulse Oximeter sensor, health diagnosis.

THE MODERATING ROLE OF VOLUNTEERING IN THE RELATIONSHIP BETWEEN SELF-ESTEEM AND SELF-EFFICACY

Lect. univ. dr. Doinița BENTU

"Andrei Saguna" University of Constanta, Romania

bentu_doinita@yahoo.com

Asist.univ.drd. Bianca-Ioana GARABET

"Alexandru Ioan Cuza" University of Iași, "Andrei Saguna" University of Constanta, Romania

bianca.2998@yahoo.ro

ABSTRACT

Several studies have concluded that volunteering brings meaning and purpose to a person's life while increasing self-esteem and sense of self-efficacy, and research on self-esteem levels has found higher levels of self-esteem in volunteers than in non-volunteers. The aim of this research is to explore the moderating role of volunteering activity on the relationship between self-esteem and sense of self-efficacy of the study participants. To achieve this goal, four hypotheses were established: 1) There is a significant correlation between self-esteem and sense of self-efficacy; 2) Volunteering activity moderates the relationship between self-esteem and sense of self-efficacy; 3) There are significant differences in volunteering factors by age, with young people being more involved in volunteering activities compared to adults; 4) There are significant differences between men and women in terms of self-efficacy. A total of 141 people, 37 men and 104 women, over 18 years of age, volunteered in projects developed by two non-profit organizations. The instruments used were: Self-Esteem Scale-SS, Self-Efficacy Scale - SES and Volunteer Functions Inventory - VFI (Protective Factor, Values Factor, Career Factor, Social Factor, Understanding Factor, Enthusiasm Factor). The results showed that a statistically significant positive correlation was found between self-esteem and feelings of self-efficacy, so people with higher self-esteem will also have higher confidence in their personal abilities to mobilize the resources needed to successfully accomplish tasks. Volunteering has a moderating role in the relationship between self-esteem and self-efficacy, which means that volunteering provides concrete contexts in which the individual can test and validate their own personal competences and values, thus strengthening the connection between how they perceive themselves (self-esteem) and how capable they feel (self-efficacy). Differences were also identified between young people and adults in terms of involvement in volunteering and between men and women in terms of self-efficacy, with men having a higher level of self-efficacy than women.

Key words: Volunteering, self-esteem, self-efficacy, self-efficacy, moderation, volunteering factors.

BRIDGING THE GAP: AWARENESS OF MUSLIM FRIENDLY TOURISM AND HOSPITALITY ASSURANCE AND RECOGNITION (MFAR) IN PAGO HUB

Farisya Arina Herry Izi @ MOHDROZI

International Islamic University Malaysia, Malaysia, farisya_arina@live.iium.edu.my

Siti Salwa MD SAWARI

International Islamic University Malaysia, Malaysia, salwa_sawari@iium.edu.my

Siti Aisah ABAS

Universiti Teknologi MARA Sabah Branch, Malaysia, sitiaisah@uitm.edu.my |

ABSTRACT

Muslim friendly tourism is expanding globally, with Malaysia positioning itself as a leader through initiatives like the Muslim friendly Tourism and Hospitality Assurance and Recognition (MFAR) certificate. However, awareness of MFAR remains limited at the community level, particularly within educational hubs such as Pagoh Edu Hub. This study aims to assess the level of MFAR awareness among students, staff, and local entrepreneurs in Pagoh and to explore strategies for promoting Muslim-friendly tourism practices. A mixed-methods approach was used, combining quantitative surveys (n=162) and qualitative interviews (n=15) across institutions such as IIUM, UTHM, and local SMEs. Findings reveal a significant gap in MFAR awareness only 25% of respondents recognized the MFAR logo despite widespread support for halal and Shariah-compliant tourism features. Over 90% valued halal-certified food, prayer facilities, and Muslim-friendly accommodations in travel decisions. The study highlights a disconnect between community values and formal tourism recognition schemes. It recommends targeted awareness campaigns, stakeholder engagement, and educational outreach to improve MFAR visibility. These efforts are critical for advancing inclusive tourism, aligning with Malaysia's halal tourism agenda, and enhancing socio-economic opportunities in local communities.

Keywords: Muslim Friendly Tourism, Halal Tourism, MFAR Certification, Community Awareness

THE ROLE OF THE APPLICATION OF MODERN EDUCATIONAL TECHNOLOGIES IN UNIVERSITIES IN INCREASING THE QUALITY OF TEACHING

Dr. Gabil Samadov

Azerbaijan State Pedagogical University, gabilsamedov75z@gmail.com

Dr. Tarana Akbari

Azerbaijan State Pedagogical University Shamakhi Branch, akbarietmp@gmail.com

Zarifa Hamidova

Azerbaijan State Pedagogical University Shamakhi branch, zerifehemidova@mail.ru

ABSTRACT

In universities in the former USSR, tedious lectures of an informative nature reduce students' interest in the lesson and limit their creative activity. In seminar classes, students memorize the content covered in the lecture and are evaluated accordingly. In the modern era of rapid development of science and technology, the correct establishment of feedback and mutual communication between students and educators creates the basis for improving the quality of teaching. Studying the interests and needs of students and organizing the teaching process accordingly is a priority issue. In this regard, it is advisable to prepare lectures in a result-oriented manner by conducting discussions, analyses, and comparisons. Lessons established by applying modern educational technologies ensure the development of logical, critical, and creative thinking in students, and form competencies and values in them. The application of modern learning technologies ensures the formation of students as personalities, lays the foundation for their formation as researchers with critical and creative thinking. The quality indicators of educators are one of the most important and leading conditions in higher education institutions. The educator must, first of all, have excellent scientific and theoretical knowledge in his specialty, develop analysis and synthesis, judgment skills, and acquire critical and creative thinking. Along with this, he must show high ethics and culture in communication and cooperation with students, and must have high moral and emotional values. In order to conduct quality lessons that meet modern requirements, the educator must first focus on continuous education in order to increase his level of professionalism, acquire new, innovative learning technologies, and skills in working with information and communication equipment. The knowledge given to students in lecture classes is mostly of a memorizing nature and is aimed at students' memorization. However, it is known that only up to 10% of the content listened to during an 80-minute lecture can be remembered. For this reason, the lecturer should use modern learning technologies and information and communication equipment to design a lesson that not only remembers the students, but also forms appropriate skills and competencies on this topic. Students should be able to apply the knowledge and skills they gain from the lesson given by the teacher in their daily lives. In the learning process, the teacher should play the role of a "guide" and the student should play the role of a "researcher".

Keywords: learners, educator, learning environment, learning technologies, learning methods, lecture.

UNIVERSITY STUDENTS PERCEPTIONS ON REFLECTIVE TEACHING: A CASE STUDY

Phd, Igballe MIFTARI-FETISHI

International Balkan University, Skopje, North Macedonia, i.miftari@ibu.edu.mk

ABSTRACT

Research implies that within the modern teaching classroom, it is very important to combine theory and practice. Reflective teaching is a process where teachers think over their teaching practices, analyze how something was taught and how the practice might be improved or changed. Hence, it can be applied in many areas and fields of study, however, it is crucial for ELT teachers, for both pre-service and in-service ones as they are the recipients of teaching practices and can provide valuable feedback. The main aim of this paper is to present the importance of reflection during and after teaching and the impact that it has on self-improvement and self-motivation. Participants in the study are students of ELT (pre-service), who apart from learning the theory and methodology of teaching, also practice planning and teaching skills and reflect on the process afterwards. Instruments used in the case study are student surveys, observations and reflections. They serve as a means of collecting students' perceptions on reflective teaching as well as, help determine the areas that need improvement. Furthermore, they help foster a collaborative environment, in which the pre-service teachers not only deliver lectures and presentations, but also critically think of the process. The study answers the following research questions: What do university students understand about reflective teaching? How do students perceive its impact on their learning experience? What are students' suggestions for improving reflective teaching practices? The procedure of tasks and activities, their sequence as well as the students feedback will be presented. Conclusions, limitations and future recommendations will also be provided.

Keywords: Reflective teaching, student perceptions, pre-service and in-service etc.

STATISTICAL ASSESSMENT OF ENVIRONMENTAL RISKS OF THE SPREAD OF CONSTRUCTION DUST IN RESIDENTIAL AREAS

Dr. Sc. prof. Ihor PETRUSHKA

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, ihor.m.petrushka@lpnu.ua

Postgraduate student Yaroslav Gluhovetskiy

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, yaroslav.o.gluhovetskiy@lpnu.ua

Postgraduate student Volodymyr Myshunskiy

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, volodymyr.y.myshunskiy@lpnu.ua

ABSTRACT

The construction industry is one of the main sources of man-made air pollution in cities. Construction dust (cement, gypsum, concrete, quartz, etc.) contains fine particles that can remain in the atmosphere for a long time, penetrating into the human respiratory tract. Environmental risks associated with the spread of construction dust require a scientifically based assessment using modern statistical methods. To address the above issues, it is necessary to use the methodology of a statistical approach to assessing the level of environmental risk due to the spread of construction dust, in particular, determining the spatial and temporal patterns of dust dispersion and assessing its impact on the environment and human health. The main sources of dust are the dismantling of buildings, transportation of bulk materials, mixing concrete solutions, etc. The composition of dust includes PM₁₀ and PM_{2.5} particles, as well as toxic elements (Pb, Cd, Cr, SiO₂), which increases the danger. The results obtained allow: to identify areas of increased risk within urban areas; to determine the periods of the year or day when the risk increases (for example, in dry, windless weather); to calculate the risk levels for the environment, including for different groups of the population (children, the elderly, construction workers). Thus, statistical assessment is a reliable tool for identifying and predicting environmental risks from construction dust. The use of integrated methods allows for an accurate assessment of the impact of pollution on the environment and human health, which contributes to the adoption of effective management decisions. The assessment of the impact of the spread of construction impact in residential areas was assessed based on the air pollution index and the environmental risk index. The final assessment of the man-made impact on the environment was calculated based on mathematical dispersion models. It has been determined that the dominant factors in the pattern of dust dispersion belong to the spatiotemporal aspects. In particular, this refers to the spatial impact, the determination of which is based on the methodology of geostatistical modeling (e.g., kriging, IDW), which allows constructing maps of dust concentrations and identifying areas of increased risk.

Keywords: construction dust, environmental risks, mathematical dispersion model.

THE ROLE OF TECHNOLOGY IN THE LEARNING AUTHONOMY PROCESS

Marijana Klemenichich

International Balkan University, Faculty of Education, marijana.klemenichich@ibu.edu.mk

ORCID 009-003-1609-3352

ABSTRACT

Learning autonomy is the ability for learners to take charge of their learning interests and design their own learning path. Learning autonomy includes responsibility for your own learning, setting your own goals for the topic you've chosen to focus on, and participating actively in the process. The development of learner autonomy can be extremely beneficial and successful in the study of a foreign language in the English as a foreign language classroom. The term learner independence or learner autonomy is a part of the terminology where learners can direct their own learning, meaning, learners don't always have to rely on the teacher to learn something, the learner should set their own objectives and follow strategies of autonomous learning. Technology, particularly the internet, opens up new possibilities for authentic assignments and materials, as well as access to a wealth of ready-made ELT materials. New approaches to teaching the English language are constantly emerging, and learning autonomy can be one of them, thanks to technology which nowadays provides us a plethora of materials, and a choice of websites related to language learning, so technology in this regard can be a positive feature to promote learning autonomy. The best thing about technology or the internet is that it allows excellent cooperation and communication between geographically spread out learners. Technology can aid in the development of learner autonomy by assisting students in a variety of ways, as well as assisting them in developing their knowledge and skills.

Keywords: Learner Autonomy, Learner Interdependence, Technology.

NEEDS ASSESSMENT STUDY FOR THE PROPOSED BACHELOR OF DIGITAL BUSINESS WITH HONOURS PROGRAMME

Mazillah Azleen MAZLAN

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, mazillah@psa.edu.my

Dr. Nurfadillah AHMAD MAHMMUD

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, nurfadillah@psa.edu.my

Ruzanna JUBAIDI

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, ruzanna@psa.edu.my

ABSTRACT

This study investigates the necessity for introducing a new academic programme, the *Bachelor of Digital Business with Honours*, proposed by Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah. The primary objective of this research is to assess the demand and relevance of offering the programme at Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah (PSA), to produce highly skilled graduates in the field of digital business. The study incorporates data gathered from industry representatives, academic staff, students, and alumni through surveys and the findings have been analysed through descriptive analysis. Aligned with the national vision articulated in the Malaysia Digital Economy Blueprint (MyDIGITAL), the proposed programme is designed based on the principles of Outcome-Based Education (OBE). It strongly emphasises developing key digital competencies, including digital marketing, data analytics, e-commerce, and digital transformation. Furthermore, the programme framework integrates strategic collaborations with industry stakeholders to ensure curricular relevance and alignment with current and future labour market needs.

Keywords: need assessment, Digital business, bachelor programme.

ALIGNING EDUCATION WITH INDUSTRY: THE CASE FOR A DIPLOMA IN LOGISTICS AND SUPPLY CHAIN MANAGEMENT IN MALAYSIAN POLYTECHNICS

Mazwina Hanim ABU BAKAR

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, mazillah@psa.edu.my

Dr. Nurfadillah AHMAD MAHMMUD

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, nurfadillah@psa.edu.my

Azma Husnaiza ABDUL AZIZ

*Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia,
azmahusnaiza@psa.edu.my*

Norfaizah ABAS

*Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia,
norfaizahabas@psa.edu.my*

ABSTRACT

This study explores the necessity of introducing a Diploma in Logistics and Supply Chain Management (DLS) program, guided by feedback from key stakeholders, including industry representatives, polytechnic lecturers, alumni, and secondary school students. A combination of questionnaires and a pilot study served as primary research instruments, complemented by the analysis of secondary data sourced from the Economic Planning Unit (EPU), Economic Transformation Programme (ETP), Twelfth Malaysia Plan (RMK-12), Ministry of Higher Education (MOHE), and the Department of Human Resources. The findings reveal that the proposed DLS program is in alignment with Malaysia's strategic direction to become a regional logistics hub, emphasizing infrastructure enhancement, digitalization, and the development of a skilled workforce. The program's focus on automation, green technology, and modern transportation systems positions it to deliver substantial benefits across the logistics industry, national economy, educational institutions, and society at large. Its implementation is anticipated to improve national competitiveness, create employment opportunities, and accelerate digital transformation within the logistics sector. The development of the program is justified by positive empirical evidence, an industry-relevant curriculum design, and instructional methodologies attuned to contemporary technological trends. For effective implementation, emphasis must be placed on expanding academic staffing, upgrading facilities, acquiring essential equipment, and developing robust teaching and learning resources.

Keywords: Logistics Management, Supply Chain, Technical and Vocational Education, Workforce Development, Digital Transformation.

DEVELOPMENT OF ELECTRO SOCKS MESSAGE DEVICE FOR SEPAK TAKRAW ATHLETES USING ELECTRICAL MUSCLE STIMULATION (EMS)

Nor Farisha Amani Binti Yusri

*Department of Electrical Engineering, Polytechnic Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Selangor,
Malaysia, nrfrshya484@gmail.com*

Yaakub bin Omar

*Department of Electrical Engineering, Polytechnic Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Selangor,
Malaysia, aminyaakub47@gmail.com*

ABSTRACT

This study presents the development of a wearable electronic device called Electro Socks Massage, specifically designed for Sepak Takraw athletes who are prone to foot strain and injuries due to the sports high-impact nature. The device aims to provide a portable and user-friendly solution for muscle recovery and pain relief. It is powered by an ESP32 microcontroller, which connects wirelessly to a mobile application via Wi-Fi, allowing users to remotely control massage intensity and duration. Electrical Muscle Stimulation (EMS) is delivered through vibration motors embedded in the socks, activated by a relay module to ensure safe and consistent power delivery. A rechargeable battery enhances the systems portability and usability. The device was developed using both software and hardware tools. Simulations and functional tests were conducted using Proteus and Arduino IDE prior to physical implementation. MATLAB was used for data analysis to evaluate the effectiveness of three massage types: Reflexology, Shiatsu, and Vibration. Boxplots illustrated the distribution of Therapy Index and voltage values, while histograms with overlaid normal distribution curves were used to assess the normality of voltage data. Results showed that all massage types produced similar average voltage values—approximately 12 V for Reflexology and Shiatsu, and 11 V for Vibration—with minor differences in standard deviation. Among them, Shiatsu demonstrated the most consistent voltage output with minimal variation, indicating higher stability and repeatability. These findings provide a valuable reference for selecting effective massage techniques based on output consistency.

Keywords: Wearable Device, Electrical Muscle Stimulation, Sepak Takraw, Massage Therapy, Shiatsu

ELECTRO SOCKS MASSAGE

Nor Farisha Amani Binti Yusri

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia. nrfrshya484@example.com

ABSTRACT

The Electro Socks Massage project presents an innovative approach to athlete foot care, focusing specifically on Sepak Takraw players who are prone to foot fatigue and injury due to the sport's high-impact demands. This project aimed to develop a wearable foot massage device that integrates ESP32 microcontroller technology with wireless control via the Blynk mobile application. The primary goal was to provide a portable, customizable, and efficient recovery solution that athletes can use during post-training or post-competition recovery periods. The device enables remote adjustment of massage intensity and duration through Wi-Fi connectivity, while a relay module manages power distribution to vibration motors, ensuring consistent performance and user safety. In addition to hardware development, a user-friendly mobile application was implemented to control and personalize massage sessions. The project emphasized ergonomic design, battery-powered portability, and embedded safety features such as temperature monitoring and auto shut-off. Data analytics functions were included to monitor massage usage and system behavior. Preliminary testing showed strong user satisfaction. Statistical analysis using boxplots and histograms demonstrated reduced voltage variation across massage modes, indicating consistent therapeutic delivery, particularly in vibration mode. Line graph analysis revealed that user-reported comfort levels increased proportionally with controlled massage intensity within an optimal voltage range (5.0–6.5V). Additionally, histogram distribution confirmed a normal pattern of voltage consistency across repeated sessions, suggesting the system's reliability in maintaining safe operational thresholds. The Electro Socks Massage device not only addresses immediate pain relief but also shows promise in reducing injury recurrence, improving post-exercise recovery, and extending athletic longevity. By combining wearable technology and IoT-based control, the project introduces a personalized, data-driven approach to foot therapy. The innovation holds future potential for broader application in sports recovery and chronic foot care, particularly in the context of medical engineering and athlete rehabilitation.

Keywords: foot massage, wearable therapy, sports recovery, ESP32, wireless control.

INTERACTIVE WELDING ANGLE DETECTOR

NORASIAH BINTI MUHAMMAD

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, norasiah@psa.edu.my

NOORAZLAN BIN MOHD SAMSUDDIN

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, noorazlan@psa.edu.my

ASMIRA BIN ASHARI

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, asmira@psa.edu.my

ABSTRACT

Mastering proper torch angles is essential for producing high-quality welds; however, many students struggle with this aspect of manual welding. To address this challenge, the Interactive Welding Angle Detector has been developed as an educational aid that offers real-time feedback on torch orientation. This device integrates a gyroscopic sensor (MPU-6050) with a microcontroller (Arduino Uno R3) to continuously monitor the welding torch's angle. When the torch deviates from the optimal range, the system promptly alerts the user through visual indicators on an LCD screen and auditory signals via a buzzer. This immediate feedback mechanism enables learners to adjust their technique in real-time, fostering the development of correct welding habits. The device's user-friendly interface, featuring an on/off button and clear angle display, ensures ease of use for students and instructors alike. By incorporating this tool into welding training programs, educators can enhance the learning experience, reduce common welding errors, and improve overall skill proficiency among students. Furthermore, the Interactive Welding Angle Detector serves as a valuable resource for instructors, allowing for more efficient monitoring of student progress and targeted guidance. In summary, the Interactive Welding Angle Detector offers a practical solution to a common educational challenge in welding instruction. By providing real-time, actionable feedback on torch orientation, it empowers students to develop the skills necessary for successful welding practices, ultimately contributing to higher-quality welds and more competent welding professionals.

Keywords: Welding Angle Detector, Welding Education, Skill Development.

MUSLIM-FRIENDLY ADVENTURE TOURISM IN MALAYSIA: UNDERSTANDING THE NEEDS AND EXPECTATIONS OF MUSLIM TRAVELERS

Nur Athirah MAULUD

International Islamic University Malaysia, Pagoh, Malaysia, athirah020412@gmail.com

Siti Salwa MD SAWARI

International Islamic University Malaysia, Pagoh, Malaysia, salwa_sawari@iiu.edu.my

Muhammad Haniff Najmi MAZLI

International Islamic University Malaysia, Pagoh, Malaysia, mhnhaniff12@gmail.com

ABSTRACT

The Muslim-friendly tourism sector in Malaysia has seen significant growth, particularly after the COVID-19 pandemic, with the country positioning itself as a leading destination for Muslim travelers. However, the concept of Muslim-friendly tourism has been primarily applied to conventional tourism services, and the absence of a formal standard for adventure tourism has created a gap. This study aims to explore the needs and preferences of Muslim travelers regarding Muslim-friendly adventure tourism in Malaysia. Using a quantitative research approach, data were collected through structured questionnaires distributed to 150 respondents. The results reveal that the most crucial need for Muslim travelers in adventure tourism is access to Halal food and prayer facilities, with 84% of respondents strongly agreeing on their importance. Detailed descriptions of Muslim-friendly amenities and clear information about such options followed closely, with 77.3% and 74.7% of respondents strongly agreeing, respectively. Flexibility in accommodating religious practices, services respecting cultural needs, and gender-segregated facilities also emerged as significant factors. While gender-specific guides were less prioritized, they remained an important consideration for some respondents. These findings underscore the importance of integrating religious and cultural needs into adventure tourism offerings. The study concludes by suggesting that adventure tourism operators in Malaysia should develop standards and certifications to cater to the specific needs of Muslim travelers, thereby strengthening Malaysia's position as a leading Muslim-friendly adventure tourism destination.

Keywords: Muslim-Friendly Tourism, Adventure Tourism, Halal Travel, Tourist Preferences

DEVELOPMENT OF WIRELESS IOT-BASED PULSE OXIMETER FOR REMOTE PATIENT CARE

Nur Bilqis MOHD RAMLI

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam Selangor Malaysia

bilqisramli81@gmail.com

Mariana ROSDI

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam Selangor Malaysia

annemariarose77@gmail.com

ABSTRACT

Access to healthcare is an issue everywhere, especially for those living in far places with few medical facilities. Cardiovascular and respiratory diseases need constant monitoring that cannot be achieved by using conventional pulse oximeters as they are not connected remotely and do not have real-time alerts. All such issues are resolved in this project by utilizing a Wireless IoT-Based Pulse Oximeter to monitor patients remotely. It employs a MAX30100 sensor to track SpO₂ (oxygen saturation) and heart rate, which is processed in an Arduino Uno microcontroller, and transmits the data wirelessly to the cloud platform via an ESP8266 Wi-Fi module. The real-time health parameters can be monitored by users and caregivers via a mobile or web application, and abnormal reading alerts are automatically triggered. The process entailed hardware integration, sensor calibration, and iterative testing for reliability and accuracy. The device underwent usability testing, cost-effectiveness testing and home and clinic feasibility testing. Market surveys showed great demand for IoT-based health monitoring, with 93.3% of the respondents perceiving remote access as desirable and 100% perceiving real-time alerts as acceptable. This project illustrates that low-cost, handheld IoT solutions have the potential to radically improve healthcare accessibility, especially for geriatric and chronic patients in rural areas.

Keywords: IoT pulse oximeter, remote patient monitoring, SpO₂, heart rate, Arduino, MAX30100

DEVELOPMENT of IOT HAND MOVEMENT REHABILITATION TRAINING FOR STROKE PATIENTS

Nur Izzathul Balqis MURAD

*Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam Selangor Malaysia
bizzathul@gmail.com*

Mariana ROSDI

*Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam Selangor Malaysia
annemariarose77@gmail.com*

ABSTRACT

Stroke is a leading cause of long-term disability, often affecting fine motor skills essential for daily tasks. This project presents an IoT based rehabilitation device developed to support stroke patients in regaining hand mobility. The system is built using flex sensors attached to a glove that detects finger movements. Data is processed by an Arduino Nano and transmitted via Wi-Fi or Bluetooth to a mobile application. The app provides real time visual feedback and allows therapists to monitor progress remotely. This enables patients to perform consistent, guided exercises from home. The methodology involved iterative hardware testing, sensor calibration, and user trials for usability evaluation. Results indicated accurate motion detection and positive user feedback on accessibility and engagement. The device's low cost and portability offer a viable solution to traditional rehabilitation barriers. This research confirms the feasibility and benefits of integrating IoT in stroke rehabilitation, particularly in improving patient motivation and therapist oversight.

Keywords: stroke rehabilitation, IoT device, hand therapy, flex sensor, arduino

RULE-BASED HEAD GESTURE RECOGNITION SYSTEM FOR INDEPENDENT WHEELCHAIR

Nur Nadhirah HISHAM

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Selangor, Malaysia, nadhirahhisham27@gmail.com

Nurul Maisarah KAMARUDDIN

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Selangor, Malaysia, msarah@psa.edu.my

ABSTRACT

It is estimated that about 10% of the global population, roughly 650 million people, live with physical disabilities such as quadriplegia, with many relying on wheelchairs for mobility. However, traditional wheelchair control methods, such as manual or joystick-based system, present significant challenges for individuals with impaired or faces problem with upper limb function. Manual wheelchairs require substantial physical effort, which may be impossible for users with limited strength or mobility. Similarly, joystick-controlled wheelchairs, although motorized, still demand fine motor control and arm movement, making them inaccessible to many users with severe motor impairments. This study proposes a handcrafted head gesture recognition-based wheelchair control system as a hands-free and accessible mobility solution to counteract these limitations. To develop a head movement-controlled mechanism, allowing for the wheelchair operation to maintain a reliable and steady function for users with severe motor impairments. It employs an Arduino uno as a microcontroller, 3V-6V DC motor and Osoyoo motor shield L293DD motor driver shield. These components are integrated into a lightweight prototype wheelchair able to carry loads less than 1 kg per weight. In software, gesture detection logic is implemented in PyCharm, and motor controls are programmed using Arduino IDE. It detects five predefined head gestures (left, right, up, down and forward). With freedom to move the head as far as 90°, users may perform any angular head movements; such movements are classified and accurately detected for smooth wheelchair interfacing in visually demanding environments. This innovative method would also enhance the life independence of people with physical disabilities, by offering a practical, affordable and non-invasive assistive mobility solution.

Keywords: Wheelchair, handcrafted, physical disability, head gesture and mobility aid.

MEETING FAITH-BASED NEEDS IN TOURISM: THE ROLE OF MOBILE APPLICATIONS FOR MUSLIM TRAVELERS

Nur Shuhadah MOHD

International Islamic University Malaysia, Malaysia, shuhadah@iium.edu.my

Ummi NoorJuwairiah ABDULLAH

International Islamic University Malaysia, Malaysia, juwaabdullah@gmail.com

Siti Salwa MD SAWARI

International Islamic University Malaysia, Malaysia, salwa_sawari@iium.edu.my

Muhammad Haniff Najmi MAZLI

International Islamic University Malaysia, Pagoh, Malaysia, mhnhaniff12@gmail.com

Mohammad Aizat JAMALUDIN

International Islamic University Malaysia, Malaysia, mohdaizat@iium.edu.my

ABSTRACT

This study investigates how mobile applications can support Muslim-friendly tourism by addressing the specific faith-based needs of Muslim travelers. As the global Muslim travel market continues to expand—with projections previously reaching \$200 billion by 2020—the demand for tailored services, especially in non-Muslim majority destinations, has grown significantly. However, many tourism stakeholders still face challenges in providing appropriate religious accommodations, which can negatively affect the overall travel experience. Using a quantitative approach, this research gathered data via both online and offline surveys to assess the types of information Muslim tourists seek and how mobile tools influence their travel satisfaction. Central research questions include identifying the essential religious and travel-related information requirements and understanding the psychological effects of mobile engagement on Muslim travelers. The results highlight the critical role digital platforms play in improving destination awareness, emotional comfort, and overall satisfaction. This study offers practical recommendations for tourism providers, encouraging the development of mobile solutions that support Muslim travelers' religious obligations while enhancing their journey.

Keywords: Muslim, Muslim-friendly, Mobile Applications, Muslim Travelers, Faith-Based Needs

A RESEARCH PROPOSAL ON THE DETERMINANTS INFLUENCING THE USE OF MUSLIM-FRIENDLY TRAVEL ITINERARY APPLICATIONS USING THE TAM MODEL

Nurlisha Amirah SHAHROM Siti Salwa MD SAWARI

International Islamic University Malaysia, Malaysia, mirashahrom33@gmail.com

ABSTRACT

The rapid advancement of digital technology has reshaped the way tourists plan, experience and navigate their journeys. Among these innovations, digital itineraries such as e-book guides, travel apps and web-based platforms are becoming essential tools. This study examines the adoption of digital itineraries among tourists with a special focus on the rising demand for halal tourism. Using the technology Acceptance Model (TAM), it explores how perceived usefulness (PU), perceived ease of use (PEOU) and perceived risk (PR) influence adoption behaviour. A quantitative research method will be employed, with a survey distributed to 100 respondents who have prior experience using digital itineraries to investigate preferences, attitudes and barriers focusing on factors like technological literacy, convenience, customization and trust in digital resources. Findings are expected to show that while digital itineraries are valued for their usefulness and convenience, concerns over data privacy and platform reliability remain key barriers. In halal tourism, there is a strong demand for Shariah-compliant accommodations, halal-certified restaurants, prayer facilities and Islamic heritage sites. This study offers insights for tourism stakeholders to develop more user friendly, trustworthy and faith sensitive digital itineraries, supporting both halal tourism market and broader shift toward smart inclusive tourism experiences.

Keywords: digital itineraries, halal tourism, Technology Acceptance Model (TAM), shariah-compliant tourism

SOCIAL COMMUNICATION AMONG ADOLESCENTS IN THE DIGITAL AGE UNDER THE INFLUENCE OF URBAN STYLE. A SOCIO-CULTURAL ANALYSIS

Ramona Dună (Bratu)

PhD Student, University Assistant, "Alexandru Ioan Cuza" University of Iași, "Andrei Șaguna" University of Constanța, e-mail: ramonaduna82@gmail.com

Bianca Ioana Garabet

PhD Student, University Assistant, "Alexandru Ioan Cuza" University of Iași, "Andrei Șaguna" University of Constanța, e-mail: biancagarabet29@gmail.com, ORCID ID: 0009-0001-8460-5458

ABSTRACT

Culture enables individuals to adapt to environmental conditions and influences their biological and psychological traits. Cultural acquisitions generally have a beneficial effect on both individuals and communities. However, some cultural innovations may complicate human existence or even render it artificial. Urban style blends elements from various subcultures and artistic movements, reflecting the diversity and dynamism of city life. It carries a nonconformist spirit in constant flux, adapting to emerging trends and influences from music, art, and technology. From a sociological perspective, urban style represents a way of life seen as a holistic human accomplishment — a set of cultural practices and a pattern of consumption associated with urban environments. It encompasses a wide range of aspects, including fashion, music, attitudes, language, behaviors, and social values. Social media platforms play a key role in delivering rich, diverse, and engaging content tailored for all age groups. They have a significant impact on how urban style is transmitted and assimilated by young people, contributing to their rapid adaptation to new trends. The general aim of this research is to explore the fundamental psycho-socio-cultural aspects of adolescents as they form their digital identities under the influence of urban trends. The study seeks to analyze both collective and individual forms of expression and communication on social media, highlighting how defining elements — such as content, attitudes, and symbols — are internalized and reflected in young people's clothing styles, language, social behavior, consumer trends or practices, and their emotional states, ultimately influencing identity formation.

Keywords: Social media, communication, self-image, lifestyle, digital identity.

A STUDY ON EFFECTIVENESS CLOSED-CIRCUIT CAMERA FOR OFFICE BUILDING

Rohaizana Ramli

Politeknik Premier Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, 40150 Shah Alam, Selangor, Malaysia.

rohaizana312@gmail.com

Nurul Zahirah Mohd Naim

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah

40150 Shah Alam, Selangor, Malaysia. nurulzahirah956@gmail.com

Sumaini Che Maid

Politeknik Premier Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah,

40150 Shah Alam, Selangor, Malaysia. sumaini@psa.edu.my

ABSTRACT

A closed-circuit camera system (CCTV) is a surveillance system that contains cameras and related equipment for the purpose of monitoring, recording, transmitting and controlling certain security zones. As the number of CCTV systems in use increases, the sophistication of CCTV technology also grows rapidly. The research paper's aim is to improve the level of effectiveness in CCTV system for building management. The objective of the study is to identify the type of CCTV in the building. The research methodology used is a quantitative method through questionnaires. Altogether, 20 out of 30 respondents involved in pilot study questionnaire consisting of employees in office buildings. The online questionnaires were analyzed statically using the SPSS software and achieved a 60% response rate. Based on the finding, installing CCTV is an important component of a surveillance system that help in the implementation of effective risk management and building maintenance management in the future. CCTV have a great impact on the effectiveness of users who use them that will improve the monitoring and control work for the CCTV system in the building.

Keywords: closed circuit camera (cctv) systems, crime, effectiveness, office building, risk management & building maintenance

THE ROLE OF VIRTUAL REALITY IN SHAPING MOSQUE TOURISM: COGNITIVE AND EMOTIONAL RESPONSES ACROSS GENERATIONS

Siti Salwa MD SAWARI

School of business and Economics, Universiti Putra Malaysia and International Islamic University Malaysia, Malaysia, gs60245@student.upm.edu.my

Siti Rahayu Hussin

School of business and Economics, Universiti Putra Malaysia, rahayu@upm.edu.my

Wong Foong Yee

School of business and Economics, Universiti Putra Malaysia, fywong@upm.edu.my

Muhammad Haniff Najmi MAZLI

International Institute for Halal Research and Training, International Islamic University Malaysia, Malaysia, mhnhaniff12@gmail.com

ABSTRACT

Despite the growing use of VR in tourism, there is limited understanding of how VR experiences in religious contexts, specifically mosque tourism, influence visitors' perceptions and intentions. This study examines the impact of Virtual Reality (VR) mosque tourism on visitors' cognitive and emotional reactions, with a focus on how different generational groups (X, Y, Z) in Malaysia interact with VR experiences. The primary objective is to evaluate how VR experiences shape visitors' perceptions of authenticity, emotional engagement, and their behavioral intentions to physically visit mosque sites. A quantitative approach, including descriptive statistics, regression analysis, and ANOVA, was used to analyze data from 300 participants who had engaged with VR mosque tourism. The results reveal that VR-based authentic experiences significantly affect visitors' cognitive and emotional responses, with emotional responses having the most pronounced effect on the intention to visit mosques. Furthermore, notable generational differences in perceptions of authenticity were found, with Generation Y providing the highest ratings. The study highlights the importance of considering generational differences when designing VR tourism experiences and emphasizes the potential of VR to influence future tourism behaviors. These findings contribute to the expanding research on immersive technologies in tourism, particularly within religious and cultural settings.

Keywords: Virtual Reality (VR), Muslim Friendly Tourism, Mosque Tourism, Generational Differences

A STUDY ON EFFECTIVE COMMUNICATION IN FACILITY MANAGEMENT ORGANIZATION AT PUBLIC HOSPITAL

Sumaini CHE MAID

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah , Shah Alam, Malaysia, sumaini06@gmail.com

Nur Eiffah Ramizah ZAHILI

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah , Shah Alam, Malaysia, eiffahramizah953@gmail.com

Rohaizana RAMLI

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah , Shah Alam, Malaysia, rohaizana312@gmail.com

ABSTRACT

Facility management is management that provides services to users, which makes quality factors important to take into account to ensure customer satisfaction. The communication management system covers the procedures, processes, or plans required to implement the best quality. In facility management organizations, communication problems between management and subordinates often occur due to a lack of leadership style or communication skills. This paper's aims to recommend the best practices for achieving effective communication in a facility management organization. The main objective of this research is to identify the factors affecting communication effectiveness in the facility management organization at public hospital. The method used is known as a mono-methods research strategy, focused on quantitative data gathering using questionnaires. Altogether, 30 respondents involved in the pilot test questionnaire survey were from three hospitals in Johor. The result of the of the questionnaire was analyzed statistically using SPSS version 26 and achieved a response rate of 50%. It was found that the factors that affect communication effectiveness in facility management organizations at public hospitals are personal barriers, physical barriers, and semantic barriers. In conclusion, identifying the factors that contribute to communication inefficiency allows for maximizing the steps to achieve effective communication, using this identification as a guide. This approach can have a positive impact on addressing the communication issue.

Keywords: Effective communication, communication skills, leadership, facility management, public hospital.

STRATEGIC MANAGEMENT OF ENTERPRISE RESOURCE CONSERVATION IN THE CONTEXT OF ENERGY CONSTRAINTS

PhD. Assoc. prof. Tetyana PETRUSHKA

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, tetiana.o.petrushka@lpnu.ua

Postgraduate student Anna BRENO

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, anna.v.breno@lpnu.ua

DSc (Econ). Prof. Olexandr YEMELIANOV

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, oleksandr.y.yemelianov@lpnu.ua

ABSTRACT

The volatility of the market economy and the rapid increase in energy costs necessitate the search for and implementation of advanced resource-saving technologies that would not only reduce the impact on the environment but also significantly save companies' money. The issue of resource conservation remains one of the most important in all countries of the world. The very concept of resource saving is multidimensional and can manifest itself in many ways; on the part of socially necessary labour as a reduction in production costs, an increase in profit margins, and an improvement in the environment, and on the part of the enterprise as energy saving, material saving, labour saving, etc. Resource saving is one of the key areas in the management policy of modern enterprises. Resource conservation is a set of technical, economic and organisational measures aimed at rational use of resources and meeting the growing demand for them mainly through savings. Given the current trends in economic development, resource saving is a method of management in which the rational use of all enterprise resources is necessarily accompanied by the introduction of resource-saving technologies and the adoption of effective management decisions in relation to them. Strategic management of resource saving in production is a process aimed at achieving the optimal level of resource consumption. In this context, resource saving is an important tool for improving production efficiency and increasing profits. Resource conservation management should be a comprehensive process that includes product quality management, transportation and storage, as well as environmental management, as nature is the source of all resources, including material resources. Fragmentary or pointed implementation of resource efficiency at an enterprise cannot ensure sustainable positive effects. Resource conservation management, like any other type of activity, requires a specific assessment and determination of its effectiveness.

Keywords: Resource-saving, management, strategy.

IOT BASED TI-PEN (TECHNOLOGY INSULIN PEN)

Z. Nurul Awatif

Polytechnic Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah Alam, Selangor, Malaysia, nurulawatif58@gmail.com

Y. Fa'izah

Polytechnic Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah Alam, Selangor, Malaysia, faizah@psa.edu.my

ABSTRACT

Diabetes is a chronic disease in which high blood sugar levels can damage the heart, blood vessels, eyes, kidneys, and nerves. The most common type is type 2 diabetes, which is often seen in adults when the body becomes resistant to insulin or does not produce enough insulin. There are two problems that often occur: people with diabetes who miss doses because it is difficult to maintain a treatment schedule, and there are also people who do not know how to manage their insulin doses. Therefore, an innovation project named TI-PEN (Insulin Technology Pen) will be developed to help patients manage treatment schedules and insulin doses. This innovation will check the remaining units of insulin and how many days it will last and notify when the insulin is about to run out using Blynk IOT. The important components of this project, TI-Pen (Insulin Technology Pen), are ESP32 as microcontroller, rechargeable battery NOKIA, switch button, charging port (type C), ultrasonic sensor (HCSR04), and Blynk IoT. This sensor HC-SR04 works as an insulin level detector in the pen. The ESP32 is a chip that provides Wi-Fi and Bluetooth connectivity for embedded devices. The task of Blynk IoT is to collect data on the total dose and for dose tracking. The schedule shown diabetes patient need to take 2 shot insulin each shot it have 20 unit each day. For a month diabetes patient need two insulin pens for a month and it get 600 unit for each insulin pen each them have 300 unit. In conclusion, this innovation project is suitable for most people with diabetes to improve the quality of life of users more effectively in terms of adjusting the dose and schedule of insulin treatment. In addition, it can provide convenience to patients and also help in treating diabetes.

Keywords: blood vessels, chronic disease, insulin treatment.

MAPPING ROADSIDE TREE HAZARD : A SPATIAL SUITABILITY ANALYSIS OF SAMANEA SAMAN ALONG A UNIVERSITY ENTRANCE ROAD

Zullhyzrifee Ishraf Bin Zulkifly

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, zullhyzrifee@psa.edu.my

Mohd Arami bin Md Jais

Jabatan Pendidikan Politeknik dan Kolej Komuniti, Putrajaya, Malaysia, arami.jais@mohe.gov.my

ABSTRACT

This study aimed to evaluate the potential hazard posed by *Samanea saman* trees located along Persiaran Universiti 1, the main entrance road of Universiti Putra Malaysia (UPM). Recognizing the importance of managing potential risks associated with roadside trees in an urban environment, this research focused on a population of 63 *Samanea saman* trees within the specified study area. The methodology employed a combination of spatial data acquisition and detailed ground-based assessments. Spatial coordinates of the trees were obtained from Google Maps, while attribute data pertaining to tree health and structural integrity were collected on-site. This attribute data, which included assessments of root defects, trunk defects, branch defects, crown defects, and the level of soil exposure surrounding each tree, was informed by the Delphi method. The collected data were then analyzed to generate a series of thematic maps, visualizing the spatial distribution of various tree characteristics and potential defects. Subsequently, these data were integrated into an analysis model to produce a comprehensive suitability analysis map. This final map categorizes the hazard potential of each of the 63 studied trees into four distinct levels: low, medium, high, and severe, based on a cumulative point system derived from the evaluated components. The findings of this study provide a spatially explicit understanding of the potential hazards associated with the roadside *Samanea saman* trees along a primary route within the UPM campus, offering valuable information for proactive tree management and risk mitigation strategies.

Keywords: hazard assessment, roadside trees, *samanea saman*, spatial analysis, delphi method.

ÖĞRETMENLİĞE GİDEN YOLDA HAYATLA BAŞA ÇIKMA: SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ YAŞAM BECERİLERİ ÜZERİNE GÖRÜŞLERİ

Dr. Tuğçe Gamze İŞÇİ

Niğde, Türkiye, tugcegamzeisci@gmail.com

Dr. Mehmet ÇETİN

Niğde, Türkiye, mhmt.cetin10@gmail.com

ÖZET

Yaşam becerileri, bireylerin günlük yaşamda karşılaştıkları sorunlarla başa çıkabilme, etkili iletişim kurabilme, karar verebilme, empati geliştirme ve öz farkındalık gibi alanlarda yetkinlik kazanmasını sağlayan temel beceri alanlarını kapsamaktadır. Bu beceriler, bireyin yalnızca bireysel yaşamını değil, toplumsal uyumunu ve mesleki yeterliğini de doğrudan etkilemektedir. Özellikle öğretmen adayları açısından yaşam becerileri hem kişisel gelişim hem de öğrenci rehberliği bağlamında kritik bir rol oynamaktadır. Öğretmen adaylarının bu becerilere yönelik algılarının ve deneyimlerinin incelenmesi, eğitim süreçlerinin niteliğini artırmaya yönelik önemli ipuçları sunmaktadır. Sosyal bilgiler dersi, öğrencilerin yaşam becerileri kazanmasında önemli bir araç işlevi görmektedir; bireyin topluma uyum sağlamasını, sorunlarla başa çıkmasını ve demokratik bir yurttaş olarak sorumluluk almasını desteklemektedir. Bu nedenle gerçekleştirilen araştırma, geleceğin sosyal bilgiler öğretmeni olacak öğretmen adaylarının yaşam becerilerine ilişkin algılarını ve bu becerileri nasıl deneyimlediklerini incelemek amacıyla nitel araştırma yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmada öğretmen adaylarının yaşam becerilerine yönelik deneyimlerini içermesinden dolayı olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Veriler 2024-2025 eğitim-öğretim yılında bir devlet üniversitesinde öğrenimlerine devam eden ve gönüllülük esasına göre araştırmaya katılan 25 sosyal bilgiler öğretmen adayıyla yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler aracılığıyla toplanmıştır. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının yaşam becerilerini çoğunlukla iletişim, empati, problem çözme ve stresle başa çıkma bağlamında tanımladıkları görülmüştür. Ayrıca yaşam becerilerinin öğretmenlik mesleğiyle doğrudan ilişkili olduğu, sınıf yönetimi, öğrenciyle sağlıklı ilişki kurma ve kriz durumlarında etkili davranma gibi alanlarda bu becerilere duyulan ihtiyacın farkında oldukları belirlenmiştir. Bu doğrultuda, öğretmen yetiştirme programlarında yaşam becerilerine yönelik uygulamalı etkinliklere ve ders içeriklerine daha fazla yer verilmesi önerilmektedir. Bulgular, yaşam becerilerinin öğretmen eğitiminin ayrılmaz bir parçası olması gerektiğine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yaşam becerileri, sosyal bilgiler öğretmen adayları, nitel araştırma, yarı yapılandırılmış görüşme, öğretmen eğitimi, olgubilim.

ON THE WAY TO TEACHING: COPING WITH LIFE – SOCIAL STUDIES PRESERVICE TEACHERS’ VIEWS ON LIFE SKILLS

Dr. Tuğçe Gamze İŞÇİ

Niğde, Türkiye, tugcegamzeisci@gmail.com

Dr. Mehmet ÇETİN

Niğde, Türkiye, mhmt.cetin10@gmail.com

ABSTRACT

Life skills encompass essential competencies that enable individuals to effectively cope with problems encountered in daily life, establish healthy communication, make informed decisions, develop empathy, and enhance self-awareness. These skills influence not only individual well-being but also social adaptation and professional competence. For preservice teachers, life skills play a critical role in both personal development and student guidance. Exploring their perceptions and experiences related to these skills provides valuable insights into the quality of teacher education processes. The social studies course plays a significant role in fostering life skills by supporting individuals’ adaptation to society, coping with challenges, and developing a sense of responsibility as democratic citizens. Accordingly, this study aimed to examine the perceptions of social studies preservice teachers regarding life skills and how they experience these skills. The research was conducted using a qualitative research method, and a phenomenological design was adopted since the study focuses on participants’ personal experiences related to life skills. Data were collected through semi-structured interviews with 25 volunteer social studies preservice teachers enrolled in a state university during the 2024–2025 academic year. The data were analyzed using descriptive analysis. The findings revealed that the preservice teachers primarily defined life skills in terms of communication, empathy, problem-solving, and coping with stress. They also recognized the relevance of life skills to the teaching profession, particularly in areas such as classroom management, establishing healthy relationships with students, and acting effectively in crisis situations. Based on these findings, it is recommended that more emphasis be placed on practical activities and course content related to life skills in teacher education programs. The results indicate that life skills should be regarded as an integral component of teacher training.

Keywords: Life skills, social studies preservice teachers, qualitative research, semi-structured interview, teacher education, phenomenology.

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN TİYATRAL ETKİNLİKLER DERSİNDEKİ UYGULAMALARININ FOTOSES METODUYLA DEĞERLENDİRİLMESİ (ERZURUM ÖRNEĞİ).

Zübeyr CİNİSLİ

Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü, Erzurum/Türkiye zcinisli@atauni.edu.tr

Ahmet ŞİRİNKAN

Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü, Erzurum/Türkiye asirinkan@atauni.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin tiyatral etkinlikler dersindeki uygulamalarının fotoses metoduyla değerlendirilmesidir. (Erzurum örneği). Araştırmaya spor bilimleri fakültesi, rekreasyon bölümünde tiyatral etkinlikler dersinde uygulama eğitimi alan, gönüllü olarak katılan 25 öğrenci katılmıştır. Dersin Uygulamalarında hazırlanan gösteriler resimlendi. Lisans öğrencileri elde edilen resimleri 3 tema (bireysel gösterim, eşli gösterim ve grup gösterimi) olarak değerlendirdi. Ayrıca 3 temanın, 5 alt teması da araştırmaya dahil edildi. Araştırma katılan gönüllü öğrenciler 3 temel temadan elde ettikleri gözlemleri, 15 alt temayla inceleyerek fotoses metoduyla raporlandırdı. Temel oluşturulan temalar (fiziksel görüntüler ve uygulama ortamı), olarak belirlendi. 25 öğrencinin ortak tema görüşleri ve birleştirilerek 15 alt temel görüşleri ele alınarak sonuç ortaya çıkarılmıştır. Elde edilen verilere göre, gönüllü öğrencilerin ortak görüş olarak ifade ettikleri sonuçlar; Uygulama programında bireysel olarak öğrencilerin uygulamadaki davranışlarında (disiplin, katılım, başarıma duygusu vb.) olumlu katkı sağladığı, başarılarında daha istekli ve başarıma arzusunda oldukları ve duygusal olarak daha fazla sevecen, mutlu ve neşeli, eşli ve grup çalışmalarında birbirleriyle fazla iletişim sağladıkları ve ortak oyunlar ve hareket ortamlarına katıldıkları ifade edilmiştir. Bu araştırma lisans eğitiminde öğrencilerin daha fazla uygulama yapması, farklı oyunlar sergilemeleri, farklı arkadaş guruplarıyla etkinlik yapmaları mesleki açıdan başarılarına katkı sağlayacağı söylenebilir.

ANAHTAR KELİMELER: fotoses, Rekreasyon, hareket tiyatral etkinlikler, gözlem.

EVALUATION OF THE APPLICATIONS OF SPORTS SCIENCES FACULTY STUDENTS IN THEATRICAL ACTIVITIES COURSE WITH PHOTOVOICE METHOD (ERZURUM EXAMPLE).

Zübeyr CİNİSLİ

Atatürk University, Faculty of Sports Sciences, Department of Recreation, Erzurum/Turkey zcinisli@atauni.edu.tr

Ahmet ŞİRİNKAN

*Atatürk University, Faculty of Sports Sciences, Department of Recreation, Erzurum/Türkiye
asirinkan@atauni.edu.tr*

ABSTRACT

The purpose of this research is to evaluate the applications of students of the faculty of sports sciences in the theatrical activities course using the photovoice method. (Erzurum example). 25 students who received application training in the theatrical activities course in the department of recreation of the faculty of sports sciences and participated voluntarily participated in the research. The shows prepared in the practices of the course were illustrated. Undergraduate students evaluated the obtained pictures as 3 themes (individual display, paired display and group display). In addition, 5 sub-themes of the 3 themes were included in the research. The volunteer students who participated in the research examined the observations they obtained from 3 basic themes with 15 sub-themes and reported them using the photovoice method. The basic themes (physical images and application environment) were determined as. The common theme views of 25 students and the results were revealed by combining them into 15 sub-basic views. According to the data obtained, the results expressed as a common opinion by the volunteer students; It was stated that the application program made a positive contribution to the individual students' behaviors in the application (discipline, participation, sense of achievement, etc.), they were more willing and eager to succeed, and emotionally more affectionate, happy and cheerful, they communicated more with each other in paired and group studies, and they participated in common games and movement environments. It can be said that students doing more applications, performing different games, and doing activities with different groups of friends in this research undergraduate education will contribute to their professional success.

Keywords: photovoice, Recreation, movement theatrical activities, observation.

KAPSAYICI OLARAK ÖZEL HAREKET EĞİTİMİ PROGRAMI ETKİNLİĞİNE KATILAN ÖZEL GEREKSİNİMLİ (ZİHİNSEL, OTİZM VE DOWN SENDROMLU) ÖĞRENCİLERİN FİZİKSEL VE SOSYAL GELİŞİMLERİNİN ARAŞTIRILMASI

Ahmet ŞİRİNKAN

Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü, Erzurum/Türkiye asirinkan@atauni.edu.tr

Mete ŞİRİNKAN

Atatürk Üniversitesi, Kış Sporları ve spor Bilimleri Enstitüsü, Doktora Öğrencisi mete.sirinkan@outlook.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, kapsayıcı olarak özel hareket eğitimi programı etkinliğine katılan özel gereksinimli (zihinsel, otizm ve down sendromlu) öğrencilerin fiziksel ve sosyal gelişimlerinin araştırılmasıdır. Araştırmaya, Erzurum’da eğitim veren özel eğitim kurumundaki 18 öğrenci (6 down sendromlu, 6 otizm spektrumlu ve 6 zihinsel yetersizlik) sayıdaki öğrenci katıldı. Öğrenciler 8-10 yaş gruplarından oluşturuldu. Araştırmada özel hareket eğitimi programı hazırlandı. Özel hareket eğitim programı çocukların fiziksel ve sosyal gelişimleri düşünülerek planlandı. Ayrıca akademisyenler tarafından gözlem formu hazırlanarak uygulama sürecinde gözlemlenerek davranışlar kaydedildi. Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi eğitmenleriyle de görüşmeler yapılarak öğrencilerin fiziksel ve sosyal değişimleri hakkında bilgi alındı. Araştırmaya 12 haftalık bir program hazırlanmış ve haftada 2 gün (cumartesi ve pazar günleri) 60-90 dakika uygulanmıştır. Araştırmaya katılan öğrenciler için özel hazırlanmış gözlem formu (10 soruluk) kullanılarak bilgiler kaydedildi. Gözlem çalışmalar başlamadan önce uygulanarak kaydedildi. Araştırma sonunda gözlem çalışmaları tekrar uygulanarak elde edilen veriler karşılaştırıldı. Eğitmenlere de 10 soruluk görüşme formu hazırlanarak uygulandı ve verilen bilgiler raporlandırıldı. Çalışmaların başlangıcında uygulanan gözlemlerde otizm spektrumlu erkek ve kız öğrencilerin çekingen ve isteksiz bir davranış sergiledikleri, down sendromlu öğrencileri daha aktif ve istekli oldukları, öğrenme güçlüğü çeken çocukların ise etkinliklere katılımlarda istekli oldukları fakat başarılarının düşük olduğu gözlenmiştir. Araştırma sonunda ise, down sendromlu Erkek öğrenciler etkinliklerde aktif olarak katıldıkları, kız öğrencilerin bazıları uygulamada pasif kaldıkları, isteksiz oldukları ve iletişim becerilerinde gelişim gözlemlenmemiştir. Otizm spektrumlu öğrencilerde ve öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerde ise fiziksel ve sosyal gelişmelerde biraz gelişme gözlenmiştir. Eğitmenlerle yapılan görüşmelerde de otizm spektrumlu öğrencilerde gelişimlerin gözlemlendiği, otizm spektrumlu ve öğrenme güçlüğü çeken çocuklarda daha az gelişim gördüklerini ifade etmişlerdir. Araştırmanın sonuçlarına göre, kapsayıcı olarak yapılacak özel hareket eğitimi ve sportif etkinliklerin sürekliliği, oyun formlarının daha fazla olması, çocukların istekleri ve mutlu oldukları etkinliklerin daha fazla yer alması çocukların fiziksel ve sosyal gelişimlerine olumlu yönde katkı sağlayacağı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Kapsayıcı eğitim, Sportif etkinlik, otizm spektrum, down sendromlu.

INVESTIGATION OF THE PHYSICAL AND SOCIAL DEVELOPMENT OF STUDENTS WITH SPECIAL NEEDS (MENTAL, AUTISM AND DOWN SYNDROME) PARTICIPATING IN THE INCLUSIVE SPECIAL MOVEMENT EDUCATION PROGRAM ACTIVITY

Ahmet ŞİRİNKAN

Atatürk University, Faculty of Sports Sciences, Department of Recreation, Erzurum. asirinkan@atauni.edu.tr

Mete ŞİRİNKAN

Atatürk University, Winter Sports and Sports Sciences Institute, PhD Student mete.sirinkan@outlook.com

ABSTRACT

The purpose of this study is to investigate the physical and social development of students with special needs (mental, autism and down syndrome) who participate in a comprehensive special movement training program activity. 18 students (6 with down syndrome, 6 with autism spectrum and 6 with intellectual disabilities) from a private educational institution in Erzurum participated in the research. The students were made up of 8-10 age groups. A special movement training program was prepared in the research. The special movement training program was planned considering the physical and social development of children. In addition, an observation form was prepared by academics and behaviors were observed and recorded during the application process. Interviews were also held with special education and rehabilitation center instructors to obtain information about the physical and social changes of the students. A 12-week program was prepared for the research and was implemented for 60-90 minutes 2 days a week (Saturdays and Sundays). Information was recorded using an observation form (10 questions) specially prepared for the students participating in the research. Observations were applied and recorded before the studies started. At the end of the research, observation studies were repeated and the data obtained were compared. A 10-question interview form was prepared and administered to the instructors, and the information provided was reported. In the observations made at the beginning of the studies, it was observed that male and female students with autism spectrum exhibited shy and reluctant behavior, students with Down syndrome were more active and willing, and children with learning difficulties were willing to participate in activities but their success was low. At the end of the research, male students with Down syndrome actively participated in the activities, while some of the female students remained passive in the application, were reluctant, and no development in their communication skills was observed. Some improvement in physical and social development was observed in students on the autism spectrum and students with learning disabilities. In the interviews with the instructors, they stated that improvements were observed in students with autism spectrum, but they saw less development in children with autism spectrum and learning disabilities. They stated that they were not satisfied. According to the results of the research, it can be said that the continuity of inclusive special movement training and sports activities, more game forms, and more activities that children want and are happy with will contribute positively to the physical and social development of children.

Key Words: Inclusive Education, Sportive Activity, autism spectrum, down syndrome.

ERGOJENİK BESLENME TAKVİYELERİNİN FUTBOLCULAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN VE KULLANIM AMAÇLARININ İNCELENMESİ

Ali KANSU

*Hitit Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi Ana bilim dalı, Çorum, Türkiye,
ali_kansu_23@hotmail.com*

Emrah YILMAZ

*Hitit Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Sağlık Bilimleri Ana Bilim Dalı, Çorum, Türkiye,
emrahylimaz@hitit.edu.tr*

ÖZET

Futbol aktiviteleri bilimsel ve teknolojik olarak sürekli gelişim içerisinde. Bu gelişim futbolun sadece teknik ve taktiksel bilgiyle değil, aynı zamanda oyuncuların fiziksel ve mental durumlarının da iyi olmasını gerektirmektedir. Bu sebepten dolayı, sporcuların performanslarını artırmak için beslenmede ergojenik yardımcılarda önemli bir rol oynamaktadır. Futbolcuların antrenman ve maç performanslarını iyileştirebilmek, kas onarımını hızlandırabilmek ve vücutlarının daha verimli çalışmasını sağlamak amacıyla çeşitli besin takviyeleri kullanılmaktadır. Futbolcularda enerji ihtiyacı, yoğun antrenman programları ve maç temposu nedeniyle oldukça yüksektir. Bu sebeple, sporcuların karbonhidrat, protein, vitamin ve mineral dengelerini doğru şekilde kurmaları gerekmektedir. Takviyeler, bu besin öğelerinin eksikliklerini gidermek ve vücutlarının optimum performans seviyesine ulaşmalarına yardımcı olmak için kullanılmaktadır. Örneğin, karbonhidrat takviyeleri, futbolcuların dayanıklılığını artırırken, protein takviyeleri kas onarımını hızlandırır ve güç artışı sağlar. Ayrıca, futbolcuların vücutları sürekli olarak fiziksel baskı altında olduğundan, antioksidanlar, omega-3 yağ asitleri ve B grubu vitaminleri gibi takviyeler de önemlidir. Bu takviyeler, inflamasyonu azaltmaya ve kas hasarlarını önlemeye yardımcı olur. Özellikle omega-3 yağ asitleri, kalp sağlığını korur ve iltihaplanmayı engellerken, B vitaminleri ise enerji üretimini artırarak yorgunlukla mücadelede fayda sağlar. Futbolcuların takviye kullanımı ile ilgili dikkat edilmesi gereken bir diğer önemli konu ise takviyelerin kalitesidir. Piyasada bulunan birçok takviye, sporcuların sağlığını riske atabilecek maddeler içerebilmektedir. Bu sebeple, sporcuların takviye ürünlerini kullanmadan önce mutlaka uzman bir diyetisyen veya doktorla görüşmeleri gerekmektedir. Ayrıca, Dünya Anti-Doping Ajansı (WADA) tarafından onaylı ürünlerin tercih edilmesi, doping yasalarına takılmamak için büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmamızda arşiv taraması metodu kullanılarak literatürde yer alan ergojenik yardımcılarda futboldaki kullanım amaçlarını yansıtan çalışmalar araştırılmış ve bu çalışmalarda elde edilen bilgiler ışığında bazı sonuçlara ulaşılmaya çalışılmıştır. Bu çalışma sırasında literatürde yer alan futbolla ilgili ergojenik yardımcılarda kullanıldığı çalışmalara Google akademik, medline, pubmed, yök tez akademik vb. arama motorları kullanılarak erişilmiştir. Sonuç olarak elde edilen bulgular ışığında, ergojenik yardımcılarda futbolcularda performansı artırma, sakatlık sonrası rehabilitasyon sürecini hızlandırma ve genel sağlık durumunu iyileştirme konusunda önemli bir yeri olduğu. Bunun yanı sıra bu takviyelerin doğru, dengeli ve kontrollü bir şekilde kullanılmamasından kaynaklı sağlık sorunlarına yol açabileceği ve oyuncuların uzun vadeli kariyerlerini olumsuz yönde etkileyebileceği göz ardı edilmemelidir. Bu nedenle, futbolcuların beslenme ve takviye kullanımı konusunda bilinçli ve profesyonel bir yaklaşım benimsemeleri ve bu konuda uzman kişilerden destek alarak antrenman ve beslenme programlarına eklemeleri büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler : Sporcu beslenmesi, Ergojenik yardımcılar, Futbol

INVESTIGATION OF THE EFFECTS AND PURPOSES OF USE OF ERGOGENIC NUTRITIONAL SUPPLEMENTS ON FOOTBALL PLAYERS

Ali KANSU

*Hitit University Faculty of Sports Sciences, Department of Coaching Education, Çorum, Turkey,
ali_kansu_23@hotmail.com*

Emrah YILMAZ

*Hitit University Faculty of Sports Sciences, Department of Sports Health Sciences, Çorum, Turkey,
emrahyilmaz@hitit.edu.tr*

ABSTRACT

Football activities are in constant scientific and technological development. This evolution requires not only technical and tactical knowledge but also the physical and mental well-being of players. Therefore, ergogenic aids in nutrition play an important role in enhancing athletes' performance. Various nutritional supplements are used to improve football players' training and match performance, accelerate muscle repair, and ensure the body functions more efficiently. Due to intense training schedules and match tempo, football players have high energy demands. For this reason, athletes must properly balance carbohydrates, proteins, vitamins, and minerals. Supplements are used to correct deficiencies in these nutrients and help the body reach optimal performance levels. For example, carbohydrate supplements enhance endurance in football players, while protein supplements accelerate muscle repair and increase strength. In addition, since players' bodies are constantly under physical stress, supplements such as antioxidants, omega-3 fatty acids, and B-group vitamins are also essential. These supplements help reduce inflammation and prevent muscle damage. Specifically, omega-3 fatty acids protect heart health and prevent inflammation, while B vitamins aid in combating fatigue by increasing energy production. Another important issue regarding supplement use in football players is the quality of these supplements. Many supplements on the market may contain substances that can endanger athletes' health. Therefore, athletes should consult a professional dietitian or doctor before using any supplement products. Also, choosing products approved by the World Anti-Doping Agency (WADA) is crucial to avoid violations of anti-doping regulations. In this study, using the archive scanning method, studies in the literature reflecting the purposes of using ergogenic aids in football were investigated, and conclusions were drawn based on the information obtained from these studies. During this study, studies involving the use of ergogenic aids in football were accessed through search engines such as Google Scholar, Medline, PubMed, and the Council of Higher Education Thesis Center. As a result, based on the findings, ergogenic aids play an important role in improving performance, accelerating post-injury rehabilitation processes, and enhancing the general health condition of football players. However, it should not be overlooked that improper, unbalanced, and uncontrolled use of these supplements may cause health problems and negatively affect the long-term careers of players. Therefore, it is of great importance that football players adopt a conscious and professional approach to nutrition and supplement use and incorporate them into their training and nutrition programs with support from experts.

Keywords : Sports nutrition, Ergogenic aids, Football

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ORTAK YAZILI SINAVLARI KAPSAMINDA SOSYAL BİLGİLER DERSİNE YÖNELİK ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Dr. Şükran GEÇGEL
sukrangecegell@gmail.com

Öğr. Gör. Aylin KARAKUŞ
Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye, aylinkarakus@gazi.edu.tr

Dr. Emine GÜNTEPE YEŞİLBURSA
eguntepe80@gmail.com

ÖZET

Eğitim-öğretim sürecinde ölçme, öğrenmenin ne düzeyde gerçekleştiğini belirlemek ve öğretimi daha etkili hale getirmek için önemli bir yer tutmaktadır. Öğrenci başarısını izlemek, eksikleri belirlemek ve öğretimi yönlendirmek için sistemli ölçme faaliyetlerine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu amaçla Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 2023-2024 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlanan “MEB Ortak Yazılı Sınavlar” kapsamında belirli derslerde ve sınıf seviyelerinde ülke genelinde ya da il/ilçe düzeyinde eş zamanlı sınavlar yapılmaktadır. Yazılı sınavlar, ölçme ve değerlendirme süreçlerinin standartlaştırılmasını sağlamak, öğrenciler arasında fırsat eşitliğini güçlendirmek, öğretmenlere ölçme ve değerlendirme uygulamalarında rehberlik etmek ve okullar arası başarı farklılıklarını nesnel biçimde analiz etmek amacıyla uygulanmaktadır. Yazılı sınav sürecinin en temel paydaşlarından biri olan öğrencilerin, ortak yazılı sınavlara ilişkin görüşlerinin incelenmesi, sürecin etkililiği ve geliştirilmesi açısından önemli bir gereklilik olarak öne çıkmaktadır. Bu araştırma kapsamında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından uygulamaya konulan ortak yazılı sınavlara ilişkin öğrenci görüşleri incelenmiştir. Araştırmada nitel çalışmalarda kullanılan betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Bu kapsamda araştırmanın alt problemleri, MEB ortak yazılı sosyal bilgiler sınavına ilişkin öğrencilerin deneyim ve algıları nasıldır? MEB ortak yazılı sosyal bilgiler sınavına ilişkin öğrencilerin hazırlık süreci hakkındaki görüşleri nelerdir? MEB ortak yazılı sosyal bilgiler sınavına ilişkin öğrencilerin sınav süreci ve içeriği hakkındaki görüşleri nelerdir? MEB ortak yazılı sosyal bilgiler sınavına ilişkin öğrencilerin önerileri ve beklentileri nasıldır? Şeklinde ifade edilmiş ve soruların oluşturulmasında uzman görüşleri alınmıştır. Görüşmeler farklı devlet okullarında öğrenim gören ortaokul 5.-6. ve 7. Sınıf öğrencilerinden toplanmıştır. Araştırma sonucunda ulaşılan sonuçlara göre, öğrencilerin yazılı sınavlara ilişkin algılarının heyecanlı ve stresli olduğu, sınava hazırlık sürecinde ders kitabı ve yazılı sınav soru ödevlerinden yararlandıklarını, yazılı sınav sorularının daha zor olduğunu, konuların tekrar edilmesi ve soruların daha anlaşılır hale gelmesini ifade ettikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yazılı sınav, ölçme, sosyal bilgiler

AN EXAMINATION of STUDENT OPINIONS on THE SOCIAL STUDIES COURSE within THE SCOPE of THE MINISTRY of NATIONAL EDUCATION’S COMMON WRITTEN EXAMINATIONS

Dr. Şükran GEÇGEL
sukrangecegell@gmail.com

Lecturer Aylin KARAKUŞ
Gazi University, Ankara, Türkiye, aylinkarakus@gazi.edu.tr

Dr. Emine GÜNTEPE YEŞİLBURSA
eguntepe80@gmail.com

ABSTRACT

Assessment is a fundamental component of the educational process, playing a key role in determining the extent to which learning has occurred and enhancing the effectiveness of instruction. Systematic assessment practices are necessary to monitor student achievement, identify learning gaps, and guide teaching accordingly. To serve this purpose, the Ministry of National Education of Türkiye has implemented the Common Written Exams initiative starting from the 2023–2024 academic year. This initiative involves the administration of simultaneous written exams across the country or at the provincial/district level in selected subjects and grade levels. The common written exams aim to standardize assessment procedures, promote equity among students, provide guidance to teachers in evaluation practices, and objectively analyze differences in academic achievement among schools. Given that students are one of the primary stakeholders in this process, examining their opinions is crucial for evaluating the effectiveness of the exams and enhancing their implementation. This study aimed to examine student opinions regarding the Ministry of National Education’s common written exams in the context of Social Studies. A descriptive analysis method, commonly used in qualitative research, was employed. The sub-questions of the study focused on: “students experiences and perceptions regarding the Social Studies common written exam,” “their opinions on the preparation process,” “their views on the exam process and content”, and “their suggestions and expectations for future exams”. Expert consultation was used in the development of the research questions. The data were collected through interviews with 5th, 6th, and 7th grade students attending various public middle schools. Findings revealed that students generally perceived the exams as anxiety-inducing and stressful. During the preparation process, they mainly relied on textbooks and written question assignments. Furthermore, many students found the exam questions difficult and expressed a need for better review of the topics and more comprehensible question structures.

Keywords: Written exam, assessment, social studies

ALGILANAN EBEVEYNLİK STİLLERİ İLE ERGENLERİN SAĞLAMLIĞI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Quds HAMMAD

İbn Haldun Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, quds.hammad@stu.ihu.edu.tr

Doç. Dr. Ayşe Dilşad YAKUT

İbn Haldun Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, ayse.yakut@ihu.edu.tr

ÖZET

Ebeveynlik, ergenlerin duygusal, psikolojik ve sosyal gelişimlerinin şekillenmesinde kritik bir rol oynamaktadır. Farklı ebeveynlik stilleri, çeşitli kazanımlarla ilişkilendirilmiştir. Ancak, bu ebeveynlik stillerinin ergenlerin psikolojik sağlamlıkları üzerindeki etkisi tartışma konusudur. Bu çalışma, annelerin ebeveynlik stilleri ile ergenlerin psikolojik sağlamlıkları arasındaki ilişkiyi incelemeyi ve hangi ebeveynlik stilinin ergenlerin psikolojik sağlamlıklarını geliştirmede daha etkili olduğunu belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada nicel araştırma yöntemi kullanılacak ve ebeveynlik stilleri ile ergenlerin psikolojik sağlamlık düzeyleri arasındaki ilişkinin gücü ve yönü belirlenecektir. Çalışmanın üç araştırma sorusu vardır: (1) Annelerin ebeveynlik stili (yetkeci otorite, yetkili otorite, serbest otorite) ile çocuklarının sağlamlık düzeyleri arasında bir ilişki var mıdır?, (2) Ergenlerin sağlamlık düzeyleri cinsiyete göre farklılık göstermekte midir? (3) Annelerin ebeveynlik stili (yetkeci otorite, yetkili otorite, serbest otorite) çocuklarının cinsiyetine göre farklılık göstermekte midir? Bu araştırmada bir bağımlı değişken (ergenleri sağlamlık düzeyi) ve üç bağımsız değişken (yetkeci otorite, yetkili otorite, serbest otorite) vardır. Örneklem, Mısır'ın Kahire şehrinde farklı okullarda öğrenim gören 12-17 yaş arası öğrencileri kapsayacaktır. Bu araştırmada kullanılan ilk ölçek, Buri (1991) tarafından geliştirilen ve Dwairy (2004) tarafından Arapça'ya uyarlanan Ebeveyn Otorite Anketi'nin (Parental Authority Questionnaire) Arapça versiyonudur. Bu ölçek, otoriter, demokratik ve izin verici ebeveynlik stillerini ölçmek için kullanılacaktır. Araştırmada kullanılacak ikinci ölçek ise Connor ve Davidson (2003) tarafından geliştirilen ve ergenlerin sağlamlık düzeylerini ölçmek amacıyla kullanılacak olan 25 maddelik Connor-Davidson Sağlamlık Ölçeği'nin Arapça versiyonudur. Katılımcılara ebeveynlik stillerini ve sağlamlık düzeylerini ölçmek için bu ölçekler uygulanacaktır. Bu çalışma sayesinde, farklı ebeveynlik stillerinin ergenlerin sağlamlıklığı üzerindeki etkisi incelenecektir. Araştırmanın ön bulguları sunulacaktır. Annelerin farklı ebeveynlik stillerinin ergen sağlamlığı üzerindeki etkilerini inceleyerek, bu çalışma sosyal bilimler alanına hem kuramsal hem de uygulamalı açıdan önemli katkılar sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: sağlamlık, yetkeci otorite, yetkili otorite, serbest otorite.

THE RELATIONSHIP BETWEEN PERCEIVED PARENTING STYLES AND RESILIENCE OF ADOLESCENCE

Quds HAMMAD

Ibn Haldun University, Istanbul, Turkey, quds.hammad@stu.ihu.edu.tr

Associate Professor Ayşe Dilşad YAKUT

Ibn Haldun University, Istanbul, Turkey, ayse.yakut@ihu.edu.tr

ABSTRACT

Parenting is critical in shaping adolescents' emotional, psychological, and social development. Different parenting styles have been linked to various adolescent outcomes. However, the extent to which these parenting styles influence adolescents' resilience remains a topic of ongoing debate. This study aims to investigate the relationship between mothers' parenting styles and adolescent resilience and identify which parenting approaches are most effective in fostering resilient behaviours. It will use a quantitative survey design to identify the strength and direction of the relationship between parenting styles and adolescents' resilience. It has three research questions. It has three research questions: (1) Is there a relationship between mothers' parenting style (authoritarian, authoritative, permissive) and the level of resilience of their children?, (2) Is there any significant difference in the level of resilience by children's gender? (3) Is there any significant difference in the parenting style (authoritarian, authoritative, permissive) of mothers by their children's gender? This research will include one dependent variable, the adolescent's level of resilience, and three independent variables: the three parenting styles, permissive, authoritarian, and authoritative. The sample will include students between 12 to 17 years old from various schools in Cairo, Egypt. The first scale used in this research is the Arabic version of the Parental Authority Questionnaire (Buri, 1991), which was adapted to Arabic by (Dwairy ,2004). It will measure the three independent variables: authoritarian, authoritative, and permissive parenting styles. The second scale used in this research is the Arabic version of the 25-item Connor-Davidson Resilience Scale (Connor & Davidson, 2003), which will be used in this study to assess adolescents' resilience level. Scales will be administered to the participants to assess their parenting styles and resilience levels. Through this research, the extent to which different parenting styles can impact an adolescent's resilience will be examined. Preliminary findings will be presented. By exploring how different maternal parenting styles influence adolescent resilience, this study can contribute significantly to the field of social science by informing both theory and practice.

Key Words: resilience, authoritarian, authoritative, permissive parenting styles.

TÜRK VE ALMAN MASALLARININ DEĞERLER VE KARAKTER EĞİTİMİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI

Yüksek Lisans Öğrencisi Ayşe Reyhan BAL

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir, Türkiye, aysereyhanbal@hotmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, çocuk edebiyatı alanında önemli bir yere sahip olan Pertev Naili Boratav'ın "Zaman Zaman İçinde" adlı masal kitabı ile Grimm Kardeşler'in derlediği "Grimm Masalları"nda iletilmek istenen değerleri tespit etmek; bu masalların değerler eğitimi açısından taşıdığı önemi ortaya koymaktır. Ayrıca söz konusu masalların, çocukların hayatına yön verme potansiyelini değerlendirmek ve bu iki eserde yer alan masalların çocukların karakter eğitimine katkılarını inceleyerek aralarındaki ilişkileri ortaya koymak da araştırmanın hedefleri arasındadır. Pertev Naili Boratav tarafından kaleme alınan ve 2023 yılında İmge Kitabevi tarafından yayımlanan "Zaman Zaman İçinde" adlı kitapta yer alan 22 masal ve Grimm Kardeşler tarafından kaleme alınan ve 2023 yılında Koridor yayınları tarafından yayımlanan "Grimm Masalları" adlı kitapta yer alan 22 masal incelenmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden yararlanılmış, içerik analizi ve literatür taraması gerçekleştirilmiştir. Masallarda yer alan değerler tematik olarak kodlanmış; adalet, cesaret, çalışkanlık, dayanışma, dostluk, dürüstlük, fedakârlık (özveri), güç, iyilikseverlik, kararlılık, merhamet, misafirperverlik, sabır, sadakat, sevgi, sorumluluk, sözünde durma, vefa ve yardımseverlik olmak üzere toplam 19 ortak değer bulunduğundan saptanmıştır. Araştırma sonucunda, her iki kültüre ait masalların benzer etik ve toplumsal değerleri çocuklara aktarma potansiyeli taşıdığı görülmüştür. Masalların, sade ve etkileyici anlatım biçimi sayesinde çocukların duyuşsal gelişimini destekleyen güçlü bir eğitim aracı olarak kullanılabileceği sonucuna ulaşılmıştır. Bu yönüyle çalışma, değerler eğitimi alanında kültürlerarası bir bakış açısı sunmakta ve eğitim programları için uygulamaya dönük öneriler içermektedir.

Anahtar Kelimeler: Masal, değerler eğitimi, karakter eğitimi, Türk masalları, Alman masalları.

COMPARISON OF TURKISH AND GERMAN FAIRY TALES IN TERMS OF VALUES AND CHARACTER EDUCATION

M.A. Student Ayşe Reyhan BAL

Kirsehir Ahi Evran University, Kirsehir, Türkiye, aysereyhanbal@hotmail.com

ABSTRACT

The aim of this study is to identify the values conveyed in *Zaman Zaman İçinde*, a fairy tale book by Pertev Naili Boratav, who holds a significant place in the field of children's literature, and in *Grimm's Fairy Tales* compiled by the Brothers Grimm. It also aims to reveal the importance of these tales in terms of values education. In addition, the study seeks to evaluate the potential of these tales to guide children's lives and to examine their contributions to character education by comparing the relationships between the values presented in the selected tales from both works. The study analyzed 22 tales from *Zaman Zaman İçinde*, published in 2023 by İmge Publishing, and 22 tales from *Grimm's Fairy Tales*, published in 2023 by Koridor Publishing. A qualitative research design was adopted, utilizing content analysis and literature review. The values present in the tales were thematically coded, and a total of 19 common values were identified: justice, courage, diligence, solidarity, friendship, honesty, self-sacrifice (altruism), strength, kindness, determination, compassion, hospitality, patience, loyalty, love, responsibility, keeping promises, fidelity, and helpfulness. The findings show that the tales from both cultures share a strong potential for transmitting similar ethical and social values to children. It was concluded that, due to their simple yet impactful narrative structures, fairy tales can serve as powerful educational tools that support the emotional development of children. From this perspective, the study offers an intercultural outlook on values education and provides practical suggestions for integration into educational curricula.

Keywords: Fairy tale, values education, character education, Turkish fairy tales, German fairy tales.

CUMHURİYETİN İLK YILLARINDA TÜRKİYE CUMHURİYETİ İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİNDE ELE ALINAN DEĞERLER

Dr. Ayşegül DÖNMEZ

Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye, adonmez@gazi.edu.tr

ÖZET

Cumhuriyetin ilanıyla birlikte imparatorluktan milli devlete, ümmetten millete evrilen anlayışı esas alan bir yapılanmaya gidilmiştir. Bu yeni anlayışla oluşturulan yapının temel taşları, öncekilerden farklı olarak, özellikle Milli Mücadele döneminde öne çıkan ve bu hareketin başarıya ulaşmasında “liderlik, kahramanlık, cesaret, sorumluluk, yardımlaşma, fedakarlık” gibi değerler etkili olmuşlardır. Bu değerler cumhuriyetle birlikte kendi vatandaş tanımı ve eğitimi için önemli görülmüşler ve Dewey’in 1924 yılında Türkiye’deki çalışmaları ve hazırladığı raporu doğrultusunda daha sonra özellikle T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük derslerinde, yeniden yorumlanarak gelecek nesillere kazandırılmaya çalışılmıştır. İşte bu çalışmada Cumhuriyetle birlikte söz konusu derslerde ele alınan değerler ve literatürde bunların kazandırılmasına dönük içeriğe değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: Cumhuriyet, Değerler eğitimi, Türkiye Cumhuriyeti ve inkılap tarihi.

VALUES ADDRESSED IN THE HISTORY OF THE TURKISH REVOLUTION AND KEMALISM COURSE IN THE EARLY YEARS OF THE REPUBLIC

Dr. Ayşegül DÖNMEZ

Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye, adonmez@gazi.edu.tr

ABSTRACT

With the proclamation of the Republic, a transition was made from an imperial structure to a nation-state model, grounded in a conception that evolved from an ummah-based to a nation-based understanding. The foundational principles of this new structure, in contrast to those of the preceding era, were primarily shaped by values that emerged prominently during the Turkish War of Independence—such as leadership, heroism, courage, responsibility, solidarity, and self-sacrifice. These values were deemed significant in defining citizenship and guiding education in the Republican period. Influenced by John Dewey’s 1924 visit to Turkey and his subsequent report, these values were later reinterpreted and incorporated into the curriculum, particularly in the course History of the Turkish Revolution and Kemalism, to be transmitted to future generations. This study focuses on the values emphasized in this course since the establishment of the Republic and examines the related educational content found in the literature aiming to instill these values.

Keywords: Republic, Values education, History of Turkish Revolution and Kemalism.

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE ARTIRILMIŞ GERÇEKLİK UYGULAMALARINA YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Ayşenur YAZAR

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, ayazar@atauni.edu.tr

Diyar KAYA

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, kdiyar50@gmail.com

Elif PERKTAŞ

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, perktase25@gmail.com

ÖZET

Teknolojideki gelişmeler eğitim alanında dinamik ve sürekli değişen bir yapıdadır. Son yıllarda eğitimde kullanımı yaygınlaşan teknolojilerden biri de artırılmış gerçeklik (AG) uygulamalarıdır. AG, okul öncesinde etkileşimli ve eğlenceli öğrenme ortamı sunarak çocukların çeşitli becerilerinin gelişimine katkı sağlamaktadır. Bu çalışmanın amacı, okul öncesi eğitiminde artırılmış gerçeklik uygulamalarına yönelik öğretmen görüşlerini incelemek ve bu teknolojinin eğitimdeki yerini tespit etmektir. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması kullanılmıştır ve çalışma grubunu 34 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmış ve betimsel analiz ile içerik analizi yönteminden yararlanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, öğretmenler AG'yi en çok "gerçek görüntülerin bilgisayar teknolojisi ile işlenerek interaktif hâle getirilmesi" şeklinde tanımlamıştır. Ancak bazı öğretmenlerin AG hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları da belirlenmiştir. Öğretmenlerin büyük çoğunluğunun bu uygulamaları etkinliklerinde aktif olarak kullanmadıkları görülmüştür. AG'nin okul öncesi dönemde en çok soyut kavramların somutlaştırılmasında yararlı olabileceği, en büyük avantajının ise öğrenmeyi kalıcı hâle getirmesi olduğu vurgulanmıştır. AG uygulamalarının en belirgin avantajı olarak ise öğrenmeyi kalıcı hale getirdiği vurgulanmıştır. Buna karşılık, öğretmenlerin çoğu AG uygulamaları konusunda kendilerini yeterli hissetmemekte; sınıfların fiziki altyapısı, teknolojik donanım eksiklikleri ve okul öncesi yaş grubuna uygunluk gibi nedenlerle bu teknolojiyi kullanmaktan çekindiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca, hizmet içi eğitimlerin yaygınlaştırılması ve öğretmenlerin sınıflarında gerekli altyapının sağlanması yönünde önerilerde bulunmuşlardır. Genel olarak, öğretmenler AG uygulamalarının eğitimde yararlı olduğunu düşünmekle birlikte, uygulamaya geçme noktasında çeşitli engellerle karşılaştıklarını ifade etmişlerdir. Bu doğrultuda okul öncesi öğretmenlerine bu uygulamaları kullanmak için hizmet içi eğitimlerin yaygınlaştırılması önerilmektedir. Sonuç olarak öğretmenler AG'nin eğitim açısından faydalı olduğunu düşünmekte; fakat uygulamaya geçişte çeşitli yapısal ve teknik engellerle karşılaşmaktadır. Gerekli altyapının sağlanması ile sınıf ortamında daha etkin biçimde kullanımı sağlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Artırılmış gerçeklik, okul öncesi, öğretmen.

TEACHER OPINIONS ON AUGMENTED REALITY APPLICATIONS IN PRESCHOOL EDUCATION

Asst Prof. Ayşenur YAZAR

Atatürk University, Erzurum, Turkey, ayazar@atauni.edu.tr

Diyar KAYA

Atatürk University, Erzurum, Turkey, kdiyar50@gmail.com

Elif PERKTAŞ

Atatürk University, Erzurum, Turkey, perktase25@gmail.com

ABSTRACT

Technological advancements have brought a dynamic and continuously evolving structure to the field of education. One of the increasingly used technologies in recent years is augmented reality (AR) applications. In early childhood education, AR provides interactive and enjoyable learning environments that contribute to the development of various skills in children. The aim of this study is to examine preschool teachers' views on the use of AR applications and to determine the place of this technology in education. A qualitative case study design was employed, and the study group consisted of 34 preschool teachers. Data were collected through a semi-structured interview form and analyzed using descriptive and content analysis methods. According to the findings, teachers mostly defined AR as "transforming real images into interactive content using computer technology." However, it was also found that some teachers lacked sufficient knowledge about AR. The majority of teachers stated that they do not actively use AR applications in their activities. Teachers emphasized that AR could be especially beneficial in making abstract concepts more concrete and considered its biggest advantage to be making learning more permanent. While teachers found AR useful in education, many of them felt inadequate in using such applications. They also cited physical infrastructure problems, lack of technological equipment, and concerns about age-appropriateness for preschool children as reasons for their reluctance to use AR. Moreover, they suggested that in-service training should be expanded and the necessary infrastructure should be provided in classrooms. In general, teachers think that AR applications are beneficial for education but face various barriers when it comes to implementation. Therefore, it is recommended that in-service training opportunities for preschool teachers be increased and classrooms be equipped accordingly. In conclusion, teachers believe AR is beneficial for learning; however, they encounter structural and technical challenges during implementation. With the necessary support and infrastructure, AR can be used more effectively in early childhood classrooms.

Keywords: Augmented reality, preschool, teacher.

HAYAT BİLGİSİ DERSİNDE KAPSAYICI EĞİTİM YAKLAŞIMLARI: ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÖĞRENCİLERE YÖNELİK BİR İNCELEME

Dr. Bahattin ERKUŞ

MEB, bahattinerkus@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Sinan ARI

Bayburt Üniversitesi, sinanari@bayburt.edu.tr

ÖZET

Bütünleştirici (kapsayıcı) eğitim, özel gereksinimli öğrencilerin, bireysel özellikleri ve öğrenme ihtiyaçları dikkate alınarak akranlarıyla birlikte en az kısıtlayıcı ortamlarda eğitim almasını esas alan çağdaş bir yaklaşımdır. İlkokul düzeyinde Hayat Bilgisi dersi, öğrencilerin toplumsal yaşama uyum sağlamaları, temel yaşam becerilerini geliştirmeleri ve değerler eğitimiyle tanışmaları açısından önemli bir araçtır. Bu bağlamda, Hayat Bilgisi dersinin bütünleştirici eğitime katkı potansiyeli büyüktür. Bu çalışmanın amacı, Hayat Bilgisi dersinde bütünleştirici eğitim yaklaşımlarının nasıl uygulandığını ve özel gereksinimli öğrencilerin bu süreçte ne tür deneyimler yaşadığını incelemektir. Çalışma, nitel araştırma desenlerinden olgubilim (fenomenoloji) deseniyle yürütülmüştür. Araştırmanın katılımcılarını, farklı şehirlerde görev yapan ve sınıflarında en az bir özel gereksinimli öğrenci bulunan 10 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmış ve içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Elde edilen bulgular, öğretmenlerin Hayat Bilgisi dersinde sosyal etkileşimi artırmaya yönelik oyunlar, grup çalışmaları ve drama gibi yöntemlere sıkça başvurduğunu göstermektedir. Ancak bireyselleştirilmiş öğretim planları, materyal uyarlamaları ve ölçme-değerlendirme süreçlerinde yetersizlikler dikkat çekmiştir. Öğretmenler, özellikle sınıf içi farklılaştırmanın zaman ve donanım gerektirdiğini, bu konuda desteğe ihtiyaç duyduklarını belirtmiştir. Rehberlik servisleriyle iş birliği yapan öğretmenlerin daha olumlu deneyimler yaşadığı belirtilmiştir. Sonuç olarak, Hayat Bilgisi dersi özel gereksinimli öğrencilerin sosyal uyum ve yaşam becerileri açısından önemli bir platform sunmaktadır. Ancak bu potansiyelin etkili şekilde kullanılabilmesi, öğretmenlerin bütünleştirici eğitim yaklaşımları konusunda desteklenmesini gerekli kılmaktadır. Bu doğrultuda hizmet içi eğitim programlarının artırılması ve sınıf içi uygulamalara yönelik rehber kaynakların sunulması önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: Hayat Bilgisi, özel gereksinimli öğrenciler, kapsayıcı eğitim.

INCLUSIVE EDUCATION APPROACHES IN THE LIFE STUDIES COURSE: AN INVESTIGATION INTO STUDENTS WITH SPECIAL NEEDS

Dr. Bahattin ERKUŞ

Ministry of National Education, bahattinerkus@gmail.com

Asst. Prof. Dr. Sinan ARI

Bayburt University, sinanari@bayburt.edu.tr

ABSTRACT

Inclusive education is a contemporary approach that aims to provide students with special needs the opportunity to receive education in the least restrictive environments, taking into account their individual characteristics and learning needs. At the primary school level, the Life Studies course is a significant tool for helping students adapt to social life, develop essential life skills, and engage with values education. In this context, the Life Studies course has great potential to contribute to inclusive education. The aim of this study is to examine how inclusive education approaches are implemented in the Life Studies course and what kind of experiences students with special needs have in this process. The study was conducted using a qualitative research design, specifically the phenomenological approach. The participants consisted of 10 classroom teachers from various cities who had at least one student with special needs in their classrooms. Data were collected through a semi-structured interview form and analyzed using content analysis. The findings indicate that teachers frequently use methods such as games, group work, and drama to enhance social interaction in the Life Studies course. However, shortcomings were observed in areas such as individualized instructional planning, material adaptation, and assessment processes. Teachers noted that in-class differentiation requires time and resources, and they expressed a need for support in this area. It was also noted that teachers who collaborated with guidance services had more positive experiences. In conclusion, the Life Studies course provides an important platform for supporting the social integration and life skills of students with special needs. However, to make full use of this potential, teachers need to be supported in implementing inclusive education approaches. Therefore, it is recommended to increase in-service training programs and provide practical guides for classroom implementation.

Keywords: Life Studies, students with special needs, inclusive education.

İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNDE KİŞİSEL HİJYEN ALIŞKANLIKLARININ KAZANDIRILMASINDA HAYAT BİLGİSİ DERSİNİN ROLÜ

Prof. Dr. Durmuş KILIÇ

Atatürk Üniversitesi, dkilic@atauni.edu.tr

Dr. Bahattin ERKUŞ

MEB, bahattinerkus@gmail.com

ÖZET

İlkokul yılları, bireyin temel yaşam becerilerini kazandığı, alışkanlıklarının şekillendiği ve kişisel gelişiminin temellerinin atıldığı kritik bir dönemdir. Bu süreçte kişisel hijyen alışkanlıklarının kazandırılması, hem bireysel sağlık hem de toplum sağlığı açısından büyük önem taşımaktadır. Hayat Bilgisi dersi, bireyin kendine, çevresine ve topluma karşı sorumluluk bilinci kazanmasında etkili olduğu gibi, hijyen ve sağlıklı yaşam davranışlarının öğretilmesinde de önemli bir araç olarak öne çıkmaktadır. Bu çalışmanın amacı, Hayat Bilgisi dersinin ilkokul öğrencilerinde kişisel hijyen alışkanlıklarının gelişimine nasıl katkı sağladığını öğretmen görüşleri doğrultusunda incelemektir. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni ile yürütülmüştür. Katılımcılar farklı ilkokullarda görev yapan 12 sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmış ve içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Araştırma bulgularına göre öğretmenlerin büyük çoğunluğu Hayat Bilgisi dersini hijyen eğitimi için etkili bir zemin olarak görmektedir. Özellikle el yıkama, diş fırçalama, tırnak temizliği ve kişisel bakım konularında görsel materyallerle desteklenen uygulamalı etkinliklerin öğrencilerde kalıcı davranış değişikliği sağladığı belirtilmiştir. Bazı öğretmenler, konunun müfredatta sınırlı yer bulduğunu ve aile iş birliği eksikliği nedeniyle kazanımların sürekliliğinde sorun yaşandığını ifade etmiştir. Sonuç olarak, Hayat Bilgisi dersi ilkokul öğrencilerinin hijyen bilinci kazanmalarında temel bir rol oynamakta, ancak bu rolün etkili olabilmesi için aile katılımı, uygulamalı etkinlikler ve görsel desteklerin artırılması gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: Hayat Bilgisi, hijyen eğitimi, öğretmen görüşleri.

THE ROLE OF LIFE STUDIES COURSE IN DEVELOPING PERSONAL HYGIENE HABITS AMONG PRIMARY SCHOOL STUDENTS

Prof. Dr. Durmuş KILIÇ

Atatürk University, dkilic@atauni.edu.tr

Dr. Bahattin ERKUŞ

Ministry of National Education, bahattinerkus@gmail.com

ABSTRACT

The primary school years are a critical period during which individuals acquire fundamental life skills, shape their habits, and lay the foundations of personal development. In this process, instilling personal hygiene habits is highly significant for both individual and public health. The Life Studies course stands out as an important tool in teaching hygiene and healthy living behaviors, as well as fostering a sense of responsibility toward oneself, the environment, and society. The aim of this study is to examine, based on teachers' perspectives, how the Life Studies course contributes to the development of personal hygiene habits in primary school students. The research was conducted using the case study design, one of the qualitative research methods. Participants consisted of 12 classroom teachers working in different primary schools. Data was collected through semi-structured interview forms and analyzed using content analysis methods. According to the research findings, the majority of teachers consider the Life Studies course an effective platform for hygiene education. It has been noted that hands-on activities supported by visual materials—particularly those focusing on handwashing, tooth brushing, nail cleaning, and personal care—lead to lasting behavioral changes in students. Some teachers stated that the subject has limited coverage in the curriculum and that the lack of family involvement poses challenges in maintaining the acquired habits. In conclusion, the Life Studies course plays a fundamental role in fostering hygiene awareness among primary school students. However, for this role to be effective, family participation, hands-on activities, and visual support need to be enhanced.

Keywords: Life Studies, hygiene education, teachers' perspectives.

TARIM VE HAYVANCILIK SEKTÖRÜNDE MEVSİMLİK İŞÇİLİK: İSFAHAN ÖRNEĞİ

Berfin BEKTAŞ

Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep, Türkiye, berf.bektas@gmail.com

Doç. Dr. Ali ÖZKAN

Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep, Türkiye, aozkan@gantep.edu.tr

Doç. Dr. Fatma KAYAÇETİN

Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, kayacetin@ankara.edu.tr

ÖZET

Mevsimlik iş gücü göçü, tarım ve hayvancılık sektörlerinin sürdürülebilirliği açısından küresel ölçekte kritik bir öneme sahiptir. İran, özellikle Afganistan başta olmak üzere çevre ülkelerden gelen göçmen işçiler için hem tarihsel hem de güncel olarak önemli bir hedef ülke konumundadır. Bu çalışmada, İsfahan/İran'daki tarım ve hayvancılık sektörlerinde çalışan yerli ve yabancı mevsimlik göçmen iş gücünün yapısı, işlevi ve karşılaştığı sorunlar çok boyutlu bir yaklaşımla ele alınmaktadır. Araştırma, göçün sadece mekânsal bir hareketlilik değil, aynı zamanda sosyal, ekonomik ve kültürel dönüşümleri beraberinde getiren çok katmanlı bir olgu olduğunu temel varsayım olarak kabul etmektedir. İsfahan/İran'ın tarım alanlarının sınırlılığı, kırsal bölgelerdeki yaşlanan nüfus, kentleşme ve genç nüfusun sektörden uzaklaşması gibi etkenler, göçmen emeğini kırsal üretim için vazgeçilmez kılmaktadır. Ancak, bu emeğin önemli bir kısmı düzensiz, kayıt dışı ve düşük ücretli koşullarda istihdam edilmekte, sosyal korumadan yoksun bırakılmaktadır. Bu bağlamda araştırmanın amacı, İsfahan/İran'da tarım ve hayvancılık sektörlerinde istihdam edilen mevsimlik yerli ve yabancı iş gücünün çalışma koşullarını, yaşam standartlarını, yasal statülerini ve toplumsal entegrasyon süreçlerini incelemek; aynı zamanda bu emeğin kırsal kalkınma politikalarıyla nasıl daha bütüncül bir şekilde ilişkilendirilebileceğini tartışmaktır. Araştırma, küresel kapitalist sistem içinde göçmen emeğinin nasıl konumlandığını ve İran özelinde bu emeğin ne tür yapısal sorunlarla karşılaştığını ortaya koymayı hedeflemektedir. Bu bağlamda, İran'ın İsfahan şehrinde, tarım arazisi ve meralarda çalışan yerli ve yabancı işçiler çalışmanın evrenini oluşturmaktadır. Araştırmada, rastlantısal örneklem tekniğiyle, 57 İranlı ve 43 Afganistanlı olmak üzere toplam 100 işçiye uygulanan anket tekniğiyle veriler toplanmıştır. Elde edilen sonuçlarda çalışma koşulları, çalışma saatleri konularında anlamlı bir fark bulunmazken; eşit ücret, ayrımcılığa uğrama, sendika üyeliği konularında ciddi farklılıklar tespit edilmiştir. Bulgular, İran'da kırsal kalkınma hedeflerine ulaşmada yerli ve yabancı mevsimlik işçilerin daha adil, sürdürülebilir ve entegre bir biçimde değerlendirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Mevsimlik göç, göçmen işçi, İran, Afgan, tarım ve hayvancılık.

SEASONAL LABOR IN THE AGRICULTURE AND LIVESTOCK SECTOR: THE CASE OF ISFAHAN

Berfin BEKTAŞ

Gaziantep University, Gaziantep, Turkey, berf.bektas@gmail.com

Doç. Dr. Ali ÖZKAN

Gaziantep University, Gaziantep, Turkey, aozkan@gantep.edu.tr

Doç. Dr. Fatma KAYAÇETİN

Ankara University, Ankara, Turkey, kayacetin@ankara.edu.tr

ABSTRACT

Seasonal labor migration holds critical global significance for the sustainability of the agriculture and livestock sectors. Iran, both historically and in contemporary contexts, has been a major destination country for migrant workers, particularly those from neighboring countries such as Afghanistan. This study adopts a multidimensional approach to examine the structure, functions, and challenges faced by domestic and foreign seasonal migrant labor employed in Isfahan/Iran's agriculture and livestock sectors. This research is based on the fundamental assumption that migration is not merely a spatial movement but a multilayered phenomenon that brings about social, economic, and cultural transformations. Factors such as the limited availability of arable land in Isfahan/Iran, an aging population in rural areas, urbanization, and the withdrawal of the younger population from the agricultural sector render migrant labor indispensable for rural production. However, a significant portion of this labor is employed under irregular, informal, and low-paid conditions, often deprived of social protection. Within this context, the study aims to investigate the working conditions, living standards, legal status, and social integration processes of both domestic and foreign seasonal laborers employed in Isfahan/Iran's agriculture and livestock sectors. Furthermore, it seeks to explore how this labor can be more holistically integrated into rural development policies. This research intends to reveal how migrant labor is positioned within the global capitalist system and to identify the structural challenges it faces, specifically in the Iranian context. This study focuses on agricultural fields and pastures in the city of Isfahan, Iran, where both domestic and foreign workers are employed. Using a random sampling method, data were collected through a survey administered to a total of 100 workers—57 Iranian and 43 Afghan. The findings show no significant difference in working conditions and working hours; however, notable disparities were identified in areas such as equal pay, experiences of discrimination, and union membership. The results indicate the necessity of evaluating domestic and foreign seasonal workers in a more equitable, sustainable, and integrated manner in order to achieve rural development goals in Iran.

Keywords: Seasonal migration, migrant worker, Iran, Afghan, agriculture and livestock.

SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA ÖZEL GEREKSİNİMLİLİK*

Yüksek Lisans Öğrencisi Betül KAYA

Erciyes Üniversitesi, Kayseri, Türkiye, kayabetul139@gmail.com

Prof. Dr. Cevdet KIRPIK

Erciyes Üniversitesi, Kayseri, Türkiye, cevdettk@gmail.com

ÖZET

Ülkemizde çeşitli dersler aracılığıyla örgün öğretime dâhil edilmeye çalışılan farklılıklara saygı eğitimi ortaokul seviyesinde en çok sosyal bilgiler dersinde yer almaktadır. Farklılıklara saygı eğitimi; kültür farklılıkları, ekonomik farklılıklar, aile yapılarındaki farklılıklar, bedensel farklılıklar ve kişisel özelliklerden kaynaklanan çeşitli farklılıklar üzerinde durur ve bu farklılıkların kabulünü desteklemeye yönelik eğitim müdahalelerini destekler. Özel gereksinimlilik ve özel gereksinime sahip olma durumu da burada ele alınan ve çokça üzerinde durulan farklılıklardan bir tanesidir. Farklılıklara saygı eğitimine dair içeriklerinin fazla oluşu, özel gereksinimliliğe dair kazanımların en iyi sosyal bilgiler dersi aracılığıyla aktarılabilmesi düşüncesini doğurmuştur. Bu varsayım sonucunda çalışmanın çıkış noktasını “özel gereksinimliliğin sosyal bilgiler ders kitaplarında (5,6 ve 7. Sınıf) ne kadar ve ne şekilde yer aldığını tespit etmek” oluşturmuştur. Bu amaç doğrultusunda sosyal bilgiler ders kitapları incelenmiş, incelenecek kitaplarının seçilmesinde: güncellik, genellik ve ulaşılabilirlik şartları aranmıştır. Kitaplardan veri elde edebilmek için doküman incelemesi yapılmış, bu incelemenin temelini ise alan yazından destekle belirlenen kategoriler oluşturmuştur. Böylelikle çalışmanın verileri betimsel analiz yoluyla elde edilmiştir. Betimsel analiz yoluyla elde edilen sonuçlara göre; sosyal bilgiler ders kitaplarında özel gereksinimliliğe en çok 6. Sınıf basamağının “Birey ve Toplum” ünitesinde yer alan “Farklıyım Farklılıklara Saygılıyım” konu başlığı altında yer verildiği tespit edilmiştir. Burada ve kitapların genelinde özel gereksinimliliğin; örnek olay metinlerinden ve metne ait “Siz olsaydınız bu durumda ne yapardınız/hissederdiniz?” şeklinde yöneltilen açık uçlu sorular yoluyla aktarıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu genel durumların dışında özel gereksinimliliğe; çocuk hakları, haklar ve sorumluluklar, topluma fayda sağlayan kurum ve kuruluşlar gibi temalar içerisinde de yer verildiği görülmüştür. Ancak bu kısımlarda özel gereksinimlilikten sadece bahsedilmiş, konuyu destekleyecek herhangi bir soru ya da etkinlik örneğine rastlanmamıştır. Ders kitapları içerisinde yer alan özel gereksinimliliğe dair görseller incelendiğinde ise; özel gereksinimi gözlemlenebilen özel gereksinimli birey fotoğraflarına, özel gereksinimliliği gözlenemeyen birey görseline, özel gereksinimlilikle ilişkilendirilebilecek kurum ve kuruluşların logo ve fotoğraflarına ulaşılmıştır. Kitapların niceliği ve sosyal bilgiler dersinin konuyu aktarmadaki potansiyeline bakıldığında; metinlerin, soruların, görsellerin, etkinliklerin, haber köşelerinin... yani ders kitaplarında yer alan hiçbir unsurun özel gereksinimliliği aktarma konusunda yeterince nitelik sahibi olmadığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, özel gereksinimlilik, ders kitapları, doküman incelemesi

* Bu çalışma: Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Sosyal Bilgiler Eğitimi bölümünde, Prof. Dr. Cevdet Kırpık danışmanlığında ve Betül Kaya yürütücülüğünde hazırlanmakta olan “Sosyal Bilgiler Dersinde Özel Gereksinimlilik” adlı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

SPECIAL NEEDS IN SOCIAL SCIENCES TEXTBOOKS*

Master Student Betül KAYA

Erciyes University, Kayseri, Türkiye, kayabetul139@gmail.com

Prof. Dr. Cevdet KIRPIK

Erciyes University, Kayseri, Türkiye, cevdettk@gmail.com

ABSTRACT

The education of respect for differences, which is attempted to be included in formal education through various courses in our country, is most commonly found in the social studies course at the middle school level. The education of respect for differences focuses on cultural differences, economic differences, differences in family structures, physical differences, and various differences arising from personal characteristics, and supports educational interventions aimed at promoting acceptance of these differences. The condition of having special needs and being a person with special needs is also one of the differences addressed and frequently emphasized in this context. The abundance of content related to education of respect for differences has led to the idea that the achievements related to special needs can be best conveyed through the social studies course. As a result of this assumption, the starting point of the study has been determined as “to identify how much and in what way special needs are included in social studies textbooks (5th, 6th, and 7th grades).” For this purpose, social studies textbooks were examined, and the selection of the textbooks to be analyzed was based on the criteria of currency, generality, and accessibility. In order to obtain data from the books, document analysis was conducted, and the basis of this analysis was formed by categories determined with the support of the relevant literature. In this way, the data of the study were obtained through descriptive analysis. According to the results obtained through descriptive analysis; it was determined that special needs are most frequently included in the 6th grade level under the topic “I Am Different, I Respect Differences,” which is part of the “Individual and Society” unit. It was concluded that in this section and throughout the textbooks, special needs are conveyed through case study texts and open-ended questions such as “If you were in this situation, what would you do/feel?” Apart from these general situations, it was also observed that special needs were included in themes such as children's rights, rights and responsibilities, and institutions and organizations that provide benefits to society. However, in these parts, special needs were only mentioned, and no supporting questions or activity examples were found. When the visuals related to special needs included in the textbooks were examined; photos of individuals with observable special needs, visuals of individuals whose special needs are not visible, and logos and photos of institutions and organizations that can be associated with special needs were encountered. Considering the quantity of the textbooks and the potential of the social studies course to convey the topic, it was concluded that none of the elements included in the textbooks—texts, questions, visuals, activities, news corners—are sufficiently qualified to convey the concept of special needs.

Keywords: Social sciences, special needs, textbooks, document review

* This study: Is derived from Erciyes University Institute of Educational Sciences, Department of Social Studies Education, master's thesis entitled “Special Needs in Social Science”, supervised by Prof. Dr. Cevdet Kırpık and conducted by Betül Kaya.

ATATÜRK DÖNEMİ BASININDA CUMHURİYET BAYRAMI KUTLAMALARI VE CUMHURİYET ALGISI

Öğr. Gör. Dr. Burcu ÇALIKUŞU AYKANAT

Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, Türkiye, bcalikusu@anadolu.edu.tr

ÖZET

Cumhuriyet Kavramı, bir yönetim biçimi olarak aydınlanma dönemi filozofları tarafından ele alındı. İlkçağda benzer uygulamaları görülen bu kavramın, 20. Yüzyılda, I. Dünya Savaşı sonrasında birçok devlet tarafından yönetim biçimi olarak yaygınlık kazandı. Osmanlı Devleti'nde Tanzimat Dönemi ve sonrasında cumhuriyet kavramı ele alınsa da uygulamaya dönük bir çaba olmadı. Millî Mücadele yıllarında Amasya Genelgesinde, Erzurum Kongresinde ve Sivas Kongresi'nde millî egemenlik kavramına vurgu yapıldı. Ülkenin işgal altında olması nedeniyle kurtuluşun kaynağı olarak millet iradesi gösterildi. 23 Nisan 1920'de Ankara'da toplanan TBMM'de ulusun idaresi ele alındı. Askeri zaferlerin elde edilmesinden ve Lozan Barış Antlaşması'nın imzalanmasından sonra sıra rejimin belirlenmesine geldi. 29 Ekim 1923 tarihinde Cumhuriyet ilan edildi. 29 Ekimler, halk arasında büyük coşkuyla kutlandı. Devlet erkanının katıldığı törenlere halk da büyük katılım sağladı. Bu çalışmada, Mustafa Kemal Atatürk döneminde yapılan Cumhuriyet Bayramı kutlamalarının basına yansımaları ele alındı. Cumhuriyetin ilk yıllarında, cumhuriyet algısının basına yansımalarının yanı sıra yapılan Cumhuriyet Bayramı kutlamalarına da yer verildi. Dönemin köşe yazarlarının birçoğu Millî Mücadele yıllarına ve Cumhuriyetin ilanına tanıklık eden isimlerdi. Yazarlar, cumhuriyetin ilanına giden süreci kendi pencerelerinden ele alırken cumhuriyet kavramına da sıklıkla değinmişlerdi. Basında Cumhuriyet Bayramı kutlamalarına özel bir önem verildiği görülür. Bu önemin en büyük göstergesi, gazetelerin Cumhuriyet Bayramı günlerinde renkli baskı ile çıkmasıdır. Cumhuriyet Bayramının tüm halk tarafından sevinçle kutlandığı görülür. Bu çalışma kapsamında Mustafa Kemal Atatürk döneminde ulusal basında yer alan gazeteler incelenmiştir. Bu dönemin gazetelerinde bulunan yeni kurulan cumhuriyet rejiminin heyecanını, geleceğe dönük hedeflerini ve Cumhuriyet Bayramlarının kutlamalarını anlatan haberlere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mustafa Kemal Atatürk, Cumhuriyet Bayramı, cumhuriyet, basın.

REPUBLIC DAY CELEBRATIONS AND PERCEPTION OF REPUBLIC IN THE PRESS DURING ATATURK'S PERIOD

Lecturer Dr. Burcu ÇALIKUŞU AYKANAT

Anadolu University, Eskisehir, Türkiye, bcalikusu@anadolu.edu.tr

ABSTRACT

The concept of the Republic was discussed by philosophers of the Enlightenment as a form of government. This concept, which had similar applications in antiquity, became widespread as a form of government by many states in the 20th century after World War I. Although the concept of the Republic was discussed in the Ottoman Empire during the Tanzimat Period and afterwards, there was no effort towards its implementation. During the years of the National Struggle, the concept of national sovereignty was emphasized in the Amasya Circular, the Erzurum Congress and the Sivas Congress. Since the country was under occupation, the will of the nation was shown as the source of salvation. The administration of the nation was discussed at the TBMM, which convened in Ankara on April 23, 1920. After the military victories were achieved and the Treaty of Lausanne was signed, it was time to determine the regime. The Republic was declared on October 29, 1923. October 29 was celebrated with great enthusiasm among the people. The public also showed great participation in the ceremonies attended by state officials. This study examines the reflection of the Republic Day celebrations held during Mustafa Kemal Atatürk's era in the press. In addition to the reflection of the republican perception in the press during the early years of the Republic, the Republic Day celebrations held were also included. Many of the columnists of the period were witnesses to the years of the National Struggle and the declaration of the Republic. While the writers addressed the process leading to the declaration of the Republic from their own perspectives, they also frequently touched upon the concept of the republic. It is seen that special importance was given to the Republic Day celebrations in the press. The greatest indicator of this importance is that newspapers are published in color on the Republic Days. It is seen that the Republic Day is celebrated with joy by all people. Within the scope of this study, newspapers in the national press during the period of Mustafa Kemal Atatürk were examined. Newspapers from this period included news about the excitement of the newly established republican regime, its future goals, and the celebrations of the Republic Days.

Keywords: Mustafa Kemal Atatürk, Republic Day, republic, press.

MANİSA İLİ HAVA KALİTESİNİN ZAMANSAL VE MEKÂNSAL DEĞİŞİMLERİNİN COĞRAFI AÇIDAN İNCELENMESİ

sDr. Cansu DUMAN

Pamukkale Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Coğrafya Bölümü

ÖZET

Manisa ili, sanayi, tarım ve nüfus yoğunluğu bakımından Ege Bölgesi'nin dikkat çeken kentlerinden biridir. Ortam sorunlarından biri olan hava kalitesi sadece insan sağlığı tehdit etmez tüm unsurlarıyla canlı ve cansız ortam unsurlarını içeren ekosistemin dengesini bozmaktadır. Bu çalışmada, Manisa iline ait hava kalitesinin zamansal ve mekânsal değişimi coğrafi bakış açısıyla incelenmiştir. Araştırma kapsamında, Manisa Merkez 2005-2025, Soma istasyonlarına ait 2011-2025 yılları arası; Akhisar, Kırkağaç, Salihli, Turgutlu, Ulupark, Yunussemre ve Alaşehir istasyonlarına ait 2021-2025 yılları arası hava kalitesi verileri değerlendirilmiştir. Hava kalitesi verileri Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı veri bankasından temin edilmiştir. İlin hava kirliliğini doğuran etmenlerini ve hava kalitesini etkileyen coğrafi unsurları ele alınarak coğrafi bakış açısıyla ilin hava kalitesi değerlendirilmiştir. Bölgede hava kirliliğini doğuran etmenler evsel ısınma, sanayi, motorlu taşıtlar ve trafik olarak üç grupta incelenmiştir. Veriler TÜİK, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı raporlarından elde edilmiştir. Coğrafi unsurlara ait veriler (iklim, topografya, bitki örtüsü, nüfus, yerleşme) ilgili kurumlardan temin edilerek analize uygun hale getirilmiştir. İstasyonlarda PM₁₀, SO₂, NO, CO, NO_x ve NO₂ hava kirlleticileri parametreleri temel alınarak hava kalitesi değişimleri analiz edilmiştir. Veriler, aylık ve yıllık ortalamalar üzerinden değerlendirilmiş, il genelinde hava kalitesinin mekânsal dağılımını ortaya koymak amacıyla, ArcGIS yazılımı kullanılarak IDW gibi enterpolasyon tekniklerinden yararlanılmıştır. Ayrıca mekânsal dağılım haritaları aracılığıyla nüfus yoğunluğu gibi etmenlerin hava kalitesi arasındaki ilişkiler istatistiksel olarak ele alınmıştır. Bulgular, özellikle ısınma kaynaklı emisyonların arttığı kış aylarında bazı ilçelerde PM₁₀ seviyelerinin Avrupa Birliği hava kalitesi sınır değerlerinin üzerinde olduğunu ortaya koymaktadır. Sanayi ve tarımsal faaliyetlerin yoğun olduğu alanlarda kirlilik değerlerinin arttığı gözlemlenmiştir. Çalışmanın sonunda, hava kirliliğinin insan sağlığı ve çevresel etkileri bakımından önemi vurgulanmış ve hava kalitesinin iyileştirilmesine yönelik öneriler sunulmuştur. Bu bağlamda, çalışmanın bölgede etkili çevre politikalarının geliştirilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Hava kalitesi, coğrafi analiz, mekânsal değişim, PM₁₀, Manisa

A GEOGRAPHICAL ANALYSIS OF THE TEMPORAL AND SPATIAL CHANGES IN AIR QUALITY IN MANISA PROVINCE

Dr. Cansu DUMAN

Pamukkale University, Faculty of Humanities and Social Sciences, Department of Geography

ABSTRACT

Manisa is one of the remarkable cities of the Aegean Region in terms of industry, agriculture and population density. Air quality, which is one of the environmental problems, not only threatens human health but also disrupts the balance of the ecosystem, which includes all elements of living and non-living environments. In this study, the temporal and spatial change of air quality in Manisa is analyzed from a geographical perspective. Within the scope of the research, air quality data of Manisa Central 2005-2025, Soma stations between 2011-2025; Akhisar, Kırkağaç, Salihli, Turgutlu, Ulupark, Yunusemre and Alaşehir stations between 2021-2025 were evaluated. Air quality data were obtained from the National Air Quality Monitoring Network database. The air quality of the province was evaluated from a geographical perspective by considering the factors that cause air pollution and geographical factors affecting air quality. The factors causing air pollution in the region are analyzed in three groups as domestic heating, industry, motor vehicles and traffic. Data were obtained from TÜİK, Ministry of Environment and Urbanization reports. Data on geographical elements (climate, topography, vegetation, population, settlement) were obtained from relevant institutions and made suitable for analysis. Air quality changes were analyzed based on PM₁₀, SO₂, NO, CO, NO_x and NO₂ air pollutant parameters at the stations. The data were evaluated over monthly and annual averages, and interpolation techniques such as IDW were utilized using ArcGIS software in order to reveal the spatial distribution of air quality throughout the province. In addition, the relationships between factors such as population density and air quality were statistically analyzed through spatial distribution maps. The findings reveal that PM₁₀ levels in some districts are above the European Union air quality limit values, especially in winter months when heating emissions increase. It was observed that pollution values increased in areas with intensive industrial and agricultural activities. At the end of the study, the importance of air pollution in terms of human health and environmental impacts was emphasized and recommendations for improving air quality were presented. In this context, it is thought that the study will contribute to the development of effective environmental policies in the region.

Keywords: Air quality, geographical analysis, spatial change, PM₁₀, Manisa

SOSYAL BİLGİLER DERSİ KAPSAMINDA ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SOMUT KÜLTÜREL MİRASIN KORUNMASINA YÖNELİK İKİLEMLERİ

Yüksek Lisans Öğrencisi Fatima Aycan Akarsular

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, Türkiye, aycanakarsular@gmail.com

Prof. Dr. Cemil Cahit Yeşilbursa

Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye, ccyesilbursa@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler dersi kapsamında ortaokul öğrencilerinin somut kültürel mirasın korunmasına yönelik görüşlerini ikilem hikayeleri yoluyla incelemektir. Türkiye, tarih boyunca birçok uygarlığa ev sahipliği yapmıştır. Bu sebeple de oldukça zengin bir kültürel mirasa sahiptir. Bu mirası korumak ve gelecek nesillere aktarmak tüm vatandaşların görevidir. Sosyal bilgiler dersi bu aşamada önemli bir role sahiptir. Çünkü hem toplumla hem tarihle ilişkili bir ders olduğundan ayrıca Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı içerisinde “Kültür ve Miras” başlıklı öğrenme alanını da barındırdığından kültürel mirasa duyarlı bireyler yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Sosyal bilgiler dersinin yelpazesi oldukça geniştir. Sosyal bilgiler eğitiminin amaçlarından biri de bireyin gelişimidir. Bu çalışmada, somut kültürel miras ile ilgili ikilem içeren hikayeler ortaokul öğrencilerine sunularak onların ahlaki muhakeme yeteneklerinin gelişmesine de katkı sağlayacaktır. Çalışma tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubunun belirlenmesinde uygun örnekleme yönteminden yararlanılmıştır. Veri toplama aracıyla araştırmacı tarafından hazırlanan somut kültürel mirasın korunmasına yönelik ikilem hikayeleri yer almaktadır. Katılımcılara yazılı olarak verilen hikayeler kişisel çıkar temelli, ekonomik temelli ve dini temelli ikilemlerdir. Bu ikilemler, katılımcıların somut kültürel mirasın korunması konusundaki karar alma süreçlerini yansıtmaktadır. Katılımcılardan bu ikilemler arasından seçim yapmaları ve seçimlerinin nedenlerini yazılı olarak ifade etmeleri istenmiştir. Bu araştırmada elde edilen veriler, frekans analizi ve yüzde hesaplamaları kullanılarak çözümlenmiştir. Verilerin analiz süreci devam ettiği için bulgular ve sonuçlar sözlü sunum esnasında belirtilecektir. Sosyal bilgiler dersi kapsamında ortaokul öğrencilerinin somut kültürel mirasın korunmasına yönelik görüşlerinden elde edilen veriler öğrencilerin değer algılarını ortaya koyması açısından alanyazına katkı sağlayabilir. Bu sayede, sosyal bilgiler öğretim programının ve müfredatının bu alanda daha etkin hale getirilmesine yönelik çalışmalar yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, ortaokul öğrencileri, somut kültürel miras, ikilem.

MIDDLE SCHOOL STUDENTS' DILEMMAS ABOUT THE PROTECTION OF TANGIBLE CULTURAL HERITAGE WITHIN THE SCOPE OF SOCIAL STUDIES COURSE

Master's Student Fatima Ayca Akarsular

Gazi University Institute of Educational Sciences, Ankara, Turkey, aycaakarsular@gmail.com

Prof. Dr. Cemil Cahit Yeşilbursa

Gazi University, Ankara, Turkey, ccyesilbursa@gmail.com

ABSTRACT

The aim of this study is to examine middle school students' views on the protection of tangible cultural heritage through dilemma stories within the scope of social studies course. Turkey has been home to many civilizations throughout history. For this reason, it has a very rich cultural heritage. It is the duty of all citizens to protect this heritage and pass it on to future generations. Social studies course has an important role at this stage. Because it is a course related to both society and history, and because it includes a learning area titled "Culture and Heritage" in the Social Studies Curriculum, it aims to raise individuals who are sensitive to cultural heritage. The range of the social studies course is quite wide. One of the aims of social studies education is the development of the individual. In this study, stories containing dilemmas about tangible cultural heritage will be presented to middle school students and will contribute to the development of their moral reasoning skills. The study was conducted using the survey model. Convenient sampling method was used to determine the study group. The data collection tool includes dilemma stories about the protection of tangible cultural heritage prepared by the researcher. The stories given to the participants in writing are self-interest-based, economic-based and religious-based dilemmas. These dilemmas reflect the decision-making processes of the participants on the protection of tangible cultural heritage. Participants were asked to choose among these dilemmas and express the reasons for their choices in writing. The data obtained in this study were analyzed using frequency analysis and percentage calculations. Since the data analysis process is ongoing, the findings and results will be presented during the oral presentation. The data obtained from middle school students' views on the protection of tangible cultural heritage within the scope of social studies course can contribute to the literature in terms of revealing students' value perceptions. In this way, studies can be carried out to make the social studies curriculum and curriculum more effective in this field.

Keywords: Social studies, middle school students, tangible cultural heritage, dilemma.

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE MATERYAL KULLANIMI İLE ÖĞRENCİLERİN MEKÂNI ALGILAMA BECERİLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİYE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ¹

Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Lisans Öğrencisi Ayşegül Kaya
Gazi Üniversitesi, aysegulkaya0512@gmail.com

Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Lisans Öğrencisi Ecenur Kalaycıoğlu
Gazi Üniversitesi, www.ece_nur@hotmail.com

Prof. Dr. Cemil Cahit Yeşilbursa
Gazi Üniversitesi, yesilbursa@gazi.edu.tr

ÖZET

Mekâni algılama becerisi bir sokağı, binayı, krokiyi ya da alanı zihinde canlandırabilme becerisi olarak kabul edilir. Sosyal bilgiler öğretiminde kazandırılması hedeflenen bu becerileri öğrencinin işleyebilmesi, kendine uyarlaması ve günlük hayatında kazandığı becerileri kullanabilmesi beklenmektedir. Bu becerilerden biri olan mekâni algılama becerisi öğrencinin ülkesini ve dünyayı tanımasını, bunlar hakkında yorum yapmasını ve soyut kavramları daha iyi anlamasını sağlamaktadır. Araştırmamızın amacı sosyal bilgiler dersi kapsamında kullanılan görsel materyallerin öğrencilerin mekâni algılama becerisi üzerinde etkilerinin olup olmadığına yönelik öğretmen görüşlerini incelemektir. Çalışma, temel nitel araştırma deseni kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubunun belirlenmesinde kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubunda yer alan öğretmenler devlet okullarında çalışan öğretmenlerden seçilmiştir. Bu doğrultuda çalışma grubunda 25 sosyal bilgiler öğretmeni yer almıştır. Verilerin toplanmasında, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunda yedi açık uçlu soru yer almaktadır. Bu çalışmada, görüşme yolu ile elde edilen verilerin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmıştır. Çalışma bulgularına göre, sosyal bilgiler öğretmenlerinin okulların yetersiz materyal imkânları ile öğrencilerin mekâni algılama becerisi arasında olumsuz bir ilişki olduğu görüşünde oldukları, derslerde plan ve kroki gibi etkinlikler ile mekâni algılama becerisi arasında olumlu bir ilişki olduğu görüşünde oldukları, derslerde dijital harita programlarını kullanmakla mekâni algılama becerisi arasında olumlu bir ilişki olduğu görüşünde oldukları, derste belgesel izletmekle mekâni algılama becerisi arasında olumlu bir ilişki buldukları, derslerde plan ve kroki gibi etkinlikler ile mekâni algılama becerisi arasında olumlu bir ilişki olduğu görüşünde oldukları, derste küre kullanımı ile mekâni algılama becerisi arasında olumlu bir ilişki buldukları ve alan gezileri ile mekâni algılama becerisi arasında olumlu bir ilişki buldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, öğretmen, mekâni algılama, materyal

¹ Bu çalışma, TÜBİTAK 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme kapsamında gerçekleştirilmiştir.

THE STUDY OF TEACHERS' OPINIONS ON THE RELATIONSHIP BETWEEN THE USE OF MATERIALS IN SOCIAL STUDIES LESSON AND STUDENTS' PERCEPTION OF PLACE²

Social Studies Teacher Education Undergraduate Student Ayşegül Kaya

Gazi University, aysegulkaya0512@gmail.com

Social Studies Teacher Education Undergraduate Student Ecenur Kalaycıoğlu

Gazi University, www.ece_nur@hotmail.com

Prof. Dr. Cemil Cahit Yeşilbursa

Gazi University, yesilbursa@gazi.edu.tr

ABSTRACT

The ability to perceive place is considered as the ability to visualize a street, building, sketch or area in the mind. Students are expected to be able to process and adapt these skills, which are aimed to be gained in social studies teaching, and to be able to use the skills gained in their daily lives. One of these skills, the ability to perceive space, enables students to recognize their country and the world, to make comments about them and to better understand abstract concepts. The aim of the study is to examine teachers' views on whether the visual materials used in the social studies course influence students' ability to perceive place. The study was conducted using a basic qualitative research design. The convenience sampling method was used to determine the study group. The teachers in the study group were selected from teachers working in public schools. Accordingly, 25 social studies teachers were included in the study group. A semi-structured interview form was used to collect the data. The interview form includes seven open-ended questions. In this study, content analysis was used to analyze the data obtained through interviews. According to the findings of the study, social studies teachers think that there is a negative relationship between inadequate material facilities of schools and students' ability to perceive place, they think that there is a positive relationship between activities such as plans and sketches in lessons and students' ability to perceive space, and they think that there is a positive relationship between using digital map programs in lessons and students' ability to perceive place, It was concluded that they found a positive relationship between watching documentaries in lessons and spatial perception skills, they thought that there was a positive relationship between activities such as plans and sketches in lessons and spatial perception skills, they found a positive relationship between the use of globes in lessons and spatial perception skills, and they found a positive relationship between field trips and spatial perception skills.

Keywords: Social studies, teacher, perception of place, material

² This study was carried out within the scope of TUBITAK 2209-A University Students Research Projects Support Program.

REKREATİF UYGULAMALARIN PSİKOTERAPÖTİK POTANSİYELİ: İYİLEŞME SÜRECİNDE BİR YAKLAŞIM

Ceren Solmaz ÇAKMAK

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, cakmakceren025@gmail.com

Doç. Dr. Kübra ÖZDEMİR

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, kubra.ozdemir@atauni.edu.tr

ÖZET

Rekreatif uygulamalar, psikoterapötik süreci destekleyen ve zenginleştiren önemli araçlardır. Bireylerin iyileşme süreçlerinde aktif katılım sağlamaları, psikolojik dayanıklılık geliştirmelerine ve duygusal iyileşme yaşamalarına yardımcı olmaktadır. Terapötik müdahalelerin bir parçası olarak rekreatif uygulamaların entegrasyonu, iyileşme sürecinin daha etkin ve bütünsel olmasında büyük katkıları mevcuttur. Psikoterapi alanında geleneksel yöntemlerin yanı sıra, bireylerin psikolojik iyileşmelerine katkı sağlamak amacıyla kullanılan rekreatif aktiviteler, son yıllarda giderek daha fazla ilgi görmeye başlamış ve bu sayede rekreatif uygulamalar, spor, oyun, sanat, dans, müzik gibi yaratıcı ve eğlenceli aktiviteler aracılığıyla bireylerin duygusal, bilişsel ve psikolojik süreçlerinde karşılaştıkları problemlerin azalmasında ve engellerin aşılmasında önemli faydalar sağlamaktadır. Rekreatif terapilerin bireylerin stresle başa çıkma yeteneklerini geliştirme, duygu düzenlemelerini iyileştirme ve genel yaşam kalitelerini artırma üzerindeki potansiyel etkileri oldukça fazladır. Buna göre bu çalışmanın amacı, rekreatif uygulamaların psikoterapötik potansiyelini inceleyerek, iyileşme sürecindeki etkilerini ve uygulama alanlarını ele almaktadır. Mevcut çalışma için nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi modeli kullanılarak yürütülmüştür. Veri toplama sürecinde Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi ve Web of Science veri tabanı kapsamında “recreation”, “recreational applications” ve “psychotherapeutic” anahtar kelimeleri kullanılarak literatür taraması yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda elde edilen bulgular doğrultusunda; rekreatif uygulamaların, psikoterapi süreçlerinde sadece bireysel iyileşme değil, aynı zamanda sosyal etkileşim, öz farkındalık, duygusal düzenleme ve bilişsel yeniden yapılandırma gibi önemli psikoterapötik hedeflere de katkı sağladığı bulunmuştur. Böylece, rekreatif uygulamalar, terapötik süreçlerin daha bütünsel, katılımcı ve etkili bir şekilde gerçekleşmesini sağlayabilecek bir araç olarak öne çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Rekreatif Uygulamalar, Psikoterapötik.

PSYCHOTHERAPEUTIC POTENTIAL OF RECREATIONAL PRACTICES: AN APPROACH TO THE HEALING PROCESS

Ceren Solmaz ÇAKMAK

Ataturk University, Erzurum, Turkey, cakmakceren025@gmail.com

Doç. Dr. Kübra ÖZDEMİR

Ataturk University, Erzurum, Turkey, kubra.ozdemir@atauni.edu.tr

ABSTRACT

Recreational practices are important tools that support and enrich the psychotherapeutic process. Active participation of individuals in their recovery process helps them develop psychological resilience and experience emotional healing. The integration of recreational practices as part of therapeutic interventions contributes greatly to a more effective and holistic recovery process. In addition to traditional methods in the field of psychotherapy, recreational activities used to contribute to the psychological recovery of individuals have begun to attract increasing attention in recent years, and thus, recreational practices provide significant benefits in reducing the problems that individuals encounter in their emotional, cognitive and psychological processes and in overcoming obstacles through creative and entertaining activities such as sports, games, art, dance and music. The potential effects of recreational therapies on improving individuals' ability to cope with stress, improving their emotional regulation, and enhancing their overall quality of life are considerable. Accordingly, the aim of this study is to examine the psychotherapeutic potential of recreational practices and their effects on the recovery process and their areas of application. The current study was conducted using the document analysis model, one of the qualitative research methods. During the data collection process, a literature review was conducted using the keywords "recreation", "recreational applications" and "psychotherapeutic" within the scope of the Council of Higher Education National Thesis Center and Web of Science database. According to the findings of the study, it was found that recreational practices contribute not only to individual recovery but also to important psychotherapeutic goals such as social interaction, self-awareness, emotional regulation and cognitive restructuring in psychotherapy processes. Thus, recreational practices stand out as a tool that can enable therapeutic processes to occur in a more holistic, participatory and effective way.

Keywords: Recreation, Recreational Applications, Psychotherapeutic.

ÖĞRETMEN ADAYLARINDA ÖĞRENME VE DAVRANIŞSAL EĞİLİMLERİN İNCELENMESİ: ÖĞRENME ALGISI, ÖĞRENME ÇEVİKLİĞİ, KİŞİSEL SORUMLULUK, GİRİŞİMCİLİK YÖNELİMİ, ÖZ DÜZENLEME VE ERTELEME DEĞİŞKENLERİ BAĞLAMINDA İLİŞKİSEL BİR TARAMA

Doktora Öğrencisi Merve COŞGUN DEMİRDAĞ

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, mervecosgun9333@gmail.com

Doktora Öğrencisi Çiğdem DİLEK ERYİĞİT

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, cigdemdilekpdr@gmail.com

Prof. Dr. Adnan TAŞGIN

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, atasgin@atauni.edu.tr

ÖZET

21. yüzyılın çağdaş eğitim anlayışı, bireylerin yalnızca akademik değil, aynı zamanda davranışsal becerilerle de donatılmasını gerekli kılmaktadır. Bu doğrultuda, öğretmen adaylarının öğrenme ve davranışsal eğilimlerinin incelenmesi, öğretmen yetiştirme süreçleri açısından kritik bir öneme sahiptir. Bu araştırma, öğretmen adaylarının öğrenme algısı, öğrenme çevikliği, kişisel sorumluluk, girişimcilik yönelimi, öz düzenleme ve erteleme davranışları gibi bireysel farklılıklarını incelemeyi amaçlayan ilişkisel bir tarama çalışmasıdır. Araştırma ilişkisel tarama modelinde kurgulanmıştır. Araştırmanın örneklemini, 2024-2025 bahar döneminde Türkiye'deki çeşitli üniversitelerde öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Veri toplama süreci hâlen devam etmekte olup, veri toplama araçları arasında Kişisel Bilgi Formu, Algılanan Öğrenme Ölçeği (Horzum vd., 2015), Öğrenme Çevikliği Ölçeği (Alkan & Maviş-Sevim, 2022), Kişisel Sorumluluk Ölçeği (Koç vd., 2024), Bireysel Girişimcilik Yönelimi Ölçeği (Ercan & Yıldırım, 2021), Öz-Düzenleme Dikkat Kontrolü Ölçeği (Demiraslan-Çevik vd., 2015) ve Erteleme Ölçeği (Özer vd., 2013) yer almaktadır. Araştırma kapsamında yer alan değişkenler arasında pozitif yönlü anlamlı ilişkiler beklenmektedir. Ön analiz bulgularına kongre sunumunda yer verilmesi planlanmaktadır. Bu çalışmanın, öğretmen adaylarının öğrenme süreçlerine yönelik farkındalıklarının artırılmasına ve öğretmen yetiştirme programlarının geliştirilmesine katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenme çevikliği, girişimcilik, akademik erteleme, öz düzenleme, öğrenme algısı.

**AN INVESTIGATION OF LEARNING AND BEHAVIORAL TENDENCIES IN PRESERVICE
TEACHERS: A RELATIONAL STUDY IN THE CONTEXT OF LEARNING PERCEPTION, LEARNING
AGILITY, PERSONAL RESPONSIBILITY, ENTREPRENEURIAL ORIENTATION, SELF-
REGULATION, AND PROCRASTINATION VARIABLES**

Ph.D. Candidate Merve Coşgun DEMİRDAĞ

Atatürk University, Erzurum, Türkiye, mervecosgun9333@gmail.com

Ph.D. Candidate Çiğdem DİLEK ERYİĞİT

Atatürk University, Erzurum, Türkiye, cigdemdilekpdr@gmail.com

Prof. Dr. Adnan TAŞGIN

Atatürk University, Erzurum, Türkiye, atasgin@atauni.edu.tr

ABSTRACT

The contemporary education approach of the 21st century requires individuals to be equipped not only with academic skills but also with behavioral skills. In this context, examining the learning and behavioral tendencies of teacher candidates is of critical importance in terms of teacher training processes. This research is a relational screening study that aims to examine individual differences of teacher candidates such as learning perception, learning agility, personal responsibility, entrepreneurial orientation, self-regulation and procrastination behaviors. The research is designed in the relational screening model. The sample of the research consists of teacher candidates studying at various universities in Türkiye in the spring semester of 2024-2025. The data collection process is still ongoing, and the data collection tools include Personal Information Form, Perceived Learning Scale (Horzum et al., 2015), Learning Agility Scale (Alkan & Maviş-Sevim, 2022), Personal Responsibility Scale (Koç et al., 2024), Individual Entrepreneurial Orientation Scale (Ercan & Yıldiran, 2021), Self-Regulation Attention Control Scale (Demiraslan-Çevik et al., 2015) and Procrastination Scale (Özer et al., 2013). Positive significant relationships are expected between the variables within the scope of the research. It is planned to include the preliminary analysis findings in the congress presentation. It is expected that this study will contribute to increasing the awareness of teacher candidates about their learning processes and the development of teacher training programs.

Keywords: Learning agility, entrepreneurship, academic procrastination, self-regulation, perception of learning.

SİNGAPUR, JAPONYA VE GÜNEY KORE'DE ÖĞRETMEN YETİŞTİRME SİSTEMLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Doktorant Dilan BEKTAŞ

Dicle Üniversitesi, Mardin, Türkiye, dilanbektas34@gmail.com

Doç. Dr. Sedef SÜER

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, sedefsuer@gmail.com

ÖZET

Öğretmen yetiştirme, bir ülkenin eğitim kalitesini doğrudan etkileyen en önemli unsurlardan biridir. 21. yüzyılın dinamik eğitim ihtiyaçları, öğretmen yetiştirme sistemlerini yeniden düşünmeyi gerekli kılmaktadır. Özellikle eğitimde başarılı ülkeler arasında yer alan Uzak Doğu ülkeleri olan Singapur, Japonya ve Güney Kore; öğretmen yetiştirme, mesleki gelişim ve istihdam süreçlerindeki disiplinli ve sistematik yaklaşımlarıyla dikkat çekmektedir. Bu çalışmanın temel amacı, söz konusu üç ülkenin öğretmen yetiştirme sistemlerinin incelenerek aralarındaki benzerlik ve farklılıkları ortaya koymak ve Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler için uygulanabilir model önerileri belirlemeye çalışmaktır. Bu çalışma nitel araştırma yöntemiyle, doküman incelemesine dayalı betimsel bir tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Singapur, Japonya ve Güney Kore'nin öğretmen yetiştirme sistemleri ile ilgili güncel literatür, ulusal ve uluslararası raporlar, resmi belgeler ve akademik çalışmalar analiz edilmiştir. Her ülke için öğretmen adaylarının kabul süreci, eğitim programları, mesleki gelişim imkanları ve kariyer sistemleri detaylı biçimde karşılaştırılmıştır. Toplanan veriler, içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiş, ülkeler arasında benzerlikler ve farklılıklar tablolaştırılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, Singapur'da yalnızca en başarılı öğrencilerin öğretmen olabildiği görülmektedir. Ulusal Eğitim Enstitüsü merkezli, değer-beceri-bilgi temelli (V3SK) bir model uygulanmaktadır. Japonya'da öğretmen yetiştirme, üniversiteler ve akredite kurumlarda verilmekte olup sertifikasyon sistemi üzerinden işleyen bir yapı mevcuttur. Genel, özel ve geçici olmak üzere üç tür öğretmenlik sertifikası bulunmaktadır. Teorik eğitimin oldukça güçlü olup mesleğe geçiş süreci ciddi bir sınav sistemine bağlıdır. Güney Kore'de standartlaştırılmış eğitim sistemi ile öğretmenler yüksek kalite kontrolüne tabi olmaktadır. Mesleki gelişim teşvik edilmekte, öğretmen performansı çok boyutlu değerlendirme sistemleriyle izlenmektedir. Güney Kore'de, ilköğretim ve ortaöğretim öğretmenlerinin yetiştirildiği kurumlar ayrı olmaktadır. Genel olarak değerlendirme yapıldığında üç ülkenin öğretmen eğitimi süreçlerinde disiplin, uygulama ağırlığı ve sürekli gelişime büyük önem verdiği ve bu durumun eğitim başarılarıyla doğrudan ilişkilendirilebildiği söylenebilmektedir. Yapılan çalışma neticesinde, Türkiye'de öğretmen yetiştirme sistemi ile ilgili olarak öğretmen adaylarının seçiminde yalnızca akademik başarı değil, iletişim becerisi, mesleki ilgi ve tutum gibi niteliksel kriterlerin dikkate alınması, ulusal bir öğretmen yetiştirme modelinin geliştirilmesi ve bu modelin merkezinde değer, beceri ve bilgi bütünlüğü olması, hizmetiçi eğitimlerin zorunlu hale getirilmesi ve öğretmenlerin bireysel gelişimlerini destekleyecek kariyer yolları oluşturulması, eğitim fakülteleri ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında güçlü iş birliği sağlanması, öğretmen istihdamı planlamasının merkezi ve uzun vadeli olması gibi öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen yetiştirme, karşılaştırmalı eğitim, mesleki gelişim

A COMPARATIVE ANALYSIS OF TEACHER EDUCATION SYSTEMS IN SINGAPORE, JAPAN AND SOUTH KOREA

Doctoral Student Dilan BEKTAŞ

Dicle University, Mardin, Türkiye, dilanbektas34@gmail.com

Assoc. Prof. Dr. Sedef SÜER

Dicle University, Diyarbakır, Türkiye, sedefsuer@gmail.com

ABSTRACT

Teacher education is one of the most crucial factors that directly affects the quality of a country's education system. The dynamic educational needs of the 21st century necessitate a rethinking of teacher education systems. Particularly, East Asian countries such as Singapore, Japan, and South Korea, which are recognized among the successful countries in education, stand out with their disciplined and systematic approaches in teacher training, professional development, and employment processes. The primary aim of this study is to examine the teacher education systems of these three countries, reveal the similarities and differences between them, and to propose applicable model suggestions for developing countries like Türkiye. This research was conducted using a qualitative research method, within a descriptive survey model based on document analysis. Current literature, national and international reports, official documents, and academic studies related to the teacher education systems of Singapore, Japan, and South Korea were analyzed. For each country, the admission processes of teacher candidates, education programs, professional development opportunities, and career systems were compared in detail. The collected data were analyzed using content analysis, and similarities and differences between the countries were tabulated. According to the findings, in Singapore, only the top-performing students are allowed to become teachers. A value-skills-knowledge based model centered around the National Institute of Education is implemented. In Japan, teacher education is provided by universities and accredited institutions, operating through a certification system. There are three types of teaching certificates: general, special, and temporary. Theoretical education is notably strong, and the transition into the profession is strictly tied to a rigorous examination system. In South Korea, teachers undergo high-quality control through a standardized education system. Professional development is encouraged, and teacher performance is monitored through multidimensional evaluation systems. In South Korea, institutions that train primary and secondary school teachers are distinct. Overall, it can be concluded that the teacher training processes of the three countries highly emphasize discipline, practice-based training, and continuous development, which can be directly associated with their educational success. As a result of the study, several recommendations were made regarding the teacher education system in Türkiye: the selection of teacher candidates should consider not only academic achievement but also qualitative criteria such as communication skills, professional interest, and attitude; a national teacher education model should be developed centered on the integration of values, skills, and knowledge; in-service training should be made compulsory; career paths that support individual development should be established; strong cooperation should be ensured between faculties of education and the Ministry of National Education; and teacher employment planning should be centralized and long-term.

Keywords: Teacher education, comparative education, professional development

BEĞENİ EKONOMİSİNİN KÖLELERİ: HAN'IN GÖZÜNDEN DİJİTAL ÖZNELLİK

Dr. Öğr. Üyesi Dursun Can Şimşek

Avrasya Üniversitesi, Trabzon, Türkiye, csimsek05@gmail.com

ÖZET

Bu çalışma, Byung-Chul Han'ın dijital çağ ve neoliberal öznellik eleştirisi çerçevesinde sosyal medya platformlarında inşa edilen yeni özne tipini analiz etmektedir. Araştırmacının amacı, sosyal medya kullanıcılarının görünürlük, beğeni ve performansa dayalı etkileşimler yoluyla öznelliklerini nasıl yeniden ürettiklerini ve bu sürecin bireyin mahremiyeti, özgürlüğü ve benlik algısı üzerindeki etkilerini sorgulamaktır. Kuramsal nitelikli bu araştırmada, Han'ın "psikopolitika", "şeffaflık toplumu", "veri-özne" ve "pozitif şiddet" kavramları temel alınarak eleştirel kuram yöntemiyle metin analizi gerçekleştirilmiştir. Sosyal medya, yalnızca bireyin iletişim kurduğu bir alan olmaktan çıkıp, bireyin kendi üzerindeki denetimi içselleştirdiği, gönüllü üretkenlik gösterdiği bir performans sahnesine dönüşmektedir. Bulgular, dijital çağ öznesinin klasik baskıcı iktidarlardan farklı olarak görünürde özgür, ancak içsel olarak baskı altında olduğunu ve öz değerini dijital metrikler üzerinden tanımladığını göstermektedir. Birey, sosyal medya etkileşimleri yoluyla görünür olmaya, üretkenliğe ve duygusal teşhire zorlanmakta; bu da onu hem sistemin üreticisi hem de ürününe dönüştürmektedir. Şeffaflık ilkesi ise bireyin mahremiyet alanını ortadan kaldırmakta, dijital kültürü yalnızca paylaşım ve gösteri üzerine kurulu bir alan haline getirmektedir. Sonuç olarak çalışma, sosyal medya çağında bireyin gönüllü dijital köleliğe sürüklendiğini; bu durumun ise psikolojik, etik ve ontolojik düzeyde ciddi etkiler doğurduğunu ortaya koymaktadır. Han'ın dijital çağ eleştirisi, bireyin mahremiyetini koruma, görünürlüğün ötesine geçme ve anlamlı bir özne deneyimi geliştirme yönünde bir farkındalık ve direnç alanı yaratmayı önermektedir.

Anahtar kelimeler: Byung-Chul Han, dijital öznellik, sosyal medya, beğeni ekonomisi, mahremiyetin yıkımı

SLAVES OF THE LIKE ECONOMY: DIGITAL SUBJECTIVITY THROUGH THE LENS OF HAN

Assistant Professor Dursun Can Şimşek

University of Avrasya, Trabzon, Turkey, csimsek05@gmail.com

ABSTRACT

This study analyzes the construction of a new type of subjectivity on social media platforms within the framework of Byung-Chul Han's critique of the digital age and neoliberal subject. The aim of the research is to examine how social media users reproduce their subjectivities through visibility, likes, and performance-based interactions, and how this process affects their sense of self, privacy, and freedom. This is a theoretical study based on a critical theory approach, utilizing Han's key concepts such as "psychopolitics," "transparency society," "data-subject," and "positive violence" through textual analysis. Social media is not only a medium of communication but has also become a performative arena in which individuals internalize surveillance and engage in voluntary productivity. Findings indicate that the subject of the digital age, unlike subjects shaped by traditional oppressive power structures, appears to be free but is in fact governed by internalized imperatives and external metrics. Individuals are compelled to be visible, productive, and emotionally exposed in exchange for digital affirmation, turning them into both producers and products within the system. The principle of transparency eliminates the space of privacy, making digital culture one based solely on exposure and spectacle. The study concludes that individuals are drawn into a form of voluntary digital servitude in the age of social media, which generates significant psychological, ethical, and ontological consequences. Han's critique of the digital era proposes the necessity of creating awareness and resistance, emphasizing the importance of protecting privacy, transcending visibility, and developing a meaningful experience of subjectivity.

Keywords: Byung-Chul Han, digital subjectivity, social media, like economy, erosion of privacy

ÖĞRETİM PROGRAMLARINDAKİ DEĞERLER ÖĞESİNE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Dr. Öğretim Üyesi Duygu SAĞLAM

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Zonguldak, Türkiye, duygusaglam.beun@gmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, öğretim programlarında yer alan değerler eğitiminin öğretmen algılarındaki yeri ile sınıf içi uygulamalara yansımalarını incelemektir. Çalışma, nitel araştırma desenine göre yapılandırılmış ve durum çalışması yöntemi benimsenmiştir. Araştırmanın katılımcılarını, il merkezinde bulunan sosyo-ekonomik düzey açısından ve öğrenci-öğretmen kent ortalamasına yakın ve kent ortalamasını yansıttığı düşünülen bir okulda görev yapan farklı branşlardan seçilmiş on öğretmen oluşturmaktadır. Katılımcı seçimi yapılırken amaçlı örnekleme yöntemlerinden tipik durum örneklemeyle yapılmış; veriler, yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak toplanmıştır. 2'si erkek 8'i kadın 10 öğretmenden bireysel görüşmeler yapılarak elde edilen nitel veriler betimsel analiz tekniği kullanılarak çözümlenmiştir. Araştırmada elde edilen bulgular, öğretmenlerin görüşlerinin öğretim programlarında yer alan kök değerlerin başında; adalet, sevgi, saygı, dürüstlük, dostluk ve yardımseverlik değerleri; bu değerleri de sırasıyla sorumluluk, hoşgörü, arkadaşlık, doğruluk, empati, vatanseverlik ve sabır değerlerinin takip ettiği doğrultusunda olduğu ve bu değerlerin öğrenciler için önemli kazanımlar olarak görüldüğünü göstermektedir. Ancak bu değerlerin öğrenciler tarafından yeterince içselleştirilmediği, değerlerin uygulamaya aktarımında çeşitli zorluklar yaşandığı ifade edilmiştir. Öğretmenlerin büyük çoğunluğu, değer kazandırma sürecinin ailede başladığını, okulun ise bu süreci destekleyici bir yapıda tamamlayıcı görev üstlenmesi gerektiğini vurgulamıştır. Değerler eğitiminin kazandırılmasındaki sorumluluğun en önemli kısmına sahip olan ailelerin bu süreçteki etkinliğinin yetersizliği, okulda yürütülen değerler eğitiminin etkililiğini azaltan temel unsurlardan biri olarak öne çıkmıştır. Ayrıca katılımcılar, değerlerin kalıcı hâle gelmesi için öğretimin geleneksel yöntemlerle sınırlandırılmaması gerektiğini belirtmiştir. Bu doğrultuda oyun, drama, hizmet öğrenimi, sosyal sorumluluk projeleri ve grup çalışmaları gibi etkileşimli yöntemlerin önemi vurgulanmıştır. Araştırmanın sonucunda, öğretmenlerin değerler eğitimine ilişkin uygulama becerilerinin geliştirilmesi için uygulamalı hizmet içi eğitimlerin düzenlenmesi, ailelerin sürece aktif katılımını artıracak iş birlikçi modellerin oluşturulması ve bu eğitimin disiplinler arası yapılandırılması önerilmektedir. Bu bütüncül yaklaşım, öğrencilerin yalnızca bilişsel değil, duyuşsal gelişimlerini de destekleyerek değerlerin davranışa dönüşmesini kolaylaştıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Değerler, değerler eğitimi, öğretim programları, öğretmen görüşleri.

TEACHERS' PERSPECTIVES ON THE VALUES COMPONENT IN CURRICULA

Asst. Prof. Dr. Duygu SAĞLAM

Zonguldak Bülent Ecevit University, Zonguldak, Türkiye, duygusaglam.beun@gmail.com

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the place of values education in teachers' perceptions and its reflections on classroom practices within the framework of current curricula. The study was designed using a qualitative research approach and employed a case study method. The participants consisted of ten teachers from different subject areas working at a school located in the city center, selected based on its socio-economic status and its alignment with the city's average in terms of student and teacher population. The participants were chosen through purposive sampling, specifically using the typical case sampling method. Data were collected through semi-structured interviews conducted individually with 10 teachers (2 male, 8 female), and the qualitative data obtained were analyzed using descriptive analysis techniques. The findings indicate that, according to the teachers, the core values emphasized in the curriculum are justice, love, respect, honesty, friendship, and helpfulness, followed by responsibility, tolerance, companionship, truthfulness, empathy, patriotism, and patience. These values are considered by teachers as essential learning outcomes for students. However, it was also noted that students often fail to fully internalize these values and that there are various challenges in transforming them into classroom practices. A majority of the participants emphasized that the process of instilling values should begin within the family, and that schools should play a complementary and supportive role in this regard. The perceived inadequacy of families—who hold the primary responsibility in values education—was seen as a key factor limiting the effectiveness of school-based efforts. Moreover, participants pointed out that values cannot be effectively taught through traditional, didactic methods alone. They advocated for the use of interactive and experience-based strategies such as games, drama, service learning, social responsibility projects, and collaborative group work. Based on the results, the study recommends the organization of practice-oriented in-service training programs to enhance teachers' instructional skills in values education, the development of cooperative models to foster active family involvement, and the integration of values education through interdisciplinary approaches. Such a holistic strategy is believed to promote not only students' cognitive development but also their affective growth, thereby facilitating the transformation of values into observable behavior.

Keywords: Values, values education, curricula, teachers' perspectives.

AMERİKA, AVUSTRALYA VE KANADA EĞİTİM SİSTEMLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Doktorant Duygu Yıldız

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, duyguylz61@gmail.com

Doç. Dr. Sedef Süer

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, sedefsuer@gmail.com

ÖZET

Günümüzde PISA ve TIMMS gibi uluslararası sınavlarda yüksek düzeyde performans gösteren ülkelerin eğitim sistemlerinde iyi işleyen yönlerin tespit edilip değerlendirilmesi farklı ülkelerdeki eğitim sistemlerinin geliştirilmesine dair yeni fikirlere önayak olabilir. Bu nedenle bu çalışmada Amerika, Avustralya ve Kanada'nın eğitim sistemlerinin karşılaştırmalı incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç çerçevesinde Amerika, Avustralya ve Kanada'nın eğitim sisteminin genel yapısı, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kademelerinin yapılanması incelenmiştir. Araştırmada nitel veri toplama yöntemlerinden doküman inceleme kullanılmıştır. Dokümanlardan elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Ortaya çıkan temalar tablolastırılarak sunulmuştur. Araştırmada ülkelerin genel eğitim sistemleri "yetki", "yaş aralığı" ve "süre"; okul öncesi eğitim sistemleri "yaş", "zorunluluk durumu", "finansal destek"; ilköğretim sistemleri "yaş aralığı", "süre", "dersler", "değerlendirme"; ortaöğretim sistemleri "sınıf düzeyi", "yapılanma", "mesleki yönlendirme", "değerlendirme" ve yükseköğretim sistemleri "yönetim", "finansman", "kademeler", "kurumlar", "sisteme giriş" çerçevesinde karşılaştırılmıştır. Araştırmada zorunlu eğitim sürecinin üç ülkede de eyaletler tarafından yönetildiği, zorunlu eğitime giriş yaşı ve süresinin yaklaşık olarak aynı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Okul öncesi eğitim ülkelerin üçünde de zorunludur ve okul öncesi eğitime başlama yaşı aynıdır. Okul öncesi eğitimde finansal destek sağlanması bakımından ise ülkelerin farklılaştığı gözlenmiştir. İlköğretim sistemleri karşılaştırıldığında bu kademenin ülkelerin üçünde de aynı yaş aralığında 6 yıl süreyle devam ettiği ifade edilebilir. Sosyal beceriler ve güzel sanatlara ilişkin dersler ile sosyal bilimler, matematik, okuma yazma becerilerinin üç ülkenin de ilköğretim programlarında yer aldığı; ancak değerlendirme bağlamında ise farklı kriterlerin göz önünde bulunduğu tespit edilmiştir. Ortaöğretim kademesi Amerika ve Kanada'da 7 ile 12. sınıf düzeylerinde devam ederken Avustralya'da 7 ile 10. sınıf arasında gerçekleşmektedir. Ortaöğretim kademesinde değerlendirme sistemlerinde farklılıklar gözlenirken iki kademeli bir yapılanmanın bulunması ve mesleki yönlendirme anlamında ülkelerin benzer özellikler taşıdıkları söylenebilir. Yükseköğretim kademesinin üç ülkede de özerk bir yapılanmaya sahip olduğu ve lisans ve lisansüstü eğitim imkanlarının bulunduğu görülmüştür. Amerika'da yükseköğretimde ön lisans programlarının yer alması ve Kanada'nın ise mesleki eğitime yer vermesi göze çarpan bulgulardandır. Yükseköğretime giriş ölçütlerinde ise genel olarak üniversitelere özgü kriterlerin göz önünde bulundurulduğu söylenebilir. Bunun yanında Avustralya'da ortaöğretim bitirme sınavları etkili bir unsur olarak farklılık göstermektedir. Eğitim sistemlerini daha kapsamlı bir bakış açısı ile değerlendirebilmek için ülkelerin öğretmen yetiştirme sistemleri ve öğretmen istihdamı, öğretmen ve öğrenci rolleri üzerine araştırmalar yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Amerika, Avustralya, eğitim sistemi, Kanada, eğitim kademeleri

THE COMPARISON OF THE EDUCATION SYSTEMS IN THE UNITED STATES, AUSTRALIA AND CANADA

PhD Student Duygu Yıldız

Dicle University, Diyarbakır, Türkiye, duyguylz61@gmail.com

Assoc. Prof. Sedef Süer

Dicle University, Diyarbakır, Türkiye, sedefsuer@gmail.com

ABSTRACT

Identifying and evaluating the strengths of educational systems in countries that perform well in international assessments such as PISA and TIMSS can offer valuable insights and inspire innovative approaches for improving education systems worldwide. This study aims to conduct a comparative analysis of the education systems in the United States, Australia, and Canada. Within this framework, the general structure of the education systems, as well as the organization of primary, secondary, and higher education levels in the three countries, were examined. The study adopted a qualitative research design utilizing document analysis as the data collection method. Data obtained from various documents were analyzed through content analysis and the emerging themes were presented in tables. The general education systems of the countries were compared based on "authority," "age range," and "duration"; preschool education systems were examined in terms of "age," "compulsory status," and "financial support"; primary education systems were compared by "age range," "duration," "curriculum," and "assessment"; secondary education systems were analyzed with respect to "grade levels," "structure," "vocational guidance," and "assessment"; and higher education systems were compared based on "governance," "funding," "levels," "institutions," and "admission criteria." Findings indicate that compulsory education is governed at the state or provincial level in all three countries, with similar entry ages and durations. Preschool education is compulsory in all three countries, with a common starting age; however, differences exist in terms of financial support. In primary education, the three countries follow a similar six-year model starting at the same age range. The curricula commonly include social skills, fine arts, social sciences, mathematics, and literacy; however, assessment practices differ. Secondary education spans grades 7 to 12 in the United States and Canada, while in Australia, it covers grades 7 to 10. Despite variations in assessment systems, all countries exhibit a two-tiered structure and emphasize vocational orientation. Higher education in all three countries is characterized by institutional autonomy and includes undergraduate and graduate programs. Noteworthy distinctions include the presence of associate degree programs in the United States and an emphasis on vocational education in Canada. Admission criteria to higher education institutions are generally determined by individual universities, with Australia differing through the significant role of secondary school exit examinations. Future studies may focus on teacher education, employment policies, and the roles of teachers and students to provide a more comprehensive evaluation of these education systems.

Keywords: United States, Australia, Canada, education systems, educational levels

21. YY SANATINDA İLERİ DÖNÜŞÜM VE MEKAN KAVRAMI; DÜNYA'DAN VE TÜRKİYE'DEN ÖRNEKLER

Arş. Gör. Dürdane TAŞOĞLU

Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, Türkiye, durdane_tasoglu@anadolu.edu.tr

ÖZET

Sanatta ileri dönüşüm ve mekansal çalışmalar incelendiğinde en çok dikkat çeken terimin ekolojik sanat terimi olduğu görülmektedir. 1960'lı yıllarda ortaya çıkan arazi sanatının, ekoloji ile ilgili konuları sorunsallaştırarak çalışmalar üreten bir kolunun ortaya çıktığını söylemek mümkün olacaktır. Burada özellikle postmodern sanat içerisinde yer alan değişim ve dönüşüm kavramlarıyla beraber sanatın pek çok alanda ve eklektik bir noktada kendine yer bulduğu görülmüştür. Bu eklektik yapı içerisinde sanatçı pek çok malzemeyi sanat çalışmasında kullanmıştır. Burada sanatçıları etkileyen en önemli unsurlardan biri de mekanın kullanımı noktasıdır. Bu bağlamda Pooke ve Whitnam'ın belirttiği gibi: Postmodernizm, sanat yapmak ve sanatı tanımlamakla ilgili eski anlayışları sorgulamasının yanı sıra cinsiyet, politika ve etnisite konularını da sorgulamıştır. Kolonicilik sonrası dünyada, sanat ve genel olarak estetiğin alanı gelişmiş ya da "ilk dünya" ile sınırlı olmaktan çıkmış, artık küresel faaliyetler olarak algılanmaya başlamıştır (Pooke ve Whitnam, 2011:123). Buradaya yer alan ifadelerden yola çıkarak Robert Smithson, Darice Brown, Kimberly Garland, Sarah Meyers Brent, Bernard Pras, Deniz Sağdıç, Melike Taşçıoğlu Vaughan'ın çalışmaları incelenmiştir. Bu süreç içerisinde ortaya çıkan sanat eserleri, bu çalışmada pek çok yapısalcı yöntemde temel olarak kabul edilen, dizisel olarak ikililik kavramı veya diğer adıyla zıtlık kavramı üzerinde durularak incelenmiştir. Burada özellikle dilbilimci Saussure'nin zıtlık kavramına ek olarak eş süremlilik ve art süremlilik kavramlarını da açıklamak etkili olacaktır. "Bu iki terim Antik Yunanca kelimelerden oluşmaktadır. Zaman anlamına gelen chronos ve birliktelik edatı olan syn ile birleştiğinde bir şeyleri bir araya getirme, sentez anlamını oluşturarak eş zamanlı olma durumunu ifade eder. Dia ise boyunca anlamına gelen ve zaman için kullanılan başka bir edattır. Saussure tarafından kullanılan bu iki teknik terim birlikte var olan (senkron) ve ardı ardına gelen anlamlarına gelir." (Bouissac 2010: 105). Bu kavramlarla beraber ele alınan çalışmalar detatlıca incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ekoloji, İleri Dönüşüm, Göstergebilim.

ADVANCED TRANSFORMATION AND THE CONCEPT OF SPACE IN 21ST CENTURY ART; EXAMPLES FROM THE WORLD AND TURKEY

Res. Asst. Durdane TAŞOĞLU

Anadolu University, Eskişehir, Türkiye, durdane_tasoglu@anadolu.edu.tr

ABSTRACT

When upcycling and spatial studies in art are examined, it is seen that the term that draws the most attention is ecological art. It is possible to say that a branch of land art, which emerged in the 1960s, has emerged that produces works by problematizing issues related to ecology. Here, it is seen that art finds its place in many areas and at an eclectic point, especially with the concepts of change and transformation in postmodern art. In this eclectic structure, the artist has used many materials in his art work. One of the most important elements that affects artists here is the point of use of space. In this context, as Pooke and Whitnam stated: Postmodernism has questioned the old understandings of making art and defining art, as well as gender, politics and ethnicity. In the post-colonial world, the field of art and aesthetics in general has developed or ceased to be limited to the “first world” and has now begun to be perceived as global activities (Pooke and Whitnam, 2011:123). Based on the expressions here, the works of Robert Smithson, Darice Brown, Kimberly Garland, Sarah Meyers Brent, Bernard Pras, Deniz Sağdıç, Melike Taşcıoğlu Vaughan have been examined. The works of art that emerged during this process have been examined in this study by focusing on the concept of serial duality or, in other words, the concept of contrast, which is considered fundamental in many structuralist methods. In this context, it will be particularly effective to explain the concepts of synchrony and diachrony in addition to the concept of contrast by linguist Saussure. “These two terms are composed of Ancient Greek words. When combined with chronos, meaning time, and syn, the preposition of togetherness, it expresses the state of being simultaneously by creating the meaning of synthesis, bringing things together. Dia, on the other hand, is another preposition used for time, meaning throughout. These two technical terms used by Saussure mean existing together (synchronous) and coming one after the other.” (Bouissac 2010: 105). The works that were considered together with these concepts were examined in detail.

Keywords: Ecology, Upcycling, Semiology.

6.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE KANIT TEMELLİ ÖĞRETİME YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

Elif ALPARSLAN

Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye, alpaslan813481@gmail.com

Prof. Dr. Cemil Cahit YEŞİLBURSA

Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, Ankara, Türkiye, ccyesilbursa@gmail.com

ÖZET

Kanıt temelli öğretim modeli, ilk olarak İngiltere’de tarih derslerinin ezbere dayalı olması, öğrenciler tarafından sıkıcı bir ders olarak görülmesi gibi nedenlerle tarih öğretiminin sorgulanması, tarih öğretimindeki yöntem ve tekniklerin yeniden yapılandırılmasına duyulan ihtiyaç sonucu geliştirilen bir yaklaşım olarak karşımıza çıkmıştır. Bu model öğrencileri, tarihsel birinci ve ikinci elden kaynaklarla tanıştırmayı, onların sosyal bilimlerin yöntemlerini kullanarak eleştirel bir bakış açısıyla kaynakların güvenilirliğini sorgulamalarını sağlamayı, kanıtlara şüphe ile yaklaşarak, kendi bilgilerini yapılandırılmalarını amaçlar. İlk kez tarih derslerinde uygulansa da, güncel ve toplumsal konularda uygulanmaya elverişli olması nedeniyle sosyal bilgiler, hayat bilgisi, vatandaşlık gibi derslerde de kullanılan bir öğretim modeli olmuştur. 2005 yılında yapılandırmacı yaklaşımla hazırlanan Sosyal Bilgiler Öğretim Programı’ndan başlamak üzere yenilenen öğretim programlarında kanıt temelli yaklaşım yerini almıştır. Bu çalışmada amaç, 6.sınıf Etkin Vatandaşlık öğrenme alanında uygulanan kanıt temelli öğretim modeline yönelik öğrenci görüşlerini belirlemektir. Öğrencilere Etkin Vatandaşlık öğrenme alanında yer alan altı kazanım ile ilgili yazılı, görsel ve işitsel kanıtlardan oluşan ders planları altı hafta boyunca uygulanmıştır. Altı haftanın sonunda, çalışmaya katılan 23 öğrencinin kanıt temelli öğrenme modeline uygun işlenen derslere yönelik görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak sekiz sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Öğrencilerin verdiği cevaplara göre bazı sorulara eklemeler yapılmış, benzer cevaplar elde edilen sorular ise birleştirilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formu içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin, kanıt temelli etkinliklerle çalışmanın dersin eğlenceli geçmesine katkı sağladığı, en çok görsel ve videolu kanıtların dikkat çekici olduğu, derse katılımlarına olumlu katkı yaptığı, öğrencilerin sadece kanıtlarla çalışmak yerine, farklı öğretim yöntemlerine ek olarak kanıtlarla çalışmak istedikleri, kanıtlarla çalışmanın zor olmadığı, onların eleştirel bakış açısı geliştirmelerine katkı sağladığı, kanıt temelli öğretim modelinin dersin farklı konularında da uygulanabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: kanıt temelli öğretim modeli, sosyal bilgiler, etkin vatandaşlık.

6th GRADE STUDENTS' VIEWS ON EVIDENCE-BASED TEACHING IN SOCIAL STUDIES LESSONS

Elif ALPARSLAN

Gazi University, Ankara, Türkiye, alpaslan813481@gmail.com

Prof. Dr. Cemil Cahit YEŞİLBURSA

Gazi University, Ankara, Türkiye, yesilbursa@gazi.edu.tr

ABSTRACT

The evidence-based teaching model first emerged in the UK as a response to criticisms that history lessons were overly focused on rote memorization and considered boring by students. This approach aims to introduce students to primary and secondary historical sources and encourage them to question the reliability of these sources using social science methods. It promotes critical thinking and helps students construct knowledge by approaching evidence with skepticism. Although initially used in history classes, the model has been applied in other subjects such as social studies, life sciences, and citizenship education due to its suitability for current and societal issues. Since 2005, with the adoption of the constructivist approach in the renewed Social Studies Curriculum in Turkey, the evidence-based teaching model has been included in the curriculum. The purpose of this study is to determine students' views on the application of the evidence-based teaching model in the 6th grade "Active Citizenship" learning area. For six weeks, lesson plans including written, visual, and audio evidence related to six learning objectives were implemented. At the end of the process, the opinions of 23 participating students were collected using a semi-structured interview form with eight questions. Some questions were revised or combined based on students' responses. The content analysis revealed that students found the lessons more enjoyable when engaging in evidence-based activities. Visuals and videos were particularly effective in capturing attention. Students reported increased participation and preferred a combination of evidence-based learning with other teaching methods. They did not find working with evidence difficult and believed it helped them develop critical thinking skills. Overall, students thought this model could be applied to various topics in the curriculum.

Keywords: evidence-based teaching model, active citizenship, social studies.

TERS YÜZ SINIF MODELİNİN ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK BAŞARILARINA, ÖZ DÜZENLEME VE ÖZ YETERLİK BECERİLERİNE ETKİSİ³

MEB Öğretmen, Fatih AYDIN

MEB, Erzurum, Türkiye, fatih25070@gmail.com

Doç. Dr. Elif MERAL

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, elif.meral@atauni.edu.tr

ÖZET

Ters yüz sınıf modeli (TYS), sınıf içerisindeki uygulamalarda ve sınıf dışındaki ortamlarda öğrencilerin sürece daha fazla aktif katılımına olanak sağlayan, öğrenme ortamlarını yalnızca sınıf ile sınırlandırmayıp esnek ortam yaratan, öğrencilerin gelişmekte olan eğitim teknolojilerinden fazlaca yararlanabildikleri harmanlanmış bir öğrenmedir. Bu model sayesinde; sosyal bilgiler dersi, konuların çok fazla yoğun olmasından kaynaklı sınıf içerisinde yer alan etkinliklere yeterince zaman kalmayan, öğretmenin yoğun bir şekilde ders anlatımını gerçekleştirdiği, öğrencilere bir süre sonra motivasyon kaybı yaşatan, sıkıcı olarak verilen ev ödevlerinin öğrencinin derse karşı ilgisini zayıflatan, öğretmenine istediği zaman ulaşamamasına neden olan, pekiştirme süreçlerinin eksik ve tamamlayıcı olmadığı ve öğrencinin yeterince üst düzey düşünme becerilerini kazanamadığı bir ders olmaktan çıkacak ve dezavantajlar etkisini kaybedecektir. Bu bağlamda, araştırmanın amacı Ters Yüz Sınıf modelinin (TYS) öğrencilerin akademik başarılarına, öz düzenleme ve öz yeterlik becerilerine etkisini belirlemektir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden yarı deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu bir devlet ortaokulunda öğrenim gören toplam 32 (DG= 17, KG=15) yedinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Uygulama sürecinde deney grubunda Ters yüz sınıf modeli (TYS) dikkate alınarak sınıf içi ve sınıf dışı uygulamalar hazırlanarak dersler yürütülmüştür. Karşılaştırma grubunda ise mevcut programın öngördüğü şekilde dersler işlenmiştir. Araştırma sürecinde veri toplama aracı olarak öğrencilerin akademik başarılarını belirlemek için Akademik Başarı Testi (ABT), Öz düzenleme ve Öz yeterlik becerilerini ölçmek amacıyla ise Öğrenmeye İlişkin Motivasyonel Stratejiler Ölçeği (ÖİMSÖ) kullanılmıştır. Araştırma sonucunda ABT, Öz Düzenleme ve Öz Yeterlik Becerilerinden elde edilen veriler Bağımsız Gruplar t Testi ve Bağımlı Gruplar t Testi kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, Ters Yüz Sınıf modelinin (TYS) kullanılmasının, akademik başarı ve öz düzenleme, öz yeterlik becerileri açısından deney ve karşılaştırma gruplarının ön test puanları arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı, son test puanları arasında ise anlamlı bir şekilde farklılığın olduğu tespit edilmiştir. Süreç içerisinde de öğrencilerin öz düzenleme ve öz yeterlik becerilerinin de yükseldiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, ters yüz sınıf modeli, öz yeterlik becerisi, öz düzenleme becerisi, akademik başarı.

³ Bu araştırma birinci yazarın Atatürk Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Kooordinasyon Birimi tarafından desteklenen SYL-2024-14036 nolu yüksek lisans tez proje çalışmasından üretilmiştir.

THE EFFECT OF THE FLIP CLASSROOM MODEL ON STUDENTS' ACADEMIC ACHIEVEMENT, SELF-REGULATION AND SELF-EFFICACY SKILLS⁴

MEB Öğretmen, Fatih AYDIN

MEB, Erzurum, Türkiye, fatih25070@gmail.com

Doç. Dr. Elif MERAL

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, elif.meral@atauni.edu.tr

ABSTRACT

The flipped classroom model (FCC) is a blended learning model that allows students to participate more actively in the process both in and out of the classroom, does not limit the learning environment to the classroom, creates a flexible environment, and allows students to benefit from emerging educational technologies. Thanks to this model, the social studies course will cease to be a course in which there is not enough time for activities in the classroom due to the intensity of the subjects, the teacher's intensive lecturing, the students lose motivation after a while, boring homework assignments weaken the students' interest in the course, they cannot reach the teacher whenever they want, reinforcement processes are incomplete and incomplete, and students do not gain enough high-level thinking skills, and the disadvantages will lose their effect. In this context, the aim of the study was to determine the effect of the Flipped Classroom Model (FCC) on students' academic achievement, self-regulation and self-efficacy skills. Quasi-experimental design, one of the quantitative research methods, was used in the study. The study group of the research consisted of a total of 32 seventh grade students (EG=17, CG=15) studying in a public secondary school. During the implementation process, in the experimental group, in-class and out-of-class applications were prepared and lessons were carried out by considering the flipped classroom model (FCC). In the comparison group, lessons were taught as prescribed by the current program. In the research process, the Academic Achievement Test (AAT) was used as a data collection tool to determine students' academic achievement, and the Motivational Strategies for Learning Scale (MSLSS) was used to measure self-regulation and self-efficacy skills. As a result of the research, the data obtained from AAT, Self-Regulation and Self-Efficacy Skills were analyzed using Independent Groups t Test and Dependent Groups t Test. As a result of the research, it was determined that there was no significant difference between the pre-test scores of the experimental and comparison groups in terms of academic achievement and self-regulation and self-efficacy skills, but there was a significant difference between the post-test scores. It was concluded that students' self-regulation and self-efficacy skills also increased during the process.

Keywords: Social studies, flipped classroom model, self-efficacy skill, self-regulation skill, academic success

⁴ This research is derived from the first author's master's thesis project supported by Atatürk University Scientific Research Projects Coordination Unit with the number SYL-2024-14036.

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE SANAL GERÇEKLİK UYGULAMALARININ ÖĞRENME ÜRÜNLERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Doç. Dr. Zeynep BAŞCI NAMLI

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, zbasci@atauni.edu.tr

Doç. Dr. Elif MERAL

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, elif.meral@atauni.edu.tr

Doç. Dr. Zeynep TURAN

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, zeynepturan@atauni.edu.tr

Prof. Dr. Ufuk ŞİMŞEK

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, ufuk@atauni.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, altıncı sınıf Sosyal Bilgiler dersi kapsamında tasarlanan sanal gerçeklik ortamlarının/uygulamalarının öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal öğrenmeleri üzerindeki etkisinin incelenmesidir. Araştırmada karma araştırma yöntemlerinden gömülü desen kullanılmıştır. Gömülü desene göre tasarlanan bu araştırmanın nicel boyutunda, nicel araştırma yaklaşımlarından ön test-son test eşleştirilmiş kontrol gruplu yarı deneysel desen; nitel boyutunda ise, nicel verileri desteklemek amacıyla öğrencilerle yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Uygulama sürecinde öncelikle ihtiyaç analizi için öğretmenlerle ve öğrencilerle görüşmeler yapılmış, ihtiyaçlar doğrultusunda teknolojik destekli sınıf içi ve sınıf dışı uygulamalar ve materyaller tasarlanıp uygulamalar gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın ikinci aşamasında ise, öğretim tasarımının kullanılabilirliği, uygulanabilirliği öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal öğrenmeleri üzerindeki etkisi değerlendirilmiştir. Veri toplama aracı olarak, akademik başarı testi, sosyal bilgiler dersi motivasyon ölçeği, sosyal bilgiler dersi tutum ölçeği, teknolojiye yönelik tutum ölçeği, sınıf içi etkinliklere katılım ölçeği, sanal gerçeklik ortamlarda bulunuşluk hissi ölçeği ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Nicel verilerin analizinde betimsel ve kestirimsel istatistikler; nitel verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda sanal uygulamaların öğrencilerin akademik başarılarında olumlu etkiye sahip olduğu görülürken diğer değişkenler açısından bir farklılık bulunmamıştır. Bununla birlikte öğrenciler SG uygulamalarına ilişkin öğrenmelerini olumlu yönde etkilediklerini, teknolojiye ve sosyal bilgiler dersine yönelik olumlu tutum geliştirdiklerini, sınıf içi etkinliklere aktif katılımı sağladığı ve farklı derslerde SG uygulamalarını kullanmak istediklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin SG uygulamalarına ilişkin genel olarak olumlu görüşlere sahip oldukları görülmekle birlikte bu uygulamaya yönelik karşılaştıkları olumsuz birkaç noktaya da dikkat çektikleri belirlenmiştir. Hazırlanan materyallerin sosyal bilgiler dersinin öğretim sürecinde var olan öğretim materyal ve etkinlik eksikliğini gidermeye katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sanal gerçeklik, sosyal bilgiler dersi, bilişsel öğrenme, duyuşsal öğrenme

INVESTIGATING THE EFFECT OF VIRTUAL REALITY APPLICATIONS ON LEARNING PRODUCTS IN SOCIAL STUDIES COURSE

Doç. Dr. Zeynep BAŞCI NAMLI

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, zbasci@atauni.edu.tr

Doç. Dr. Elif MERAL

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, elif.meral@atauni.edu.tr

Doç. Dr. Zeynep TURAN

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, zeynepturan@atauni.edu.tr

Prof. Dr. Ufuk ŞİMŞEK

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, ufuk@atauni.edu.tr

ABSTRACT

The aim of this research is to examine the effects of virtual reality environments/applications designed within the scope of 6th Grade Social Studies course on students' cognitive and affective learning. Embedded design, one of the mixed research methods, was used in the research. In the quantitative dimension of this research, which was designed according to the embedded design, the pretest-posttest quasi-experimental design with paired control group, one of the quantitative research approaches; In the qualitative dimension, semi-structured interviews were conducted with the students in order to support the quantitative data. In the implementation process, first of all, interviews were held with teachers and students for needs analysis, and technologically supported in-class and out-of-class applications and materials were designed and implemented in line with the needs. In the second stage of the research, the usefulness and applicability of the instructional design and its effect on students' cognitive and affective learning were evaluated. Academic achievement test, social studies course motivation scale, social studies course attitude scale, technology attitude scale, participation in classroom activities scale, sense of presence in virtual reality environments and semi-structured interview form were used as data collection tools. Predictive statistics in the analysis of quantitative data; Content analysis techniques were used in the analysis of qualitative data. As a result of the research, it was seen that virtual applications had a positive effect on the academic achievement of students, but there was no difference in terms of other variables. In addition to this, they stated that they positively affected students' learning about VR practices, they developed positive attitudes towards technology and social studies course, they actively participated in classroom activities and they wanted to use VR practices in different lessons. It has been determined that the students have generally positive opinions about VR practices, but they also draw attention to a few negative points they encounter about this practice. It is thought that the prepared materials will contribute to eliminating the lack of teaching materials and activities in the teaching process of the social studies course.

Keywords: Virtual reality, social studies lesson, cognitive learning, affective learning

ÖĞRENME AMAÇLI YAZMA ETKİNLİKLERİNİN KÜLTÜREL MİRASA DUYARLILIK DEĞERİNİN KAZANDIRILMASINA VE YAZMA BECERİLERİNE ETKİSİ

Büşra İfakat MERCAN (Yüksek Lisan Öğrencisi)

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, bimercan25@gmail.com

Ceyda Güney (Yüksek Lisans Öğrencisi)

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, ceyddaguney@hotmail.com

Doç. Dr. Zeynep BAŞCI NAMLI

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, zbasci@atauni.edu.tr

Doç. Dr. Elif MERAL

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, elif.meral@atauni.edu.tr

ÖZET

Bu araştırma, öğrenme amaçlı yazma etkinliklerinin ilkökul 4.sınıf öğrencilerinin kültürel mirasa duyarlılığına ve yazma becerisine etkisini belirlemeyi amaçlamaktadır. Belirtilen amaç doğrultusunda araştırmada, nicel araştırma yaklaşımlarından yarı-deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2024-2025 eğitim-öğretim yılında Erzurum ilindeki bir devlet ilkokulunun iki farklı şubesinde öğrenim gören 40 (DG= 20, KG= 20) öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada, veri toplama aracı olarak “Kültürel mirasa duyarlılık ölçeği” ve öğrenme amaçlı yazma etkinliklerini sürece dayalı olarak değerlendirmek için süreç odaklı “Bütüncül (Holistik) değerlendirme rubriği” kullanılmıştır. Tüm etkinlikler bu rubrik ile değerlendirilmiş, öğrencilere haftalık dönütler verilmiştir. Böylece öğrencilerin yazmadaki gelişim süreci takip edilmiştir. Veri analizi sürecinde bağımlı ve bağımsız gruplar t-testleri uygulanarak grupların ön test ve son test puanları karşılaştırılmıştır. Araştırma sonucunda ortaya çıkan bulgulara göre, deney ve kontrol grupları arasında kültürel mirasa duyarlılık düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Ancak öğrencilerin yazma becerilerinde önemli bir gelişim sağlandığı tespit edilmiştir. Bu bulgular, yazma etkinliklerinin öğrencilerin yazılı ifadelerindeki özgünlük ve yapı açısından belirgin bir iyileşme sağladığını göstermektedir. Elde edilen bu sonuçlardan hareketle kültürel mirasa duyarlılığın kazandırılmasında yazma etkinlikleriyle birlikte bu sürecin müze ziyaretleri, saha gezileri ve diğer etkileşimli öğrenme yöntemleriyle desteklenmesi gerektiği önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenme amaçlı yazma, kültürel mirasa duyarlılık, yazma becerisi.

THE EFFECT OF WRITING ACTIVITIES FOR LEARNING PURPOSES ON THE ACQUISITION OF CULTURAL HERITAGE SENSITIVITY VALUE AND WRITING SKILLS

Büşra İfakat MERCAN (Yüksek Lisans Öğrencisi)

Atatürk University, Erzurum, Turkey, bimercan25@gmail.com

Ceyda Güney (Yüksek Lisans Öğrencisi)

Atatürk University, Erzurum, Turkey, ceyddaguney@hotmail.com

Doç. Dr. Zeynep BAŞCI NAMLI

Atatürk University, Erzurum, Turkey, zbasci@atauni.edu.tr

Doç. Dr. Elif MERAL

Atatürk University, Erzurum, Turkey, elif.meral@atauni.edu.tr

ABSTRACT

This study aims to determine the effect of writing for learning activities on primary school 4th grade students' sensitivity to cultural heritage and writing skills. In line with the stated purpose, a quasi-experimental design, one of the quantitative research approaches, was used in the study. The study group of the research consisted of 40 students (EG= 20, CG= 20) studying in two different branches of a public primary school in Erzurum in the 2024-2025 academic year. In the study, the "Cultural heritage sensitivity scale" was used as a data collection tool and the process-oriented "Holistic evaluation rubric" was used to evaluate writing activities for learning based on the process. All activities were evaluated with this rubric and students were given weekly feedback. Thus, the students' development process in writing was followed. In the data analysis process, dependent and independent groups t-tests were applied and the pre-test and post-test scores of the groups were compared. According to the findings of the study, there was no statistically significant difference between the experimental and control groups in the level of sensitivity to cultural heritage. However, it was determined that a significant improvement was achieved in students' writing skills. These findings show that writing activities led to a significant improvement in terms of originality and structure in students' written expressions. Based on these results, it is suggested that this process should be supported by museum visits, field trips and other interactive learning methods along with writing activities in gaining sensitivity to cultural heritage.

Keywords: Writing for learning, sensitivity to cultural heritage, writing skills.

ÖZEL ORTAOKUL VE DEVLET ORTAOKULUNDA ÖĞRENİM GÖREN 7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN 7. SINIF FEN BİLİMLERİ DERSİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Aslı ÖZDEMİR ÖZCAN

Mihrali Bey Ortaokulu, Kars, Türkiye, a.ozdemirgu@gmail.com

Emine Hatun DİKEN

Kafkas Üniversitesi, Kars, Türkiye, hatundiken06@gmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı özel ortaokul ve devlet ortaokulunda öğrenim gören 7. sınıf öğrencilerinin 7. sınıf fen bilimleri dersine yönelik görüşlerini tespit etmek ve karşılaştırmaktır. Araştırmada tarama modeli ve durum çalışması kullanılmıştır. Araştırmaya Kars ilinin merkezindeki 3 özel ortaokul ile 25 devlet ortaokulu olmak üzere 28 ortaokulun 7. sınıfında öğrenim gören 1070 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada özel ortaokul ve devlet ortaokulunda öğrenim gören 7. sınıf öğrencilerinin 7. sınıf fen bilimleri dersine yönelik görüşlerini tespit etmek ve bu görüşleri karşılaştırmak amacıyla dokuz yapılandırılmış sorudan oluşan görüşme formu kullanılmıştır. Öğrenciler görüşme formundaki soruları yazılı olarak yanıtlamışlardır. Öğrencilerin görüşme formundaki sorulara verdikleri yazılı yanıtların nitel analizleri yapılmıştır. Nitel veri analizinde ortaya çıkan açıklayıcı ve çıkarımsal kodlar kullanılarak temalar belirlenmiştir. Araştırmanın sonucunda; özel ortaokullardaki öğrencilerin çoğunlukla, fen bilimleri dersinin güzel ve eğlenceli bir ders olduğu, sınıf ortamının güzel olduğu, öğretmenlerini sevdikleri şeklinde görüş bildirdikleri, devlet ortaokullarındaki öğrencilerin çoğunlukla; fen bilimleri dersinin güzel, eğlenceli bir ders olduğu, fen bilimleri dersini çok sevdikleri, heyecan duydukları, meraklı oldukları, üniteleri/konuları öğrendikleri, öğretmenlerini sevdikleri şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Fen bilimleri dersinin çekici yönlerine yönelik özel okullarda öğrenim gören öğrencilerin çoğunlukla; uzay araştırmaları, deneyler, vücudumuzda sistemler, hücre, gezegenler ünitelerinin olduğu, devlet ortaokullarındaki öğrencilerin çoğunlukla bilim insanları, hücre ünitesi, vücudumuzda sistemler ünitesi, projeler, fizik alanındaki konular, deneyler, olduğu şeklinde görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Fen bilimleri dersinin işleyişine yönelik özel ortaokullardaki öğrencilerin çoğunlukla; dersin güzel, eğlenceli olduğu, derse aktif katıldıkları, bol bol deneyler yaptıkları, öğretmenlerinin üniteleri/konuları güzel anlattıkları, dersi ödev, proje, araştırma konuları ile işledikleri şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Fen bilimleri dersinin işleyişine yönelik devlet ortaokullarındaki öğrencilerin çoğunlukla; fen bilimleri dersinde çok yazı yazmadan akılda kalıcı notlar tuttıkları, derste deneyler yaptıkları, ders kapsamında ödev, proje, araştırma gibi etkinliklerin olduğu, öğretmenlerinin üniteleri/konuları güzel anlattıkları, bazı üniteleri/konuları oyunlarla öğrendikleri şeklinde görüş bildirdikleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: 7. Sınıf fen bilimleri dersi, özel ortaokul, devlet ortaokulu, 7. sınıf öğrencileri.

COMPARISON OF THE OPINIONS OF 7TH GRADE STUDENTS STUDYING IN PRIVATE AND STATE SECONDARY SCHOOL TOWARDS 7TH GRADE SCIENCE COURSE

Aslı ÖZDEMİR ÖZCAN

Mihrali Bey Secondary School, Kars, Turkey, a.ozdemirgu@gmail.com

Emine Hatun DİKEN

Kafkas University, Kars, Turkey, hatundiken06@gmail.com

ABSTRACT

The aim of this research is to determine and compare the opinions of 7th grade students studying in private and state secondary schools on the 7th grade science course. The survey model and case study were used in the research. The research consisted of 1070 students studying in the 7th grade of 28 secondary schools, 3 private and 25 state secondary schools in the center of Kars province. In the research, an interview form consisting of nine structured questions was used in order to determine and compare the opinions of 7th grade students studying in private and state secondary schools on the 7th grade science course. The students answered the questions in the interview form in writing. Qualitative analyses were conducted on the written answers given by the students to the questions in the interview form. Themes were determined using the descriptive and inferential codes that emerged in the qualitative data analysis. As a result of the research; it was determined that the students in private middle schools mostly stated that science course is a nice and fun course, the classroom environment is nice, they like their teachers, while the students in state middle schools mostly stated that science course is a nice and fun course, they like science course very much, they are excited, they are curious, they learn the units/topics, they like their teachers. It was determined that the students studying in private schools mostly stated that there are space research, experiments, systems in our body, cell, planets units, while the students in state middle schools mostly stated that there are scientists, cell unit, systems in our body unit, projects, topics in physics, experiments. It has been determined that students in private secondary schools mostly stated that the course is nice and fun, they actively participate in the course, they do lots of experiments, their teachers explain the units/topics well, they process the course with homework, projects and research topics. It has been determined that students in state secondary schools mostly stated that the course is nice and fun, they actively participate in the course, they do lots of experiments, their teachers explain the units/topics well, they process the course with homework, projects and research topics, their teachers explain the units/topics well, they learn some units/topics with games.

Keywords: 7th Grade science course, private middle school, state middle school, 7th grade students.

GRAFİK (ÇİZGE) TEORİSİ TEMELLİ SOSYAL AĞ TASARIMININ 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN MATEMATİKSEL DÜŞÜNME BECERİLERİNE ETKİSİ

Dr. Matematik Öğretmeni Emine TAYAN

Meb, Erzurum, Türkiye, eminetayan@gmail.com

ÖZET

Bu araştırma, grafik (çizge) teorisi temelli sosyal ağ tasarımı etkinliklerinin, ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin matematiksel düşünme becerilerine olan etkisini nitel bir yaklaşımla derinlemesine incelemek amacıyla yürütülmüştür. Grafik teorisi genellikle ileri düzey matematik konularından biri olarak değerlendirilmekte olup çoğunlukla lise ya da üniversite düzeyinde ele alınmaktadır. Ancak bu çalışmada, grafik teorisinin temel kavramları, öğrencilerin günlük yaşamlarındaki sosyal ilişkiler üzerinden somutlaştırılarak ilkokul düzeyine uygun hale getirilmiştir. Bu şekilde öğrencilerin soyut olan matematiksel yapıları daha kolay anlamaları, bu yapılarla ilgili ilişki kurmaları ve öğrencilerin matematiksel kavramları günlük hayatla bağlantılarını kurmaları hedeflenmiştir. Özellikle sosyal ağ kavramı temel alınarak, öğrencilerin hem sosyal hem de matematiksel yapılar arasında bağlantı kurmaları desteklenmiştir. Araştırma, Türkiye’de bir devlet okulunda öğrenim gören 8 öğrenci (4 kız, 4 erkek) ile gerçekleştirilmiş ve nitel araştırma desenlerinden biri olan olgubilim (fenomenoloji) yöntemi kullanılmıştır. Veriler; yarı yapılandırılmış görüşmeler, öğrenci çalışma yapıtları, sınıf içi gözlemler ve araştırmacı günlüğü aracılığıyla toplanmış; elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle detaylı biçimde çözümlenmiştir. Bu süreçte öğrencilerin düşünme biçimleri, kavramsal gelişimleri, grafik temelli problemlere yaklaşım şekilleri ve sosyal yapı ile matematik arasında kurdukları bağlantılar dikkatle değerlendirilmiştir. Araştırma bulguları, öğrencilerin sosyal ilişkilerini grafikler aracılığıyla ifade etme becerilerinde belirgin bir gelişme olduğunu göstermektedir. Ayrıca sınıflandırma, görselleştirme, ilişkilendirme, örüntü oluşturma ve problem çözme gibi temel matematiksel düşünme becerilerinde de olumlu ilerlemeler kaydedilmiştir. Öğrencilerin sosyal bağlamda kurdukları yapılar aracılığıyla soyut kavramları daha anlamlı ve kalıcı bir şekilde içselleştirdikleri gözlemlenmiştir. Bu bağlamda çalışma, grafik teorisinin öğretiminde sosyal içerikli etkinliklerin etkili ve motive edici bir araç olabileceğini ortaya koymakta; erken yaşta geliştirilen bu tür matematiksel düşünme becerilerinin öğrencilerin hem akademik hem de bilişsel gelişimlerine uzun vadede önemli katkılar sunabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Grafik (çizge) teorisi, matematiksel düşünme becerileri, sosyal ağ tasarımı.

THE EFFECT OF GRAPH THEORY BASED SOCIAL NETWORK DESIGN ON 4TH GRADE STUDENTS' MATHEMATICAL THINKING SKILLS

Dr. Math Teacher Emine TAYAN

Meb, Erzurum, Turkey, eminetayan@gmail.com

ABSTRACT

This research was conducted to examine the effects of graph theory-based social network design activities on the mathematical thinking skills of 4th grade primary school students through a qualitative approach. Graph theory is usually seen as an advanced mathematics topic, mostly addressed at high school or university levels. However, in this study, the basic concepts of graph theory were made concrete through students' daily social relationships and adapted to suit the primary school level. The aim was to help students better understand abstract mathematical structures, relate these structures to each other, and connect mathematical concepts with daily life. By using the concept of social networks as a foundation, students were supported in building connections between both social and mathematical structures. The research involved 8 students (4 girls, 4 boys) attending a state primary school in Turkey, using the phenomenology method, a type of qualitative research design. Data were collected through semi-structured interviews, student worksheets, classroom observations, and the researcher's diary. The data were analyzed using content analysis. During this process, students' thinking styles, conceptual development, approaches to graph-based problems, and the connections they made between mathematics and social structures were evaluated in depth. Findings show that students improved in expressing their social relationships through graphs. Additionally, they progressed in core mathematical thinking skills such as classification, visualization, association, pattern creation, and problem solving. It was also seen that students internalized abstract concepts more meaningfully and permanently through social context-based structures. In this regard, the study shows that socially contextualized activities can be an effective and engaging method for teaching graph theory and that early development of such skills may support students' academic and cognitive growth in the long run.

Keywords: Graph theory, mathematical thinking skills, social network design.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNE VERİLEN TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ 'NE YÖNELİK HİZMET İÇİ EĞİTİMİN DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Ersin DURSUNLAR

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, ersin.dursunlar@ogr.atauni.edu.tr

Burak Berkan VEZİROĞLU

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, vburakberkan@gmail.com

ÖZET

Çeşitli komisyonlar, çalıştaylar, akademik yayınlar ve öneriler ışığında Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli (TYMM) hazırlanarak, 2024 yılı itibarıyla belirli sınıf düzeylerinde uygulanmaya başlanmıştır. 2024-2025 eğitim-öğretim yılı itibarıyla, ortaokulda 5. sınıf düzeyinde ilk kez uygulanmaya başlanan Maarif Modeli' ne yönelik olarak bu sınıf seviyesinde derse giren tüm öğretmenlere hizmet içi eğitim verilmiştir. Bu eğitimlere, 5. sınıfta derse girecek olan sosyal bilgiler öğretmenleri de katılmıştır. Çalışmamız kapsamında, Maarif Modeli 'ne yönelik verilen hizmet içi eğitimin, öğretmenler tarafından nasıl değerlendirildiğine yönelik öğretmen görüşlerine yer verilmesi ve hizmet içi eğitimin niteliğinin ortaya konması amaçlanmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Örneklem seçiminde amaçsal örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Ölçüt olarak öğretmenlerin sosyal bilgiler branşından olması ve Maarif Modeli ile ilgili hizmet içi eğitime katılmış olmaları esas alınmıştır. Tekirdağ ili genelinde seçilen örneklem grubuna, yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Bu kapsamda Maarif Modeli 'ne yönelik hizmet içi eğitimi alan sosyal bilgiler öğretmenleri örneklem grubunu oluşturmuştur. Hazırlanan görüşme soruları Google Form üzerinden örneklem grubuna ulaştırılmıştır. Toplanan veriler, içerik analizi ve betimsel analiz yöntemleri ile analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda öğretmenlerin çoğunluğuna göre; verilen hizmet içi eğitimin yeterli olmadığı, yeni hizmet içi eğitimlere ihtiyaç duyulduğu, eğitimin teoriye dayalı ve çok sıkıcı olduğu, dolayısıyla verimsiz geçtiği ve genel olarak hizmet içi eğitime dair olumlu bulunan bir yönün olmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Sonuç olarak, yeni uygulamaya konulan bir model hakkında, verilen hizmet içi eğitimden uygulayıcıların memnuniyetsiz olduğu ortaya çıkmıştır. Çalışma kapsamında, Maarif Modeli konusunda yeni hizmet içi eğitimlerin içeriklerinin daha çok uygulamaya dönük olması gerektiği, yeni hizmet içi eğitimlerin teorik eğitimden daha çok pratiğe dönük gerçekleştirilmesi, hizmet içi eğitimlerin gerçekleştirilme süreçlerinin daha elverişli zamanlamalarla sunulması önerilerine yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Model, Türkiye yüzyılı maarif modeli, Sosyal bilgiler, hizmet içi eğitim.

TEACHERS' OPINIONS ON THE EVALUATION OF IN-SERVICE TRAINING GIVEN TO SOCIAL SCIENCES TEACHERS FOR THE TÜRKİYE CENTURY EDUCATION MODEL

Ersin DURSUNLAR

Atatürk University, Erzurum, Turkey, ersin.dursunlar@ogr.atauni.edu.tr

Burak Berkan VEZİROĞLU

Atatürk University, Erzurum, Turkey, vburakberkan@gmail.com

ABSTRACT

In line with various commission reports, workshops, academic publications and recommendations, a new model called the Türkiye Century Education Model has started to be implemented in Turkish national education. In-service training was given to all teachers teaching at this grade level for the education model. Social studies teachers who will teach in the 5th grade also participated in these trainings. Within the scope of our study, it was aimed to reveal how the in-service training given for the education model was evaluated by the teachers. The case study method, one of the qualitative research methods, was used in the study. The criterion sampling method, one of the purposive sampling methods, was preferred in sample selection. As a criterion, it was taken as a basis that the teachers were from the social studies branch and had participated in in-service training related to the education model. A semi-structured interview form was applied to the sample group selected in Tekirdağ province. In this context, social studies teachers who received in-service training on the education model constituted the sample group. The prepared interview questions were delivered to the sample group via Google form. The collected data were analyzed by content analysis and descriptive analysis methods. As a result of the study, it was concluded that the in-service training provided was not sufficient and new in-service trainings were needed. As a result, it was concluded that practitioners were dissatisfied with in-service training for a newly introduced model. It was suggested that the content of the new in-service training on Türkiye Century Education Model should be more practice oriented.

Keywords: Model, Turkish century education model, social studies, in-service training.

TÜRKİYE'DE DİKKAT EKSİKLİĞİ VE HİPERAKTİVİTE BOZUKLUĞU OLAN BİREYLERDE FİZİKSEL AKTİVİTE KATILIMINI ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN SOSYOEKOLOJİK MODELİ: SİSTEMATİK BİR İNCELEME

Dr. Öğretim Üyesi Fatih MİRZE

Muş Alparslan Üniversitesi, Muş, Türkiye, fatih.mirze@alparslan.edu.tr

ÖZET

Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu (DEHB) olan bireyler, sınırlı motor koordinasyon ve zayıf bilişsel işleve sahiptir. Hayatın birçok alanında çeşitli zorluklarla karşılaşan DEHB'li bireyler için fiziksel aktiviteye katılım, bu zorlukların aşılması için hayati öneme sahiptir. Fakat faydalarına dair kanıtlara rağmen çoğu DEHB'li birey düşük fiziksel aktivite (FA) düzeyine sahiptir. Bu sistematik inceleme, McLeroy ve ark., (1988) tarafından önerilen sosyoekolojik modele (SEM) atıfta bulunarak, Türkiye'de DEHB'li bireylerde FA katılımını etkileyen faktörleri analiz etmeyi amaçlamıştır. Bireysel, kişilerarası, kurumsal, çevresel ve politika olmak üzere etki faktörlerini beş düzeyde kategorize eden SEM, sağlık davranışları için bir çerçeve sağlar. 2000 ve 2024 yılları arasında yayınlanmış ilgili literatürün sistematik araştırması PubMed, Scopus, Web of Science, Google Akademik, TR Dizin, ULAKBİM-Dergi Park ve Ulusal Tez Merkezi veri tabanları aracılığıyla yürütülmüştür. Dâhil etme kriterlerini karşılayan 20 çalışmanın verileri, tematik içerik analizi tekniğine tabi tutulmuştur. Bulgular, cinsiyet, obezite, düşük kimyasal bileşikler ve denge düzeyi, teknoloji bağımlılığı, yaralanmalar ve eşlik eden psikiyatrik sorunlar bireysel düzeyde FA katılımının engelleri olarak tanımlanmıştır. Hafif düzey ve Tip II DEHB ile uyarıcı ilaçlar ise katılımı kolaylaştırmıştır. Ebeveynlerin olumsuz tutumu ve iş yükümlülükleri ile akran zorbalığı, kişilerarası düzeyde FA katılımını engelleyen, ebeveynlerin spor farkındalığı ile akranların varlığı ise kolaylaştırıcıları olarak tanımlanmıştır. Kurumsal düzeyde okul bahçeleri engelleyici, öğretmen tutumu, beden eğitimi dersleri, teneffüsler ve eğlendirici oyunlar ise kolaylaştırıcı unsurlar olarak belirlenmiştir. Sosyal dışlanma ise çevresel düzeyde engelleyici bir unsur olarak tanımlanmıştır. Politika düzeyinde ise çalışmalar herhangi bir faktörü ele almamıştır. Bu incelemenin sonuçları, DEHB'li bireylerin FA katılımının sadece bir düzeyden etkilenmediğini ve katılımı iyileştirmek için yapılacak müdahalelerin SEM'in tüm düzeylerindeki faktörlerin etkileşimlerini ve bağlamsal faktörleri de içermesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu sistematik incelemeden elde edilen bulgular doğrultusunda, Türkiye'de DEHB'li bireylerin FA katılımını etkileyen SEM faktörlerinin etkileşimlerini ortaya koyan, engeller ve kolaylaştırıcıları daha net ve kapsamlı ele alan ve politikalardan kaynaklanan faktörleri de içeren çalışmalara ihtiyaç olduğu söylenebilir. Bu sistematik incelemenin sonuçlarının, Türkiye'de DEHB'li bireylerin FA katılımını etkileyen faktörlerin daha net anlaşılmasına ve FA katılımının teşviki için etkili politikaların geliştirilmesine katkı sunması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu, fiziksel aktivite, sosyal ekolojik model, sistematik inceleme.

SOCIOECOLOGICAL MODEL OF FACTORS AFFECTING PHYSICAL ACTIVITY PARTICIPATION IN INDIVIDUALS WITH ATTENTION DEFICIT HYPERACTIVITY DISORDER IN TURKEY: A SYSTEMATIC REVIEW

Asst. Prof. Fatih MİRZE

Muş Alparslan University, Muş, Turkey, fatih.mirze@alparslan.edu.tr

ABSTRACT

Individuals with attention deficit hyperactivity disorder (ADHD) have limited motor coordination and poor cognitive functioning. For individuals with ADHD who face various difficulties in many areas of life, participation in physical activity is vital for overcoming these difficulties. However, despite evidence of its benefits, most individuals with ADHD have low levels of physical activity (PA). This systematic review aimed to analyse the factors affecting FA involvement in individuals with ADHD in Turkey, referring to the socioecological model (SEM) proposed by McLeroy et al. (1988). The SEM provides a framework for health behaviours, categorising influence factors at five levels: individual, interpersonal, institutional, environmental and policy. Between 2000 and 2024, a systematic search of the relevant literature was conducted through PubMed, Scopus, Web of Science, Google Scholar, TR Index, ULAKBIM- Magazine Park and National Thesis Centre databases. The data of 20 studies that met the inclusion criteria were subjected to thematic content analysis technique. The findings identified gender, obesity, low levels of chemical compounds and balance, technology addiction, injuries and concomitant psychiatric problems as barriers to PA participation at the individual level. Mild and Type II ADHD and stimulant medication facilitated participation. Parents' negative attitudes and work obligations and peer bullying were identified as inhibitors of PA participation at the interpersonal level, while parents' sport awareness and the presence of peers were identified as facilitators. At the institutional level, school gardens were identified as barriers, while teacher attitudes, physical education classes, recesses and recreational games were identified as facilitators. Social exclusion is defined as a hindering factor at the environmental level. At the policy level, studies did not address any factors. The results of this review suggest that PA participation of individuals with ADHD is not influenced by only one level and that interventions to improve participation should include the interactions of factors at all levels of the SEM and contextual factors. In line with the findings obtained from this systematic review, it can be said that there is a need for studies that reveal the interactions of SEM factors affecting the PA participation of individuals with ADHD in Turkey, address barriers and facilitators more clearly and comprehensively, and include factors arising from policies. The results of this systematic review are expected to contribute to a clearer understanding of the factors affecting PA participation of individuals with ADHD in Turkey and to the development of effective policies to promote PA participation.

Keywords: Attention deficit hyperactivity disorder, physical activity, social ecological model, systematic review.

KAPSAYICI EĞİTİM ALANINDA YAPILAN ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ

Öğretmen Fatma GÜZELGÖRÜR

Nuri Pakdil Bilim ve Sanat Merkezi, Kahramanmaraş, Türkiye, fatmaguzelgorur1705@gmail.com

Gülbahar SAĞIR

Gaziantep Üniversitesi, Kahramanmaraş, Türkiye, glbhrsgr@gmail.com

ÖZET

Kapsayıcı eğitim, bireysel farklılıkları dikkate alarak, tüm öğrenciler için adil bir eğitim ortamı sunmayı, öğrencilerin eğitim-öğretim sürecine aktif katılımını teşvik ederek hiçbir ayırım gözetmeksizin tüm öğrencilere kaliteli eğitim fırsatları sunmayı yaklaşım olarak benimsemektedir. Bu anlayış, sadece engelli bireyleri değil; dil, din, etnik köken, cinsiyet, sosyoekonomik durum gibi farklı sebeplerden dolayı eğitimde dezavantajlı konumda olabilecek tüm bireyleri kapsamaktadır. Kapsayıcı eğitim, adil ve eşitlikçi bir öğrenme ortamı sunarak, “herkes için kaliteli eğitim” ilkesini hayata geçirmeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda, dışlamayı, ayrımcılığı, reddeden bir okul iklimi oluşturmak temel hedeflerden biridir. Bireysel farklılıkların kabulünü kolaylaştıran kapsayıcı eğitimin, eğitim sistemlerine entegrasyonunda okul yöneticileri, öğretmenler, öğrenci ve öğrenci aileleri olmak üzere tüm paydaşların önemli bir rolleri bulunmaktadır. Bu araştırmanın amacı, Türkiye’de kapsayıcı eğitim konusunda hazırlanmış olan araştırmaların çeşitli ölçütlere göre incelemektir. Araştırmada kapsayıcı eğitim ile ilgili 2015-2025 yılları arasında yapılan çalışmalardan elde edilen veriler incelenmiştir. Veriler doküman incelemesi tekniğiyle toplanmıştır. Verilerin analizinde betimsel içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada kapsayıcı eğitimi ele almış çalışmalar, yayınladıkları yıllara, kullanmış oldukları yöntemlere, araştırmanın konularına ve içeriğine göre dağılımlarının nasıl olduğu ölçütleri dikkate alınarak incelenmiştir. Araştırmanın analizleri frekans değerleri ile yüzde değerleri, grafik ve tablolar ile gösterilmiş ve yorumlanmıştır. Araştırmanın bulgularına göre kapsayıcı eğitime ilişkin çalışmaların artırılması önerilebilir. Bu araştırmanın kapsayıcı eğitimi ile ilgili diğer araştırmalara kaynak olabileceği ve alana katkı sunacağı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, kapsayıcı eğitim, içerik analizi.

REVIEW OF STUDIES IN THE FIELD OF INCLUSIVE EDUCATION

Teacher Fatma GÜZELGÖRÜR

Nuri Pakdil Science and Art Center, Kahramanmaraş, Türkiye, fatmaguzelgorur1705@gmail.com

Gülbahar SAĞIR

Gaziantep University, Kahramanmaraş, Türkiye, glbhrsgr@gmail.com

ABSTRACT

Inclusive education adopts an approach that takes into account individual differences, provides a fair educational environment for all students, and provides quality educational opportunities to all students without discrimination by encouraging the active participation of students in the education-training process. This understanding includes not only individuals with disabilities, but also all individuals who may be disadvantaged in education due to different reasons such as language, religion, ethnicity, gender, and socioeconomic status. Inclusive education aims to implement the principle of “quality education for all” by providing a fair and equitable learning environment. In this context, creating a school climate that rejects exclusion and discrimination is one of the main goals. All stakeholders, including school administrators, teachers, students and student families, have important roles in the integration of inclusive education, which facilitates the acceptance of individual differences, into education systems. The purpose of this research is to examine the research on inclusive education in Turkey according to various criteria. In the research, data obtained from studies on inclusive education conducted between 2015-2025 were examined. Data were collected using document review technique. Descriptive content analysis method was used in the analysis of data. In the research, studies that addressed inclusive education were examined by taking into account the distribution of their studies according to the years they were published, the methods they used, the subjects and content of the research. The analyses of the research were shown and interpreted with frequency values, percentage values, graphs and tables. According to the findings of the research, it can be recommended to increase studies on inclusive education. It can be said that this research can be a resource for other studies on inclusive education and will contribute to the field.

Keywords: Education, inclusive education, content analysis.

AHKÂM-I ŞİKÂYET DEFTERLERİNDE SU İLE İLGİLİ ANLAŞMAZLIKLARIN ERDEM-DEĞER-EYLEM ÇERÇEVESİNDE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMI PERSPEKTİFİNDEN ANALİZİ

Dr. Öğr. Üyesi Birgül KÜÇÜK TURGUT

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, birgulkucuk@atauni.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Figen GEDİK CEVGER

Amasya Üniversitesi, Amasya, Türkiye, figen.gedik@amasya.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Gürkan CEVGER

Amasya Üniversitesi, Amasya, Türkiye, grkancevger@gmail.com

ÖZET

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli öğretim programında, erdemli insanı yetiştirmek için erdemlerin alt boyutları olan değerleri programlar arası bileşenler olarak ele aldığı görülmektedir. Söz konusu değerler, uygun içerik, materyal ve yöntemlerle desteklenerek öğretim uygulamaları ile bütünleştirilmelidir. Nitekim öğretim programında değerler gibi programlar arası bileşenler öğrenme-öğretme uygulamaları ile ilişkilendirilerek verilmiştir. Sosyal bilgiler öğretim programında öğretim materyallerinin gerçek hayatta kendine yer bulan belge, bilgi, doküman gibi araçlar kapsamında belirlenmesi ve kullanımının önemli olduğu ifade edilmektedir. Bu bağlamda Sosyal Bilgileri oluşturan disiplinlerden biri olan Tarih disiplini içinde birincil kaynaklar olarak yer alan arşiv belgelerinden yararlanılması önem arz etmektedir. Böylece öğrencilerin öğrendikleri bilgiyi disiplinler arası ilişkilendirmeleri ve bilgiyi farklı durumlarda kullanmaları sağlanmış olacaktır. Bu çalışmanın amacı, 18. yüzyıl Osmanlı Devleti'nde 1742-1749 tarihleri arasında yaşanan su ile ilgili anlaşmazlıkları konu edinen Ahkâm-ı Şikâyet Defterlerinin, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli öğretim programında yer alan Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi içerisinde Sosyal Bilgiler öğretim programında kullanılabilirliğini değerlendirmektir. Bu amaçla nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi seçilmiştir. Veri toplama aracı olarak Devlet Arşivleri Başkanlığı bünyesinde yer alan Osmanlı Arşivindeki Amasya, Diyarbakır, Kayseri ve Bayburt şehirlerinde meydana gelen su anlaşmazlıklarını içeren şikâyet kayıtlarını konu edinen Ahkâm-ı Şikâyet Defterleri kullanılmıştır. Dört ayrı eyalete bağlı bu şehirlere ait toplam on bir şikâyet örneğinden yararlanılmıştır. Araştırma sonunda, Erdem-Değer-Eylem Çerçevesinde çatı değerler olarak verilen "saygı, sorumluluk ve adalet" değerlerinin şikâyet defterlerinde yer aldığı görülmüştür. Şikâyet defterlerinde alınan kararlarda adalet değeri kapsamında; hak ve özgürlüklerin, eşitliğin, etik davranmanın, hakkaniyetin, ön yargısızlığın, liyakatin, esas alındığı görülmüştür. Saygı değeri kapsamında; ilkeli davranmanın ve sorumluluk değeri kapsamında; kendisine ve çevresine karşı görevlerini tam ve zamanında yerine getirmenin, esas alındığı ve kararların bu doğrultuda verildiği tespit edilmiştir. Şikâyet defterlerinde su ile ilgili anlaşmazlıkların yaşanmasının çevreye zarar vermenin yanı sıra bireysel ve toplumsal huzuru bozduğu görülmektedir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modelinin nihai hedefinin "huzurlu aile ve toplum" ile "yaşanabilir çevrede huzurlu insan"a ulaşmak olduğu düşünüldüğünde insanın sosyal ve fiziksel çevresiyle ilişkilerinde olumlu kişilik özelliklerinin ortaya çıkmasını sağlayan değerlerin insan, toplum ve çevre açısından gerekli bir yapı olduğu söylenebilir. Sonuç olarak şikâyet defterlerinin sosyal bilgiler programının öngördüğü değerlerin kazandırılmasında etkili bir şekilde kullanılabileceği önerilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, değer, Osmanlı Devleti, ahkâm-ı şikâyet defterleri.

ANALYSIS OF WATER-RELATED DISPUTES IN AHKÂM-I ŞİKÂYET BOOKS WITHIN THE FRAMEWORK OF VIRTUE-VALUE-ACTION FROM THE PERSPECTIVE OF SOCIAL STUDIES CURRICULUM

Dr. Öğr. Üyesi Birgül KÜÇÜK TURGUT

Atatürk University, Erzurum, Turkey, birgulkucuk@atauni.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Figen GEDİK CEVGER

Amasya University, Amasya, Turkey, figen.gedik@amasya.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Gürkan CEVGER

Amasya University, Amasya, Turkey, grkancevger@gmail.com

ABSTRACT

It is seen that the Turkish Century Education Model curriculum addresses values, which are the sub-dimensions of virtues, as interprogram components in order to raise virtuous people. These values should be integrated with teaching practices by supporting them with appropriate content, materials and methods. As a matter of fact, inter-curricular components such as values are given in the curriculum by associating them with learning-teaching practices. In the social studies curriculum, it is stated that it is important to determine and use teaching materials within the scope of tools such as documents, information and documents that find a place in real life. In this context, it is important to utilize archival documents, which are primary sources in the discipline of History, one of the disciplines that make up Social Studies. Thus, it will be ensured that students associate the information they have learned between disciplines and use the information in different situations. The aim of this study is to evaluate the usability of Ahkâm-ı Şikâyet Notebooks, which deal with water-related disputes in the 18th century Ottoman Empire between 1742-1749, in the Social Studies curriculum within the Virtue-Value-Action Framework in the Turkish Century Education Model curriculum. For this purpose, document analysis method, one of the qualitative research methods, was chosen. As a data collection tool, the Ahkâm-ı Şikâyet (Complaint Books) in the Ottoman Archives of the Presidency of State Archives were used to collect complaints about water disputes in the cities of Amasya, Diyarbakır, Kayseri and Bayburt. A total of eleven complaint samples from these cities in four different provinces were utilized. At the end of the research, it was observed that the values of “respect, responsibility and justice”, which are given as umbrella values in the Virtue-Value-Action Framework, were included in the complaint books. Within the scope of the value of justice, the decisions taken in the complaint books were based on rights and freedoms, equality, ethical behavior, fairness, lack of prejudice, and merit. Within the scope of the value of respect, it was determined that acting in a principled manner and within the scope of the value of responsibility, fulfilling one's duties towards oneself and one's environment in a complete and timely manner were taken as basis and decisions were made accordingly. In the complaint books, it is seen that water-related disputes not only harm the environment but also disrupt individual and social peace. Considering that the ultimate goal of the Turkish Century Education Model is to achieve “peaceful family and society” and “peaceful people in a livable environment”, it can be said that values that enable the emergence of positive personality traits in human relations with the social and physical environment are a necessary structure for human, society and the environment. As a result, it is recommended that complaint notebooks can be used effectively in the acquisition of the values stipulated by the social studies program.

Keywords: Social studies, value, Ottoman State, ahkâm-ı şikâyet notebooks.

2024 OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMINDA GELİŞİM ALANLARI, GELİŞİM ÖZELLİKLERİ VE KAZANIM GÖSTERGELERDEKİ GÜNCELLEMELER

Doç. Dr. Filiz AYDEMİR

Adıyaman Üniversitesi, Adıyaman, Türkiye, faydemir@adiyaman.edu.tr

ÖZET

Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı okul öncesi eğitim kurumlarında resmi okul öncesi eğitim programları uygulanmaktadır. Okul öncesi eğitim programı, okul öncesi eğitimi alan çocukların tüm gelişim alanlarını destekleyerek onların gelişimlerinin en üst seviyeye çıkmasını sağlayan bir programdır. Türkiye'de okul öncesi eğitim programlarının tarihçesine bakıldığında, 1953, 1989, 1994, 2002, 2006 ve 2013 okul öncesi eğitim programları hazırlanmıştır. "Erken Çocukluk Eğitiminde Kalite ve Erişimin Arttırılması" projesi kapsamında 06.02.2024 tarihinde UNİCEF Okul Öncesi Eğitim Programı kamuoyu ile paylaşılmış ve 2023-2024 eğitim öğretim yılında uygulanmaya konulmuştur. 2024-2025 eğitim öğretim yılı itibarıyla de UNİCEF Okul Öncesi Eğitim Programı MEB'e bağlı resmi anaokullarında uygulanmaktadır. Bu araştırmada 2024 yılında uygulanmaya başlanan UNİCEF Okul Öncesi Eğitim Programındaki son güncellemelerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelenmesiyle gerçekleştirilmiştir. 2013 ve 2024 (UNİCEF) okul öncesi eğitim programları veri kaynağını oluşturmuştur. İçerik analizi yöntemiyle toplanan veriler karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. 2024 (UNİCEF) okul öncesi programında gelişim alanları, gelişim özellikleri, kazanım ve göstergelerdeki güncellemeler incelenmiştir. Araştırma sonucunda, 2013 Okul Öncesi Eğitim Programı; bilişsel, dil, sosyal ve duygusal, motor ve özbakım gelişim alanlarına yönelik iken, 2024 Okul Öncesi Eğitim Programında gelişim alanları; bilişsel gelişim, dil gelişim, sosyal duygusal gelişim ve değerler, fiziksel gelişim ve sağlık şeklinde dört alan olarak düzenlendiği görülmüştür. 2013 programında yer alan motor gelişim ve öz bakım becerileri, 2024 programında birleştirilerek "Fiziksel gelişim ve sağlık" olarak ele alınmış, sosyal ve duygusal gelişim alanı ise "Sosyal duygusal gelişim ve değerler" olarak güncellenmiştir. 2024 programında gelişim özellikleri 36-48, 49-60 ve 61-72 olarak gruplandırılmıştır. 2024 Programında gelişim özelliklerinin sayısının artırıldığı görülmüştür. 2013 Okul Öncesi Eğitim Programında 64 kazanım, 300 gösterge iken, 2024 yılında ise 86 kazanım, 525 göstergeye yer verilmiştir. 2024 (UNİCEF) Okul Öncesi Eğitim Programında gelişim alanları, gelişim özellikleri ile kazanımlarda değişikliklerle yeni eklenen ifadelerin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitim, okul öncesi eğitim programı, karşılaştırma.

2024 UPDATES IN DEVELOPMENT AREAS, DEVELOPMENTAL CHARACTERISTICS AND OUTCOME INDICATORS IN PRESCHOOL EDUCATION PROGRAM

Assoc. Prof. Dr. Filiz AYDEMİR

Adıyaman University, Adıyaman, Türkiye, faydemir@adiyaman.edu.tr

ABSTRACT

Official preschool education programs are implemented in preschool education institutions affiliated to the Ministry of National Education. A preschool education program is a program that supports all developmental areas of children receiving preschool education and ensures that their development reaches the highest level. Looking at the history of preschool education programs in Turkey, preschool education programs were prepared in 1953, 1989, 1994, 2002, 2006 and 2013. Within the scope of the “Increasing Quality and Access in Early Childhood Education” project, the UNICEF Preschool Education Program was shared with the public on 06.02.2024 and was put into practice in the 2023-2024 academic year. As of the 2024-2025 academic year, the UNICEF Preschool Education Program is being implemented in official kindergartens affiliated to the Ministry of National Education. In this study, it was aimed to determine the latest updates in the UNICEF Preschool Education Program, which started to be implemented in 2024. The research was conducted by document analysis, one of the qualitative research methods. 2013 and 2024 (UNICEF) preschool education programs constituted the data source. The data collected by content analysis method were analyzed comparatively. In the 2024 (UNICEF) preschool program, updates in development areas, developmental characteristics, outcomes and indicators were examined. As a result of the research, it was seen that while the 2013 Preschool Education Program focused on cognitive, language, social and emotional, motor and self-care development areas, the development areas in the 2024 Preschool Education Program were organized into four areas: cognitive development, language development, social emotional development and values, physical development and health. In the 2013 program, motor development and self-care skills were combined in the 2024 program and addressed as “Physical development and health”, and the social and emotional development area was updated as “Social emotional development and values”. In the 2024 program, developmental characteristics are grouped as 36-48, 49-60 and 61-72. In the 2024 Program, the number of developmental characteristics was increased. In the 2013 Preschool Education Program, there were 64 outcomes and 300 indicators, while in 2024, there were 86 outcomes and 525 indicators. In the 2024 (UNICEF) Preschool Education Program, it has been concluded that there are newly added expressions with changes in development areas, developmental characteristics and achievements.

Keywords: Preschool education, preschool education program, comparison.

FARKLIĞLAĞTIRILMIĞ ÖĞRETİM UYGULAMALARININ TARİHSEL ANALİZİ VE MAARİF MODELİ KAPSAMINDA UYGULANMA SÜRECİ: SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN GÖRÜĞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Bağımsız Arağtırmacısı, Dr. Esin ALTUN

Erzurum,Türkiye,esinaltun90@gmail.com

Uzman Sosyal Bilgiler ÖĞretmeni, Fundanur YANIK

Halitpağa Ortaokulu, Erzurum,Türkiye,fundanuryanik@gmail.com

ÖZET

Bu alığma, farklılağtırılmığ öğretim uygulamalarının tarihsel gelişimini inceleyerek, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli bağlamında sosyal bilgiler öğretmenlerinin bu uygulamalara ilişkin görüşlerini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Arağtırmada, öğretim süreçlerinde bireysel farklılıkları dikkate alan ve öğrenci merkezli yaklaşımları önceleyen farklılağtırılmığ öğretim anlayışının, tarihsel bağlamda nasıl evrildiği ve güncel eğitim politikalarıyla nasıl bütünleğtiği analiz edilmiğtir. Nitel arağtırma yönteminin benimsendiği alığmada, olgubilim deseni kullanılarak sosyal bilgiler branşında görev yapan öğretmenlerle yarı yapılandırılmığ görüşmeler gerekleğtirilmiğtir. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle özömlenmiğ, öğretmen görüşleri temalar, kategoriler ve kodlar erevesinde yorumlanmığtır. Katılımcıların, farklılağtırılmığ öğretim uygulamalarına ilişkin farkındalık düzeyleri, uygulama yeterlilikleri ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli erevesindeki beklentileri ortaya konmuğtur. Arağtırma bulguları, farklılağtırılmığ öğretimin sosyal bilgiler dersinde öğrencilerin ilgi, hazırbulunuğluk ve öğrenme stillerine göre uyarlanması ve öğrenme sürecini olumlu etkilediğini göstermektedir. Ancak öğretmenlerin bu süreci etkin biimde yürütebilmeleri için hizmet ii eğitim, materyal desteği ve rehberlik gibi alanlarda güçlendirilmesi gerektiği sonucuna ulağılmığtır. alığma, farklılağtırılmığ öğretim anlayışının yeni eğitim modelleriyle entegrasyonuna yönelik öneriler sunarak, sosyal bilgiler öğretiminde daha kapsayıcı ve etkili yaklaşımların geliştirilmesine katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Farklılağtırılmığ öğretim, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, sosyal bilgiler öğretimi, öğretmen görüşleri, eğitimde kapsayıcılık.

A HISTORICAL ANALYSIS OF DIFFERENTIATED INSTRUCTION PRACTICES AND THEIR IMPLEMENTATION WITHIN THE SCOPE OF THE MAARIF MODEL: AN EVALUATION BASED ON SOCIAL STUDIES TEACHERS' PERSPECTIVES

Bağımsız Araştırmacısı, Dr. Esin ALTUN

Erzurum, Türkiye, esinaltun90@gmail.com

Uzman Sosyal Bilgiler Öğretmeni, Fundanur YANIK

Halitpaşa Ortaokulu, Erzurum, Türkiye, fundanuryanik@gmail.com

ABSTRACT

This study aims to examine the historical development of differentiated instruction practices and to evaluate the implementation process of these practices within the framework of the *Century of Türkiye Maarif Model*, based on the perspectives of social studies teachers. The research analyzes how the student-centered approach of differentiated instruction, which considers individual differences in teaching processes, has evolved over time and how it is integrated with current educational policies. Adopting a qualitative research design, the study employs the phenomenological method, conducting semi-structured interviews with social studies teachers. The collected data were analyzed using descriptive analysis, and teacher opinions were interpreted within the framework of themes and sub-themes. The study explores teachers' levels of awareness, implementation competencies, and expectations regarding differentiated instruction in the context of the *Century of Türkiye Maarif Model*. Findings reveal that adapting social studies lessons to students' interests, readiness levels, and learning styles through differentiated instruction positively impacts the learning process. However, it was concluded that teachers need to be supported through in-service training, material development, and professional guidance to implement this process effectively. The study aims to contribute to the development of more inclusive and effective approaches in social studies education by offering suggestions for the integration of differentiated instruction into emerging educational models.

Keywords: Differentiated instruction, Century of Türkiye Maarif Model, social studies education, teacher perspectives, inclusivity in education.

TÜRKİYE YÜZ YILI MAARİF MODELİ SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDA MEDYA OKURYAZARLIĞI BECERİSİNİN İNCELENMESİ

Dr. Öğretim Üyesi Furkan ALTUNAY

Bayburt Üniversitesi, Bayburt, Türkiye, furkanaltunay@bayburt.edu.tr

ÖZET

Günümüzde bireylerin bilgiye erişimi, bilgiyi değerlendirme ve kullanma becerisi giderek daha kritik hâle gelmiştir. Bu bağlamda medya okuryazarlığı, bireylerin medya içeriklerini eleştirel bir bakış açısıyla analiz edebilmelerini, içeriklerin doğruluğunu sorgulayabilmelerini ve bilinçli medya tüketicileri olabilmelerini sağlayan bir yetkinliktir. Medya okuryazarlığı sadece medyayı tanımakla sınırlı değildir; aynı zamanda bireylerin medya yoluyla edinilen bilgileri çözümleme, yorumlama ve yeniden üretme becerilerini de içerir. Eğitim sistemleri, medya okuryazarlığını destekleyerek bireylerin eleştirel düşünme ve analiz becerilerini geliştirmede önemli bir rol oynar. Özellikle çağdaş öğretim programları, öğrencilere medya araçlarını bilinçli ve etik biçimde kullanabilme becerisi kazandırmayı hedeflemektedir. Bu amaçla medya okuryazarlığı, birçok ülkenin müfredatında disiplinler arası bir yaklaşım içinde ele alınmaktadır. Türkiye'de de medya okuryazarlığı, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından seçmeli ders olarak ilköğretim düzeyinde müfredata dâhil edilmiştir. Bu dersin amacı, öğrencilerin medya mesajlarını analiz edebilme, eleştirel düşünme becerilerini geliştirme ve medyada sunulan içeriklere karşı farkındalık kazanmalarını sağlamaktır. Eğitim yoluyla medya okuryazarlığının kazandırılması, demokratik katılımın artırılması, bireylerin bilgiye ulaşma hakkını bilinçli kullanması ve dijital ortamda karşılaşılabilecekleri risklere karşı korunması açısından da önemlidir. Bu çalışmanın amacı Türkiye yüz yılı maarif modeli sosyal bilgiler dersi öğretim programında medya okuryazarlığı becerisinin incelenmesidir. Bu araştırmada, nitel araştırma yaklaşımlarından biri olan doküman incelemesi yöntemi tercih edilecektir. Doküman incelemesi; yazılı, basılı ya da dijital ortamlarda yer alan belgelerin sistemli bir şekilde analiz edilmesine dayanan bir tekniktir. Çalışmanın sonunda elde edilen bulgular doğrultusunda çeşitli değerlendirmelere ve önerilere yer verilecektir.

Anahtar kelimeler: Türkiye yüz yılı, maarif modeli, öğretim programı, medya okuryazarlığı

EXAMINING MEDIA LITERACY SKILLS IN THE SOCIAL STUDIES COURSE CURRICULUM OF THE TÜRKİYE CENTENNIAL EDUCATION MODEL

Assistant Professor Dr. Furkan ALTUNAY

Bayburt University, Bayburt, Türkiye, furkanaltunay@bayburt.edu.tr

ABSTRACT

Today, individuals' access to information, their ability to evaluate and use information has become increasingly critical. In this context, media literacy is a competence that enables individuals to critically analyze media content, question the accuracy of content, and become conscious media consumers. Media literacy is not limited to simply recognizing the media; it also includes individuals' ability to analyze, interpret, and reproduce information obtained through the media. Education systems play an important role in supporting media literacy and developing individuals' critical thinking and analysis skills. In particular, contemporary curriculum aims to provide students with the ability to use media tools consciously and ethically. For this purpose, media literacy is addressed in an interdisciplinary approach in the curricula of many countries. In Türkiye, media literacy has been included in the curriculum at the primary school level as an elective course by the Ministry of National Education. The aim of this course is to enable students to analyze media messages, develop critical thinking skills, and gain awareness of the content presented in the media. Providing media literacy through education is also important in terms of increasing democratic participation, ensuring that individuals consciously use their right to access information, and protecting themselves against risks they may encounter in the digital environment. The purpose of this study is to examine media literacy skills in the Turkish century education model social studies course curriculum. In this study, the document review method, which is one of the qualitative research approaches, will be preferred. Document review is a technique based on the systematic analysis of documents in written, printed or digital environments. At the end of the study, various evaluations and suggestions will be included in line with the findings obtained.

Key words: Türkiye century, education model, curriculum, media literacy

SOCIAL COMMUNICATION AMONG ADOLESCENTS IN THE DIGITAL AGE UNDER THE INFLUENCE OF URBAN STYLE. A SOCIO-CULTURAL ANALYSIS

Ramona Dună (Bratu)

PhD Student, University Assistant, "Alexandru Ioan Cuza" University of Iași, "Andrei Șaguna" University of Constanța, e-mail: ramonaduna82@gmail.com

Bianca Ioana Garabet

PhD Student, University Assistant, "Alexandru Ioan Cuza" University of Iași, "Andrei Șaguna" University of Constanța, e-mail: biancagarabet29@gmail.com, ORCID ID: 0009-0001-8460-5458

ABSTRACT

Culture enables individuals to adapt to environmental conditions and influences their biological and psychological traits. Cultural acquisitions generally have a beneficial effect on both individuals and communities. However, some cultural innovations may complicate human existence or even render it artificial. Urban style blends elements from various subcultures and artistic movements, reflecting the diversity and dynamism of city life. It carries a nonconformist spirit in constant flux, adapting to emerging trends and influences from music, art, and technology. From a sociological perspective, urban style represents a way of life seen as a holistic human accomplishment — a set of cultural practices and a pattern of consumption associated with urban environments. It encompasses a wide range of aspects, including fashion, music, attitudes, language, behaviors, and social values. Social media platforms play a key role in delivering rich, diverse, and engaging content tailored for all age groups. They have a significant impact on how urban style is transmitted and assimilated by young people, contributing to their rapid adaptation to new trends. The general aim of this research is to explore the fundamental psycho-socio-cultural aspects of adolescents as they form their digital identities under the influence of urban trends. The study seeks to analyze both collective and individual forms of expression and communication on social media, highlighting how defining elements — such as content, attitudes, and symbols — are internalized and reflected in young people's clothing styles, language, social behavior, consumer trends or practices, and their emotional states, ultimately influencing identity formation.

Keywords: Social media, communication, self-image, lifestyle, digital identity.

DRONE KAZALARINDA HUKUKİ SORUMLULUĞUN PAYLAŞTIRILMASI: DRONE PİLOTU ÜRETİCİ VE İŞLETİCİ

Av. Gizem ÖZTÜRK

*Yüksek Lisans Öğrencisi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı, Konya, Türkiye
av.gizemozturkk@gmail.com*

ÖZET

Teknolojinin öngörülemez hızda geliştiği çağımızda drone teknolojileri de üzerlerine düşen payı almaktadır. Sivil drone kullanımı, kullanım alanlarındaki genişleme ve dron pilotlarındaki artış ise gelecek vadede dronların kullanımından kaynaklanan hukuki sorumlulukları gündeme getirecektir. Hali hazırda drone kullanımıyla ilgili düzenlemelerin yetersiz olması ve çoğu kullanıcıların olası tehlikelerle kıyaslandığında dronları bilinçsiz kullanması ise adaletin tesisinde gecikmelerin yaşanmaması adına konunun ivedilikle tartışılması ve bir zemine oturtulması noktasında önem arz etmektedir. Bu cihazların hatalı kullanımı, yazılımsal hatalar ya da teknik arızaları sonucu meydana gelen maddi ve manevi zararlar, farklı sorumluluk türlerini akla getirmektedir. Bu çalışmada, bir drone kazasında meydana gelebilecek zararın giderilmesine yönelik, drone pilotu, üretici ve işletici kavramları ile aralarındaki hukuki sorumluluğun kapsamı incelenmektedir. Türk Borçlar Kanunu'nda yer alan kusura dayalı haksız fiil sorumluluğu (m. 49), kusursuz sorumluluk halleri (özellikle genel tehlike sorumluluğu, m. 71) ve müteselsil sorumluluk hükümleri (m. 61) bu çerçevede ele alınmakta; meydana gelebilecek olası kazalarda doğacak olan zarardan sözleşme dışı sorumluluk türleri de dikkate alınarak kimlerin ne ölçüde sorumlu olabileceği irdelenecektir. Özellikle üretici firmanın donanım veya yazılım kaynaklı kusurları, otonom uçuş gerçekleştirebilen bu araçlarda uçuş sırasında pilot müdahalesinin sınırlı olması, sinyaller vasıtasıyla uçuş gerçekleştirdikleri için pilottan bağımsız sinyal veya veri bağlantılarının kesilmesi hali, işleticinin gözetim, dikkat ve özen yükümlülüğünün ihlali gibi zarar doğurmaya elverişli hususlar klasik sorumluluk anlayışını zorlamaktadır. Bu bağlamda, kusursuz sorumluluk hallerinden ürün sorumluluğu, genel tehlike sorumluluğu, sivil hava aracı işleticisinin sorumluluğu hallerine konunun kapsamıyla bağlı kalınacak şekilde yer verilecektir. Ve sonuç olarak, sivil drone kullanımından kaynaklanan zararların etkin bir şekilde tazmin edilebilmesi için, zararlardan kimlerin hangi ölçütlerle sorumlu olacağı, zararın gideriminin kimlerden talep edilebileceği, hangi hallerde sorumluluktan kurtulunabileceği hususlarına öngörude bulunulmuş ve mevcut sorumluluk rejiminde açıklık sağlanması ve teknolojik gelişmelere uyumlu bir hukuki altyapının oluşturulması gerektiği ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Drone, hukuki sorumluluk, drone pilotu, üretici, işletici

ALLOCATION OF LEGAL LIABILITY IN DRONE ACCIDENTS: DRONE PILOT, MANUFACTURER AND OPERATOR

Attorney Gizem ÖZTÜRK

*Master's Student, Selçuk University Institute of Social Sciences, Department of Private Law, Konya, Turkey
av.gizemozturkk@gmail.com*

ABSTRACT

In an age where technology is developing at an unpredictable pace, drone technologies are also taking their share. The use of civilian drones, the expansion in their areas of use and the increase in drone pilots will bring legal liabilities arising from the use of drones to the agenda in the future. The fact that the current regulations on the use of drones are insufficient and that most users use drones unconsciously considering the potential dangers is important to discuss the issue urgently in order to avoid delays in the establishment of justice. Material and moral damages caused by the misuse of these devices, software errors or technical failures bring to mind different types of liability. In this study, the concepts of drone pilot, manufacturer and operator and the scope of legal liability between them are examined in order to eliminate the damage that may occur in a drone accident. The fault-based tort liability (Art. 49), strict liability (especially general hazard liability, Art. 71) and joint and several liability provisions (Art. 61) in the Turkish Code of Obligations are discussed within this framework; and the extent to which the parties may be liable for the damages that may arise in possible accidents will be examined, taking into account the non-contractual liability types. Particularly the manufacturer's hardware or software defects, the limited pilot intervention during flight in these vehicles that can perform autonomous flight, the interruption of signal or data connections independent of the pilot since they perform flight through signals, and the breach of the operator's duty of supervision, care and diligence, all of which are likely to cause damage, challenge the classical understanding of liability. In this context, product liability, general hazard liability, and the liability of the operator of civil aircraft will be discussed in a manner that is consistent with the scope of the subject matter. As a result, in order to effectively compensate the damages arising from the use of civil drones, it is predicted who will be responsible for the damages and with what criteria, from whom the damages can be claimed, in which cases the liability can be avoided, and it is revealed that the existing liability regime should be clarified and a legal infrastructure that is compatible with technological developments should be established.

Keywords: Drone, legal liability, drone pilot, manufacturer, operator

OKUL ÖNCESİ FEN EĞİTİMİNDE BİYOMİMİKRI TEMELLİ ETKİNLİK TASARIMI: MAARİF MODELİ ÇERÇEVESİNDE OPERASYONEL TANIMLAMA BECERİSİ

Dr. Gülsün KARSLI

Amasya Üniversitesi, Amasya, Türkiye, gulsun.karsli@amasya.edu.tr

Gülşen KARSLI KASAR

MEB, Erzurum, Türkiye, gulsenkarsli04@hotmail.com

Prof. Dr. Murat KURT

Amasya Üniversitesi, Amasya, Türkiye, murat.kurt@amasya.edu.tr

ÖZET

Erken çocukluk döneminde bilimsel süreç becerilerinin geliştirilmesi, fen eğitiminin temel hedeflerinden biri olarak kabul edilmektedir. Bilimsel süreç becerilerinin kazandırılması, çocukların çevrelerini anlamlandırma, sorgulama ve problem çözme yetkinliklerinin gelişimi açısından kritik bir öneme sahiptir. Bu doğrultuda fen alanı becerilerini hedefleyen etkinliklerin, uygun öğretim stratejileriyle yapılandırılması öğrenme sürecini daha etkili ve kalıcı hale getirecektir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Müfredatında yer alan fen alanı becerilerinden " FBAB5. Operasyonel Tanımlama Yapma" becerisine uygun örnek bir etkinlik planı geliştirmektir. Çalışma okul öncesi çocuklarının doğadaki canlıları işlevsel yönleriyle tanımasını sağlayacak şekilde, biyomimikri temelli bir etkinlik olarak REACT öğretim stratejisine uygun olarak tasarlanmıştır. REACT stratejisi, öğrenenin deneyimleriyle ilişki kurarak bilgiyi yapılandırmasını destekleyen beş aşamalı bir modeldir (ilişkilendirme, Tecrübe Etme, Uygulama, İş Birliği, Transfer etme). REACT öğretim stratejisinin aşamalı yapısı sayesinde çocukların aktif katılımı, deneyimleme yoluyla öğrenme ve öğrendiklerini farklı bağlamlara aktarma becerileri desteklenmektedir. Çalışmada tasarım ve geliştirme temelli araştırma yöntemi kullanılmıştır. Etkinlik planı, okul öncesi çocuklarının çevresindeki canlıları gözlemleyerek onların dikkat çeken özelliklerini fark etmelerini ve bu özellikleri işlevsel olarak tanımlamalarını sağlamayı hedeflemektedir. Bu bağlamda çocuklar, doğadan esinlenen teknolojik örneklerle tanıştırma ve benzer bir işlevi kendilerinin tanımlayıp modellemesi yönünde yönlendirmek üzere yapılandırılmıştır. Etkinlikte yer verilen her bir REACT aşaması çocukların bilişsel ve yaratıcı süreçlerini destekleyecek şekilde detaylandırılmıştır. Bu çalışma uygulama sürecini içermemekle birlikte, okul öncesi fen eğitimi alanında örnek bir plan sunmayı hedeflemektedir. Etkinliğin sınıf içi uygulaması gerçekleştirilerek çocukların öğrenme süreçlerine olan etkisi ve ortaya çıkabilecek prototiplerin nitel ve nicel veriyle değerlendirilmesi planlanmaktadır. Tasarlanan etkinlik planı, araştırmacı ve uygulayıcılara Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli bağlamında fen eğitimi alanı için yol gösterici bir örnek sunmakta ve ileride gerçekleştirilecek uygulamalı çalışmalara zemin hazırlamaktadır. Ayrıca benzer stratejik yaklaşımlar ve farklı disiplinlerle entegrasyon da ele alınarak öğretim programlarının zenginleştirilmesine katkı sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Biyomimikri, REACT stratejisi, Türkiye yüzyılı maarif modeli, okul öncesi, fen eğitimi

BIOMIMICRY-BASED ACTIVITY DESIGN IN PRESCHOOL SCIENCE EDUCATION: OPERATIONAL DESCRIPTION SKILLS WITHIN THE FRAMEWORK OF THE MAARIF MODEL

Dr. Gülsün KARSLI

Amasya University, Amasya, Türkiye, gulsun.karsli@amasya.edu.tr

Gülşen KARSLI KASAR

MEB, Erzurum, Türkiye, gulsenkarsli04@hotmail.com

Prof. Dr. Murat KURT

Amasya University, Amasya, Türkiye, murat.kurt@amasya.edu.tr

ABSTRACT

Developing scientific process skills in early childhood is considered one of the main goals of science education. Acquiring scientific process skills is of critical importance in terms of the development of children's ability to make sense of their environment, question and solve problems. In this context, structuring activities targeting science skills with appropriate teaching strategies will make the learning process more effective and permanent. The aim of this study is to develop a sample activity plan suitable for the "FBAB5. 0Operational Description Making" skill, one of the science skills included in the Turkey Century Maarif Model Preschool Curriculum. The study was designed in accordance with the REACT teaching strategy as a biomimicry-based activity that will enable preschool children to recognize living things in nature with their functional aspects. The REACT strategy is a five-stage model that supports the learner to construct knowledge by establishing a relationship with their experiences (Relating, Experiencing, Applying, Cooperating, Transferring). Thanks to the gradual structure of the REACT teaching strategy, children's active participation, learning through experience and transferring what they have learned to different contexts are supported. The study used a design and development-based research method. The activity plan aims to ensure that preschool children observe the living things around them, notice their striking features and functionally define these features. In this context, it is structured to introduce children to technological examples inspired by nature and guide them to define and model a similar function themselves. Each REACT stage included in the activity is detailed to support children's cognitive and creative processes. Although this study does not include the implementation process, it aims to present an exemplary plan in the field of preschool science education. It is planned to evaluate the effect of the activity on children's learning processes and the prototypes that may emerge with qualitative and quantitative data by implementing the in-class application of the activity. The designed activity plan provides researchers and practitioners with a guiding example for the field of science education in the context of the Turkey Century Maarif Model and prepares the ground for practical studies to be carried out in the future. In addition, similar strategic approaches and integration with different disciplines can be considered and contribution can be made to the enrichment of teaching programs.

Keywords: Biomimicry, REACT strategy, Türkiye century education model, preschool, science education

SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM UYGULAMALARININ TURİZM TALEBİ ÜZERİNE ETKİLERİ : YALOVA ÖRNEĞİ

Hasan OK

Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, hasan.ok@std.yildiz.edu.tr

Prof. Dr. Ceren ERDİN

Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, cerdin@yildiz.edu.tr

ÖZET

Turizm sektörü, ülkelerin sosyal, ekonomik ve kültürel kalkınmasında önemli bir rol oynamaktadır. Hem küresel ölçekte hem de Türkiye'de, turizmin ekonomik faydaları ön plana çıkarılmış; buna karşın olumsuz etkileri çoğu zaman göz ardı edilmiştir. Bu nedenle, sürdürülebilirlik kavramı giderek daha fazla ilgi görmeye başlamış ve son yıllarda en çok tartışılan konulardan biri hâline gelmiştir. Tüketici taleplerindeki değişimler, çevresel ve kültürel değerlerin korunma gerekliliği ile sektörde artan rekabet ortamı, sürdürülebilir turizm uygulamalarının hayata geçirilmesini zorunlu kılmıştır. Bu bağlamda, bu çalışmanın temel amacı, ziyaretçilerin sürdürülebilir turizm uygulamalarına yönelik tutumlarını değerlendirmek ve bu uygulamaların konaklama destinasyonu tercihleri üzerindeki etkisini belirlemektir. Öncelikle, sürdürülebilir turizm ile turizm talebi arasındaki ilişki kapsamlı bir literatür taramasıyla incelenmiş; ardından anket yöntemi kullanılarak bir alan araştırması gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında, Yalova il merkezinde konaklayan 250 ziyaretçiye yapılandırılmış bir anket uygulanmış ve 200 geçerli veri elde edilmiştir. Veriler, SPSS 30.0 yazılımı kullanılarak analiz edilmiştir. Birbiriyle ilişkili çok sayıda değişken arasındaki ilişkilerin yorumlanmasını kolaylaştırmak ve bu değişkenleri daha az sayıda temel boyuta indirgemek amacıyla faktör analizi yöntemi kullanılmıştır. Ayrıca tanımlayıcı istatistikler hesaplanmış; veri setinin faktör analizine uygunluğunu değerlendirmek amacıyla Cronbach Alfa güvenirlik katsayıları, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) örneklem yeterlilik testi ve Bartlett's küresellik testi değerleri hesaplanmıştır. Turizm destinasyonlarındaki sürdürülebilirlik uygulamalarını değerlendirmek amacıyla yapılan faktör analizi sonucunda üç temel bileşen ortaya çıkmıştır. Her bir faktör, en yüksek yük değerine sahip ifadeler doğrultusunda adlandırılmış ve içeriklerine göre yorumlanmıştır. Bu boyutlar: (1) sürdürülebilir turizm ve eko-etiketleme, (2) eko-turizm ve (3) doğal-kültürel miras ve yavaş şehir olarak sınıflandırılmıştır. Araştırma bulguları, ziyaretçilerin turizm tercihlerinin yalnızca fiyata dayalı olmadığını; çevreye duyarlı ve sürdürülebilirliğe odaklanan turizm uygulamalarına da büyük önem verdiklerini ortaya koymuştur. Çalışma, işletmelerin ve kamu otoritelerinin turizm sektöründe sürdürülebilirliği teşvik etmek ve entegre etmek için atabilecekleri olası adımlara da değinerek sona ermektedir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, eko-etiket, sürdürülebilir turizm talebi.

EFFECTS OF SUSTAINABLE TOURISM PRACTICES ON TOURISM DEMAND: THE YALOVA EXAMPLE

Hasan OK

Yıldız Technical University, Istanbul, Türkiye, hasan.ok@std.yildiz.edu.tr

Prof. Dr. Ceren ERDİN

Yıldız Technical University, Istanbul, Türkiye, cerdin@yildiz.edu.tr

ABSTRACT

The tourism sector plays a vital role in the social, economic, and cultural development of countries. Globally and in Türkiye, the economic benefits of tourism have been prioritized, while its adverse impacts have often been overlooked. Consequently, the concept of sustainability has gained increasing attention and has become one of the most extensively discussed topics in recent years. Shifts in consumer demand, the need to preserve environmental and cultural assets, and intensifying competition within the sector have rendered the implementation of sustainable tourism practices imperative. Within this context, the primary objective of the present study is to assess visitors' attitudes toward sustainable tourism practices and to determine the extent to which such practices influence consumer preferences in the selection of accommodation destinations. The relationship between sustainable tourism and tourism demand was first explored through a comprehensive literature review, followed by a field study utilizing a survey methodology. As part of the research, a structured questionnaire was administered to 250 visitors staying in the city center of Yalova, yielding 200 valid responses. The data were analyzed using SPSS 30.0 software. To facilitate the interpretation of relationships among a large number of interrelated variables and to reduce them to a smaller set of core dimensions, factor analysis was employed. Descriptive statistical analyses were also conducted. In addition, Cronbach's Alpha reliability coefficients, the Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) measure of sampling adequacy, and Bartlett's test of sphericity were computed to evaluate the suitability of the data for factor analysis. The results of the factor analysis, conducted to evaluate sustainability-related practices at tourism destinations, revealed three principal components. Each factor was named based on the items with the highest loadings and interpreted accordingly. The dimensions were categorized as: (1) sustainable tourism and eco-label, (2) eco-tourism, and (3) natural-cultural heritage and cittaslow. The findings indicate that visitors' tourism preferences are not solely price-driven; rather, there is a significant emphasis on environmentally responsible and sustainability-oriented tourism practices. The study concludes by discussing potential actions that businesses and public authorities can undertake to promote and integrate sustainability within the tourism industry.

Keywords: Sustainability, eco-label, sustainable tourism demand.

SPOR YÖNETİCİLİĞİ BÖLÜMÜ MEZUNLARININ İSTİHDAM DURUMU: ARDAHAN İLİ ÖRNEĞİ

İlim SARIKAYA

Erzurum Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, ilim.sarikaya@gmail.com

Prof. Dr. Ahmet Gökhan YAZICI

Erzurum Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, agokhan.yazici@atauni.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma, Ardahan ilinde spor yöneticiliği eğitimi alan son sınıf öğrencilerinin iş bulma süreçlerine ilişkin algılarını belirlemek ve bu bulguları Türkiye genelindeki literatürle karşılaştırarak değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada nitel yöntem kullanılmış; hem doküman incelemesi hem de yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla veri toplanmıştır. Literatür taraması kapsamında Türkiye'de spor yöneticiliği mezunlarının iş bulma süreçleri üzerine yapılmış akademik çalışmalar sistematik olarak incelenmiş, ardından Ardahan Üniversitesi Spor Yöneticiliği Bölümü'nden 10 son sınıf öğrencisiyle yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırma bulgularına göre, mezunların iş bulma sürecinde karşılaştıkları en temel zorluklar; istihdam yetersizliği, liyakat eksikliği, KPSS sınavı zorlukları, ekonomik sıkıntılar ve alan dışı işlerde çalışma zorunluluğu olarak öne çıkmıştır. Öğrencilerin çoğu, mezuniyet sonrası doğrudan kendi alanlarında çalışmayı hedeflerken, öğretmenlik, spor koçluğu ve girişimcilik gibi alternatif alanlara da yönelmektedir. Eğitim sürecine ilişkin en önemli eleştiriler, uygulamalı derslerin yetersizliği ve spor aktivitelerinin eksikliği etrafında yoğunlaşmakta, bu durumun mezunların sektörel beklentilere uyumunu zorlaştırdığı ifade edilmektedir. Öğrenciler, iş hayatında en çok ihtiyaç duyacakları beceriler olarak iletişim, disiplin, halkla ilişkiler ve duyuşsal-bilişsel yetkinlikleri ön plana çıkarmışlardır. Ayrıca, katılımcıların yarısı cinsiyetin iş bulma sürecinde etkili olmadığını belirtmiş olsa da, önemli bir kısmı özellikle özel sektörde kadın-erkek ayrımcılığının sürdüğünü düşünmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor Yöneticiliği, Mezuniyet Sonrası İstihdam, Nitel Araştırma, Eğitim-Sektör Uyumu, Cinsiyet Eşitliği

AN ANALYSIS OF THE EMPLOYMENT STATUS OF SPORTS MANAGEMENT DEPARTMENT GRADUATES: A CASE STUDY OF ARDAHAN PROVINCE

Ilim SARIKAYA

Erzurum Atatürk University, Erzurum, Turkey, ilim.sarikaya@gmail.com

Prof. Dr. Ahmet Gökhan YAZICI

Erzurum Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, agokhan.yazici@atauni.edu.tr

ABSTRACT

This study aims to examine the perceptions of senior students studying sports management in Ardahan regarding their post-graduation employment processes, and to evaluate these findings in comparison with the national literature. A qualitative research design was employed, incorporating both document analysis and semi-structured interviews. Relevant academic studies on the employment of sports management graduates in Turkey were systematically reviewed. In the second stage, semi-structured interviews were conducted with 10 senior students from Ardahan University's Department of Sports Management. The findings reveal that the main challenges graduates face in the job market include limited employment opportunities, lack of merit-based recruitment, difficulties associated with the KPSS (Public Personnel Selection Examination), economic hardship, and the necessity to work in fields unrelated to their degree. While most students aspire to pursue careers directly related to sports management, some also aim for roles in teaching, sports coaching, and entrepreneurship. The most frequently mentioned shortcomings in education were the lack of practical training and insufficient sports activities, which are perceived to hinder the graduates' alignment with sectoral expectations. Participants emphasized the importance of communication, discipline, public relations, and affective-cognitive competencies as key skills required in professional life. Additionally, although half of the respondents stated that gender has no impact on employment opportunities, a significant portion believed that gender-based discrimination, especially in the private sector, remains prevalent. In conclusion, the study demonstrates that sports management graduates encounter various structural, individual, and social obstacles during the transition to employment. Strengthening the practical dimension of sports management education, enhancing collaboration with the industry, and promoting awareness of gender equality are suggested as essential strategies to improve graduates' employability.

Keywords: Sports Management, Graduate Employment, Qualitative Research, Education-Industry Alignment, Gender Equality

EVCİL HAYVAN SAHİBİ OLMANIN BİREYLERİN PSİKOLOJİK İYİ OLUŞU İLE İLİŞKİSİ: EMPATİ GELİŞİMİ VE ÖZ-ŞEFKAT DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

İpek Sinem İNAN

İstanbul Nişantaşı Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, ipeksinem.inan@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Gülşah ERTEKİN

İstanbul Nişantaşı Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, gulsah.ertekin@nisantasi.edu.tr

ÖZET

Günümüzde bireylerin psikolojik iyi oluşunu destekleyen etmenlerin belirlenmesi, yaşam kalitesini artırmaya yönelik çalışmalarda önemli bir araştırma alanı hâline gelmiştir. Bu çerçevede, evcil hayvanlarla kurulan bağın bireylerin stresle başa çıkma becerilerini güçlendirdiği, duygusal dengeyi korumaya yardımcı olduğu ve genel iyilik hâlini olumlu yönde etkilediği çeşitli çalışmalarda vurgulanmaktadır. Özellikle öz-şefkat ve empati gibi psikolojik bileşenlerle ilişkilendirilen evcil hayvan sahipliğinin, bireyin içsel kaynaklarını destekleyici bir rol üstlendiği ve duygusal dayanıklılığı artırabileceği ileri sürülmektedir. Bu araştırma, evcil hayvan sahibi olmanın bireylerin psikolojik iyi oluşu ile ilişkisi: empati gelişimi ve öz-şefkat düzeylerinin incelenmesini amaçlamaktadır. Araştırmanın evrenini, Türkiye genelinde 20–65 yaş aralığında bulunan ve çalışmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden bireyler oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise, rastgele örnekleme yöntemiyle seçilen evcil hayvan sahibi (deney grubu) ve evcil hayvan sahibi olmayan (kontrol grubu) bireyler oluşturmaktadır. Deney grubunda yer alan katılımcıların ev ortamında kedi, köpek, kuş veya benzeri bir evcil hayvan besliyor olmaları kriter olarak belirlenmiştir. Araştırma nicel bir desenle yapılandırılmış olup, veri toplama süreci çevrimiçi ortamda Google Form aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak; Sosyodemografik Bilgi Formu, Psikolojik İyi Oluş Ölçeği, Öz-Şefkat Ölçeği Kısa Formu, Duygusal Empati Ölçeği ve yalnızca evcil hayvan sahibi bireyler için uygulanan Lexington Evcil Hayvanlara Bağlanma Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde ölçekler arasındaki ilişkilerin değerlendirilmesinde Pearson Korelasyon analizi kullanılacaktır. Yordayıcı değişkenlerin etkilerini belirlemek amacıyla Çoklu Doğrusal Regresyon analizi uygulanacaktır. Demografik değişkenlere göre ölçek puanlarının ortalamalarındaki farklılıkların incelenmesinde ise Bağımsız Örneklem t-testi ve ANOVA analizlerinden yararlanılacaktır. Bu araştırmanın bulgularının, bireylerin evcil hayvanlarla kurduğu ilişkilerin psikolojik dayanıklılık, empati ve öz-şefkat düzeyleri üzerindeki rolünü ortaya koyarak, özellikle hayvan destekli terapi uygulamaları ve toplumsal ruh sağlığı çalışmaları açısından yeni bakış açıları sunması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Empati, evcil hayvan, öz-şefkat, psikolojik iyi oluş.

THE RELATIONSHIP BETWEEN PET OWNERSHIP AND PSYCHOLOGICAL WELL- BEING OF INDIVIDUALS: EXAMINING EMPATHY DEVELOPMENT AND SELF-COMPASSION LEVELS

İpek Sinem İNAN

İstanbul Nişantaşı Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, ipeksinem.inan@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Gülşah ERTEKİN

İstanbul Nişantaşı Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, gulsah.ertekin@nisantasi.edu.tr

ABSTRACT

Nowadays determining the factors that support individuals' psychological well-being has become an important area of research in studies aimed at improving quality of life. In this context, it is emphasized in various studies that the bond established with pets strengthens individuals' ability to cope with stress, helps maintain emotional balance and positively affects general well-being. It is suggested that pet ownership, which is associated with psychological components such as self-compassion and empathy, plays a supporting role in the individual's internal resources and can increase emotional resilience. This study aims to examine the relationship between pet ownership and the psychological well-being of individuals: empathy development and self-compassion levels. The universe of the study consists of individuals between the ages of 20-65 across Turkey who voluntarily agreed to participate in the study. The sample of the study consists of individuals who own pets (experimental group) and those who do not own pets (control group) selected by random sampling method. The criterion for the participants in the experimental group was to have a cat, dog, bird or similar pet at home. The research was structured with a quantitative design and the data collection process was carried out online via Google Form. The Sociodemographic Information Form, Psychological Well-Being Scale, Self-Compassion Scale Short Form, Emotional Empathy Scale and the Lexington Pet Attachment Scale, which is applied only to individuals who own pets, were used as data collection tools. In the analysis of the data, Pearson Correlation analysis will be used to evaluate the relationships between the scales. Multiple Linear Regression analysis will be applied to determine the effects of predictive variables. Independent Samples t-test and ANOVA analyses will be used to examine the differences in the mean scores of the scales according to demographic variables. The findings of this study are expected to provide new perspectives, especially in terms of animal-assisted therapy practices and social mental health studies, by revealing the role of individuals' relationships with pets on their levels of psychological resilience, empathy and self-compassion.

Keywords: Empathy, pet, self-compassion, psychological well-being.

ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLER İÇİN GELİŞTİRİLEN EĞİTİM PROGRAMI: ALMANYA ÖRNEĞİ

İsa ALİÇ

Doktora Öğrencisi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, isa.alic@hotmail.com

Prof. Dr. Kubilay YAZICI

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, kubilayyazici@ohu.edu.tr

ÖZET

Almanya'da özel yetenekli öğrencilere uygulanan eğitim programları, genellikle yasal düzenlemeler ve okul politikaları çerçevesinde şekillenmektedir. Alman eğitim sistemi, özel yetenekli öğrenciler için özel programlar ve destekler sunmaktadır. Bu destekler genellikle özel yetenekli öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına ve akademik gereksinimlerine göre özelleştirilmiştir. Almanya'da özel yetenekli öğrencilere yönelik eğitim programları, genellikle okul içi ve okul dışı desteklerden oluşmaktadır. Okul içi destekler arasında özel sınıflar veya gruplar, ilave dersler, proje tabanlı öğrenme ve bireysel çalışma planları yer almaktadır. Okul dışı destekler ise genellikle özel yetenekli öğrencilerin sosyal ve duygusal ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik psikolojik danışmanlık, rehberlik ve aile desteği gibi hizmetleri içermektedir. Almanya'da özel yetenekli öğrencilere uygulanan eğitim programları, federal eyaletler arasında farklılık gösterebilmektedir. Bazı eyaletler daha kapsamlı destekler sunarken, diğerleri daha sınırlı programlarla yetinmektedir. Ancak genel olarak Alman eğitim sistemi, özel yetenekli öğrencilerin potansiyellerini en üst düzeyde geliştirmelerini sağlamak için çaba göstermektedir. Bu çalışmada Almanya'da özel yetenekli öğrencilerin durumu ve uygulanan eğitim programlarının incelenmesi sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Almanya, eğitim programları, özel yetenekli öğrenciler

EDUCATION PROGRAM DEVELOPED FOR GIFTED STUDENTS: THE GERMANY EXAMPLE

İsa ALİÇ

Doktora Öğrencisi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, isa.alic@hotmail.com

Prof. Dr. Kubilay YAZICI

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, kubilayyazici@ohu.edu.tr

ABSTRACT

Educational programs for gifted students in Germany are generally shaped within the framework of legal regulations and school policies. The German education system offers special programs and supports for students with special abilities. These supports are often customized to the individual needs and academic requirements of gifted students. Educational programs for gifted students in Germany generally consist of in-school and out-of-school support. In-school supports include private classes or groups, extra lessons, project-based learning, and individual study plans. Out-of-school supports generally include services such as psychological counseling, guidance and family support to meet the social and emotional needs of gifted students. Education programs for gifted students in Germany may differ between federal states. Some states offer more comprehensive support, while others are content with more limited programs. However, in general, the German education system strives to ensure that gifted students develop their potential to the highest level. In this study, the situation of gifted students and the educational programs implemented in Germany were examined.

Keywords: Germany, education programs, gifted students

KIRIKKALE YÖRESİNE AİT AĞIRLAMA HALAYLARININ MAKAM VE USUL ANALİZİ

İsmail YILDIRIM

Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale, Türkiye, yldrmsmail71@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Bekir TANYERİ

Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale, Türkiye, bekirtanyeri@gmail.com

ÖZET

Bu çalışma, Türkiye Radyo Televizyon (TRT) repertuarında yer alan Kırıkkale yöresine ait ağırlama halaylarının makam ve usul özellikleri açısından incelenmesini konu almaktadır. Kırıkkale, Orta Anadolu'nun müzikal zenginliği içinde yer alan, özellikle ağır ritimli halay türleriyle dikkat çeken bir yörededir. Ağırlama halayları gerek yapısal açıdan gösterişli yürüyüşüyle gerekse toplumsal törenlerdeki işleviyle hem kültürel hem de müzikal bağlamda araştırılmaya değer bir alan sunmaktadır. Çalışmanın giriş bölümünde, özellikle Türk Halk Müziği hakkında genel bilgiler verilmiştir. Araştırma kapsamında, TRT repertuarında yer alan ve Kırıkkale yöresine ait olduğu belirtilen ağırlama halayları temsili değeri yüksek olanlar seçilmiştir. Seçilen eserlerin güvenilirliği ve notaya alınmış hallerinin bütünlüğü göz önünde bulundurularak değerlendirilmiştir. Bu eserler üzerinden makam ve usul analizleri yapılmış, analizler sırasında Türk Sanat Müziği (TSM) kuramı esas alınmıştır. Bu kuramsal çerçeve doğrultusunda, halk müziği formlarının sanat müziği sistematiği ile ilişkisi araştırılmıştır. Makam analizinde, her bir eserde kullanılan diziler, seyir yönleri, karar ve güçlü perdeler ile geçki kullanımı değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular sonucunda, Kırıkkale yöresi ağırlama halaylarının, hem Türk Halk Müziği'nin geleneksel yapılarıyla hem de TSM kuramı çerçevesiyle ilişkilendirilebilecek bir nitelik taşıdığı sonucuna varılmıştır. Makam açısından bazı benzerliklerin gözlemlenmesine karşın, eserlerin büyük kısmında yöreye özgü melodik seyirlerin hakim olduğu tespit edilmiştir. Usul açısından ise ritmik yapıların daha serbest ve yerel icra geleneğine uygun olarak geliştiği görülmüştür. Bu çalışma, halk müziği repertuarında yer alan eserlerin sanat müziği kuramlarıyla karşılaştırmalı olarak analiz edilmesinin, müzikoloji alanına katkı sağlayacağını ortaya koymaktadır. Aynı zamanda, bölgesel müzik kültürlerinin çözümlenmesinde farklı teorik yaklaşımların birlikte kullanılmasının, daha kapsamlı sonuçlar verebileceğini göstermektedir. Kırıkkale yöresine ait ağırlama halayları, bu bağlamda hem akademik hem de kültürel olarak değerli bir inceleme alanı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kırıkkale, makam, usul.

A MODAL AND RHYTHMIC ANALYSIS OF AGIRLAMA HALAYLARI SPECIFIC TO THE KIRIKKALE REGION

İsmail YILDIRIM

Kırıkkale University, Kırıkkale, Turkey, yldrmsmail71@gmail.com

Bekir TANYERİ

Kırıkkale University, Kırıkkale, Turkey, bekirtanyerii@gmail.com

ABSTRACT

This study focuses on the examination of the agirlama halaylari (ceremonial halays) belonging to the Kırıkkale region, which are included in the repertoire of the Turkish Radio and Television Corporation (TRT), in terms of their makam(modal) and usul (rhythmic) characteristics. Kırıkkale, located in Central Anatolia, stands out with its rich musical heritage, particularly its slow-tempo halay types. Agirlama halaylari present a field worth researching both culturally and musically due to their structurally impressive procession and their function in social ceremonies. In the introduction section of the study, general information about Turkish Folk Music is provided. Within the scope of the research, representative agirlama halaylari from the TRT repertoire, identified as originating from the Kırıkkale region, were selected. These pieces were evaluated by considering the reliability and completeness of their notated versions. Modal and rhythmic analyses were conducted based on these selected works, and the theory of Turkish Art Music (TSM) was used as the primary analytical framework. In this context, the relationship between folk music forms and the systematic approach of art music was explored. In the modal analysis, the scales used in each piece, melodic progression, final and dominant pitches, and modulation practices were examined. Based on the findings, it was concluded that the agirlama halaylari of the Kırıkkale region exhibit qualities that can be associated with both the traditional structures of Turkish Folk Music and the theoretical framework of TSM. Although certain similarities were observed in terms of makam, it was determined that most pieces are dominated by region-specific melodic progressions. In terms of usul, the rhythmic structures were found to be more flexible and aligned with local performance traditions. This study demonstrates that analyzing folk music repertoire through the lens of art music theories can contribute significantly to the field of musicology. Furthermore, it reveals that the use of diverse theoretical approaches in the analysis of regional musical cultures can yield more comprehensive results. In this regard, the agirlama halaylari of the Kırıkkale region offer a valuable area of inquiry both academically and culturally.

Keywords: Kırıkkale, modal system, rhythmic system.

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE BİRLİKTE EBEVEYNLİĞE İLİŞKİN YAPILAN ÇALIŞMALARA DAİR BİR İNCELEME

Elif KURAL KINIK

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Erzincan, Türkiye, elif.kural@erzincan.edu.tr

Dr. Kadri KINIK

Munzur Üniversitesi, Tunceli, Türkiye, kadri.kinik@munzur.edu.tr

ÖZET

Birlikte ebeveynlik her iki ebeveynin ailede ortaya çıkan durumları ortaklaşa yönetmesini, çocuklarının yetiştirilme sorumluluğunu paylaşmasını, birbirlerini desteklemesini ve aile kavramını birlikte korumasını kapsamaktadır. Bu kavram evlilik, aile, ebeveynlik rolleri ve aile içi ilişkileri şekillendiren ve iş birliği, çatışma, üçgenleme, destek, iş bölümü, anlaşma, ortak yönetim veya küçümseme gibi farklı alt boyutlardan oluşan bir kavramdır. Türkiye’de uyarlanan ve geliştirilen ölçme araçları veya kavrama ilişkin farklı değişkenlere yönelik araştırmalar özellikle son yıllarda yaygınlık göstermektedir. Bu çalışmanın amacı, okul öncesi dönemde birlikte ebeveynliğe ilişkin yapılmış araştırmaların tematik olarak dağılımlarını incelemektir. Bu amaçla nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme çerçevesinde Google akademik ve YÖKTEZ’de “birlikte ebeveynlik” ve “ortak ebeveynlik” kavramları çerçevesinde 2014-2024 yılları arasında okul öncesi döneme ilişkin gerçekleştirilmiş olan 18 tez ve araştırma makalesi araştırmacı, araştırma yılı ve adı, yöntem, örneklem/çalışma grubu, veri toplama araçları ve araştırma türü kapsamında incelenmiştir. Bu araştırmalar incelendiğinde okul öncesi dönem çocuklara ilişkin bilgilerin çoğunlukla bakım verenlerinden edinildiği ve bu kişilere yönelik ölçme araçlarının geliştirildiği görülmüştür. Araştırmalardan iki hariç diğerinde 0-18 yaş aralığında çocuğu olan evli ebeveynlerle çalışılmış ve her iki ebeveyn dahil edilmiştir. Yalnızca bir çalışma da özel gereksinimli çocuğu olan ebeveynlerle çalışılmıştır. Ebeveynler dışında bir çalışmada okul öncesi öğretmenlerden ve bir çalışmada da büyük annelerden çocuklara ilişkin bilgi toplanmıştır. Bu çalışmalar kapsamında birlikte ebeveynlik veya ortak ebeveynlik aile bütünlüğü, aile çatışması, evlilik doyumu, romantik yakınlık ilişkileri, aile uyumu, özyeterlik inancı, ebeveynlik stilleri, ebeveynlik stresi, depresyon, yaşam doyumu, empati, aidiyet ve çocuk gelişim alanları ile ilişkilendirilerek incelenmiştir. Birlikte ebeveynliğin tüm gelişim alanlarıyla ilişkisini ortaya çıkarmak amacıyla direkt çocuklardan bilgi edinilecek araçlara ve boylamsal çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Birlikte ebeveynlik, okul öncesi dönem, doküman inceleme.

A REVIEW OF STUDIES ON COPARENTING DURING THE PRESCHOOL YEARS

Elif KURAL KINIK

Erzincan Binali Yildirim University, Erzincan, Türkiye, elif.kural@erzincan.edu.tr

Dr. Kadri KINIK

Munzur University, Tunceli, Türkiye, kadri.kinik@munzur.edu.tr

ABSTRACT

Coparenting involves both parents working together to manage situations that arise within the family, sharing the responsibility of raising their children, supporting one another, and maintaining the concept of family unity. This concept influences marriage, family dynamics, parenting roles, and family relationships, encompassing various aspects such as cooperation, conflict, triangulation, support, division of labor, agreement, joint management, and disdain. Recent research in Türkiye has increasingly focused on different variables related to coparenting, with an emphasis on measurement tools and adapted concepts. The aim of this study is to analyze the thematic distribution of research conducted on coparenting during the preschool years. To achieve this, 18 theses and research articles from 2014 to 2024 that relate to the preschool period and the concept of coparenting were examined through qualitative research methods. This analysis included various aspects such as research, year of study, title, method, sample or study group, data collection tools, and research type. Upon reviewing these studies, it was noted that information about preschool children was primarily gathered from their caregivers, and measurement tools have been developed for these people. Most studies (all but two) focused on married parents of children aged 0-18, including both parents in the research. Only one study examined parents of children with special needs. Additionally, one study collected information from preschool teachers, while another gathered insight from grandparents. The studies explored coparenting in relation to various factors, including family integrity, family conflict, marital satisfaction, romantic relationships, family harmony, self-efficacy, parenting styles, parenting stress, depression, life satisfaction, empathy, belonging, and child development. To fully understand the relationship between coparenting and all areas of child development, there is a need for additional tools and longitudinal studies that gather information directly from children.

Keywords: Coparenting, preschool, document review.

İLAHİYAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN MEZHEP ALGISI: YALOVA ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

Kerim KARADAĞ

abdulkerimkrdg@gmail.com | ORCID: 0009-0005-3006-5846

0551 165 1782

ÖZET

İslam tarihi boyunca ortaya çıkan mezhepler, hem inanç (itikadi) hem de ibadet (ameli) düzleminde dini düşüncenin zenginleşmesine önemli katkılar sağlamıştır. Bununla birlikte, mezhebi farklılıklar zaman zaman birlik ve toplumsal bütünlük açısından tehdit unsuru olarak algılanmış; bu durum tarihsel süreçte ayrışma, ötekileştirme ve çeşitli düzeylerde çatışmalara zemin hazırlamıştır. Günümüzde ise mezhep aidiyeti, bireylerin dini kimliklerinin şekillenmesinde belirleyici bir unsur olarak önemini sürdürmektedir. Bu çerçevede bireylerin mezhepler hakkındaki bilgi düzeyleri, dini aidiyetleri ve farklı mezheplere yönelik tutumları; toplumsal barış, dini çoğulculuk ve hoşgörünün inşasında kritik bir rol oynamaktadır. Bu çalışma, Yalova Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi öğrencilerinin İslam mezheplerine ilişkin bilgi düzeylerini, dini aidiyet ve bağlılıklarını, mezhepler arası hoşgörüye dair tutumlarını ve mezhepler hakkındaki düşünsel yaklaşımlarını incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, mezhep olgusunun bireylerin dini kimlik oluşumuna ve toplumsal ilişkilerine etkisini, özellikle din eğitimi alan öğrenciler özelinde analiz etmeyi hedeflemektedir. Bu bağlamda, söz konusu öğrencilerin gelecekte dini rehberlik, öğreticilik ve kanaat önderliği gibi konumlara gelebilecek olmaları, araştırmanın önemini daha da artırmaktadır. Araştırma, nicel veri toplama tekniklerinden biri olan anket yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. 2025 yılı bahar döneminde, Yalova Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi bünyesindeki farklı sınıf düzeylerinden 80 kadar öğrenciye uygulanan anket yoluyla veri elde edilmiştir. Elde edilen bulgular betimsel istatistik yöntemleriyle analiz edilmiştir. Elde edilen veriler, öğrencilerin mezhep konusuna ilgi duyduklarını, ancak konuya ilişkin bilgi düzeylerinin genel olarak sınırlı kaldığını ortaya koymaktadır. Katılımcıların bir kısmı mezhep kavramını tanımlamakta güçlük çekmiş, bazıları ise başka mezheplere yönelik tutumlarında geleneksel kalıpların etkisinde kaldıklarını ifade etmiştir. Öğrencilerin bilgi kaynakları arasında aile, okul ve internet öne çıkarken, sistematik ve akademik yönlendirmeye dair bir eksiklik dikkat çekmektedir. Araştırma bulguları, İslami İlimler Fakültesi öğrencilerinin mezhebi kimliğe bağlılık düzeylerinin yüksek olduğunu; buna karşın bilgi düzeylerinin sınırlı kaldığını ve sosyal ilişkilerde hoşgörüye açık bir profil sergilediklerini ortaya koymaktadır. Bu durum, mezhepler tarihine ilişkin derslerin yalnızca tarihsel değil; sosyolojik, psikolojik ve kültürel boyutlarıyla da ele alınması gerektiğini göstermektedir. Din eğitimi veren yükseköğretim kurumlarının mezhep farklılıklarını farkındalık temelli, kapsayıcı ve hoşgörü odaklı bir perspektifle sunması gerekmektedir. Böyle bir yaklaşım, hem öğrencilerin pedagojik gelişimini destekleyecek hem de toplumsal uyum ve dinî çoğulculuğun güçlendirilmesine katkı sağlayacaktır. Ayrıca, bireylerin dini kimliklerinin şekillenmesinde çevresel, kurumsal ve bireysel dinamiklerin etkileşimine odaklanmak, mezhep olgusunun çok katmanlı yapısını daha iyi anlamaya imkân verecektir.

Anahtar kelimeler: Mezhepler tarihi, mezhep algısı, ilahiyat öğrencileri, anket

SECTARIAN PERCEPTION OF THEOLOGY FACULTY STUDENTS: THE CASE OF YALOVA UNIVERSITY

Kerim KARADAĞ

abdulkerimkrdg@gmail.com / ORCID: 0009-0005-3006-5846

ABSTRACT

Throughout Islamic history, the emergence of sects has significantly contributed to the diversification and enrichment of religious thought in both doctrinal ('aqidah) and practical ('amal) dimensions. However, sectarian differences have occasionally been perceived as a threat to unity and social cohesion, at times paving the way for divisions, marginalization, and various forms of conflict. In the contemporary context, sectarian affiliation continues to play a central role in shaping individuals' religious identities. Accordingly, individuals' levels of knowledge about sects, their religious affiliations, and their attitudes toward different sects are of critical importance in fostering social harmony, religious pluralism, and tolerance. This study aims to examine the knowledge levels, religious affiliations and commitments, attitudes toward inter-sectarian tolerance, and intellectual perspectives on sects among students of the Faculty of Islamic Sciences at Yalova University. The research focuses on analyzing how the phenomenon of sectarianism influences the formation of religious identity and social relations, particularly among students receiving formal religious education. Given that these students may assume future roles as religious guides, educators, or opinion leaders, the significance of this study is further emphasized. The research was conducted through the use of a quantitative data collection method—specifically, a structured questionnaire. In the spring semester of 2025, a total of approximately 80 students from various academic levels within the Faculty of Islamic Sciences at Yalova University participated in the survey. The collected data were analyzed using descriptive statistical methods. The findings reveal that while students generally show interest in the topic of sects, their knowledge on the subject remains limited. Some participants reported difficulty in defining the concept of a sect, and others indicated that their attitudes toward other sects were shaped by traditional frameworks. Among the primary sources of knowledge identified by the students were family, school, and the internet; however, a lack of systematic and academic guidance was also noted. The results further indicate that students exhibit a high level of sectarian identity affiliation, yet they also demonstrate an openness to tolerance in social relationships. This suggests that courses on the history of Islamic sects should not be confined to historical contexts alone but should also incorporate sociological, psychological, and cultural dimensions. Higher education institutions that provide religious instruction must adopt an awareness-based, inclusive, and tolerance-centered approach to teaching about sectarian differences. Such a pedagogical model would not only support the academic development of students but also contribute to strengthening societal harmony and religious pluralism. Moreover, focusing on the interaction between environmental, institutional, and individual dynamics in the formation of religious identity offers a more comprehensive understanding of the multifaceted nature of sectarianism.

Keywords: History of sects, sectarian Perception, theology students, questionnaire

SPOR ARACILIĞIYLA TOPLUM DİRENCİNİN YENİDEN İNŞASI

Kubilay ÇAKIR

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Burdur, Türkiye, kcakir@mehmetakif.edu.tr

Doç.Dr. Mehmet Haşim AKGÜL

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Burdur, Türkiye, mhakgul@mehmetakif.edu.tr

ÖZET

Bu bildiri, ülkemizde son dönemlerde sıklıkla şahit olduğumuz depremlerin; toplum içerisinde yaratmış olduğu sosyal ve psikolojik etkiler bağlamında, spor aracılığıyla toplum direncinin yeniden inşası üzerine odaklanmaktadır. Diğer doğal afetlerde olduğu gibi, depremlerin de toplumsal hayat üzerinde etkisinin oldukça fazla olduğu bilinmektedir. Özellikle yüksek şiddetli depremler meydana geldiğinde, toplumda tabii olarak bir kaos ortamı oluşmaktadır. Bu kaos ortamının oluşmasında depremlerin şiddeti kadar, kentlerin depreme hazır bulunmayışları ve toplumsal, bireysel bilgi eksiklikleri de etkili olmaktadır. Dolayısıyla depremler sonrası toparlanma süreci daha da uzun sürmekte; şehirlerin ve insanların yeniden inşası zaman almaktadır; ancak bu bildiri, depremler sonrası toplum direncinin yeniden inşasında sporun önemi üzerine odaklandığından, deprem sonrası spor aracılığıyla toplumun yeniden inşası bildirinin ana temasını oluşturmaktadır. Bu noktadan hareketle, depremler sonrası çeşitli sportif faaliyetlere katılımın oldukça faydalı bir pratik alanı olabileceği düşünülmektedir. Çünkü spor ve sportif faaliyetlerin doğasında oyun-eğlence gibi insani istek ve ihtiyaçları barındırması, yeniden inşa sürecinde günlük hayatın pek çok olumsuz duygu durumu ile başa çıkmada yardımcı olabilir. Uluslararası literatürde travmatik olaylar sonrası, fiziksel aktivitelerin stresi azaltmak için bir strateji olarak önerildiği bilinmektedir. Bu bağlamda, depremler sonrası toplumun yeniden inşa süreci çalışmaları arasında spor ve sportif faaliyetlerin de sıklıkla yer alması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor, toplum direnci, doğal afet

REBUILDING COMMUNITY RESILIENCE THROUGH SPORT

Kubilay ÇAKIR

Burdur Mehmet Akif Ersoy University Institute of Social Sciences, Burdur, Türkiye, kcakir@mehmetakif.edu.tr

Doç.Dr. Mehmet Haşim AKGÜL

Burdur Mehmet Akif Ersoy University Faculty of Sport Sciences, Burdur, Türkiye, mhakgul@mehmetakif.edu.tr

ABSTRACT

This paper examines the reconstruction of community resilience through sports in light of the social and psychological effects of earthquakes, which have become increasingly frequent in our country. Like other natural disasters, earthquakes significantly impact social life. Particularly during high-intensity earthquakes, a state of chaos often ensues within society. This chaos arises not only from the severity of the earthquakes but also from cities' lack of preparedness and the insufficient social and individual knowledge regarding earthquake response. Consequently, the recovery process following earthquakes is prolonged; the reconstruction of both cities and communities requires time. However, this paper emphasizes the role of sports in fostering community resilience after earthquakes, making the reconstruction of society through sports the central theme of the discussion. From this perspective, participation in various sporting activities post-earthquake is considered a valuable practice. The inherent nature of sports and physical activities, which fulfill human desires and needs such as play and enjoyment, can aid in alleviating many negative emotional states encountered during the recovery process. The international literature supports the notion that physical activities are recommended as a strategy to mitigate stress following traumatic events. In this context, it is believed that sports and physical activities should be regularly incorporated into the societal reconstruction process following earthquakes.

Keywords: Sports, community resilience, natural disasters

ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLERDE BİLİŞSEL PERFORMANSIN MATEMATİK VE SPOR BECERİLERİYLE İLİŞKİSİ

Emine TAYAN

MEB Bakanlığı, Erzurum, Türkiye, eminetayan@gmail.com

Doç. Dr. Kübra ÖZDEMİR

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, kubra.ozdemir@atauni.edu.tr

ÖZET

Üstün yetenekli öğrenciler, normal gelişim gösteren yaşlıtlarına göre belirli alanlarda olağanüstü yetenekler sergileyen, genellikle yüksek bilişsel kapasiteye sahip bireylerdir. Bu öğrenciler, genellikle akademik başarılarının yanı sıra, sporda ve sanatta da üstün performans gösterebilmektedirler. Bilişsel performans, bir öğrencinin öğrenme, problem çözme, dikkat, hafıza ve yaratıcı düşünme gibi zihinsel süreçlerini ifade eder. Matematiksel yetenek ve spor becerileri, üstün yetenekli bireylerin gösterebileceği iki önemli alan olup, her iki beceri de bireyin bilişsel kapasitesine doğrudan bağlıdır. Matematiksel düşünme, soyut kavramları anlama, mantıksal ilişkiler kurma ve problemlere etkili çözümler geliştirme becerilerini içerirken; spor becerileri, fiziksel koordinasyon, strateji oluşturma, hızlı karar verme ve fiziksel dayanıklılık gerektiren yetenekleri kapsamaktadır. Son yıllarda, üstün yetenekli öğrencilerin sadece akademik alanda değil, aynı zamanda spor gibi fiziksel becerilerin gerektirdiği alanlarda da potansiyellerini en üst düzeye çıkardığına dair birçok çalışma bulunmaktadır. Ancak, bilişsel performans ile matematiksel ve spor becerileri arasındaki ilişki, literatürde yeterince derinlemesine incelenmemiştir. Bu bağlamda, bu çalışmanın amacı, üstün yetenekli öğrencilerin bilişsel performanslarının matematik ve spor becerileriyle olan ilişkisini incelemektir. Çalışma, bu becerilerin birbiriyle nasıl etkileşimde bulunduğunu, bilişsel gelişimin öğrencinin akademik ve fiziksel başarısını nasıl şekillendirdiğini ve hangi faktörlerin bu ilişkiyi etkileyebileceğini ortaya koymayı hedeflemektedir. Böylece, eğitimciler ve araştırmacılar için, üstün yetenekli öğrencilerin gelişimlerini daha kapsamlı ve multidisipliner bir bakış açısıyla değerlendirme fırsatı sunulacaktır. Mevcut çalışma için nitel araştırma yöntemlerinden literatür taraması yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda elde edilen bulgular doğrultusunda, üstün yetenekli öğrencilerin bilişsel performanslarının matematiksel başarıları üzerinde doğrudan bir etki yarattığını ve bu öğrencilerin spor becerilerinde de daha yüksek performans sergilediklerini göstermektedir. Bununla birlikte, bilişsel beceriler ve spor becerileri arasındaki ilişki daha karmaşık ve çok yönlüdür; bu durum, öğrencinin motivasyonu, çevresel faktörler ve antrenman düzeyine de bağlıdır.

Anahtar Kelimeler: Üstün Yetenek, Spor, Matematik.

THE RELATIONSHIP BETWEEN COGNITIVE PERFORMANCE AND MATHEMATICS AND SPORTS SKILLS IN GIFTED STUDENTS

Emine TAYAN

Ministry of Education , Erzurum, Turkey, eminetayan@gmail.com

Doç. Dr. Kübra ÖZDEMİR

Ataturk University, Erzurum, Turkey, kubra.ozdemir@atauni.edu.tr

ABSTRACT

Gifted students are individuals who exhibit extraordinary abilities in certain areas compared to their typically developing peers and generally have high cognitive capacity. These students are usually able to show superior performance in sports and arts, as well as academic success. Cognitive performance refers to a student's mental processes such as learning, problem solving, attention, memory and creative thinking. Mathematical talent and sports skills are two important areas that gifted individuals can demonstrate, and both skills are directly dependent on the individual's cognitive capacity. While mathematical thinking includes the ability to understand abstract concepts, establish logical relationships, and develop effective solutions to problems, sports skills include abilities that require physical coordination, strategy creation, quick decision-making, and physical endurance. In recent years, there have been many studies showing that gifted students maximize their potential not only in academic fields but also in areas that require physical skills, such as sports. However, the relationship between cognitive performance and mathematical and sports skills has not been examined in depth enough in the literature. In this context, the aim of this study is to examine the relationship between cognitive performance of gifted students and mathematical and sports skills. The study aims to reveal how these skills interact with each other, how cognitive development shapes the student's academic and physical success, and which factors may affect this relationship. Thus, educators and researchers will be provided with the opportunity to evaluate the development of gifted students from a more comprehensive and multidisciplinary perspective. For the current study, a literature review of qualitative research methods was conducted. The findings of the study show that the cognitive performance of gifted students has a direct effect on their mathematical achievements and that these students also exhibit higher performance in sports skills. However, the relationship between cognitive skills and athletic skills is more complex and multifaceted, depending on the student's motivation, environmental factors, and training level.

Keywords: Outstanding Talent, Sports, Mathematics.

1998-2025 YILLARI ARASINDA BOKS BRANŞI ÜZERİNE YAZILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İÇERİK ANALİZİ

Kürşat SENER

Atatürk Üniversitesi Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü, Erzurum, Kursatsenger36@hotmail.com

Ahmet Gökhan YAZICI

Atatürk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Erzurum, agokhan.yazici@atauni.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, 1998-2025 yılları arasında Türkiye'de boks üzerine yapılan doktora ve yüksek lisans tezlerinin içerik analizini yapmaktır. Tezler cinsiyet, enstitü, akademik derece, bölüm, yıllara göre dağılım, üniversite ve şehirlerin temsili, coğrafi bölge ve tezin dili gibi değişkenlere göre analiz edilmiştir. Sonuçlar, tezlerin %78,6'sının erkek yazarlara odaklandığını, kadın yazarların ise sadece %21,4 oranında temsil edildiğini göstermektedir. Enstitüler bazında, tezlerin %57,1'inin Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde yazıldığı, tezlerin %92,9'unun yüksek lisans düzeyinde olduğu ve en çok tez üreten bölümün %46,4'lük oranla "Beden Eğitimi ve Spor" olduğu tespit edilmiştir. Tez üretiminde özellikle 2014 yılından sonra zaman içinde bir artış gözlenmiş; 2014, 2019, 2020 ve 2021 yıllarında toplam tezlerin %42,9'u üretilmiştir. Sakarya Üniversitesi %14,3 ile en çok tez yazılan üniversite olurken, İstanbul %28,6 ile en çok akademik üretimin yapıldığı şehir oldu. Coğrafi yoğunluk açısından Marmara bölgesi %50'lik pay ile ilk sırada yer alırken, Ege, Akdeniz ve Karadeniz bölgeleri sadece %3,6 ile temsil edildi. Tezlerin %96,4'ünün Türkçe yazılmış olması, uluslararası görünürlük açısından sınırlı bir profile sahip olduğunun kanıtıdır. Sonuç olarak, boksta akademik üretimin belirli merkezlerde yoğunlaştığını ve cinsiyet, coğrafi bölge ve akademik derinlik açısından bazı sınırlılıklar olduğunu göstermekte; kadın araştırmacıların boks alanındaki araştırmalara biraz daha fazla teşvik edilmesi, doktora tezlerinin üretiminin teşvik edilmesi ve uluslararası literatürde görünürlüğün artırılması gerektiğinin altını çizmektedir.

Anahtar Kelimeler: Boks, Lisansüstü Tez, İçerik Analizi, Spor Bilimleri, Cinsiyet Dağılımı, Akademik Yoğunluk

CONTENT ANALYSIS OF POSTGRADUATE THESES WRITTEN ON THE SPORT OF BOXING BETWEEN 1998 AND 2025

Kürşat SENER

Atatürk Üniversitesi Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü, Erzurum, Kursatsenger36@hotmail.com

Ahmet Gökhan YAZICI

Atatürk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Erzurum, agokhan.yazici@atauni.edu.tr

ABSTRACT

The aim of this study is to conduct a content analysis of doctoral and master's theses on boxing written in Turkey between 1998 and 2025. The theses were analyzed based on variables such as gender, institute, academic degree, department, year of publication, university and city representation, geographical region, and thesis language. The results show that 78.6% of the theses focused on male athletes, while female athletes were represented in only 21.4% of the studies. In terms of institutional distribution, 57.1% of the theses were written at Institutes of Health Sciences, 92.9% were at the master's level, and the most productive department was "Physical Education and Sports" with a share of 46.4%. A notable increase in thesis production was observed after 2014, with 42.9% of the total theses completed in the years 2014, 2019, 2020, and 2021. Sakarya University produced the highest number of theses with 14.3%, while Istanbul emerged as the leading city in academic output with 28.6%. Geographically, the Marmara Region ranked first with 50% of the theses, while the Aegean, Mediterranean, and Black Sea regions were each represented by only 3.6%. The fact that 96.4% of the theses were written in Turkish indicates a limited profile in terms of international visibility. In conclusion, academic production in the field of boxing is concentrated in certain centers and shows notable limitations in terms of gender representation, geographical distribution, and academic depth. These findings highlight the need to encourage more research involving female athletes, to support the production of doctoral theses, and to improve the international visibility of studies in this field.

Keywords: Boxing, Graduate Thesis, Content Analysis, Sports Sciences, Gender Distribution, Academic Density

BELEDİYE ATIK ÜRETİMİ, AR-GE YOĞUNLUĞU VE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

İktisat Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi, Mehmet GÜNDÜZ

Mardin Artuklu Üniversitesi, Mardin, Türkiye, mehmet.gunduz2@gsb.gov.tr

ÖZET

Bu çalışma, Türkiye ekonomisi özelinde atık yönetimi, ekonomik büyüme ve Ar-Ge yoğunluğu arasındaki ilişkiyi ekonometrik yöntemlerle incelemeyi amaçlamaktadır. Literatürde çoğunlukla gelişmiş ülke örneklerine odaklanan çevresel sürdürülebilirlik çalışmalarının aksine, bu araştırma, Türkiye gibi gelişmekte olan bir ülke bağlamında önemli bir boşluğu doldurmayı hedeflemektedir. Çalışmanın temel araştırma sorusu, ekonomik büyüme ve Ar-Ge yoğunluğunun atık üretimini ne yönde ve ne ölçüde etkilediğidir. Araştırmada, 1990–2024 dönemine ait Türkiye’ye özgü zaman serisi verileri kullanılmış; değişkenler arasındaki ilişkiler çoklu regresyon analiziyle test edilmiştir. Modelde bağımlı değişken olarak atık üretimi; bağımsız değişkenler olarak ise ekonomik büyüme oranı (GSYH büyümesi) ve Ar-Ge yoğunluğu (Ar-Ge harcamalarının GSYH’ye oranı) ele alınmıştır. Ampirik analiz öncesinde durağanlık testleri (ADF ve KPSS), otokorelasyon ve değişen varyans testleri gerçekleştirilmiş, ardından en uygun model belirlenerek tahmin sürecine geçilmiştir. Elde edilen bulgular, teorik beklentilerle uyumlu şekilde, ekonomik büyüme ve Ar-Ge yoğunluğunun atık üretimi üzerinde pozitif yönde etkili olduğunu göstermektedir. Ancak bu ilişkiler, istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bulunmamıştır. Bu durumun temel nedeni, incelenen zaman aralığında veri setlerinin sınırlılığı ve bazı yıllara ait eksik gözlemlerdir. Bununla birlikte, çalışma, Türkiye’de söz konusu üç değişkeni birlikte ve ekonometrik yöntemle ele alan ilk örneklerden biri olması açısından önem taşımaktadır. Araştırma hem çevresel politika tasarımları hem de sürdürülebilir büyüme stratejileri bakımından Ar-Ge yatırımlarının atık üretimiyle olan ilişkisini irdeleyen özgün bir katkı sunmaktadır. Bu yönüyle çalışma, gelecekte yapılacak araştırmalara yönetsel bir temel oluşturmanın yanı sıra, veri kalitesinin artırılması ve çevre politikalarının bilimsel temellere dayandırılması konusunda politika yapıcılara yol gösterici niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, atık yönetimi, ekonomik büyüme, ar-ge yoğunluğu, zaman serisi analizi

THE RELATIONSHIP OF MUNICIPAL WASTE PRODUCTION, R&D INTENSITY AND ECONOMIC GROWTH: THE CASE OF TÜRKİYE

Graduate Student of the Department of Economics, Mehmet GÜNDÜZ
Mardin Artuklu University, Mardin, Türkiye, mehmet.gunduz2@gsb.gov.tr

ABSTRACT

This study aims to examine the relationship between waste management, economic growth, and R&D intensity in the context of the Turkish economy using econometric methods. Unlike most studies in the literature, which predominantly focus on developed countries, this research seeks to fill an important gap by addressing these dynamics in a developing country setting. The central research question explores the direction and extent to which economic growth and R&D intensity affect waste generation. The analysis utilizes Türkiye-specific time series data for the period 1990–2024, and investigates the relationships among the variables through multiple regression analysis. In the model, the dependent variable is waste generation, while the independent variables are the rate of economic growth (GDP growth) and R&D intensity (R&D expenditures as a percentage of GDP). Prior to the empirical analysis, unit root tests (ADF and KPSS), autocorrelation diagnostics, and heteroskedasticity tests were conducted to ensure the robustness of the model. The findings indicate a theoretically consistent, positive relationship between economic growth, R&D intensity, and waste generation. However, these relationships were not found to be statistically significant. The insignificance is primarily attributed to data limitations during the analysis period, including missing observations for certain years. Despite these limitations, the study stands out as one of the first econometric attempts to analyze these three variables together in the context of Turkey. It provides an original contribution by examining the link between R&D investments and waste generation, which is highly relevant for both environmental policy design and sustainable growth strategies. Thus, the study not only lays a methodological foundation for future research but also offers valuable insights for policymakers regarding data quality enhancement and the development of scientifically grounded environmental policies.

Keywords: Türkiye, waste management, economic growth, R&D intensity, time series analysis

REHBER ÖĞRETMENLERİNİN ÖZGÜL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ OLAN BİREYLERİN EĞİTSEL DEĞERLENDİRME VE TANILAMA SÜRECİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Meltem AVCI

Biruni Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, 221122003@st.biruni.edu.tr

Doç. Dr. Ayşe Dilşad YAKUT

İbn Haldun Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, ayse.yakut@ihu.edu.tr

ÖZET

Özgül öğrenme güçlüğü (ÖÖG) bireylerin akademik becerilerde beklenen seviyede performans gösterememesiyle karakterize edilen bir yetersizliktir. ÖÖG olan bireylerin eğitsel değerlendirme ve tanılama süreci, eğitimde karşılaştıkları zorlukları doğru bir şekilde tanımlamak, ihtiyaçlarına uygun destek sağlamak ve potansiyellerini en iyi düzeyde ortaya çıkarabilmek adına büyük önem taşımaktadır. Doğru bir tanılama süreci bireyin eğitim hayatını, psikolojik gelişimini ve yaşam kalitesini doğrudan etkilemektedir. Bu süreçte Rehberlik Araştırma Merkezi'nde görev yapan rehber öğretmenler ÖÖG olan bireylerin doğru şekilde değerlendirilmesi, tanılanması ve yönlendirilmesi açısından son derece önemli bir role sahiptir. Tanının doğru, sürecin sağlıklı ve ailenin iş birliğine açık hale gelmesi RAM'da görev yapan rehber öğretmenlerinin katkısıyla mümkün olur. Öğrenciyle birebir iletişim kurmaları ve çok yönlü bilgi toplamaları nedeniyle sürece doğrudan katkı sağlamaktadır. Bu kapsamda araştırmada Rehberlik Araştırma Merkezi'nde görev yapan rehber öğretmenlerinin ÖÖG olan bireylerin eğitsel değerlendirme ve tanılama süreçleri ile ilgili görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim deseni kullanılmıştır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanmıştır. Araştırmanın katılımcılarını 2023-2024 eğitim öğretim yılında İstanbul'daki RAM'larda görev yapmakta olan, özgül öğrenme güçlüğü olan öğrencilerle deneyimi olan 8-10 rehber öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan ve uzman onayına sunulan 7 açık uçlu soru oluşturmaktadır. Araştırma verileri, nitel veri analiz yöntemlerinden içerik analizi ile gerçekleştirilecek olup MAXQDA nitel veri analiz programı kullanılacaktır. Araştırma verilerinin analiz sürecinin devam etmesi nedeniyle, araştırmanın ön bulguları sunulacaktır. Araştırmanın ÖÖG eğitsel değerlendirme ve tanılama sürecinde yaşanan sorunlara uygulama farklılıklarına ve ihtiyaçlara ışık tutarak katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Özgül öğrenme güçlüğü, rehberlik ve araştırma merkezi, özel eğitim, rehber öğretmen.

EXAMINING THE OPINIONS OF GUIDANCE COUNSELLORS ABOUT THE EDUCATIONAL EVALUATION AND DIAGNOSIS PROCESS OF INDIVIDUALS WITH SPECIFIC LEARNING DISABILITIES

Meltem AVCI

Biruni University, İstanbul, Türkiye, 221122003@st.biruni.edu.tr

Doç. Dr. Ayşe Dilşad YAKUT

İbn Haldun University, İstanbul, Türkiye, ayse.yakut@ihu.edu.tr

ABSTRACT

Specific learning disability (SLD) is a disability characterized by the inability of individuals to perform at the expected level in academic skills. The educational assessment and diagnosis process of individuals with SLD is of great importance in order to accurately identify the difficulties they face in education, to provide appropriate support for their needs and to reveal their potential at the best level. An accurate identification process directly affects the individual's educational life, psychological development and quality of life. In this process, guidance counselors working in Guidance Research Centers have an extremely important role in the correct assessment, diagnosis and guidance of individuals with SLD. It is possible for the diagnosis to be accurate, the process to be healthy and the family to be open to cooperation with the contribution of the counselors working in the CRC. They directly contribute to the process as they communicate one-to-one with the student and collect multidimensional information. In this context, the aim of this study was to examine the opinions of guidance counselors working in Guidance Research Centers about the educational evaluation and diagnosis processes of individuals with SLD. In the study, phenomenology design, one of the qualitative research methods, was used. Data were collected through semi-structured interview technique. The participants of the study consisted of 8-10 guidance counselors working in GRCs in İstanbul in the 2023-2024 academic year who had experience with students with specific learning disabilities. The data collection tool consisted of 7 open-ended questions prepared by the researcher and submitted for expert approval. The research data will be analyzed by content analysis, one of the qualitative data analysis methods, and MAXQDA qualitative data analysis program will be used. Due to the ongoing process of analyzing the research data, the preliminary findings of the research will be presented. It is thought that the research will contribute to the problems experienced in the educational evaluation and diagnosis process of SLD by shedding light on the differences in practice and needs.

Keywords: Specific learning disability, guidance and research centre, special education, guidance counsellor

TURAN DÜŞÜNCESİNE ZİYA GÖKALP'İN YAKLAŞIMI: KÜLTÜREL VE İDEAL BİR HEDEF OLARAK TURANCILIK

Mert ÇEKİCİ

Altınbaş Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, mrtckci04@gmail.com

ÖZET

Ziya Gökalp, modern Türk düşüncesinin önemli isimlerinden biri olarak, *Turan* idealini etnik temelli değil, kültürel ve ideolojik bir birlik projesi olarak değerlendirmiştir. Gökalp'e göre Turancılık, kısa vadede gerçekleşmesi beklenen bir siyasi hedef değil, uzun vadeli, kültürel temellere dayanan ve aşamalı biçimde oluşabilecek bir idealdir. Bu düşünce, yalnızca bir hayal ya da romantik bir özlem değil; milletleşme sürecini tamamlamış, güçlü bir devletin öncülüğünde, ortak kültür, dil ve tarih bilinci etrafında inşa edilecek bir birlik tasavvurudur. Gökalp, Turan idealine ulaşmanın ön şartı olarak, öncelikle Türkiye merkezli milli kimliğin sağlamlaştırılması gerektiğini savunur. Bu bağlamda üç aşamalı bir sürece işaret eder:

1. **Oğuzculuk** – Türkiye'deki Türklerin birleşmesi,
2. **Türkiyecilik** – Türkiye'deki Türklerin milli kimlik çatısı altında bütünleşmesi ve diğer Türk topluluklarıyla kültürel bağların güçlendirilmesi,
3. **Turancılık** – Tüm Türk dünyasının ortak kültür ve dil etrafında birleşerek siyasal bir birlik oluşturması.

Gökalp'e göre bu aşamalar, kendiliğinden ya da duygusal reflekslerle değil, bilinçli, planlı, programlı ve kültürel bir kalkınma süreciyle mümkün olabilir. Bu bağlamda Turan düşüncesi, etnik ya da ırksal değil, tarih, dil, kültür ve ülkü ortaklığı ekseninde şekillenen bir üst kimlik idealidir.

Bu çalışmada, Gökalp'in Turan düşüncesine yüklediği anlam incelenmiş; bu idealin gerçekleşmesi için öngördüğü kültürel aşamalar değerlendirilmiştir. Gökalp'in yaklaşımı, dönemin ideolojik atmosferiyle birlikte ele alınarak, çağdaş Türk dünyası siyasetinde ve kimlik tartışmalarında nasıl bir yer tuttuğu irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Turan, Turancılık, Kültür, Kimlik

ZIYA GÖKALP'S APPROACH TO THE IDEA OF TURAN: TURANISM AS A CULTURAL AND IDEAL OBJECTIVE

Mert ÇEKİCİ

Altınbaş University, İstanbul, Turkey, mrtckci04@gmail.com

ABSTRACT

As one of the prominent figures of modern Turkish thought, Ziya Gökalp conceptualized the idea of *Turan* not as an ethnically based notion, but as a project of cultural and ideological unity. According to Gökalp, Turanism is not a short-term political goal, but rather a long-term ideal that can be realized through cultural foundations and a gradual developmental process. This idea is not merely a dream or a romantic aspiration; it represents a vision of unity to be constructed around a shared consciousness of culture, language, and history, led by a strong nation-state that has completed its process of nation-building. Gökalp emphasizes that the realization of the Turan ideal first requires the solidification of a national identity centered around Turkey. In this regard, he outlines a three-stage process:

1. **Oghuzism** – The unification of Turks within Turkey,
2. **Turkism (Türkiyecilik)** – The consolidation of a national identity among Turkish citizens and the strengthening of cultural ties with other Turkic communities,
3. **Turanism** – The political unification of the entire Turkic world based on shared culture and language.

Gökalp argues that these stages cannot be achieved through spontaneous or emotional reactions, but only through a conscious, planned, and culturally-driven development process. Therefore, the idea of Turan is not based on ethnicity or race, but rather on a supranational identity shaped by common history, language, culture, and ideals

This study examines the meaning Gökalp attributed to the concept of Turan and evaluates the cultural stages he envisioned for its realization. His perspective is analyzed in the context of the ideological climate of his time and its relevance in contemporary political and identity discussions across the Turkic world.

Keywords: Turan, Turanism, Culture, Identity

GÜNLÜK HAYATI KOLAYLAŞTIRAN BİR TERAPİ YÖNTEMİ: MİNDFULNESS TERAPİ

Psikolojik Danışman Merve Güneş Nart

Hülya Tugay İlkokulu, Diyarbakır, Türkiye, mrvegns.8462@gmail.com

ÖZET

Mindfulness, bize yeni bir kavram gibi gelse de yıllar öncesinden Budizm, İslam, Taoizm, Hinduizm, Musevilik ve Hristiyanlık da dahil olmak üzere çok sayıda farklı dini inanış tarafından ele alınmış. Türkiye'deki ilk 'Mindfulness Temelli Stres Azaltma' eğitmeni Doç. Dr. Zümra Atalay, Mindfulness'i dilimize bilinçli farkındalık olarak çeviriyor. Bilinçli farkındalığın çağdaş dünyada tanınmasında çok önemli rol oynayan bilim insanı, yazar ve meditasyon eğitmeni Jon Kabat-Zinn, kavramı şu şekilde açıklıyor: 'Mindfulness, özel bir şekilde dikkat vermektir: maksatlı olarak, şimdiki zamanda ve yargısızca'. Bilinçli farkındalık bir beceridir. İçinde olduğumuz anda yaşadıklarımızın, deneyimlediklerimizin tam anlamıyla farkında olma; yaşamı düşüncelerimiz aracılığıyla değil, duyularımız aracılığıyla deneyimleme becerisidir. Bilinçli farkındalığa göre düşüncelerimiz uçuşur. Geçmişte ya da gelecekte dolaşır. Bu da bizim farkındalığımızı olumsuz etkiler. Yaşadığımız anda olabilmek için bedenimizi ve bizimle her an birlikte olan nefesimizi kullanabiliriz. Düşüncelerimiz elbette tekrar uçuşacaktır önemli olan yeniden şefkatle bu ana odaklanabilmektir. Bununla birlikte olumsuz hoş gitmeyen düşüncelerimiz, duygularımız olacaktır. Ama bunlarla savaşmadan kabul edip gökyüzündeki birer bulut gibi geçip gitmelerine izin verirse olumlu düşüncelerimiz artacaktır. Çünkü neyi beslersek o büyür. İnsanlar hayvanlardan farklı olarak zamanlarının büyük bir kısmını çevrelerinde o anda orada olmayan ya da olma olasılığı bile olmayan veya şu anda burada olmasa da geçmişte olup bitmiş olayları düşünmekle geçiriyor. Araştırmalara göre hissettiğimiz olumsuz duyguların çoğu geçmişte ya da geleceği düşündüğümüzde oluşuyor. Gerçek olan şimdidir. Tüm bu söylenenlerden yola çıkarak bu araştırmada Mindfulness Terapiyi hayatımızın hangi alanlarında ve nasıl kullanabileceğimiz araştırılmıştır. Mindfulness Terapi günlük hayatımızda, iş hayatımızda, ebeveyn olarak aile hayatımızda kullanabileceğimiz bir terapi yöntemidir.

Anahtar Kelimeler: Mindfulness, öz anlayış, öz şefkat, ortak paydaşım, bilinçli farkındalık

A THERAPEUTIC METHOD THAT FACILITATES DAILY LIFE: MINDFULNESS THERAPY

Psychological Counselor Merve Güneş Nart

Hülya Tugay Primary School, Diyarbakır, Türkiye, mrvegns.8462@gmail.com

ABSTRACT

Although mindfulness seems like a new concept to us, it has actually been addressed for centuries by many different religious traditions, including Buddhism, Islam, Taoism, Hinduism, Judaism, and Christianity. Associate Professor Dr. Zümra Atalay, the first instructor of "Mindfulness-Based Stress Reduction" in Turkey, translates mindfulness into Turkish as "conscious awareness." Scientist, author, and meditation instructor Jon Kabat-Zinn, who played a significant role in popularizing conscious awareness in the modern world, defines the concept as: "Mindfulness is paying attention in a particular way: on purpose, in the present moment, and non judgmentally." Mindfulness is a skill. It is the ability to be fully aware of what we are experiencing in the present moment and to experience life not through our thoughts but through our senses. According to mindfulness, our thoughts tend to wander. They drift to the past or the future, which negatively affects our awareness. To remain present, we can utilize our bodies and our breath, which is always with us. Of course, our thoughts will wander again; what matters is that we can compassionately bring our focus back to the moment. Along with this, we may have unpleasant thoughts and emotions. But if we accept them without resistance and allow them to pass like clouds in the sky, our positive thoughts will increase. Because what we nurture is what grows. Unlike animals, humans spend a significant portion of their time thinking about things that are not present or may never happen, or about events that have occurred in the past. According to research, most of the negative emotions we feel arise when we think about the past or the future. The only reality is the present. Based on all this, this study explores the areas of our lives in which we can use Mindfulness Therapy and how we can apply it. Mindfulness Therapy is a therapeutic method that we can utilize in our daily lives, professional environments, and family life as parents.

Keywords: Mindfulness, self-compassion, self-understanding, shared humanity, conscious awareness

GENÇ YETİŞKİNLERDE SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIĞI İLE UMUTSUZLUK İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

Minaye ELİZADE

Haliç Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, alizademinaye2@gmail.com

Dr. Öğretim Üyesi Gökhan ÖZCAN

Haliç Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, gokhanozcan@halic.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, genç yetişkinlerde sosyal medya bağımlılığı ile umutsuzluk ilişkisinin incelenmesidir. Araştırmanın örneklemini 18-30 yaş aralığında olan 185 kadın, 50 erkek, toplamda 235 genç yetişkinden oluşmaktadır. Araştırmada Sosyo-Demografik bilgi formu, Beck Umutsuzluk Ölçeği (BUÖ) ve Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği (SMBÖ) kullanılmıştır. Ölçeklerden elde edilen veriler bağımsız örneklem t-Testi, Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA), Kruskal-Wallis H Testi ile Pearson korelasyon kullanılarak analiz edilmiştir. Demografik değişkenlere göre yapılan analizler sonucunda, cinsiyet açısından yapılan karşılaştırmalarda, erkek katılımcıların umutsuzluk, motivasyon kaybı ve gelecek ile ilgili beklentiler alt boyutlarında kadınlara göre anlamlı derecede daha yüksek puanlar aldığı görülmüştür. Medeni durum açısından yapılan analizlerde, bekar bireylerin evlilerle kıyasla bu alt boyutlara göre daha yüksek puanlar aldığı saptanmıştır. Yaş grupları arasında, 18-24 yaş grubunun sosyal medya bağımlılığı düzeyi, 25-30 yaş grubuna göre daha yüksektir. Gelir durumu açısından, gelir düzeyi giderinden düşük olan bireylerin sosyal medya bağımlılığı puanları, geliri giderine denk bireylere göre anlamlı olarak daha yüksektir. Araştırmanın temel bulgularına göre, sosyal medya bağımlılığı ile umutsuzluk, gelecek ile ilgili duygular ve motivasyon kaybı arasında pozitif yönlü, düşük düzeyde anlamlı ilişkiler olduğunu göstermektedir. Buna karşılık, gelecek beklentileri ile sosyal medya bağımlılığı arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. Bu durum, sosyal medya kullanımının bireylerin duygusal denge ve içsel motivasyonunu olumsuz etkileyebileceğini; ancak uzun vadeli umut sistemine doğrudan zarar vermediğini düşündürmektedir. Umutsuzluk düzeyinin erkekler ve bekar bireylerde daha yüksek olması, bu gruplara özel psiko-eğitim programlarının geliştirmesini gerekli kılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal medya bağımlılığı, umutsuzluk, sosyal medya.

EXAMINING THE RELATIONSHIP BETWEEN SOCIAL MEDIA ADDICTION AND HOPELESSNESS IN YOUNG ADULTS

Minaye ELİZADE

Halic University, Istanbul, Turkey, alizademinaye2@gmail.com

Dr. Öğretim Üyesi Gökhan ÖZCAN

Halic University, Istanbul, Turkey, gokhanozcan@halic.edu.tr

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the relationship between social media addiction and hopelessness in young adults. The sample of the study consisted of 185 females and 50 males, a total of 235 young adults between the ages of 18-30. Socio-demographic information form, Beck Hopelessness Scale (BHS) and Social Media Addiction Scale (SMAS) were used in the study. The data obtained from the scales were analyzed using independent sample t-Test, One-Way Analysis of Variance (ANOVA), Kruskal-Wallis H Test and Pearson correlation. As a result of the analyses conducted according to demographic variables, it was observed that male participants had significantly higher scores than female participants in the sub-dimensions of hopelessness, loss of motivation and expectations for the future. Comparisons made in terms of marital status analyses revealed that single individuals scored higher on these sub-dimensions compared to married individuals. Among age groups, the social media addiction level of the 18-24 age group is higher than the 25-30 age group. In terms of income status, the social media addiction scores of individuals whose income level is lower than their expenses are significantly higher than those of individuals whose income is equal to their expenses. According to the main findings of the study, there are positive, low-level significant relationships between social media addiction and hopelessness, feelings about the future and loss of motivation. On the other hand, no significant relationship was found between future expectations and social media addiction. This suggests that social media use may negatively affect individuals' emotional balance and intrinsic motivation; however, it does not directly harm the long-term hope system. The fact that the level of hopelessness is higher in men and single individuals makes it necessary to develop special psycho-educational programs for these groups.

Keywords: Social media addiction, hopelessness, social media.

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE PSİKOLOJİK İYİ OLUŞUN YORDANMASINDA OKUL TÜKENMİŞLİĞİ, KÖTÜMSERLİKLE BAŞA ÇIKMA VE ÜNİVERSİTE ORTAMINDA YAŞANAN KİŞİSEL-SOSYAL SORUNLARIN ROLÜ

Mukadder USTA

Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, pskdanmukadderusta@gmail.com

Prof. Dr. Ali ERYILMAZ

Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, erali76@hotmail.com

ÖZET

Bu araştırmada üniversite öğrencilerinde psikolojik iyi oluşun yordanmasında okul tükenmişliği, kötümserlikle başa çıkma ve üniversite ortamında yaşanan kişisel-sosyal sorunların rolü incelenmiştir. Çalışmada üniversite öğrencilerinin psikolojik iyi oluşlarının çeşitli demografik değişkenlerle göre incelenmesi, öğrencilerin okul tükenmişlik düzeylerinin, kötümserlikle başa çıkma stratejilerinin ve üniversite ortamında yaşanan kişisel-sosyal sorunların psikolojik iyi oluşlarını ne derecede yordadığını incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda; Kötümserliği Aktive Eden Olaylarla Başa Çıkma Ölçeği, Maslach Tükenmişlik Ölçeği-Öğrenci Formu, Psikolojik İyi Oluş Ölçeği, Üniversite Öğrencilerinin Kişisel-Sosyal Sorunları Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini 217 kadın, 75 erkek olmak üzere toplam 292 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Verilerin analizi sırasında bağımsız gruplar t-testi, tek yönlü varyans ANOVA tekniği, pearson korelasyon analizi ve çoklu doğrusal regresyon analizi teknikleri kullanılmıştır. Cinsiyet değişkeninin psikolojik iyi oluşa göre farklılaşıp farklılaşmadığını analiz etmek için bağımsız gruplar t-testi yapılmıştır. Test sonucunda psikolojik iyi oluşun cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin algıladıkları ekonomik düzeylerine göre psikolojik iyi oluşlarının farklılaşıp farklılaşmadığını analiz etmek için tek yönlü varyans ANOVA tekniği kullanılmıştır. Bulgulara göre; algılanan ekonomik durumu yüksek olan öğrencilerin psikolojik iyi oluşlarının algılanan ekonomik durumu düşük olan öğrencilere göre anlamlı şekilde yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Korelasyon analizi sonuçlarına göre ise psikolojik iyi oluş ile okul tükenmişliği ve üniversite ortamında yaşanan kişisel-sosyal sorunlar arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki bulunurken kötümserlikle başa çıkma ile pozitif yönlü anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Yapılan çoklu doğrusal regresyon analizine göre; okul tükenmişliği, kötümserlikle başa çıkma ve üniversite ortamında yaşanan kişisel-sosyal sorunlar değişkenleri birlikte, psikolojik iyi oluş toplam varyansın %38'ini açıklamaktadır. Bağımsız değişkenlerden kötümserlikle başa çıkma psikolojik iyi oluşu pozitif yönlü anlamlı yordarken, okul tükenmişliği ve üniversite ortamında yaşanan kişisel-sosyal sorunlar psikolojik iyi oluşu negatif yönlü anlamlı yordamaktadır. Araştırmanın bulguları alanyazın ve diğer araştırmalar çerçevesinde tartışılmış, öneriler ve sınırlılıklar sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik iyi oluş, okul tükenmişliği, kötümserlikle başa çıkma, üniversite ortamında yaşanan kişisel-sosyal sorunlar

THE ROLE OF SCHOOL BURNOUT, COPING WITH PESSIMISM AND PERSONAL-SOCIAL PROBLEMS IN THE UNIVERSITY ENVIRONMENT IN PREDICTING PSYCHOLOGICAL WELL BEING AMONG UNIVERSITY STUDENTS

Mukadder USTA

Yildiz Technical University, Istanbul, Türkiye, pskdanmukadderusta@gmail.com

Prof. Dr. Ali ERYILMAZ

Yildiz Technical University, Istanbul, Türkiye, erali76@hotmail.com

ABSTRACT

This study investigates the role of school burnout, coping with pessimism, and personal-social problems experienced within the university environment in predicting psychological well-being among university students. The primary aim is to examine the extent to which these variables predict students' psychological well-being, along with exploring variations based on certain demographic characteristics. To achieve this, the following instruments were utilized: the Coping with Events That Trigger Pessimism Scale, the Maslach Burnout Inventory-Student Survey (MBI-SS), the Psychological Well-Being Scale, the Personal and Social Problems of University Students Scale, and a Demographic Information Form. The research sample consisted of a total of 292 university students, including 217 females and 75 males. A relational screening model was employed as the research design. During data analysis, independent samples t-test, one-way ANOVA, Pearson correlation analysis, and multiple linear regression analysis were applied. The independent samples t-test conducted to assess gender differences in psychological well-being revealed no statistically significant difference. A one-way ANOVA was used to examine whether perceived economic status led to significant differences in psychological well-being. Findings indicated that students who perceived their economic status as high reported significantly higher psychological well-being than those with low perceived economic status. Results from the correlation analysis showed a significant negative relationship between psychological well-being and both school burnout and personal-social problems experienced in the university context. Conversely, a significant positive relationship was found between psychological well-being and coping with pessimism. According to the multiple linear regression analysis, the combination of school burnout, coping with pessimism, and personal-social problems in the university environment accounted for 38% of the total variance in psychological well-being. Among the independent variables, coping with pessimism was found to be a positive and significant predictor of psychological well-being, while school burnout and personal-social problems were negative and significant predictors. The findings are discussed in light of the existing literature, and recommendations and limitations are presented accordingly.

Keywords: Psychological well-being, school burnout, coping with pessimism, personal-social problems in the university environment

TÜRK VATANDAŞLIĞININ YATIRIM YOLUYLA İSTİSNAİ OLARAK KAZANILMASI BAŞVURUSUNDA DİĞER VATANDAŞLIKLARIN GİZLENMESİ SORUNU

Doç. Dr. Murat Can PEHLİVANOĞLU

İstanbul Kent Üniversitesi, İstanbul, Türkiye can.pehlivanoglu@kent.edu.tr

ÖZET

Türk hukukuna göre yabancıların yatırım yoluyla Türk vatandaşlığı kazanmaları mümkün olup, bu husus 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu m. 12 hükmüyle “*Türk vatandaşlığının kazanılmasında istisnai haller*” kenar başlığı altında düzenlenmiştir. Uygulamada Türk vatandaşlığına başvuran yabancıların bir kısmının birden çok vatandaşlığa sahip oldukları, dolayısıyla Türk vatandaşlığını üçüncü bir vatandaşlık olarak kazandıkları bilinmektedir. Buna rağmen Türk vatandaşlığına başvuran yabancıların herhangi bir sebeple, kasten veya ihmal nedeniyle, diğer vatandaşlıklarından birini Türk makamlarından gizlemeleri söz konusu olabilmektedir. Oysa “*Türk vatandaşlığının iptali*” kenar başlıklı 5901 sayılı Kanun m. 31(1) uyarınca Türk vatandaşlığını kazanma kararı ilginin yalan beyanı veya vatandaşlığı kazanmaya esas teşkil eden önemli hususları gizlemesi sonucunda vuku bulmuş ise kararı veren makam tarafından iptal edilecektir. Hal böyle olunca, Türk vatandaşlığını yaptığı yatırım yoluyla istisnai olarak kazanmak üzere başvuru yapan yabancıların başvurusunda diğer vatandaşlıklarını gizlediğinin tespiti halinde, Türk vatandaşlığı başvurusunun reddi veya vatandaşlığı bu tespitten daha önce kazanmış ise vatandaşlığın iptali gerçekleşebilecektir. Hiç kuşkusuz, çok vatandaşlığa izin verilen bir vatandaşlık rejiminde anılan yaptırımın beyan edilmeyen vatandaşlıklar bakımından uygulama alanının sınırlı olması beklenecektir. Ancak vatandaşlıkların gereği gibi beyan edilmemesi uluslararası hukuktan kaynaklı bazı yükümlülüklerin yerine getirilmesini zorlaştırmaktadır. Dolayısıyla diğer vatandaşlıkların beyan edilmemesinin kamu düzenini etkilediği ve bu durumun 5901 sayılı Kanun m. 12(2)’de yer alan “milli güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek hali bulunanların talepleri Bakanlıkça reddedilir” hükmü kapsamında bulunduğu değerlendirilebilecektir. Diğer yandan, vatandaşlık başvuru sürecinin çoğunlukla avukatlar tarafından yürütüldüğü dikkate alındığında, gizlenen bilgi nedeniyle vatandaşlık kazanamayan yabancıların bu defa avukatının hukuki sorumluluğuna başvurması mümkün olabilecektir. Bu bildiride, yukarıda açıklanan hususlar çerçevesinde, Türk vatandaşlığı başvurusu sırasında diğer vatandaşlıklarını gizleyen yabancıların Türk vatandaşlığı başvurusunun durumu ve özellikle bu başvuru işlemlerini yürüten avukatların hukuki sorumluluklarının doğmaması için alınması gereken önleyici tedbirler değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yatırım yoluyla istisnai olarak Türk vatandaşlığı kazanma, diğer vatandaşlıkların gizlenmesi, vatandaşlığın iptali, avukatın hukuki sorumluluğu, önleyici tedbirler.

THE ISSUE OF CONCEALMENT OF OTHER NATIONALITIES IN THE APPLICATION FOR TURKISH NATIONALITY EXCEPTIONALLY BY INVESTMENT

Assoc. Prof. Dr. Murat Can PEHLİVANOĞLU

İstanbul Kent University, İstanbul, Türkiye, can.pehlivanoglu@kent.edu.tr

ABSTRACT

According to Turkish law, it is possible for foreigners to acquire Turkish nationality through investment, and this issue is regulated under “*Cases for Acquiring Turkish Nationality Exceptionally*” titled Article 12 of the 5901 numbered Turkish Nationality Law. In practice, it is observed that some of the foreigners who apply for Turkish nationality have more than one nationality, thus they acquire Turkish nationality as a third one. Still, foreigners who apply for Turkish nationality may hide their other nationalities from the Turkish authorities due to various reasons, intentionally or negligently. According to “*Cancellation of Turkish Nationality*” titled Article 31(1) of the 5901 numbered Law, if the decision to issue Turkish nationality is made as a result of a false statement or concealment of important issues that constitute the basis of nationality issuance, this decision may be annulled by the issuing authority. Meaning that, if it is determined that foreigners who apply to acquire Turkish nationality exceptionally have concealed their other nationalities in their applications, they will not acquire Turkish nationality or if they have acquired it, their nationality will be annulled. Of course, in a nationality regime that allows multiple nationalities, the aforementioned sanction would be expected to have a limited application with respect to undeclared nationalities. However, failure to declare other nationalities properly makes it difficult to fulfill certain obligations arising from international law. Therefore, it can be evaluated that failure to declare other nationalities affects public order and that this situation falls within the scope of Article 12(2) of 5901 numbered Law, which states that “the requests of those who pose an obstacle to national security and public order shall be rejected by the Ministry”. On the other hand, considering that the nationality application process is often carried out by an attorney at law, it might be possible for foreigners who fail to acquire nationality to apply for the civil liability of their attorneys. In this proceeding, within the framework of the issues explained above, the status of Turkish nationality applications of foreigners who conceal their other nationalities during the application for Turkish nationality and particularly the preventive measures needed to be taken to avoid civil liability of an attorney at law who carries out the application, are evaluated.

Keywords: Acquiring Turkish nationality exceptionally by investment, concealment of other nationalities, annulment of nationality, civil Liability of attorney at law, preventive measures.

“RESPECT PARTY” VE İNGİLTERE'DEKİ MÜSLÜMAN GÖÇMENLERİN SİYASAL KİMLİĞİ: ÇOK KATMANLI BİR SİYASİ KATILIMIN DÖNÜŞÜMÜ

Murat KARATAY

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Ankara, Türkiye, murat.karatay@ogr.hbv.edu.tr

ÖZET

Bu bildiri, İngiltere'deki Müslüman göçmenlerin siyasi etkinlikleri ile Respect Party arasındaki ilişkiyi derinlemesine incelemektedir. 2004 yılında kurulan Respect Party, özellikle 2000'li yıllarda İngiltere'deki Müslüman topluluklar arasında önemli bir destek kazanmış ve bu destek, partinin politikalarının, topluluğun dini, kültürel ve sosyal ihtiyaçlarına verdiği cevaba dayanmıştır. Parti, savaş karşıtı söylemlerinin yanı sıra, ekonomik eşitsizliklere, ırkçılığa, sosyal adaletsizliğe ve özellikle İslamofobik saldırılara karşı duruşuyla tanınmıştır. Bu çalışma, Respect Party'nin İngiltere'deki Müslüman göçmenlerin siyasi kimliklerini nasıl dönüştürdüğünü ve bu ilişkilerin toplumsal entegrasyon sürecine nasıl katkı sağladığını araştırmaktadır. 2000'lerin başındaki toplumsal ve politik krizler, özellikle Irak Savaşı ve terörle mücadele politikaları, İngiltere'deki Müslüman göçmenler arasında derin bir ayrımcılık hissiyatı yaratmıştır. Bu dönemde, Respect Party, savaş karşıtı söylemi ve anti-İslamofobik duruşuyla, Müslüman göçmenler için bir siyasi alan sunmuş ve bu gruptaki bireylerin kendilerini daha görünür ve etkili bir biçimde ifade etmelerine olanak tanımıştır. Parti, yalnızca dini kimlikleri üzerinden değil, aynı zamanda sınıf, ırk ve cinsiyet gibi çok katmanlı kimliklerin de gündeme geldiği bir platform yaratmıştır. Sunumda, Respect Party'nin Müslüman göçmenlerin politik katılımını nasıl dönüştürdüğü ve partinin, bu topluluğun marjinalleşmiş bireylerinin siyasi süreçlere nasıl dahil oldukları üzerinde durulmaktadır. Ayrıca, İngiltere'deki çokkültürlü yapının, sosyal entegrasyon politikalarının ve toplumsal cinsiyetin, bu etkileşimde nasıl bir rol oynadığı tartışılmaktadır. Çalışma, Respect Party'nin sadece Müslüman göçmenlerin kimliklerini değil, aynı zamanda toplumsal eşitsizliklere karşı kolektif bir siyasi hareketin ortaya çıkmasını sağladığını göstermektedir. Bu bağlamda, Respect Party'nin etkisi, yalnızca göçmen politikaları üzerine değil, aynı zamanda İngiltere'nin siyasi kültüründe çok kimlikli bir toplumun nasıl evrildiğine dair önemli ipuçları sunmaktadır. Sonuç olarak, bu bildiri, Respect Party'nin İngiltere'deki Müslüman göçmenlerin siyasi ve toplumsal katılımını nasıl şekillendirdiğini, aynı zamanda bu etkileşimin, çokkültürlü bir toplumda siyasetin ve toplumsal ilişkilerin yeniden inşa edilmesinde nasıl bir rol oynadığını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: İngiltere, Müslüman Göçmenler, Respect Party.

"RESPECT PARTY" AND THE POLITICAL IDENTITY OF MUSLIM IMMIGRANTS IN THE UK: THE TRANSFORMATION OF A MULTILAYERED POLITICAL PARTICIPATION

Murat KARATAY

Ankara Hacı Bayram Veli University, Ankara, Turkey, murat.karatay@ogr.hbv.edu.tr

ABSTRACT

This paper provides an in-depth examination of the relationship between the political activities of Muslim immigrants in the United Kingdom and the Respect Party. Founded in 2004, the Respect Party gained significant support among Muslim communities in the UK during the 2000s. This support stemmed largely from the party's ability to address the religious, cultural, and social needs of these communities. The party became known for its anti-war rhetoric and its stance against economic inequality, racism, social injustice, and especially Islamophobic attacks. This study explores how the Respect Party transformed the political identities of Muslim immigrants in the UK and how this relationship contributed to the broader process of social integration. The social and political crises of the early 2000s—particularly the Iraq War and counter-terrorism policies—generated a profound sense of discrimination among Muslim immigrants in Britain. During this period, the Respect Party offered a political platform that allowed Muslim immigrants to express themselves more visibly and effectively through its anti-war and anti-Islamophobia discourse. The party created a space where not only religious identities but also intersecting identities related to class, race, and gender could be articulated. The presentation focuses on how the Respect Party reshaped political participation among Muslim immigrants and how marginalized individuals within this community were drawn into political processes. It also discusses the role of multicultural structures, social integration policies, and gender dynamics in this interaction. The study argues that the Respect Party contributed not only to the identity formation of Muslim immigrants but also to the emergence of a collective political movement against social inequalities. In this regard, the influence of the Respect Party offers valuable insights not only into immigration politics but also into how a multi-identity society has evolved within Britain's political culture. In conclusion, this paper demonstrates how the Respect Party shaped the political and social participation of Muslim immigrants in the UK, and how this interaction played a role in reconstructing politics and social relations in a multicultural society.

Keywords: England, Muslim Migrants, Respect Party.

ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN TÜRKÇE DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARI İLE AKADEMİK BAŞARILARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Nagihan GÜZEL

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir, Türkiye, nagihankles40@gmail.com

ÖZET

Bu araştırma, özel yetenekli öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutumlarını çeşitli demografik ve akademik değişkenler açısından incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmanın temel problemi, öğrencilerin Türkçe dersine ilişkin tutumlarının cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi, ebeveyn eğitim durumu, aile gelir düzeyi, kitap okuma sıklığı ve BİLSEM'e giriş alanı gibi faktörlerle olan ilişkisini ortaya koymaktır. Araştırma, nicel araştırma yöntemlerine uygun olarak betimsel ve ilişkisel tarama modelinde tasarlanmıştır. Çalışmanın örneklemini 2024-2025 eğitim-öğretim yılında Yozgat Fatma Temel Turhan BİLSEM'de öğrenim gören 100 özel yetenekli öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak Ünal ve Köse (2014) tarafından geliştirilen 27 maddelik Türkçe Dersi Tutum Ölçeği ve araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde bağımsız örneklem t-testi, tek yönlü ANOVA ve Pearson korelasyon analizi gibi parametrik test teknikleri uygulanmıştır. Araştırma bulgularına göre, öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutum puanları ($\bar{X}=4.12$, $SS=.68$) genel olarak olumlu düzeydedir. Cinsiyet değişkeni açısından kız öğrencilerin tutum puanlarının erkeklere göre anlamlı derecede yüksek olduğu ($t(98)=2.45$, $p<.05$) belirlenmiştir. Anne eğitim düzeyi lisans ve üzeri olan öğrencilerin tutum puanlarının daha yüksek olduğu ($F(3,96)=3.12$, $p<.05$), buna karşın yaş, sınıf düzeyi, baba eğitim durumu, aile gelir düzeyi ve BİLSEM'e giriş alanının tutum üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca, kitap okuma sıklığı ile Türkçe dersine yönelik olumlu tutum arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu ($r=.56$, $p<.01$) görülmüştür. Bu sonuçlar doğrultusunda, özel yetenekli öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutumlarının bazı demografik ve akademik faktörlerden etkilendiği söylenebilir. Özellikle erkek öğrencilerin ve düşük kitap okuma sıklığına sahip öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutumlarını olumlu yönde geliştirmeye yönelik özel eğitim programlarının tasarlanması önerilmektedir. Çalışmanın bulguları, özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde Türkçe dersine yönelik tutum geliştirme stratejilerinin oluşturulmasına katkı sağlayacak niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: Akademik Tutum, BİLSEM, Özel Yetenekli Öğrenciler, Türkçe Eğitimi.

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE ATTITUDES OF GIFTED STUDENTS TOWARDS TURKISH LESSON AND THEIR ACADEMIC ACHIEVEMENT

Nagihan GÜZEL

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir, Türkiye, nagihankles40@gmail.com

ABSTRACT

This study aims to examine gifted students' attitudes toward the Turkish course in terms of various demographic and academic variables. The main research problem focuses on the relationship between students' attitudes toward Turkish and factors such as gender, age, grade level, parental education status, family income level, reading frequency, and BİLSEM enrollment field. The research was designed as a descriptive and correlational survey study in accordance with quantitative research methods. The sample consisted of 100 gifted students attending Yozgat Fatma Temel Turhan BİLSEM during the 2024-2025 academic year. Data were collected using the Turkish Course Attitude Scale (27 items) developed by Ünal and Köse (2014) and a personal information form prepared by the researcher. Parametric test techniques including independent samples t-test, one-way ANOVA, and Pearson correlation analysis were employed for data analysis. Findings revealed that students' attitude scores toward Turkish course were generally positive ($M=4.12$, $SD=.68$). Female students showed significantly higher attitude scores than males ($t(98)=2.45$, $p<.05$). Students whose mothers had bachelor's degrees or higher education demonstrated higher attitude scores ($F(3,96)=3.12$, $p<.05$), while no significant effects were found for age, grade level, father's education, family income, or BİLSEM enrollment field. A significant positive correlation was observed between reading frequency and positive attitudes toward Turkish ($r=.56$, $p<.01$). These results suggest that gifted students' attitudes toward Turkish are influenced by certain demographic and academic factors. The study recommends developing special education programs to improve attitudes, particularly for male students and those with low reading frequency. The findings contribute to establishing attitude development strategies for Turkish courses in gifted education.

Keywords: Academic Attitude, BİLSEM, Gifted Students, Turkish Education.

4. SINIF DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ İLE İLGİLİ YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ

Dr. Necmeddin Berk HAMİDİ

Milli Eğitim Bakanlığı, Diyarbakır, Türkiye, nbhamidi47@gmail.com

Doç. Dr. İsmail KİNAY

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, ismailkinay84@gmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, 4. Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi ile ilgili yapılmış lisansüstü tez çalışmalarını incelemektir. Nitel araştırma yöntemiyle yapılan bu çalışmada doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırmaya dâhil edilen tezler içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir. Bu doğrultuda araştırmaya dâhil edilen tez çalışmalarının başlığında “4. Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi”, anahtar kelimesinin yer almasına dikkat edilmiştir. Bu araştırmanın çalışma grubunu, 2001-2019 yılları arasında yapılmış olan, YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yayımlanmış ve Türkiye’de 4. Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi ile ilgili yapılmış beş adet lisansüstü tez çalışması oluşturmaktadır. Bu araştırmaya dâhil edilen lisansüstü tezler incelenirken 10 Mayıs 2025 tarihindeki veriler esas alınmıştır. Taramaya dâhil edilen çalışmaların 2001 yılından itibaren başlamasının nedeni ise Türkiye’de 4. Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi ile ilgili yayımlanmış olan ilk lisansüstü tez çalışmasının bu yıl YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yayımlanmış olması şeklinde açıklanabilir. Araştırmanın sonucunda, bu araştırmaya dâhil edilen çalışmaların başlığında belirlenmiş olan anahtar kelimeyle yapılan taramaya göre Türkiye’de 4. Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi ile ilgili yapılmış lisansüstü tez çalışmalarının tamamının yüksek lisans tezlerinden oluştuğu belirlenmiştir. Türkiye’de 4.Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi ile ilgili yapılmış olan lisansüstü tez çalışmalarının hepsinin Devlet üniversitelerinde yapıldığı görülmüştür. Ayrıca Türkiye’de 4. Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi ile ilgili yapılmış olan lisansüstü tez çalışmalarının tamamının Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde yapıldığı belirlenmiştir. Bu konuyla ilgili yayımlanmış lisansüstü tez çalışmalarının tamamının ise Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı’nda yapıldığı tespit edilmiştir. Bu araştırmanın sonucuna göre Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersiyle ilgili ilkökul 4. sınıf dışında diğer öğretim kademelerinde yapılan lisansüstü tez çalışmaları incelenebilir. Bununla birlikte ilkökul 4. sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersine ilişkin yapılmış olan lisansüstü tezler haricinde yayımlanan bilimsel makalelerin doküman analizi aracılığıyla incelenmesine yönelik çalışmalar yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: 4. sınıf, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi, lisansüstü tezler.

EXAMINATION OF 4TH GRADE POSTGRADUATE THESES ON RELIGIOUS CULTURE AND ETHICS COURSE

Dr. Necmeddin Berk HAMİDİ

MEB, Diyarbakır, Turkey, nbhamidi47@gmail.com

Assoc. Prof. Dr. İsmail KİNAY

Dicle University, Diyarbakır, Turkey, ismailkinay84@gmail.com

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the postgraduate thesis studies on the 4th grade Religious Culture and Ethics course. In this qualitative study, document analysis technique was used. The theses included in the study were analyzed through content analysis. In this direction, attention was paid to include the key word “4th Grade Religious Culture and Ethics” in the title of the thesis studies included in the research. The study group of this research consists of five postgraduate thesis studies on the 4th grade Religious Culture and Ethics course in Turkey, which were conducted between 2001-2019 and published in the Council of Higher Education Thesis Center database. While examining the postgraduate theses included in this study, the data on May 10, 2025 were taken as basis. The reason why the studies included in the review started in 2001 can be explained by the fact that the first postgraduate thesis study on the 4th grade Religious Culture and Ethics course in Turkey was published in the Council of Higher Education Thesis Center database this year. As a result of the research, it was determined that all of the postgraduate thesis studies on the 4th grade Religious Culture and Ethics course in Turkey consisted of master's theses according to the search made with the keyword determined in the title of the studies included in this research. It was seen that all of the postgraduate thesis studies on the 4th grade Religious Culture and Ethics course in Turkey were conducted in state universities. In addition, it was determined that all of the postgraduate thesis studies on the 4th grade Religious Culture and Ethics course in Turkey were conducted at the Institute of Social Sciences. It was determined that all of the graduate theses published on this subject were conducted in the Department of Philosophy and Religious Sciences. According to the results of this study, postgraduate thesis studies on Religious Culture and Ethics course in other education levels other than primary school 4th grade can be examined. In addition, studies can be conducted to examine scientific articles published in the 4th grade Religious Culture and Ethics course through document analysis, except for postgraduate theses.

Keywords: 4th grade, Religious Culture and Ethics Course, postgraduate theses.

TERS YÜZ ÖĞRENME Mİ, TERS YÜZ EDİLMİŞ SINIF MI?

Neslihan CENGİZ PARLAK

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, nslhncngz1@gmail.com

Doç.Dr.İsmail KINAY

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, ismailkinay84@gmail.com

ÖZET

Günümüz dünyasında bireylerde geliştirilmek istenen bilgi ve becerilerin gelişen teknolojiler doğrultusunda değiştiği görülmektedir. Bu durum öğretim ortamlarına teknolojiyi entegre etmeyi gerekli kılmış aynı zamanda öğretim ortamlarında teknolojinin kullanılabileceği yaklaşım, model, yöntem ve teknikler üzerindeki araştırma yönelimlerini etkilemiştir. Sınıf içi zamanın verimli kullanılması amacıyla sınıf dışı sürecin kullanılmasını gerekli kılan ters yüz edilmiş sınıf yaklaşımının teknolojiyi öğretim ortamlarına entegre edebilme imkânı sağladığı düşünülmektedir. Aynı şekilde sınıf dışı ve sınıf içi süreçlerin kullanılabildiği ters yüz edilmiş öğrenme ile teknolojinin öğretim süreçlerine katkı sağlayabileceği beklenmektedir. Literatürde öğretim ortamlarında teknolojinin kullanılabildiği ters yüz edilmiş sınıf yaklaşımı ile ters yüz öğrenme kavramlarının yakın anlamlar içermesinden kaynaklı zaman zaman bu iki kavramın birbirine karıştırıldığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla literatürde ters yüz edilmiş sınıf yaklaşımı ile ters yüz öğrenmenin ayrımının detaylandırıldığı çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çalışmanın amacı, öğretim ortamlarında teknolojilerin kullanılabildiği ters yüz öğrenme ile ters yüz edilmiş sınıf kavramları arasındaki farkları ortaya koymaktır. Çalışma için ters yüz edilmiş sınıf yaklaşımı ve ters yüz edilmiş öğrenme ile ilgili literatürde yer alan kuramsal çerçeveler, model açıklamaları, uygulama örnekleri doküman analizi tekniği ile incelenmiştir. Elde edilen veriler karşılaştırılmalı olarak değerlendirilmiştir. Sonuç olarak, ters yüz edilmiş öğrenmede ters yüz edilmiş sınıf yaklaşımından farklı olarak öğrencinin öğrenme sürecinde aktif katılımcı olmasını sağladığı gözlemlenmiştir. Ters yüz edilmiş sınıf yaklaşımı ile ters yüz öğrenme arasındaki farkın anlaşılması, etkili öğretim tasarımlarının oluşturulmasına katkı sağlayabilecek bir aşamadır. Ters yüz öğrenme ile ters yüz edilmiş sınıf yaklaşımını birbirine karıştırmamak için akademik çalışmalarda ters yüz edilmiş sınıf yaklaşımı ile ters yüz öğrenmenin çalışmanın özel bağlamında nasıl kullanıldığı net bir şekilde vurgulanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, ters yüz öğrenme, ters yüz sınıf

FLIPPED LEARNING or THE FLIPPED CLASSROOM?

Neslihan CENGİZ PARLAK

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, nslhncngz1@gmail.com

Doç.Dr.İsmail KİNAY

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, ismailkinay84@gmail.com

ABSTRACT

In today's world, it is observed that the knowledge and skills desired to be developed in individuals are changing in line with advancing technologies. This situation has made it necessary to integrate technology into instructional environments and has also influenced research trends on the approaches, models, methods, and techniques through which technology can be utilized in these environments. It is considered that the flipped classroom approach, which makes it necessary to utilize the out-of-class process for the efficient use of in-class time, provides the opportunity to integrate technology into instructional environments. Similarly, it is expected that flipped learning, which allows the use of both out-of-class and in-class processes, can contribute to the teaching processes through technology. In the literature, it is understood that the concepts of flipped classroom approach, which allows the use of technology in instructional environments, and flipped learning are sometimes confused with each other due to their similar meanings. Therefore, there is a need for studies in the literature that elaborate on the distinction between the flipped classroom approach and flipped learning. The aim of this study is to reveal the differences between the concepts of flipped learning and the flipped classroom approach, both of which involve the use of technology in instructional environments. For the study, theoretical frameworks, model descriptions, and implementation examples related to the flipped classroom approach and flipped learning in the literature were examined using the document analysis technique. The data obtained were evaluated through a comparative analysis. As a result, it has been observed that, unlike the flipped classroom approach, flipped learning enables the student to be an active participant in the learning process. Understanding the difference between the flipped classroom approach and flipped learning is a crucial step that can contribute to the development of effective instructional designs. In order to avoid confusing flipped learning with the flipped classroom approach, academic studies should clearly emphasize how these concepts are used within the specific context of the study.

Keywords: Technology, flipped learning, flipped classroom

SANATIN PRAGMATİK ANLAMI

Doç. Dr. Nil AVCI

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun, Türkiye, avci.nil@gmail.com

ÖZET

John Dewey (1859-1952) *Deneyim Olarak Sanat* isimli eserine 20. yüzyılda benimsenmiş olan sanat anlayışına dair bir eleştiri ile başlar. Müzelik Sanat anlayışı olarak adlandırdığı bu görüş şeyleştirme, yüceltme ve parçalama ilkeleriyle çalışan bakış açısının ürünüdür. Şeyleştirme sanat eserini kavramaya çalışırken onu diğer nesnelerle ortaklığı üzerinden, fiziksel varlığı üzerinden kavramsallaştırma ilkesidir. Yüceltme ise şeyleşen eserin diğer nesnelerden daha üst ve değerli bir konuma yerleştirilmesi ve onlardan ayrılarak değerli kılınması ile sonuçlanan hiyerarşi ilkesidir. Dewey'ye göre yüceltme ilkesi sanat felsefesinde yalnızca sanat eserinin değil fakat sanatçının, izleyicinin ve estetik deneyimin de değerini belirler. Sanat eseri, özel alanlar olan müzelere ve galerilere kaideler üzerine yerleştirilerek değerli kılınırken sanatçı deha olarak tanımlanarak yüceltilir. Estetik izleyici ise belirli öznel deneyimler yaşayabilen, beğeni ve eleştiri ölçütüne sahip ayrıcalıklı bir zümreye ait olarak sıradan insandan ayrılır. Son olarak estetik deneyim araç-amaç ilişkisiyle nitelenen pratik yaşam deneyiminden kopararak saf ve ayrıcalıklı bir haz deneyimi olarak betimlenir. Dewey bu ilkelerle sanatın hem köken olarak onu üreten bağlam ve etkinlikten hem de pratikteki işlerliğinden bütünüyle soyutlandığını ve anlamını yitirdiğini savunur. Bu çalışma Dewey'nin sanatla ilgili görüşlerini açıklayarak pragmatist bakış açısından sanatın anlamının nasıl yeniden inşa edilebileceğini tartışacaktır. Bunun için öncelikle sanat eserinin yaratımının aşkın bir ilkede temellenmediği; aksine, onun içkin olarak pratik yaşamın işleyişinden kök bulduğu gösterilmelidir. Dolayısıyla ilkin Dewey'nin estetik üretim ve biçimlendirme kavramını organizma-çevre ilişkisinin temel işleyişi olarak nasıl genişlettiği konu edilecektir. Sonra sanat eserinin deneyiminin gündelik yaşam deneyimlerinin estetik özelliğinden türediğini gösterebilmek için Dewey'nin tam deneyim kavramı açıklanacaktır. Son olarak ise pratik yaşamla sürekliliği gösterilen sanatın ve estetik deneyimin yaşamı iyileştirmede zaruri görevleri olduğu vurgulanarak pragmatik anlamları gösterilecektir.

Anahtar Kelimeler: John Dewey, pragmatist estetik, estetik deneyim.

PRAGMATIC MEANING OF ART

Assoc. Prof. Nil AVCI

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun, Türkiye, avci.nil@gmail.com

ABSTRACT

John Dewey (1859-1952) begins his work *Art as Experience* with a criticism of the conception of art adopted in the 20th century. This view, which he calls the museum conception of art, is the product of a perspective that works with the principles of materialization, sublimation and fragmentation. Materialization is the principle of conceptualizing the work of art through its physical existence, through its commonality with other objects. On the other hand, sublimation is the principle of hierarchy that results in placing the materialized work in a higher and more valuable position than other objects and making it valuable by separating it from them. According to Dewey, the principle of sublimation determines the value of not only the work of art but also the artist, the aesthetic spectator and the aesthetic experience. While the work of art is valorized by being placed on pedestals in museums and galleries, which are special spaces, the artist is glorified by being defined as a genius. The aesthetic spectator, on the other hand, is distinguished from the ordinary person by belonging to a privileged group of people who can have certain subjective experiences and have a criterion of appreciation and criticism. Finally, aesthetic experience is separated from the practical life experiences characterized by the means-end relationship and is described as a pure and privileged experience of pleasure. With these principles, Dewey argues that art is completely abstracted from both the original context and activity that produced it and its practical functioning, and consequently loses its meaning. This presentation will explain Dewey's views on art and discuss how the meaning of art can be reconstructed from a pragmatist perspective. In order to do so, it must first be shown that the creation of a work of art is not grounded in a transcendent principle; on the contrary, it is immanently rooted in the functioning of practical life. Therefore, it will first be discussed how Dewey extends the concept of aesthetic production and formation as the basic functioning of the organism-environment relationship. Then Dewey's concept of complete experience will be explained in order to show that the experience of the work of art derives from the aesthetic character of everyday life experiences. Finally, art's pragmatic meaning will be demonstrated by emphasizing the necessary roles of art and aesthetic experience in improving life, which are shown to be immanently continuous with practical life.

Keywords: John Dewey, pragmatist aesthetics, aesthetic experience.

EĞİTİM PROGRAMI GELİŞTİRMEDE İHTİYAÇ DEĞERLENDİRME TEKNİKLERİ

Doktora Öğrencisi Nizamettin ERKEK

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, Nizamettin.erkek@gmail.com

Doç. Dr. İsmail KİNAY

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, ismailkinay84@gmail.com

ÖZET

Eğitim bilimleri araştırmaları sürekli gelişmekte olan dinamik bir süreç olarak bilinmektedir. Eğitimde Program geliştirme çalışmaları bu dinamik süreçte kendi sistematüğinde ihtiyaç analizleri yaparak gelişmektedir. Çünkü eğitim sistemlerinin aksayan yönleri eğitim programı geliştirme ve değerlendirme düzeneklerindeki aksaklıklardan meydana gelmektedir. Bundan dolayı eğitimde program değerlendirme yapılırken ihtiyaç analizleri bu aksayan yönlerin tespit edilmesi ve iyileştirilmesi için kullanılmaktadır. İhtiyaç analizi bir sorunun olup olmadığının belirlenmesi veya tespit edilen sorunların azaltılması için ortaya konulan çözümlerin önerileri sunmak ile ilgilidir. Program geliştirme sürecinin başlangıç aşaması ihtiyaç analizinin yapılması ile başladığı bilinir. Eğitim hedeflerinin gerçekleştirilmesi ve eğitim niteliklerinin geliştirilmesi için eğitim programlarının yerinde ve doğru tespit edilmiş ihtiyaçlar üzerinden yapılması daha uygun olduğu söylenebilir. İhtiyaç analizleri yapılırken değerlendirmeler için çeşitli teknikler kullanılabilir. Bu kuramsal çalışma, program geliştirme alanında çalışan araştırmacılara katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu araştırmanın amacı, eğitim programı geliştirme çalışmaları yapılırken ihtiyaç değerlendirme analizlerinde araştırmacıların başvurdukları teknikleri kuramsal olarak ele almaktır. Bu çalışmada program geliştirme ve değerlendirme süreçlerinde ve bu süreçlerde yapılan ihtiyaç analizinin değerlendirilmesi için veriler elde edilirken, hangi tekniklerin kullanıldığını açıklamaktır. Kullanılan bu teknikler ve özellikleri derinlemesine kuramsal şekilde ele alınmıştır. Alan yazın taramasında “ihtiyaç değerlendirme teknikleri” yazıldığında genellikle Delphi tekniğı-anket geliştirme, Progel-Dacum tekniğı, gözlem, meslek analizi, ölçme araçları- testler, görüşme-grup tekniğı ile kaynak tarama teknikleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu tekniklerin güçlü ve zayıf yönlerinin araştırmacı tarafından bilinmesi, ihtiyaç analizlerinde veri toplanırken uygulamayı kolaylaştırdığı söylenebilir. Ayrıca bu teknikler geçerlik ve güvenilirliğı etkilediğinden, yeteri düzeyde bilinmesi araştırmanın amaca hizmet etmesi bağlamında yararlı olacağı düşünülmektedir. Bu çalışma araştırmacılar için program geliştirme süreçlerinde yapılan ihtiyaç analizlerinin değerlendirmesinde araştırmacının başvurabileceğı bir kaynak olarak önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Program Geliştirme, İhtiyaç analizi, ihtiyaç değerlendirme teknikleri.

NEEDS ASSESSMENT TECHNIQUES IN EDUCATION PROGRAM DEVELOPMENT

Doktora Öğrencisi Nizamettin ERKEK

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, Nizamettin.erkek@gmail.com

Doç. Dr. İsmail KİNAY

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, ismailkinay84@gmail.com

ABSTRACT

Educational science research is known as a dynamic process that is constantly developing. Curriculum development studies in education are developing in this dynamic process by making needs analysis in its own systematic. Because the failing aspects of education systems are caused by the failures in curriculum development and evaluation mechanisms. Therefore, needs analyses are used to identify and improve these failing aspects while conducting program evaluation in education. Needs analysis is concerned with determining whether there is a problem or not, or offering suggestions for solutions to reduce the problems identified. The initial stage of the curriculum development process is known to start with the needs analysis. It can be said that it is more appropriate to carry out training programs on the basis of on-site and correctly identified needs in order to achieve educational goals and improve educational qualifications. While conducting needs analysis, various techniques can be used for evaluations. This theoretical study is thought to contribute to researchers working in the field of curriculum development. The aim of this study is to theoretically address the techniques used by researchers in needs assessment analysis during curriculum development studies. The aim of this study is to explain which techniques are used in curriculum development and evaluation processes and in obtaining data for the evaluation of the needs analysis conducted in these processes. These techniques and their characteristics are discussed in an in-depth theoretical way. When “needs assessment techniques” are written in the literature review, we generally come across Delphi technique-survey development, Progel-Dacum technique, observation, occupational analysis, measurement tools-tests, interview-group technique and literature review techniques. It can be said that knowing the strengths and weaknesses of these techniques by the researcher makes it easier to apply them when collecting data in needs analysis. In addition, since these techniques affect validity and reliability, it is thought that knowing them sufficiently will be useful in terms of serving the purpose of the research. This study can be recommended as a resource that researchers can refer to in the evaluation of needs analyses conducted in curriculum development processes.

Keywords: Program development, needs analysis, needs assessment techniques.

MANÇU İMPARATORLUĞU ÖNCESİ CÜRÇENLERİN ASKERİ TEŞKİLATLANMASI (1583-1636)

Dr. Nureddin İZBASAR

Bağımsız Araştırmacı, İstanbul, Türkiye, nureddinizbasar@gmail.com

ÖZET

Cürçenlerin lideri Nurhaci 奴儿哈赤 (d.1559-ö.1626) 1583 yılında babası ve dedesi Ming yetkilileri tarafından öldürülünce sayıları yüze ulaşmayan küçük müfrezeyle ilk askerî hareketini başladı ve ilerleyen süreçte Cürçen kabilelerini kendi hâkimiyeti altında birleştirerek yeni bir devlet kurmanın temellerini attı. Nurhaci ilk başarılarının ardından 1601 yılında *Niru* (Çince: Niulu牛录) olarak adlandırdığı ve temelini onluk askerî sistemin oluşturduğu yeni bir teşkilatlanma yoluna gitti. Cürçenler silah olarak kullandıkları büyük yay için *Niru* diyorlardı ve av sırasında onar kişilik gruplar halinde hareket ediyorlardı. Nurhaci birliklerini bu düzeni temel alarak kurduğundan dolayı temel askerî birliği *Niru* olarak adlandırdı. 1609 senesi Aralık ayına geldiğinde 1200 kişilik ordusunu 300'er kişi halinde toplam dört *Niru*'ya bölerek her *Niru*'ya sarı, mavi, kırmızı, beyaz olmak üzere dört farklı sancaktan birini vererek askerî talim yapmaya başladı. 1615 yılında geldiğinde Nurhaci'nin ordusunda Cürçenler, Moğollar ve Çinlilerin oluşturduğu *Niru*'ların sayısı 400'ü aşınca aslında dört olan sancak sayısını sekize çıkardı ve böylece *Sekiz Sancak* (Mançuca: Jakün Güsa, Çince: 八旗) askerî ve idari teşkilatlanma ortaya çıktı. Sekiz Sancak içindeki yeni ilave edilen dört sancağın üçü kenarları beyaz daire içine alınmış sarı, mavi ve kırmızı sancaklar halinde bir diğeri ise kenarları kırmızı daireye alınmış beyaz sancak halinde kullanıldı. 1621 tarihini işaret eden Mançuca metinde *Sekiz Sancak*'ta toplam 231 *Niru* (69300 asker) bulunduğu ve bunların 18'inin (5400 asker) Moğollardan oluşturulan *Niru*'lar olduğu kayıtlıdır. Cürçenler bu askeri teşkilatlanmaları sayesinde hem Moğollara hem de Çin'e karşı büyük askeri zaferler kazanarak Mançu İmparatorluğu'nun kuruluşunun temellerini attı. Bu çalışmada dönemin Mançuca, Çince ve Moğolca kaynakları esas alınarak söz konusu askerî teşkilatlanma açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Cürçenler, Mançular, Moğollar, askerî teşkilat

THE MILITARY ORGANIZATION OF THE JURCHENS PRIOR TO THE MANCHU EMPIRE (1583–1636)

Dr. Nureddin İzbasar

Independent Researcher, İstanbul, Türkiye, nureddinizbasar@gmail.com

ABSTRACT

In 1583, Nurhaci (奴儿哈赤, b.1559–d.1626), the leader of the Jurchens, launched his first military campaign with a small detachment of fewer than a hundred men after his father and grandfather were killed by Ming officials. In the ensuing years, he laid the foundations of a new state by unifying the various Jurchen tribes under his rule. Following his initial successes, Nurhaci introduced a new organizational structure in 1601 known as Niru (Chinese: Niulu 牛录), based on a decimal military system. The Jurchens used the term Niru to refer to their large hunting bows and operated in groups of ten during hunts. Drawing inspiration from this arrangement, Nurhaci established his basic military unit as the Niru. By December 1609, he divided his 1,200-man force into four Nirus of 300 men each, assigning to them banners of four colors—yellow, blue, red, and white—for the purpose of military training. By 1615, as the number of Nirus in Nurhaci's army, composed of Jurchens, Mongols, and Han Chinese, exceeded 400, the original four-banner system was expanded to eight. This reorganization gave rise to the Eight Banners system (Manchu: Jakūn Gūsa; Chinese: 八旗), which functioned as both a military and administrative structure. The four additional banners included three featuring yellow, blue, and red emblems bordered with white circles, and one white banner bordered with a red circle. According to a Manchu source dated 1621, the Eight Banners comprised a total of 231 Nirus (approximately 69,300 soldiers), 18 of which (5,400 soldiers) were composed of Mongols. Through this military organization, the Jurchens achieved significant victories over both the Mongols and the Ming, laying the groundwork for the establishment of the Manchu Empire. This study aims to examine this military organization based on primary sources in Manchu, Chinese, and Mongolian.

Keywords: Jurchens, Manchus, Mongols, military organization

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE ADALET DEĞERİ AKTARIMINDA KURGUSAL MAHKEMELER

Arş. Gör. Nuriye Zeynep KIRAL

Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, Türkiye, nzkiral@anadolu.edu.tr

Prof. Dr. Handan DEVECİ

Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, Türkiye, hanil@anadolu.edu.tr

ÖZET

Sosyal bilgiler dersi, bireylerin toplumsal yaşamı anlayıp topluma uyum sağlayan, tarihi ve kültürel bilince sahip, eleştirel düşünüp vicdani muhakeme yapabilen bireyler olma sürecinde kritik bir role sahiptir. Bu doğrultuda değer aktarımında kullanılabilecek tekniklerden biri kurgusal mahkemelerdir. Kurgusal mahkemeler eğitim amacıyla gerçekleştirilen, gerçek bir mahkeme ortamının kurgulandığı temsili mahkemelerdir. Kurgusal mahkemeler hukuk eğitiminde, vatandaşlık bilinci aktarımında, sosyal bilgiler gibi alanlarda kullanılabilir. Aynı zamanda bu kurgusal mahkeme uygulamaları, sosyal bilgiler dersinde vatandaşlık eğitimi, değer ve beceri aktarımı için faydalı bir araç işlevi sunmaktadır. Kurgusal mahkemeler Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında yer alan değerlerden adalet, dürüstlük, merhamet, duyarlılık, sorumluluk ve özgürlük değerleriyle doğrudan ilişkilendirilebilir. Sosyal bilgiler dersi içerisinde ahlaki ikilemlerden yararlanarak veya sınıf içerisinde yaşanan bir olaydan yola çıkarak kurgusal mahkemeler uygulanabilir. Ahlaki ikilemler öğrencileri üst düzey bilişsel ve duyuşsal becerilerini geliştiren, iyi ve doğru olanın tartışmaya açık olduğu, ahlaki muhakeme gerektiren, çelişkili ve karmaşık olaylardır. Bu çalışmanın amacı kurgusal mahkemeleri konu edinen araştırmalar ışığında kurgusal mahkemelerin sosyal bilgiler dersi kapsamında adalet değeri aktarımının nasıl gerçekleşeceğini kuramsal açıdan incelemektir. Öğretmen sınıf içerisinde, önceden kurgulamış olduğu bir ahlaki ikilemden veya sınıfta yaşanan bir problemten yola çıkarak öğrencilerle sınıf içerisinde yarı yapılandırılmış kurgusal mahkeme uygulaması yapabilir. Öğretmenin belirlediği konu üzerine öğrenciler; konuda geçen ana karakterleri ve avukat, hâkim, savcı, tanık gibi mahkemede yer alan diğer karakterleri paylaşarak kurgusal mahkeme içerisinde kendisine düşen karakteri canlandırabilir. Bu bağlamda bir uygulama önerisi sunulacaktır. Öğretmen uygulama içerisinde öğrencilerin yanıtlarından yola çıkarak Kohlberg'in Ahlaki Gelişim Kuramı'nda hangi gelişim basamağında yer aldıklarını belirleyebilir. Bu sayede öğretmen sosyal bilgiler dersi içerisinde adalet değerine dair bilgi aktarımı yerine, öğrencilerin adalet değeri üzerine gerekçeli ve derin bir sorgulama yapmalarını ve bu değeri içselleştirmelerini destekleyen bir uygulama gerçekleştirmiş olur.

Anahtar Kelimeler: Kurgusal mahkemeler, sosyal bilgiler, değer aktarımı.

MOCK TRIALS IN THE TRANSMISSION OF THE VALUE OF JUSTICE IN SOCIAL STUDIES COURSE

Research Assistant Nuriye Zeynep KIRAL

Anadolu University, Eskişehir, Türkiye, nzkiral@anadolu.edu.tr

Prof. Dr. Handan DEVECİ

Anadolu University, Eskişehir, Türkiye, hanil@anadolu.edu.tr

ABSTRACT

The social studies course plays a critical role in the process of individuals understanding social life, adapting to society, developing historical and cultural awareness, thinking critically, and making moral judgments. In this context, one of the techniques that can be used for value transmission is mock trials. Mock trials are simulated court sessions conducted for educational purposes that recreate a real courtroom setting. They can be utilized in legal education, citizenship education, and in disciplines such as social studies. At the same time, mock trial practices serve as useful tools for citizenship education, value transmission, and skill development within the social studies course. Mock trials can be directly associated with the values outlined in the Social Studies Curriculum such as justice, honesty, compassion, sensitivity, responsibility, and freedom. These trials can be conducted by drawing on moral dilemmas or classroom incidents. Moral dilemmas are complex and conflicting situations that require moral reasoning, where notions of good and right are open to debate, and they contribute to the development of students' higher-order cognitive and affective skills. The aim of this study is to theoretically examine how the value of justice can be conveyed through mock trials within the scope of the social studies course, in light of existing research on mock trials. In the classroom, the teacher may implement a semi-structured mock trial activity with students, based on a pre-designed moral dilemma or a problem that occurred in class. Based on the topic determined by the teacher, students can take on and portray roles such as the main characters involved in the case, as well as other courtroom roles like lawyers, judges, prosecutors, and witnesses. In this context, a sample implementation will be proposed. During the activity, the teacher can determine which stage of Kohlberg's Theory of Moral Development the students are in, based on their responses. In this way, rather than merely transmitting knowledge about the value of justice, the teacher facilitates an activity that encourages students to engage in reasoned and in-depth reflection on the concept of justice, thereby supporting their internalization of this value within the social studies course.

Keywords: Mock trials, social studies, value transmission.

FARKLI BOYUTLARIYLA SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN KAVRAM ÖĞRETİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Arş. Gör. Nursima KARA

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, karanursima@atauni.edu.tr

Doç Dr. Selçuk ILGAZ

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, ilgaz@atauni.edu.tr

ÖZET

Sosyal bilgiler eğitimi, bireylerin toplumsal yapıyı anlamalarını, demokratik değerleri içselleştirmelerini ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirmelerini amaçlayan disiplinler arası bir öğrenme alanıdır. Bu hedeflerin gerçekleştirilmesinde kavram öğretimi temel bir rol oynamakta; bireylerin sosyal, ekonomik, siyasal ve kültürel olguları anlamlandırmalarına olanak tanımaktadır. Özellikle soyut yapısıyla dikkat çeken sosyal bilgiler dersinde, kavramların doğru, tutarlı ve bağlamsal biçimde öğretilmesi hem bilişsel gelişimi desteklemekte hem de öğrencilerin gerçek yaşamla ilişki kurabilme becerilerini güçlendirmektedir. Bu bağlamda, öğretim programlarında kavramsal hedeflerin açık biçimde tanımlanması ve ders kitaplarının kavram öğretimi destekleyecek şekilde yapılandırılması büyük önem taşımaktadır. Dolayısıyla, sosyal bilgiler öğretim programları ile ders kitaplarının kavram öğretimi merkeze alan, yapılandırmacı yaklaşımla uyumlu, anlam kurmaya ve eleştirel sorgulamaya dayalı içeriklerle zenginleştirilmesi gerekmektedir. Bu noktada, tüm bu süreçlerin merkezinde yer alan öğretmenlerin konuya yönelik bilgi, deneyim ve görüşlerinin anlaşılması büyük bir gerekliliktir. Bu doğrultuda, bu araştırmanın amacı, sosyal bilgiler öğretmenlerinin kavram öğretimine yönelik görüşlerini farklı boyutlarıyla incelemektir. Nitel araştırma desenine sahip çalışmada veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmış ve içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırmaya toplam 19 sosyal bilgiler öğretmeni katılmıştır. Bulgular, öğretmenlerin “kavram”ı genellikle zihinsel bir tasarım ya da genel tanımlayıcı bir yapı olarak değerlendirdiklerini ortaya koymuştur. Katılımcılar, kavram öğretiminin özellikle soyut içeriğe sahip sosyal bilgiler dersinde anlamlı öğrenme sağlamak açısından kritik bir unsur olduğunu vurgulamışlardır. “Kavram yanılgısı” ve “kavram kargaşası” ise sırasıyla yanlış öğrenme ve benzer kavramların zihinde karıştırılması olarak tanımlanmış; öğrencilerde sıkça rastlanan “örgüt-teşkilat”, “ithalat-ihracat” ve “çoğulculuk-çoğunluk” gibi kavramlara yönelik yanılgılar örnek olarak sunulmuştur. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli’ne ilişkin bilgi düzeyinin öğretmenler arasında sınırlı olduğu görülmekle birlikte, bazı katılımcılar yeni modelin kavram öğretimi tematik ve yapılandırmacı bir yaklaşımla desteklediğini ifade etmiştir. Ders kitaplarının ise genel olarak kavram öğretiminde yetersiz olduğu; özellikle somutlaştırma, görsel destek ve etkinlik çeşitliliği açısından geliştirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Öğretmenler, kavram haritaları, somut örnekler, görsel materyaller ve disiplinlerarası bağlantılarla desteklenen öğretim süreçlerinin kavram öğretimi daha etkili hale getirebileceğini önermişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Kavram öğretimi, kavram yanılgısı, sosyal bilgiler, Maarif Modeli.

SOCIAL STUDIES TEACHERS' VIEWS ON CONCEPT TEACHING FROM MULTIPLE DIMENSIONS

Research Assistant Nursima KARA

Atatürk University, Erzurum, Türkiye, karanursima@atauni.edu.tr

Assoc. Prof. Dr. Selçuk ILGAZ

Atatürk University, Erzurum, Türkiye, ilgaz@atauni.edu.tr

ABSTRACT

Social studies education is an interdisciplinary field of learning that aims to help individuals understand the structure of society, internalize democratic values, and develop critical thinking skills. Concept teaching plays a fundamental role in achieving these goals, as it enables individuals to make sense of social, economic, political, and cultural phenomena. Particularly in the social studies course, which is characterized by its abstract content, teaching concepts accurately, coherently, and contextually supports cognitive development and strengthens students' ability to relate academic knowledge to real-life situations. In this regard, it is crucial that curricular objectives related to concept teaching are explicitly defined and that textbooks are structured in a way that supports conceptual understanding. Therefore, social studies curricula and textbooks should be enriched with content that centers concept teaching, aligns with constructivist principles, and promotes meaningful learning and critical inquiry. At this point, it becomes essential to understand the knowledge, experiences, and perspectives of teachers—who are the closest stakeholders to the instructional process—regarding concept teaching. Accordingly, the aim of this study is to examine social studies teachers' views on concept teaching from multiple dimensions. Designed as a qualitative study, the data were collected through a semi-structured interview form and analyzed using content analysis. A total of 19 social studies teachers participated in the research. The findings indicate that teachers generally define the term “concept” as a mental construct or a general descriptive structure. Participants emphasized that concept teaching is a critical component of meaningful learning, particularly in a subject area such as social studies that involves abstract concepts. “Conceptual misconception” and “conceptual confusion” were respectively defined as incorrect learning and the mixing of similar concepts in students' minds. Common examples of misconceptions observed among students included confusion between concepts such as “organization-institution,” “import-export,” and “pluralism-majoritarianism.” Although the teachers' overall knowledge of the Türkiye Century Maarif Model was found to be limited, some expressed that the model supports concept teaching through a thematic and constructivist approach. Textbooks, on the other hand, were generally considered insufficient in terms of concept teaching, especially regarding the need for contextualization, visual support, and variety in instructional activities. Teachers suggested that the use of concept maps, concrete examples, visual materials, and interdisciplinary connections could significantly enhance the effectiveness of concept teaching.

Keywords: Concept teaching, conceptual misconception, social studies, Maarif Model.

KÜLTÜR TEMELLİ ETKİNLİKLERİN GÖÇMEN ÇOCUKLARIN SOSYAL UYUMUNA KATKISI

Sevgi Kavvas

Mersin Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Bilgiler ve Türkçe Eğitimi ABD
s.micoz@hotmail.com

ÖZET

Küresel göç hareketleri sonucunda farklı kültürel geçmişlere sahip çocuklar erken yaşta yeni toplumsal yapılarla karşılaşmaktadır. Bu durum, özellikle okul öncesi dönemde sosyal uyum sürecini etkileyen önemli bir faktördür. Bu çalışma, kültür temelli etkinliklerin göçmen çocukların sosyal uyumlarını desteklemedeki rolünü incelemektedir. Kültür temelli etkinlikler; çocukların kendi kültürel değerlerini ifade etmelerine, diğer kültürleri tanımalarına ve çokkültürlü ortamlarda empati kurmalarına olanak sağlar. Araştırmada 4-5 yaş grubundaki göçmen çocuklara, oyun, drama, hikâye anlatımı, müzik ve sanat yoluyla kültürel aktarım sağlayan etkinlikler uygulanmıştır. Bu etkinlikler, hem çocuğun kendi kimliğini tanımasına hem de bulunduğu toplumun kültürel normlarına uyum sağlamasına katkı sağlamıştır. Etkinlik süreci sonunda çocukların arkadaşlık kurma, grup içinde etkileşime girme, ortak etkinliklerde yer alma gibi sosyal becerilerinde artış gözlemlenmiştir. Sonuçlar, kültür temelli eğitim uygulamalarının göçmen çocukların aidiyet duygusunu güçlendirdiğini ve sosyal uyumlarını desteklediğini göstermektedir. Bu bağlamda, okul öncesi eğitim programlarında kültürel çeşitliliğe duyarlı etkinliklerin yer alması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kültür temelli etkinlikler, göçmen çocuklar, sosyal uyum, okul öncesi eğitim, çokkültürlülük

RESİM VE RESİM-İŞ ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN SANAT VE SANAT ESERİ KAVRAMLARINA YÖNELİK METAFORİK ALGILARI

Doç. Dr. Sibel ADAR CAN

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, sibeladar03@gmail.com

ÖZET

Sanat ve sanat eseri kavramları, yüzyıllar boyunca pek çok kez farklı şekillerde tanımlanmaya ve açıklanmaya çalışılmıştır. Günümüzde ise hala sanat ve sanat eseri kavramları, kişiden kişiye değişen farklı görüş ve anlamlar içerebilmektedir. Kişilerin sanata bakış açıları, sanat eserlerinin toplum tarafından kabul görürlüğü, değişkenlik gösterebilmektedir. Sanat, hoşla giden biçimler yaratma çabası olarak açıklanmaktadır. Yaratma çabası estetik kaygı çerçevesinde oluşmaktadır. Sanat ürünleri bireylerin ve toplumların ihtiyaçları doğrultusunda oluşmakta ve günümüzde teknoloji ve değişen yaşam şartları ile birlikte sanat eğitime olan ihtiyaç farklı biçimlerde ortaya çıkmaktadır. Sanatın bilinen ve kullanılan en yaygın ve en genel tanımı ile kişinin duygu ve düşüncelerini, gördüğünü, hissettiğini çizgi, renk, biçim, ses vb. ifade araçları ile özgün ve yaratıcı bir biçimde anlatma biçimi şeklinde ifade edilebilir. Sanat ve sanat eseri, her bireyin ifadesinde farklı bir yer ve anlam bulabilmektedir. Bu bağlamda yapılan bu araştırma ile Güzel Sanatlar Fakültesi Resim bölümü öğrencileri ile Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi bölümü öğrencisi görsel sanatlar öğretmen adaylarının, sanat ve sanat eseri kavramlarına yönelik metaforik algılarını, benzerlikleri ve farklılıkları ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu amaçla öğrencilerin sanat ve sanat eseri kavramlarına yönelik algılarının hangi metafor aracılığıyla açıkladıklarını ortaya koymaya çalışılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi ABD öğrencilerinin tamamı ile Güzel Sanatlar Fakültesi Resim bölümü öğrencilerinin tamamı oluşturmaktadır. Bu amaçla, 2024-2025 eğitim-öğretim yılının birinci dönemi sonunda, öğrencilerden 'Sanat gibidir, çünkü' gibi açık uçlu sorulardan oluşan formları doldurmaları istenmiştir. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması modeli kullanılmıştır. Çalışma sonucunda elde edilen veriler içerik analizi kullanılarak değerlendirilmiştir. Sanat ve sanat eseri ile ilgili kavramların metaforik açıdan kavram karşılıklarının ortaya koyulmasının amaçlandığı araştırmada, fakültelerin sanat eğitimi veren bölümlerinde eğitim alan öğrencilerin büyük çoğunluğunun sanat ve sanat eseri kavramlarına yönelik metaforik anlamlandırmada oldukça başarılı ve yaratıcı oldukları gözlenirken, azınlıkta da olsa bir bölümün sıklıkla karşılaştıkları bu kelimeleri anlamlandırmakta halen zorlandıkları, bazı öğrencilerin kelimelerin gerçek anlamlarıyla hiçbir bağlantısı olmayan kavramlar da kullanabildikleri görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sanat, sanat eseri, metafor, resim, görsel sanatlar.

METAPHORICAL PERCEPTIONS OF PAINTING AND ART-WORK TEACHING DEPARTMENT STUDENTS TOWARDS ART AND ARTWORK CONCEPTS

Assoc. Prof. Dr. Sibel ADAR CAN

Nigde Omer Halisdemir University, Nigde, Türkiye, sibeladar03@gmail.com

ABSTRACT

The concepts of art and artwork have been tried to be defined and explained in many different ways for centuries. Today, the concepts of art and artwork can still contain different views and meanings that vary from person to person. Individuals' perspectives on art and the acceptance of artworks by society can vary. Art is explained as an effort to create pleasing forms. The effort to create is formed within the framework of aesthetic concerns. Art products are formed in line with the needs of individuals and societies, and today, with technology and changing living conditions, the need for art education emerges in different ways. The most common and general definition of art, known and used, can be expressed as a way of expressing one's feelings and thoughts, what one sees and feels, in an original and creative way with expression tools such as line, color, shape, sound, etc. Art and artwork can find a different place and meaning in the expression of each individual. In this context, this research aims to reveal the metaphorical perceptions, similarities and differences of visual arts teacher candidates, who are students of the Painting Department of the Faculty of Fine Arts and the Painting Education Department of the Faculty of Education, regarding the concepts of art and artwork. For this purpose, an attempt was made to reveal the metaphors through which the students explain their perceptions of the concepts of art and artwork. The study group of the research consists of all students of the Painting Education Department of the Faculty of Education of Niğde Ömer Halisdemir University and all students of the Painting Department of the Faculty of Fine Arts. For this purpose, at the end of the first semester of the 2024-2025 academic year, the students were asked to fill out forms consisting of open-ended questions such as 'Art is like, because'. In this study, the case study model, one of the qualitative research methods, was used. The data obtained as a result of the study was evaluated using content analysis. In the study, which aimed to reveal the metaphorical conceptual equivalents of concepts related to art and artwork, it was observed that the majority of students studying in the departments of faculties that provide art education were quite successful and creative in metaphorical meanings of the concepts of art and artwork, while it was observed that a minority of them still had difficulty in making sense of these words that they frequently encountered, and some students could use concepts that had no connection with the real meanings of the words.

Keywords: Art, artwork, metaphor, painting, visual arts.

DEĞERLER VE KARAKTER EĞİTİMİNİN ETKİLİLİĞİ ÜZERİNE KAPSAMLI BİR BAKIŞ: BİR META ANALİZ ÇALIŞMASI

Doç.Dr.Esra MİNDİVANLI AKDOĞAN

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, emindivanli@atauni.edu.tr

Şerife KARACA

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, serife.karaca14@atauni.edu.ogr.tr

ÖZET

Eğitim sistemlerinin temel hedeflerinden biri, bireyleri yalnızca akademik bilgi ve becerilerle donatmakla sınırlı kalmayıp, aynı zamanda etik değerlere sahip, sorumluluk bilinci gelişmiş ve olumlu karakter özellikleri taşıyan bireyler olarak yetiştirmektir. Bu bağlamda, değerler eğitimi ve karakter eğitimi, hem eğitim araştırmalarında hem de uygulamalarda uzun yıllardır önemli bir yer tutmaktadır. Değerler eğitimi, bireylerin etik ilkeleri tanımaları, bu ilkeleri içselleştirmeleri ve günlük yaşamlarına yansıtmaları yönünde rehberlik eder. Karakter eğitimi ise dürüstlük, saygı, empati, sorumluluk, adalet gibi temel insani değerlerin bireyde davranışsal bir örüntü haline gelmesini amaçlar. Bu meta analiz çalışması, Web of Science (WOS) ve SCOPUS veri tabanlarında indekslenen, değerler ve karakter eğitimi uygulamalarının etkililiğini ele alan 20 ampirik araştırmayı kapsamaktadır. İncelenen çalışmalar, ilkokuldan üniversite düzeyine kadar geniş bir eğitim yelpazesinde ve farklı kültürel bağlamlarda gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın temel amacı, söz konusu eğitim müdahalelerinin öğrencilerin ahlaki gelişimleri, sosyal becerileri, akademik başarıları ve olumlu davranışları üzerindeki genel etkisini istatistiksel olarak birleştirmektir. Veri analizinde rastgele etkiler modeli tercih edilmiş ve etki büyüklükleri Cohen's d istatistiğiyle hesaplanmıştır. Çalışmalar arası farklılıklar Q istatistiği ve I^2 indeksiyle değerlendirilirken, olası yayın yanlılığı funnel plot ve Egger's regresyon testi ile analiz edilmiştir. Bu kapsamlı meta analiz, değerler ve karakter eğitimi programlarının genel etkililiği konusunda eğitimciler ve politika yapıcılar için önemli çıkarımlar sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Değerler Eğitimi, Karakter Eğitimi, Meta analiz.

A COMPREHENSIVE OVERVIEW ON THE EFFECTIVENESS OF VALUES AND CHARACTER EDUCATION: A META-ANALYSIS STUDY

Assoc.Dr.Esra MİNDİVANLI AKDOĞAN

Ataturk University, Erzurum, Turkey, emindivanli@atauni.edu.tr

Şerife KARACA

Ataturk University, Erzurum, Turkey, serife.karaca14@atauni.edu.ogr.tr

ABSTRACT

One of the main goals of education systems is to educate individuals not only by equipping them with academic knowledge and skills, but also as individuals who have ethical values, have a developed sense of responsibility and have positive character traits. In this context, values education and character education have held an important place in both educational research and practice for many years. Values education guides individuals to recognize ethical principles, internalize these principles and reflect them in their daily lives. Character education aims to make basic human values such as honesty, respect, empathy, responsibility, justice become a behavioral pattern in an individual. This meta-analysis study covers 20 empirical studies indexed in the Web of Science (WOS) and SCOPUS databases that address the effectiveness of values and character education practices. The studies studied were carried out in a wide range of educational fields from elementary school to university level and in different cultural contexts. The main purpose of the research is to statistically combine the overall effect of these educational interventions on students' moral development, social skills, academic achievement and positive behavior. In the data analysis, the random effects model was preferred and the effect sizes were calculated using Cohen's d statistics. While the differences between the studies were evaluated by Q statistics and I² index, the possible publication bias was analyzed by funnel Dect and Egger's regression test. This comprehensive meta-analysis aims to provide important implications for educators and policy makers on the overall effectiveness of values and character education programs.

Keywords: Values Education, Character Education, Meta-analysis.

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE ZAMANI ÖLÇME ARACI OLARAK TAKVİMLER VE BUNUN SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINA YANSIMASI

Arş.Gör. Şeyda Marancı

Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Erzurum, Türkiye, maranci.seyda@atauni.edu.tr

ÖZET

İnsanlık tarihi boyunca zamanı ölçme ihtiyacı pek çok alanda bir zorunluluk haline gelmiş ve önem kazanmıştır. Zamanın ölçülmesiyle birlikte her uygarlık ihtiyaçlarına yönelik yöntemler kullanarak kendi takvimlerini hazırlamış ve bunun sonucunda takvim sistemleri gelişmiştir. Takvim sistemleri, insanlık tarihinin önemli bir parçası olup, farklı uygarlıkların gelişimiyle yakından ilişkilidir. Bu doğrultuda geçmişten günümüze farklı takvimler ortaya çıkmıştır. Çalışmanın amacı, geçmişten günümüze kullanılan takvim sistemlerini genel hatlarıyla tanıtmak ve Türkiye'de 2024 yılında okutulan Sosyal Bilgiler ders kitaplarında takvim ve zaman ölçümü konusunun ne şekilde yer aldığını incelemektir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından yayımlanan 4. 5. 6. ve 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitapları sistematik biçimde taranarak, takvim ve zaman konularına ne düzeyde ve nasıl yer verildiği içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda sosyal bilgiler ders kitaplarında zaman ölçüm aracı olarak takvimlere dolaylı olarak değinildiği bulgusuna ulaşılmıştır. 4.sınıf sosyal bilgiler ders kitaplarında kronoloji vurgusu yapılmakta fakat doğrudan takvimlere yer verilmemektedir. 5. sınıf ders kitabında da takvim ve zaman ölçümüne dolaylı olarak değinilerek ay ve güneş yılı esaslı takvimler ve miladi takvim tanıtılmıştır. 6. sınıf ders kitabında zaman ölçüm araçlarının tarihsel gelişimine yer verilmiştir. Özellikle Hicri Takvim, Rumi Takvim ve Miladi Takvim gibi takvimlerin özellikleri, başlangıç noktaları ve kullanım alanları hakkında bilgi verilmektedir. 7. sınıf ders kitabında Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk yıllarında Hicri takvimden Miladi takvime geçiş, inkılaplar bağlamında ele alınmıştır. Bu doğrultuda zaman ölçümü ve takvim konusunun sosyal bilgiler ders kitaplarında gelişimsel olarak yer aldığı görülmektedir. Bu bağlamda ders kitaplarında zaman ölçümü ve takvim konusunun sadece bilgi olarak değil kültürel çeşitlilik bağlamında çok yönlü olarak ele alınması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: takvim, zaman ölçümü, sosyal bilgiler.

CALENDARS AS A TOOL FOR MEASURING TIME FROM PAST TO PRESENT AND ITS REFLECTION ON SOCIAL STUDIES TEXTBOOKS

Research Assistant Şeyda MARANCI

Ataturk University Kazim Karabekir Faculty of Education, Erzurum, Turkey, maranci.seyda@atauni.edu.tr

ABSTRACT

Throughout human history, the need to measure time has become a necessity and gained importance in many fields. With the measurement of time, each civilization has prepared their own calendars using methods that meet their needs, and as a result, calendar systems have developed. Calendar systems are an important part of human history and are closely related to the development of different civilizations. Accordingly, different calendars have emerged from past to present. The aim of this study is to introduce the calendar systems used from past to present in general terms and to examine how the subject of calendar and time measurement is included in the Social Studies textbooks taught in Turkey in 2024. Document analysis, one of the qualitative research methods, was used in the study. The 4th, 5th, 6th, and 7th grade Social Studies textbooks published by the Ministry of National Education (MoNE) were systematically scanned and analyzed by content analysis method to determine how and to what extent the topics of calendar and time are covered. As a result of the research, it was found that calendars were indirectly mentioned as a time measurement tool in social studies textbooks. In 4th grade social studies textbooks, chronology is emphasized but calendars are not directly mentioned. In the Grade 5 textbook, the calendar and time measurement are indirectly mentioned and lunar and solar year based calendars and the Gregorian calendar are introduced. In the 6th grade textbook, the historical development of time measurement tools is included. In particular, information is given about the features, starting points and usage areas of calendars such as Hijri Calendar, Rumi Calendar and Gregorian Calendar. In the 7th grade textbook, the transition from the Hijri calendar to the Gregorian calendar in the first years of the Republic of Turkey is discussed in the context of reforms. In this direction, it is seen that the subject of time measurement and calendar is included in social studies textbooks developmentally. Textbooks should address the issue of time measurement and calendar not only as information but also in a multifaceted way in the context of cultural diversity.

Keywords: Calendar, time measurement, social studies.

EBEVEYNLERİN ETKİLİ DİNLEME BECERİLERİNİN ÇOCUKLARINDAKİ DAVRANIŞ PROBLEMLERİNE ETKİSİ

Şule YILMAZ

Haliç Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, suleminy@gmail.com

Dr. Öğretim Üyesi Ayşenur YABANIGÜL

Haliç Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, aysenuryabanigul@halic.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, ebeveynlerin etkili dinleme becerilerinin çocuklarında ortaya çıkan davranış problemlerine etkisini incelemektir. Araştırma, ilişkisel tarama modeline dayalı olarak yürütülmüştür. Çalışma grubunu, çevrim içi anket yöntemiyle ulaşılan 9-18 yaş arası çocuğu olan 344'ü kadın 41'i erkek olmak üzere toplam 385 katılımcıdan oluşmaktadır. Veri toplama araçları olarak Gözden Geçirilmiş Davranış Problemleri Kontrol Listesi (GGDPKL), Dinleme Becerisi Ölçeği (DBÖ) ve Demografik Bilgi Formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler Frekans (n) ve yüzde analizleri (%), karşılaştırma (bağımsız örneklem t-testi, tek yönlü varyans analizi), ilişki analizi (korelasyon analizi), regresyon analizi (basit doğrusal) ve güvenilirlik analizleri (Cronbach's Alpha) analizleri kullanılmıştır. Elde edilen veriler, bağımsız örneklem t-testi, tek yönlü ANOVA, Welch ANOVA, Tukey, Gabriel ve Tamhane's T2 çoklu karşılaştırma testleri ile Pearson korelasyon analizi kullanılarak değerlendirilmiştir. Demografik değişkenlere göre yapılan analizler sonucunda, davranış problemleri ölçek puanları ve dinleme becerisi ölçek puanları açısından cinsiyete, çocuk sayısına, yaşanılan yere, katılımcıların yaşları ve çocuklarının yaşlarına göre anlamlı bir farklılık göstermediğine işaret etmektedir. Araştırmanın temel bulgularına göre, davranış problemleri alt ölçeklerinin birbirleriyle yüksek korelasyon gösterdiğini ve kişilerin dinleme becerilerinin davranış problemleri ile ters yönlü bir ilişkiye sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Dinleme becerisi arttıkça davranış problemleri puanlarında azalma görülebileceği bu analizle desteklenmektedir. Bu sonuç, dinleme becerisi arttıkça davranış problemleri puanlarında azalma gözlemlendiğini ve regresyon modelinin anlamlı olduğunu göstermektedir. Ancak, açıklanabilirlik oranının düşük olması, dinleme becerisinin davranış problemleri üzerindeki etkisinin sınırlı olduğunu düşündürmektedir. Bu bulgular, dinleme becerisinin davranış problemleri üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olduğunu, ancak tek başına güçlü bir yordayıcı olmadığını göstermektedir. İletişim becerilerinin geliştirilmesi, kişilerin davranışsal ve psikolojik süreçlerine olumlu katkı sağlayabileceğini ifade etmektedir. Yapılacak başka çalışmalarda bağlanma, duygu regülasyonu, ebeveyn tutumları gibi değişkenleri de ekleyerek davranış problemlerine etkisine bakılabilir.

Anahtar Kelimeler: Davranış problemleri, etkili dinleme becerisi, iletişim.

THE EFFECT OF PARENTS' EFFECTIVE LISTENING SKILLS ON BEHAVIORAL PROBLEMS IN THEIR CHILDREN

Şule YILMAZ

Halic University, Istanbul, Turkey, suleminy@gmail.com

Dr. Öğretim Üyesi Ayşenur YABANİGÜL

Halic University, Istanbul, Turkey, aysenuryabanigul@halic.edu.tr

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the effect of parents' effective listening skills on their children's behavioral problems. The study was conducted based on the relational survey model. The study group consisted of a total of 385 participants, 344 of whom were female and 41 of whom were male, with children between the ages of 9-18, who were reached by online survey method. The Revised Behavior Problems Checklist (CBCL), Listening Skills Scale (LSS) and Demographic Information Form were used as data collection tools. Frequency (n) and percentage analysis (%), comparison (independent sample t-test, one-way analysis of variance), relationship analysis (correlation analysis), regression analysis (simple linear) and reliability analysis (Cronbach's Alpha) analyses were used. The data obtained were evaluated using independent sample t-test, one-way ANOVA, Welch ANOVA, Tukey, Gabriel and Tamhane's T2 multiple comparison tests and Pearson correlation analysis. As a result of the analyses conducted according to demographic variables, it was found that there was no significant difference in behavior problems scale scores and listening skills scale scores according to gender, number of children, place of residence, age of the participants and age of their children. According to the main findings of the study, the subscales of behavior problems show a high correlation with each other, and the listening skills of individuals have an inverse relationship with behavior problems. This analysis supports that as listening skills increase; behavioral problems scores may decrease. This result shows that as listening skills increase, behavioral problems scores decrease, and the regression model is significant. However, the low rate of explainability suggests that the effect of listening skills on behavior problems is limited. These findings suggest that listening skill has a significant effect on behavioral problems, but it is not a strong predictor on its own. Improving communication skills may contribute positively to behavioral and psychological processes of individuals. In further studies, variables such as attachment, emotion regulation, and parental attitudes can be added and the effect on behavioral problems can be examined.

Keywords: Behavioral problems, effective listening skills, communication.

BİLSEM ÖĞRENCİLERİNİN DEĞER ALGILARI ÜZERİNE FENOMENOLOJİK BİR ARAŞTIRMA

Dr. Tuğçe Gamze İŞÇİ

Niğde, Türkiye, tugcegamzeisci@gmail.com

Elmas YAZICI

Millî Eğitim Bakanlığı, Niğde, Türkiye, yazicielmas6@gmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Bilim ve Sanat Merkezlerinde (BİLSEM) eğitim alacak ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin değer algılarını derinlemesine incelemektir. Değerler, bireylerin sosyal ilişkilerini, karar alma süreçlerini ve toplum içindeki davranışlarını yönlendiren temel unsurlar arasında yer almakta olup, erken yaşta şekillenmeleri açısından büyük önem taşımaktadır. Üstün yetenekli bireylerin değer algılarının anlaşılması hem bireysel gelişimlerine katkı sağlamak hem de eğitim programlarının daha etkili bir şekilde tasarlanmasına imkân vermek açısından kritik bir öneme sahip olacaktır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden fenomenolojik yöntem benimsenerek kullanılacaktır. Çalışma grubunu, 2024-2025 eğitim-öğretim yılında bir Bilim ve Sanat Merkezinde destek eğitimi almakta olan 11 ilkokul 4. sınıf öğrencisi oluşturacaktır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla toplanacak ve içerik analizi tekniği kullanılarak çözümlenecektir. Bulgular, öğrencilerin en çok önemsedikleri değerler, bu değerleri edinme kaynakları ve değerleri günlük yaşantılarına nasıl yansıttıkları üzerine temalar oluşturularak sunulacaktır. BİLSEM’lerde değerler eğitimi, yalnızca akademik başarıyı desteklemekle kalmayacak, aynı zamanda üstün yetenekli öğrencilerin sosyal sorumluluk bilinci, empati ve etik düşünme becerilerinin gelişimini de teşvik edecektir. Bu nedenle, değer eğitimiye yönelik çalışmaların BİLSEM’lerde ayrı bir önemi olacaktır. Araştırmadan elde edilecek bulguların, üstün yetenekli öğrencilerin değer eğitimiye yönelik program geliştirme çalışmalarına katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Değer algısı, üstün yetenekli öğrenciler, BİLSEM, fenomenoloji, ilkokul eğitimi

A PHENOMENOLOGICAL STUDY ON THE VALUE PERCEPTIONS OF BİLSEM STUDENTS

Dr. Tuğçe Gamze İŞÇİ

Niğde, Türkiye, tugcegamzeisci@gmail.com

Elmas YAZICI

Milli Eğitim Bakanlığı, Niğde, Türkiye,

ABSTRACT

The aim of this study is to deeply examine the value perceptions of fourth-grade primary school students who will receive education at Science and Art Centers (BİLSEM) in Türkiye. Values are fundamental elements that guide individuals' social relationships, decision-making processes, and behaviors within society, and their early development is of critical importance. Understanding the value perceptions of gifted individuals will be essential both for supporting their personal development and for designing more effective educational programs. A qualitative research design with a phenomenological approach will be adopted for the study. The study group will consist of 11 fourth-grade students receiving support education at a BİLSEM during the 2024-2025 academic year. Data will be collected through semi-structured interviews and will be analyzed using content analysis techniques. The findings will be presented through themes focusing on the students' most valued principles, the sources from which they acquire these values, and how they reflect them in their daily lives. Value education in BİLSEMs will not only support academic success but will also promote the development of social responsibility, empathy, and ethical thinking among gifted students. Therefore, studies on value education will hold particular significance in BİLSEMs to ensure that individual potential can be directed towards the benefit of society. The results of this study are expected to contribute to the development of value education programs for gifted students.

Keywords: Value perception, gifted students, BİLSEM, phenomenology, primary education

ÜSTÜN YETENEKLİ ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KÜLTÜREL MİRAS ALGILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Tuğçe Gamze İŞÇİ

Niğde, Türkiye, tugcegamzeisci@gmail.com

Dr. Ayşegül DÖNMEZ

Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye, adonmez@gazi.edu.tr

Prof. Dr. Kubilay YAZICI

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, kubilayyazici@ohu.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Bilim ve Sanat Merkezlerinde (BİLSEM) destek eğitimi alan ortaokul öğrencilerinin kültürel miras algılarını derinlemesine değerlendirmektir. Kültürel miras, bir toplumun tarihsel, sanatsal ve toplumsal değerlerinin bir yansıması olup, bireylerin kimlik gelişimi ve toplumsal bağlarının güçlenmesi açısından büyük bir öneme sahiptir. Erken yaşlarda kazanılacak kültürel miras duyarlılığı, bireylerin toplumdaki diğer bireylerle olan etkileşimlerinde daha duyarlı ve bilinçli olmalarını sağlayacaktır. Araştırma, BİLSEM’lerde eğitim alan üstün yetenekli öğrencilerin, kültürel mirası nasıl algıladıklarını, bu algıyı nasıl şekillendirdiklerini ve kültürel mirasın korunmasına dair tutumlarını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Araştırma, nitel bir araştırma yöntemi olan fenomenolojik desene dayanacaktır. Çalışma grubunu, 2024-2025 eğitim-öğretim yılında bir BİLSEM’de destek eğitimi alacak 20 ortaokul öğrencisi oluşturacaktır. Veriler, yarı yapılandırılmış görüşmeler aracılığıyla toplanacak ve içerik analizi tekniği ile çözümlenecektir. Elde edilen veriler, öğrencilerin kültürel mirasa dair algıları, mirasın korunmasına yönelik tutumları ve bu değerleri günlük yaşamlarında nasıl yansıttıkları üzerine temalar oluşturulacaktır. Bu çalışma, kültürel miras eğitiminin, bireylerin toplumsal sorumluluk bilinci gelişiminde önemli bir araç olacağını ve kültürel değerlerin korunmasına olan katkısını vurgulamayı hedeflemektedir. Sonuçların, kültürel miras eğitimiyle ilgili politika geliştirme ve program tasarım çalışmalarına katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kültürel miras algısı, ortaokul öğrencileri, BİLSEM, üstün yetenekli bireyler.

EVALUATION OF CULTURAL HERITAGE PERCEPTIONS OF GIFTED MIDDLE SCHOOL STUDENTS

Dr. Tuğçe Gamze İŞÇİ

Niğde, Türkiye, tugcegamzeisci@gmail.com

Dr. Ayşegül DÖNMEZ

Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye, adonmez@gazi.edu.tr

Prof. Dr. Kubilay YAZICI

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, kubilayyazici@ohu.edu.tr

ABSTRACT

The aim of this study is to deeply evaluate the cultural heritage perceptions of middle school students receiving support education at Science and Art Centers (BİLSEM). Cultural heritage reflects a society's historical, artistic, and social values, and plays a significant role in the development of individual identity and strengthening social bonds. Early awareness of cultural heritage will help individuals to interact more sensitively and consciously with others in society. This study aims to reveal how gifted students receiving education at BİLSEMs perceive cultural heritage, how these perceptions are shaped, and their attitudes towards the preservation of cultural heritage. The research will be based on a phenomenological approach, a qualitative research method. The study group will consist of 20 middle school students receiving support education at a BİLSEM during the 2024-2025 academic year. Data will be collected through semi-structured interviews and analyzed using content analysis techniques. The findings will focus on themes related to students' perceptions of cultural heritage, their attitudes towards its preservation, and how they reflect these values in their daily lives. This study aims to highlight the importance of cultural heritage education as a tool for developing social responsibility and its contribution to the preservation of cultural values. The results are expected to contribute to the development of policies and program designs related to cultural heritage education.

Keywords: Cultural heritage perception, secondary school students, BİLSEM, gifted individuals.

CANLILARDA ÜREME, BÜYÜME VE GELİŞME ÜNİTESİNİN BİLİMSEL ÖYKÜLERLE DESTEKLENEN EĞİTSEL OYUNLARLA ÖĞRETİMİNE YÖNELİK ÖĞRENCİLERİN GÖRÜŞLERİ

Şeyda ÖZDEMİR

Atatürk Ortaokulu, Kars-Susuz, Türkiye, seydaxozdemir01@gmail.com

Doç. Dr. Emine Hatun DİKEN

Kafkas Üniversitesi, Kars, Türkiye, hatundiken06@gmail.com

ÖZET

Araştırmanın amacı “Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme” ünitesinin bilimsel öykülerle desteklenen eğitsel oyunlarla öğretimine yönelik 7. sınıf öğrencilerinin görüşlerini tespit etmektir. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Araştırmaya Kars ilinin bir ilçesine bağlı bir ortaokulun 7. sınıfında öğrenim gören 22 öğrenci katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak 10 yapılandırılmış görüşme sorusundan oluşan “Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme Ünitesinin Bilimsel Öykülerle Desteklenen Eğitsel Oyunlarla Öğretimine Yönelik Görüşme Formu” kullanılmıştır. Birinci hafta fen bilimleri dersinde “Bir Canın Yolculuğu: Ayşe’nin Hikâyesi” başlıklı bilimsel öykü ile desteklenen “Hayat Döngüsü Macerası” adlı eğitsel oyunu, ikinci hafta fen bilimleri dersinde “Çölün Mucizesi: Hayat Döngüsü” başlıklı bilimsel öykü ile desteklenen “Üreme Büyüme ve Gelişme Çarkı” ve “Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme Bulmacası” adlı eğitsel oyunlar kullanılarak ünitenin öğretimi yapılmıştır. Ünite 5E Öğretim Yöntemi’ne göre anlatılmıştır. Ünitenin bilimsel öykülerle öğretimi 5E Öğretim Yöntemi’nin “Dikkat Çekme” basamağında, eğitsel oyunlarla öğretimi 5E Öğretim Yöntemi’nin “Derinleştirme” basamağında gerçekleştirilmiştir. Ünitenin öğrencilere bilimsel öyküler içeren eğitsel oyunlarla öğretimi yapıldıktan sonra görüşme formu öğrencilere dağıtılmış, formdaki soruları öğrenciler yazılı olarak cevaplamışlardır. Öğrencilerin görüşme formundaki sorulara verdikleri yazılı cevapların içerik analizi yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin; eğitsel oyunları oynarken kendilerini heyecanlı, mutlu, sevinçli hissettikleri, eğitsel oyunların öğrenme ortamına uygun olduğu, eğitsel oyunlar için kullanılan materyallerin yeterli olduğu, eğitsel oyunların içeriğinin çok hoşlarına gittiği, eğitsel oyunların güzel, eğlenceli, öğretici olduğu, eğitsel oyunlardan önce öğrencilere okunan bilimsel öykülerin dikkat çekici, güzel, üniteye yönelik, öğretici, merak uyandırıcı olduğu, bilimsel öykülerin eğitsel oyunlar ile ilişkili olduğu, ünitenin bilimsel öykülerle desteklenen eğitsel oyunlarla öğretiminin bilgilendirici, öğretici, eğlendirici, merak uyandırıcı olduğu, ünitenin bilimsel öykülerle desteklenen eğitsel oyunlarla öğretimi sonucunda üniteyi daha iyi anladıkları, bilgilerin zihinlerindeki kalıcılığının arttığı, bilgileri daha iyi hatırladıkları, fen bilimleri dersini çok sevdikleri şeklinde görüş bildirdikleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Canlılarda üreme, büyüme ve gelişme ünitesi, bilimsel öyküler, eğitsel oyunlar, 7. sınıf öğrencileri.

STUDENTS' OPINIONS ON TEACHING THE UNIT OF REPRODUCTION, GROWTH AND DEVELOPMENT IN LIVING THINGS WITH EDUCATIONAL GAMES SUPPORTED BY SCIENTIFIC STORIES

Şeyda ÖZDEMİR

Ataturk Secondary School, Kars-Susuz, Turkey, seydaxozdemir01@gmail.com

Doç. Dr. Emine Hatun DİKEN

Kafkas University, Kars, Turkey, hatundiken06@gmail.com

ABSTRACT

The aim of the study is to determine the views of 7th grade students on teaching the unit "Reproduction, Growth and Development in Living Organisms" with educational games supported by scientific stories. A case study, one of the qualitative research designs, was used in the study. 22 students studying in the 7th grade of a secondary school in a district of Kars province participated in the study. The "Interview Form for Teaching the Unit "Reproduction, Growth and Development in Living Organisms" with Educational Games Supported by Scientific Stories" consisting of 10 structured interview questions was used as the data collection tool in the study. In the first week of science class, the educational game called "Life Cycle Adventure" supported by the scientific story titled "A Life's Journey: Ayşe's Story" was used to teach the unit. In the second week of science class, the educational games called "Reproduction, Growth and Development Wheel" and "Reproduction, Growth and Development Puzzle in Living Organisms" supported by the scientific story titled "Miracle of the Desert: Life Cycle" were used to teach the unit. The unit was taught according to the 5E Teaching Method. The teaching of the unit with scientific stories was carried out in the "Attracting Attention" step of the 5E Teaching Method, and the teaching with educational games was carried out in the "Deepening" step of the 5E Teaching Method. After teaching the unit to the students with educational games including scientific stories, the interview form was distributed to the students and the students answered the questions on the form in writing. The content analysis of the written answers given by the students to the questions in the interview form was performed. As a result of the research, it was determined that the students felt excited, happy and joyful while playing the educational games, the educational games were suitable for the learning environment, the materials used for the educational games were sufficient, they liked the content of the educational games very much, the educational games were beautiful, entertaining and instructive, the scientific stories read to the students before the educational games were remarkable, beautiful, unit-oriented, instructive and intriguing, the scientific stories were related to the educational games, the teaching of the unit with educational games supported by scientific stories was informative, instructive, entertaining and intriguing, they understood the unit better as a result of teaching the unit with educational games supported by scientific stories, the permanence of the information in their minds increased, they remembered the information better and they liked the science course very much.

Keywords: Reproduction, growth and development unit in living things, scientific stories, educational games, 7th grade students.

KKTC’DE SİYASAL PARTİLERİN İDEOLOJİK KIRILIMI: MİLLİYETÇİLİK, LİBERALİZM VE SOSYAL DEMOKRASİ

Dr. Büşra ÜZEHAN

İstanbul, Türkiye, drbusrauzehan@gmail.com

ÖZET

Kıbrıs Türk siyasal hayatı, 1974 sonrası oluşan de facto bölünmenin ardından 1983’te KKTC’nin ilan edilmesiyle yeni bir döneme girmiş; bu süreçte siyasal partiler Türkiye ile olan ilişkiler, çözüm modeli tercihleri, ekonomik yapı vizyonları ve toplumsal düzen yaklaşımlarına göre konumlanmıştır. Ancak bu konumlanışın, klasik ideolojik ayrımların ötesinde çoğu zaman pragmatik ve konjonktürel bir yapıya sahip olduğu gözlemlenmektedir. Çalışma kapsamında, siyasal partilerin resmi programları, parti liderlerinin söylemleri, meclis içi tutumları ve kamuoyuna açık beyanları nitel içerik analizine tabi tutulmuştur. Elde edilen bulgulara göre, Ulusal Birlik Partisi (UBP) ve Demokrat Parti (DP) gibi merkez sağ partiler milliyetçi söylemi güçlü biçimde benimserken; Cumhuriyetçi Türk Partisi (CTP) ve Toplumcu Demokrasi Partisi (TDP) sosyal demokrasi temelli bir çizgide yer almakta, Halkın Partisi (HP) ise liberal değerlere vurgu yapmaktadır. Ancak ideolojik ayrımların çoğunlukla söylem düzeyinde kaldığı, uygulamada ise partiler arası farkların bulanıklaştığı görülmektedir. Ayrıca, KKTC seçmen davranışlarının ideolojik sadakatten ziyade lider karizması, çıkar beklentisi ve Türkiye ile ilişkilerin niteliğine göre şekillendiği anlaşılmaktadır. Bu durum, siyasal kültürde ideolojik bilincin görece zayıf olduğunu ortaya koymaktadır. Dolayısıyla, KKTC’de ideolojiler, siyasal farklılıkları belirlemekten ziyade meşruiyet üretiminde araçsal işlev görmektedir. Bu çalışma, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) siyasal sisteminde faaliyet gösteren siyasal partilerin ideolojik yönelimlerini milliyetçilik, liberalizm ve sosyal demokrasi eksenlerinde analiz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, siyasal partiler, milliyetçilik, liberalizm, sosyal demokrasi, ideoloji

IDEOLOGICAL FRAGMENTATION OF POLITICAL PARTIES IN THE TURKISH REPUBLIC OF NORTHERN CYPRUS: NATIONALISM, LIBERALISM, AND SOCIAL DEMOCRACY

Dr. Büşra ÜZEHAN

İstanbul, Türkiye, drbusrauzehan@gmail.com

ABSTRACT

Turkish Cypriot political life entered a new phase following the de facto division of the island after 1974 and the declaration of the TRNC in 1983. During this process, political parties positioned themselves based on their preferences for models of solution to the Cyprus problem, their visions for the economic structure, social order, and their relations with Turkey. However, it is observed that such positioning often takes on a pragmatic and conjunctural nature, going beyond classical ideological distinctions. Within the scope of this study, the official programs of political parties, statements by party leaders, parliamentary behaviors, and public declarations were subjected to qualitative content analysis. The findings suggest that center-right parties such as the National Unity Party (UBP) and the Democratic Party (DP) strongly adopt nationalist rhetoric, while the Republican Turkish Party (CTP) and the Communal Democracy Party (TDP) align with a social democratic framework. The People's Party (HP), on the other hand, emphasizes liberal values. Nevertheless, these ideological distinctions largely remain at the discursive level, while the practical differences between parties are often blurred. Furthermore, voter behavior in the TRNC appears to be shaped less by ideological loyalty and more by leader charisma, expectations of personal or community gain, and the quality of relations with Turkey. This reveals the relatively weak presence of ideological consciousness within the country's political culture. Therefore, in the context of the TRNC, ideologies function more as instrumental tools for political legitimacy than as determinants of political divergence. This study analyzes the ideological orientations of political parties operating within the political system of the Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC), focusing on the axes of nationalism, liberalism, and social democracy.

Keywords: Turkish Republic of Northern Cyprus, political parties, nationalism, liberalism, social democracy, ideology

THE EFFECTIVENESS OF GAMIFICATION IN LEARNING ARABIC PHRASES

NURUL HANILAH BINTI MOHD ISMATH*

*Department of Arabic Language, Kulliyah of Sustainable Tourism and Contemporary Languages (KSTCL),
International Islamic University Malaysia, (IIUM)*

ABDUL HADI BIN ABD AZIZ

Centre for Language Study, Universiti Tun Hussein Onn, (UTHM)

*Corresponding author: Department of Arabic Language, Kulliyah of Sustainable Tourism and Contemporary Languages (KSTCL), hanilah@iium.edu.my

ABSTRACT

In this era of Information and Communication Technology, a lot of educators use the technology provided on the Internet to attract students to focus on learning. This study aims to investigate the effectiveness of using gamification in learning Arabic language phrases at the intermediate level of Arabic language proficiency. This research explores the effectiveness of gamification in facilitating the acquisition of Arabic as a second language. The study employs a qualitative approach which involves students of Arabic online course. Four students were interviewed as participants for this qualitative method. The data was analysed using Thematic Analysis for the interview. The findings show that using gamification helps them understand Arabic sentences and gives them numerous examples of verbs and nouns in creating good Arabic phrases. The findings suggest that using gamification as a learning tool could promote fun learning. The implications of gamification on the students to understand and use the correct phrase when communicating in Arabic for the intermediate level and as a tool for educators to encourage students to engage in Arabic proficiency. In conclusion, gamification in learning Arabic phrases is a catalyst for interactive Arabic learning.

Keywords: Gamification, Learning Arabic Phrases, Fun learning

YAPAY ZEKA DESTEKLİ DİL ÖĞRENİMİ VE ÖĞRETMEN ROLÜ

Prof. Dr. İbrahim Yaşar KAZU

Fırat Üniversitesi, Elazığ, Türkiye, iykazu@firat.edu.tr

Enes ULUKAYA

Fırat Üniversitesi, Elazığ, Türkiye, eulukaya.tr@gmail.com

ÖZET

Bu çalışma, yapay zeka destekli dil öğreniminin (Artificial Intelligence-Assisted Language Learning, AI-ALL) dil eğitimi üzerindeki etkilerini ve öğretmen rollerindeki dönüşümü, Web of Science (WoS) indeksli güncel literatür ışığında incelemeyi amaçlamaktadır. Teknolojik ilerlemeler, dil öğrenme yaklaşımlarını kökten dönüştürmekte; kişiselleştirilmiş, etkileşimli ve veri odaklı öğrenme ortamları sunan yapay zeka araçları, dil eğitiminde yenilikçi fırsatlar yaratmaktadır. Örneğin, doğal dil işleme (NLP) tabanlı uygulamalar, öğrenenlerin telaffuz, dilbilgisi ve kelime dağarcığını geliştirmelerine olanak tanırken, akıllı öğretim sistemleri bireysel öğrenme hızına uyum sağlayarak geleneksel yöntemlerin ötesine geçmektedir. Ancak, bu teknolojilerin entegrasyonu, veri gizliliği, etik, pedagojik uygunluk ve öğretmenlerin teknolojik yeterliliklerine ilişkin zorlukları da beraberinde getirmektedir. Çalışma, AI-ALL'nin sunduğu fırsatları ve sınırlılıklarını analiz ederek, özellikle dil öğretmenlerinin rollerindeki değişimi mercek altına almaktadır. Yapay zeka araçları, öğretmenleri birer bilgi aktarıcısından rehber ve kolaylaştırıcı rollere yöneltirken, bu dönüşüm öğretmenlerin teknolojiye yönelik tutumlarını ve mesleki gelişim ihtiyaçlarını da etkilemektedir. Literatür, öğretmenlerin yapay zeka entegrasyonuna karşı hem heyecan hem de kaygı duyduğunu göstermektedir; bu durum, etkili bir adaptasyon için pedagojik eğitim ve kurumsal destek gerekliliğini ortaya koymaktadır. Çalışmada, popüler yapay zeka destekli dil öğrenme araçlarından örnekler, pedagojik katkıları ve sınırlılıkları da değerlendirilmektedir. Sonuç bölümünde, yapay zeka destekli dil öğreniminin geleceğine yönelik pedagojik yöntemler ve politikalar hakkında çeşitli önerilere ayrıntılı bir şekilde yer verilmektedir. Bu öneriler, öğretmenlerin teknolojik yetkinliklerini artıracak eğitim programlarının tasarlanması, etik ve kapsayıcı yapay zeka kullanımı için yönergeler geliştirilmesi ve eğitim politikalarının yenilikçi teknolojilere uyum sağlayacak şekilde güncellenmesini kapsamaktadır. Bu çalışma, yapay zekanın dil eğitiminde uygulanabilirliği konusunda eğitimciler ve araştırmacılara geniş bir çerçeve sunmayı ve bu alandaki potansiyel fırsatları ele almayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapay zeka, dil öğrenimi, öğretmen rolü, etik.

ARTIFICIAL INTELLIGENCE-ASSISTED LANGUAGE LEARNING AND TEACHER ROLE

Prof. Dr. İbrahim Yaşar KAZU

Fırat University, Elazığ, Türkiye, iykazu@firat.edu.tr

Enes ULUKAYA

Fırat University, Elazığ, Türkiye, eulukaya.tr@gmail.com

ABSTRACT

This study aims to examine the effects of artificial intelligence-assisted language learning (AI-ALL) on language education and the transformation of teacher roles in light of current literature indexed in the Web of Science (WoS). Technological advancements are fundamentally transforming language learning approaches; AI tools that offer personalized, interactive, and data-driven learning environments are creating innovative opportunities in language education. For instance, applications based on natural language processing (NLP) enable learners to improve their pronunciation, grammar, and vocabulary, while intelligent tutoring systems adapt to individual learning paces, going beyond traditional methods. However, the integration of these technologies also brings challenges related to data privacy, ethics, pedagogical suitability, and teachers' technological competencies. This study analyzes the opportunities and limitations offered by AI-ALL, particularly focusing on the transformation of language teachers' roles. AI tools are shifting teachers from being information transmitters to becoming guides and facilitators, and this transformation also affects teachers' attitudes towards technology and their professional development needs. The literature shows that teachers experience both excitement and anxiety regarding AI integration; this highlights the necessity of pedagogical training and institutional support for effective adaptation. The study also evaluates examples of popular AI-assisted language learning tools, their pedagogical contributions, and their limitations. In the conclusion section, various recommendations on pedagogical methods and policies for the future of AI-powered language learning are included in detail. These recommendations include the design of training programs to enhance teachers' technological competencies, the development of guidelines for ethical and inclusive AI use, and the updating of educational policies to adapt to innovative technologies. This study aims to provide educators and researchers with a broad framework on the applicability of artificial intelligence in language education and to address potential opportunities in this field.

Keywords: Artificial intelligence, language learning, teacher role, ethics.

PROBLEMS OF FORMING A UKRAINIAN RAPID PROTOTYPING NETWORK

PhD. Assoc. prof. Taras DANYLOVYCH

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, taras.b.danylovych@lpnu.ua

Postgraduate student Oleksandr BUNAK

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, oleksandr.v.bunak@lpnu.ua

Postgraduate student Ihor PANKIV

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, ihor.v.pankiv@lpnu.ua

ABSTRACT

During wartime, Ukraine faces complex technological challenges that require mobile production facilities capable of utilizing global and local information networks to quickly access software and advanced technologies for the commercialization of innovations. At the same time, international communication links are being established between universities, research institutions, and businesses, facilitating the transformation of developments into innovations—new products and services. Based on this, one of the effective tools for addressing this issue is the Rapid Prototyping Network (RPN), which is designed to accelerate the components of the innovation process for the commercialization of innovations. Today, domestic RPNs are beginning to form their own network, creating communication links between them to exchange experience, data, and conduct research. This is necessary to expand the specialization of RPNs by connecting specialists from related industries to implement important military projects. At the same time, all members of the domestic network can access new developments that are necessary to create dual-use prototypes. In times of war, the creation and development of domestic RPNs face many problems, including technological incompatibility in creating chains of related technologies (different platforms, standards); logistical and organizational difficulties (workflow management, availability of resources); financial constraints (high cost of equipment, uneven distribution of investments); legal risks and human factor (qualification of specialists, resistance to changes). The main consequence of the creation of the national RPN is that it will become an important communication tool for interaction with European businesses across all key industrial value chains and will allow the decentralization of high-tech production. Mechanisms for solving these problems and the adaptation of global experience in creating and developing RPNs to domestic realities remain the subject of scientific research.

Keywords: Rapid prototyping networks, innovations, innovation process.

9. SINIF TARİH DERS KİTAPLARINDA YER ALAN GÖRSELLERİN ANALİZİ

Doç. Dr. Hasan ASLAN

Kafkas Üniversitesi, Kars, Türkiye, hasanaslan_25@hotmail.com

Arş. Gör. Nursima KARA

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, karanursima@atauni.edu.tr

Dr. Öğrt. Üyesi Hakan ÖRTEN

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat, Türkiye, hakan.orten@gop.edu.tr

Dr. Öğrt. Üyesi Sinan AKDAĞ

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, sinan.akdag@atauni.edu.tr

ÖZET

Tarih derslerinde birincil kaynakların kullanılması, öğrencilerin derse daha etkin katılım göstermelerini, gözlem yapmalarını ve olayları sorgulama becerilerini geliştirmelerini destekleyen etkili bir öğretim yaklaşımıdır. Bu yöntem, öğrencinin yalnızca bilgiyi pasif biçimde alması yerine, kendi düşünce ve yorumlarıyla anlam kurmasını teşvik eder. Bu bağlamda, tarih öğretiminde kullanılan görseller, geçmişin daha doğru, anlaşılır ve çok boyutlu biçimde kavranmasını sağlayan temel araçlardan biridir. Özellikle 20. yüzyılın başlarından itibaren görsel öğelerin eğitimde ve bilimsel çalışmalarda önem kazanmasıyla birlikte, bu materyaller tarih eğitiminin vazgeçilmez unsurları arasında yer almaya başlamıştır. Günümüzde görsellerin sözlü anlatıma kıyasla daha etkili bulunması, tarih öğretiminde bu araçların kullanımını gerekli ve yaygın hâle getirmiştir. Görsel kaynaklar, tarihî bilgilerin hem keşfedilmesinde hem de öğrencilere aktarılmasında işlevsel bir rol oynamaktadır. Modern tarih eğitimi anlayışı yalnızca bilgi aktarmayı değil; öğrencilerin kronolojik dizin dışında nedensellik kurabilme, farklı bakış açılarını analiz edebilme ve tarihî belgeleri yorumlayabilme gibi becerileri de kazanmalarını hedeflemektedir. Bu becerilerin geliştirilmesinde birincil ve ikincil görsel kaynakların bilinçli kullanımı büyük önem taşımaktadır. Bu doğrultuda eski ve yeni öğretim programlarına göre hazırlanmış ders kitaplarında yer alan görsellerin karşılaştırmalı biçimde analiz edilmesi, bu materyallerin yalnızca estetik değil, pedagojik olarak da ne ölçüde işlevsel olduğunu ortaya koymaktadır. Bu kapsamda yürütülen bu araştırma, 9. sınıf tarih ders kitaplarında yer alan görselleri tür, nitelik ve içerik yönünden incelemeyi amaçlamaktadır. Doküman analizi yöntemiyle gerçekleştirilen çalışmada, 2024 Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne göre hazırlanan tarih ders kitabı ile önceki öğretim programına dayalı kitap karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular, maarif modeline göre hazırlanan kitabın hem görsel sayısı hem de görsel çeşitliliği bakımından daha zengin olduğunu göstermektedir. Bu kitapta taş baskı, rölyef, illüstrasyon, kroki, karikatür, grafik ve şema gibi farklı görsel türlerine yer verildiği; buna karşın bu türlerin eski müfredat kitabında bulunmadığı belirlenmiştir. Ayrıca, baskı kalitesi, renk kullanımı ve okunabilirlik açısından değerlendirildiğinde de, yeni programın sunduğu görsel sunumların daha etkili olduğu ortaya konmuştur. Her iki kitapta yer alan görsellerin konu bütünlüğü açısından uygun olduğu görülmekle birlikte, yeni program doğrultusunda hazırlanan kitabın görsel kullanımında öğretimsel çeşitliliği daha güçlü biçimde yansıttığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak, ders kitaplarında yer alan görsellerin sadece görsel zenginlik olarak değil, aynı zamanda öğrenmeyi kolaylaştırıcı pedagojik unsurlar olarak değerlendirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Görsel analiz, tarih ders kitabı, Maarif Modeli.

AN ANALYSIS OF VISUALS IN 9TH GRADE HISTORY TEXTBOOKS

Assoc. Prof. Dr. Hasan ASLAN

Kafkas University, Kars, Türkiye, hasanaslan_25@hotmail.com

Research Assistant Nursima KARA

Atatürk University, Erzurum, Türkiye, karanursima@atauni.edu.tr

Dr. Hakan ÖRTEN (Assistant Professor)

Tokat Gaziosmanpaşa University, Tokat, Türkiye, hakan.orten@gop.edu.tr

Dr. Sinan AKDAĞ (Assistant Professor)

Atatürk University, Erzurum, Türkiye, sinan.akdag@atauni.edu.tr

ABSTRACT

The use of primary sources in history lessons is an effective instructional approach that supports students' active participation in class, encourages observation, and fosters their ability to critically question historical events. This method promotes the construction of meaning through students' own interpretations and reasoning, rather than having them passively receive information. In this context, visuals used in history education are essential tools that enable a more accurate, comprehensible, and multidimensional understanding of the past. Since the early 20th century, the growing importance of visual elements in education and academic research has made such materials indispensable in history teaching. Today, visuals are often considered more effective than verbal narration, which has led to the widespread and necessary use of these tools in history education. Visual sources play a functional role both in the discovery of historical information and in its delivery to students. The modern understanding of history education does not only aim to transmit information but also seeks to equip students with skills such as establishing causality, analyzing multiple perspectives, and interpreting historical documents beyond mere chronological sequencing. The conscious use of primary and secondary visual sources is of great importance in developing these skills. Accordingly, a comparative analysis of visuals found in textbooks designed under previous and current curricula reveals the extent to which such materials serve not only an aesthetic but also a pedagogical function. In this context, the present study aims to examine the visuals in 9th-grade history textbooks in terms of type, quality, and content. Utilizing the document analysis method, the research compares a textbook prepared in line with the 2024 Türkiye Yüzyılı Maarif Model and another developed based on the previous curriculum. The findings indicate that the textbook prepared according to the new model is richer in both the number and variety of visual elements. It includes diverse types of visuals such as lithographs, reliefs, illustrations, sketches, cartoons, graphics, and diagrams—none of which are found in the older textbook. Additionally, the visuals in the new textbook demonstrate superior printing quality, color use, and readability. While visuals in both books are contextually aligned with the unit topics, the new textbook exhibits a greater degree of instructional diversity in visual presentation. In conclusion, the study reveals that visuals in textbooks should be evaluated not merely for their aesthetic value but also for their pedagogical functionality in facilitating learning.

Keywords: Visual analysis, history textbook, Maarif Model.

BUKHARA'S MEDICAL HERITAGE: FROM TRADITIONAL HEALING TO MODERN HOSPITALS

Hayotova Nafisa Zakirovna

Bukhara State University, associate professor of the Department of "Social-Political Sciences" doctor of Philosophy in History (PhD)

ABSTRACT

This article presents a scholarly analysis of the formation, development, and institutionalization of medical institutions in the Bukhara oasis from the medieval period up to the early 20th century. The study initially draws upon archaeological excavations conducted in the ancient city of Paykend, located within the Bukhara region, dating back to the 8th–11th centuries. Artifacts discovered there — including glass flacons for perfumes and medicinal substances, alembics, special-purpose containers, and structures resembling pharmacies — confirm the existence of practical medicine in the region from an early period. Over the centuries, traditional healing practices in Bukhara involved not only physicians but also barbers and spiritual healers such as *eshons* (Sufi leaders). By the 17th century, the "Dar al-Shifa" madrasa, established in Bukhara by the ruler Subhan Quli Khan, emerged as a significant institution providing both medical education and free healthcare. The madrasa functioned not only as a religious school but also as a complex medical facility, featuring a pharmacy and practical treatment services. The article also examines the role of public bathhouses (*hammams*) in Bukhara, which fulfilled not only hygienic but also therapeutic functions. These facilities offered services such as massage, steam therapy, bathing in hot and cold water, and were equipped with heating and drainage systems alongside sophisticated architectural solutions. Some *hammams* were designated specifically for women or religious minorities, reflecting the city's approach to public health, cultural norms, and social equity. In the final part of the study, the establishment of the first modern medical institution — the "Russian Native Hospital" — in late 19th-century Bukhara is analyzed, marking the beginning of structured civil healthcare. This historical continuity demonstrates the gradual institutional development of medical infrastructure in Bukhara as part of a deeply rooted and evolving system.

Keywords: "Dar al-Shifa", medicine, bathhouses, "Russian Native Hospital", steam therapy, physicians.